

فصل اول

«خصوصیات کلی سازمان‌های بین‌المللی»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل اول

- کله ۱- شخصیت حقوقی بین‌المللی سازمان ملل متحد، در دیوان بین‌المللی دادگستری پذیرفته شد. (سراسری ۸۱)
- (۱) نظر مشورتی ۱۹۴۹ (۲) نظر مشورتی ۱۹۵۰ (۳) رأی مشورتی ۱۹۵۵ (۴) رأی مشورتی ۱۹۷۱
- کله ۲- نهضت‌های آزادی‌بخش می‌توانند از طریق موافقت‌نامه به عضویت سازمان بین‌المللی درآیند. (سراسری ۸۱)
- (۱) نمایندگی (۲) عضویت (۳) مشارکت (۴) پذیرش
- کله ۳- اولین سازمان بین‌المللی کدام سازمان ذیل است؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) جامعه ملل (۲) اتحادیه پست جهانی (۳) اتحادیه رادیو تلگرافی بین‌المللی (۴) اتحادیه بین‌المللی تلگراف
- کله ۴- دلیل یا دلایل اساسی رشد، توسعه و تقویت سازمان‌های بین‌المللی در طول قرن بیستم چه بوده است؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) توسعه ارتباطات (۲) پیشرفت علوم و فنون (۳) ضرورت اجتناب از جنگ و مخاصمات بین دولت‌ها (۴) توسعه مناسبات تجاری، به علاوه همه موارد فوق
- کله ۵- رابطه میان نهادهای بین‌المللی و سازمان‌های بین‌المللی کدام رابطه است؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) تضاد (۲) تساوی (۳) اعم و اخص مطلق (۴) اعم و اخص من وجه
- کله ۶- کدام عبارت صحیح می‌باشد؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) سازمان به مجموع تشکیلات، مقررات و سنت‌هایی گفته می‌شود که یک اجتماع یا گروه متشکل را مشخص می‌کند.
 (۲) تأسیس هر نهاد بین‌المللی به منظور تنظیم و به قاعده در آوردن بخشی از روابط بین‌الملل است.
 (۳) سازمان ملل متحد یک نهاد بین‌المللی نیست ولی یک سازمان بین‌المللی است.
 (۴) نهادهای بین‌المللی لزوماً همان سازمان‌های بین‌المللی هستند.
- کله ۷- لزوم ایجاد سازمان‌های بین‌المللی ناشی از کدام مؤلفه‌ها است؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) رهیافت نهادگرایی لیبرال (۲) رشد مناسبات تجاری و بازرگانی
 (۳) پیچیده شدن فرآیند مناسبات بین‌المللی دولت‌ها (۴) همه موارد
- کله ۸- کدام سازمان بین‌المللی جزء سازمان بین‌المللی غیردولتی می‌باشد؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) صندوق بین‌المللی پول (۲) اتحادیه بین‌المجالس (۳) بهداشت جهانی (۴) یونیسف
- کله ۹- پس از شکست اتحادیه سلاطین اروپایی، نهضت ملیت‌ها در اروپا شروع شد این نهضت به دنبال چه نوع استقلالی برای اروپا بود؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) استقلال اقتصادی (۲) استقلال سیاسی (۳) استقلال فرهنگی (۴) استقلال نظامی
- کله ۱۰- در کدام یک از کنوانسیون‌های زیر حق پناهندگی در دفاتر سازمان‌های بین‌المللی به رسمیت شناخته شده است؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) کنوانسیون ۱۹۴۶ راجع به مزایا و مصونیت‌های سازمان ملل متحد
 (۲) کنوانسیون ۱۹۷۵ راجع به نمایندگی دولت‌ها در روابط خود با سازمان‌های بین‌المللی
 (۳) کنوانسیون راجع به مزایا و مصونیت‌های سازمان‌های بین‌المللی، کارکنان و کارشناسان این سازمان‌ها نزد دولت‌ها
 (۴) هیچ کدام
- کله ۱۱- مهم‌ترین بازیگران صحنه نظام بین‌المللی کدام‌اند؟ (آزاد ۸۵)
- (۱) سازمان‌های بین‌المللی (۲) سازمان‌های غیرحکومتی (۳) نهضت‌های رهایی‌بخش (۴) دولت‌های ملی

۱۲- کنوانسیون مربوط به مزایا و مصونیت‌های نمایندگان دولت‌ها نزد سازمان‌های بین‌المللی در چه سالی و توسط چه مرجعی تصویب شد؟ (سراسری ۸۶)

- (۱) ۱۹۴۶ - کنفرانس بین‌المللی ژنو
(۲) ۱۹۷۵ - مجمع عمومی سازمان ملل متحد
(۳) ۱۹۷۶ - کنفرانس بین‌المللی وین
(۴) ۱۹۹۵ - کنفرانس بین‌المللی رم

۱۳- نهضت‌های آزادی‌بخش از طریق موافقت‌نامه به عنوان عضو یک سازمان بین‌المللی در می‌آیند؟ (سراسری ۸۶)

- (۱) خاص، موقت (۲) عام، ویژه (۳) عضویت، دائمی (۴) مشارکت، ناظر

۱۴- دوره نوبین دیپلماسی و مناسبات دیپلماتیک میان دولت‌ها از چه زمان آغاز شد؟ (سراسری ۸۶)

- (۱) کنگره وین (۲) پس از جنگ جهانی دوم (۳) قرارداد صلح وستفالی (۴) وقوع انقلاب صنعتی

۱۵- دعاوی مدنی و اداری اعضای هیئت‌های نمایندگی دولت‌ها نزد سازمان‌های بین‌المللی به شرطی از مصونیت قضایی برخوردار خواهد بود که: (سراسری ۸۶)

- (۱) مربوط به اموال خصوصی غیر منقول که در خاک دولت پذیرنده واقع است، باشد.
(۲) راجع به ارث بوده و اعضای هیئت‌های نمایندگی به طور خصوصی وارث واقع شده باشند.
(۳) راجع به فعالیت‌های حرفه‌ای و تجاری در خاک دولت‌پذیرنده و خارج از وظایف رسمی اعضای هیئت‌های نمایندگی باشند.
(۴) اعضای هیئت‌های نمایندگی به عنوان نمایندگان دولت فرستنده و برای مقاصد رسمی و مأموریت، اموال غیر منقولی در تصرف داشته باشند.

۱۶- براساس ماده ۳۱ کنوانسیون ۱۹۷۵ راجع به مزایا و مصونیت‌های نمایندگان دولت‌ها نزد سازمان‌های بین‌المللی، سلب مصونیت نسبت به دعاوی شامل سلب مصونیت نسبت به اجرای حکم (سراسری ۸۶)

- (۱) مدنی یا اداری - نخواهد بود. (۲) کیفری - نخواهد بود. (۳) مدنی یا کیفری - خواهد بود. (۴) مدنی - خواهد بود.

۱۷- در چه صورت افرادی که در استخدام خصوصی هیئت دیپلماتیک سازمان‌های بین‌المللی هستند از پیروی مقررات بیمه‌های اجتماعی دولت میزبان معاف می‌شوند؟ (سراسری ۸۶)

- (۱) نداشتن تابعیت یا اقامت دائم
(۲) نداشتن تابعیت یا اقامت دائم کشور پذیرنده و اجرای مقررات بیمه‌های اجتماعی کشور ثالث یا کشور فرستنده در مورد آنان
(۳) داشتن تابعیت یا اقامت دائم کشور پذیرنده و اجرای مقررات بیمه‌های اجتماعی کشور ثالث یا کشور فرستنده در مورد آنان
(۴) نداشتن تابعیت یا اقامت دائم کشور پذیرنده و عدم اجرای مقررات بیمه‌های اجتماعی کشور ثالث یا کشور فرستنده در مورد آنان

۱۸- کدام مورد از خصیصه‌ی بارز سازمان‌های بین‌المللی است؟ (آزاد ۸۶)

- (۱) خودمختاری و داشتن صلاحیت‌های لازم در چارچوب حوزه‌ی وظایف محوله
(۲) مبنای درون‌کشوری
(۳) برخورداری از یک نظام غیردائمی دستگاه‌ها
(۴) مبنای غیر ارادی و فقدان ساز و کارهای ضروری

۱۹- کدام گروه از سازمان‌های زیر از جمله سازمان‌های بین‌المللی غیر دولتی هستند؟ (آزاد ۸۶)

- (۱) اوپک، آ اوپک، اتاق تجارت بین‌المللی (۲) اتاق تجارت بین‌الملل، صلیب سرخ جهانی، اتحادیه کارگری جهانی
(۳) آپک، نفتا، آ - سه - آن، سازمان پزشکان بدون مرز (۴) یونیدو، ایکائو، یونیسف، صلیب سرخ جهانی

۲۰- اعلام موجودیت یک سازمان بین‌المللی و احراز شخصیت حقوقی بین‌المللی، نتیجه کدام اقدام کشورها محسوب می‌شود؟ (سراسری ۸۷)

- (۱) تصویب سند تأسیس (۲) انعقاد قراردادهای مقرر
(۳) انعقاد معاهدات دو یا چند جانبه (۴) تشکیل کنفرانس‌های بین‌المللی

۲۱- قطعنامه‌های داخلی سازمان ملل دارای ماهیت هستند. (سراسری ۸۷)

- (۱) تقنینی و اداری (۲) اعلامی و حقوقی (۳) اعلامی، اداری و حقوقی (۴) تقنینی، اداری و حقوقی

۲۲- نخستین مجمعی که متشکل از کشورهای مستقل و برای حفظ صلح و جلوگیری از جنگ تشکیل شد، کدام بود؟ (سراسری ۸۷)

- (۱) کنگره وستفالی ۱۶۴۸ (۲) کنفرانس برلین ۱۸۷۷ (۳) کنگره وستفالی ۱۸۷۷ (۴) کنفرانس لاهه ۱۹۰۷

- ۲۳- بهترین شیوه فراگیری مهارت‌های سازمان‌های بین‌المللی چیست؟
 (۱) کلاس‌های استاد محور (۲) شبیه سازی (۳) شیوه پژوهش محوری (۴) روش کلینیکی
 (آزاد ۸۷)
- ۲۴- سازمان‌های بین‌المللی غیر حکومتی بیشتر در چه زمینه‌هایی فعال هستند؟
 (۱) تجارت بین‌الملل (۲) دیپلماسی و روابط خارجی (۳) همکاری با دولت‌ها (۴) حقوق بشر و امور عام المنفعه
 (آزاد ۸۷)
- ۲۵- کدام مورد را می‌توان آغاز فصل نوینی از پیدایش کنفرانس‌های بین‌المللی دانست؟
 (۱) کنفرانس لاهه (۲) کنسرت اروپا (۳) قرارداد صلح وستفالی (۴) کنگره برلین
 (سراسری ۸۸)
- ۲۶- عفو بین‌الملل، فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر و دیده‌بان حقوق بشر هستند.
 (۱) سازمان‌های بین‌المللی حکومتی (۲) سازمان‌های منطقه‌ای
 (۳) سازمان‌های خیریه (۴) سازمان‌های بین‌المللی غیر حکومتی INGO
 (آزاد ۸۸)
- ۲۷- امروزه سازمان‌های بین‌المللی در کدام حوزه مطالعاتی مورد توجه بیشتری هستند؟
 (۱) مطالعات سیاسی (۲) مطالعات اقتصادی (۳) مطالعات میان رشته‌ای (۴) مطالعات فرهنگی
 (آزاد ۸۸)
- ۲۸- کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در چه زمینه‌ای فعالیت می‌کند؟
 (۱) حقوق بشر (۲) حقوق پناهندگان (۳) حقوق بین‌الملل بشر دوستانه (۴) حقوق دریاها
 (آزاد ۸۸)
- ۲۹- امروزه چه سازمان‌هایی بیشترین تأثیر را در تصویب کنوانسیون‌های بین‌المللی دارند؟
 (۱) سازمان‌های غیر حکومتی NGOs (۲) سازمان‌های منطقه‌ای
 (۳) سازمان‌های بین‌المللی (۴) سازمان‌های تخصصی
 (آزاد ۸۸)
- ۳۰- مقام مشورتی در سازمان ملل متحد برای چه سازمان‌هایی پیش‌بینی شده است؟
 (۱) سازمان‌های مردم نهاد NGOs (۲) سازمان‌های منطقه‌ای (۳) سازمان‌های فراملی (۴) سازمان‌های بین‌المللی
 (آزاد ۸۹)
- ۳۱- بر پایه کدام دانش می‌توان اساسنامه و چارچوب یک سازمان بین‌المللی را طراحی نمود؟
 (۱) علم سیاست (۲) دانش روابط بین‌الملل (۳) اقتصاد بین‌الملل (۴) حقوق بین‌الملل
 (آزاد ۸۹)
- ۳۲- کدام دسته از سازمان‌های بین‌المللی در قرن بیست و یکم بیشترین تأثیر را بر افکار عمومی بین‌المللی دارند؟
 (۱) سازمان‌های بین‌المللی حکومتی (۲) شرکت‌های فراملی TNC (۳) سازمان‌های مردم نهاد بین‌المللی INGOs (۴) سازمان‌های خیریه جهانی
 (آزاد ۸۹)
- ۳۳- عفو بین‌الملل چه نوع سازمانی محسوب می‌شود؟
 (۱) سازمان بین‌المللی حکومتی (۲) سازمان منطقه‌ای
 (۳) نهاد خیریه (۴) سازمان مردم نهاد بین‌المللی INGOs
 (آزاد ۸۹)

باسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنگوری فصل اول

۱- گزینه «۱» شخصیت حقوقی بین‌المللی سازمان ملل متحد، در نظر مشورتی ۱۱ آوریل ۱۹۴۹ دیوان بین‌المللی دادگستری پذیرفته شد. براساس رویه قضیه بین‌المللی، شخصیت بین‌المللی سازمان ملل حتی به دولت‌های غیر عضو نیز تحمیل می‌شود و سازمان می‌تواند علیه آن‌ها طرح دعوی کند (نظر مشورتی مذکور). قابل ذکر اینکه، تصمیمات مجمع عمومی برای تمامی کشورها اعم از کشورهای عضو و غیرعضو لازم‌الرعایه است (نظر مشورتی ۲۱ ژوئن ۱۹۷۱ دیوان در قضیه نامیبیا).

۲- گزینه «۳» حق عضویت در سازمان‌های بین‌المللی اصولاً به کشورها تعلق دارد و سایر موجودیت‌ها از چنین حقی به طور استثنایی و ناقص استفاده می‌کنند. موجودیت‌هایی چون «نهضت‌های آزادی‌بخش» می‌توانند از حق عضویت محدود برخوردار شوند. این موجودیت‌ها با انعقاد موافقت‌نامه‌ای به نام «موافقت‌نامه مشارکت»، (Association Agreements) به عضویت ناظر یک سازمان بین‌المللی در می‌آیند. اعضای ناظر یک سازمان بین‌المللی صرفاً حق مشارکت در مذاکرات مطرح شده در سازمان را داشته و دارای حق شرکت در رأی‌گیری نیستند. برخی موجودیت‌ها مانند سازمان آزادی‌بخش فلسطین (ساف) از وضعیت منحصر به فردی در سازمان ملل برخوردار شده‌اند. مجمع عمومی در ۱۳۷۷/۴/۱۶ با اکثریت آراء موقعیت هیئت ناظر فلسطین را تا حد ابر ناظر ارتقاء داد. به دنبال آن موقعیت هیئت فلسطین در برخی سازمان‌های تخصصی سازمان ملل نیز بهبود یافت.

۳- گزینه «۱» جامعه ملل یک سازمان بین‌المللی جهت تلاش برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی است و اولین سازمان بین‌المللی است که بعد از جنگ جهانی اول در ۱۰ ژانویه ۱۹۲۰ پیمان آن تصویب و لازم‌الاجرا شد. «اریک دراموند» اولین دبیر کل این جامعه بوده است. قابل ذکر اینکه، اتحادیه بین‌المللی تگراف و اتحادیه رادیو تلگرافی بین‌المللی، نه تنها در حد و اندازه یک سازمان بین‌المللی نبوده و نیستند، بلکه نهاد‌های وابسته به جامعه ملل بوده‌اند و یا بعد از جامعه ملل به عنوان یک سازمان تخصصی بین‌المللی به سازمان ملل متحد وابسته شده‌اند.

۴- گزینه «۴» در بحث دلایل اساسی رشد، توسعه و تقویت سازمان‌های بین‌المللی در طول قرن بیستم می‌توان به عواملی چون؛ ضرورت اجتناب از جنگ و مخاصمات بین دولت‌ها، پیشرفت علوم و فنون، توسعه ارتباطات، بسط مناسبات تجاری و احساسات بشر دوستانه اشاره نمود. همه این دلایل، نوعی وابستگی متقابل را برای کشورهای جهان ایجاد کرد، به طوری که انزوا طلبی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی یک کشور او را از تمدن معاصر و دست آوردهای آن جدا می‌سازد. در واقع جنگ و مخاصمات بین دولت‌ها منشأ عمده سازمان‌های بین‌المللی است.

۵- گزینه «۳» سازمان‌های بین‌المللی، نهاد‌های بین‌المللی و روابط بین‌المللی، سه مفهومی است که با یکدیگر وابستگی جداناپذیر دارند. یک سازمان بین‌المللی یک نهاد بین‌المللی است که در نتیجه پیدایش و توسعه روابط بین‌المللی ایجاد شده است. در واقع هر سازمان بین‌المللی یک نهاد بین‌المللی است، اما هر نهاد بین‌المللی الزاماً یک سازمانی بین‌المللی نیست، که در میان آن‌ها «رابطه اعم و اخص مطلق» است. در واقع نهاد‌های بین‌المللی اعم از سازمان‌ها بوده و هر نوع ترتیبات و قراردادهای بین‌المللی و حتی رژیم‌های بین‌المللی را شامل می‌شود.

۶- گزینه «۲» درمبحث نهاد‌های بین‌المللی و سازمان‌های بین‌المللی می‌توان گفت که: تأسیس هر نهاد بین‌المللی به منظور تنظیم و به قاعده در آوردن نوعی از روابط بین‌المللی است و این همان کاری است که سازمان‌های بین‌المللی هم انجام می‌دهند. با این حال نباید نهاد‌های بین‌المللی را با سازمان‌های بین‌المللی اشتباه گرفت. هر سازمان بین‌المللی یک نهاد بین‌المللی است اما هر نهاد بین‌المللی الزاماً یک سازمان بین‌المللی نیست. گزینه‌های «۳» و «۴» بدلیل اینکه سازمان را اعم‌تر از نهاد بین‌المللی تلقی کردند، نادرست‌اند.

۷- گزینه «۴» رهیافت نهادگرایی لیبرال، رشد مناسبات تجاری و بازرگانی و پیچیده شدن فرایند مناسبات بین‌المللی دولت‌ها، از عوامل لزوم ایجاد سازمان‌های بین‌المللی به حساب می‌آیند. به عبارت دیگر، باید گفت که با افزایش وابستگی متقابل اقتصادی و تجاری میان کشورها از یک سو و پیچیده شدن روابط کشورها با یکدیگر مبحث یادگیری و آگاهی بخشی در سطح بین‌المللی نمود پیدا می‌کند، چیزی که نهادگرایان بر آن تأکید می‌کنند؛ آن‌ها ایجاد سازمان‌های بین‌المللی را در توسعه فرآیند تسهیل در امور بسیار موثر می‌دانند.

۸- گزینه «۲» صندوق بین‌المللی پول (IMF) و سازمان بهداشت جهانی (WHO) از جمله مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد می‌باشند. صندوق کودکان ملل متحد یا یونیسف (UNICEF) نیز جزء ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل متحد می‌باشد. اما اتحادیه بین‌المللی مجالس (Inter - Parliamentary Union) از جمله سازمان‌های بین‌المللی غیر دولتی می‌باشد. در بحث طبقه‌بندی سازمان‌های بین‌المللی بر مبنای نوع اعضا و یا نوع مؤسسان آن‌ها، سازمان‌های بین‌المللی به دو دسته سازمان‌های بین‌الدولی و سازمان‌های غیر دولتی تقسیم‌بندی می‌شوند.

در این بین سازمان‌های بین‌الدولی (inter governmental organization (IGO)) از نظر قلمرو جغرافیایی به سه دسته، سازمان‌های بین‌الدولی جهانی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، تقسیم‌بندی می‌شوند. سازمان‌های غیر دولتی نیز به دو دسته سازمان‌های غیر دولتی انتفاعی و سازمان‌های غیر دولتی غیر انتفاعی قابل تقسیم‌بندی هستند.

در این راستا طبقه‌بندی سازمان‌های غیر دولتی غیر انتفاعی توسط سازمان ملل متحد (شورای اقتصادی و اجتماعی) به قرار زیر است:

۱- سازمان‌های دارای مقام مشورتی عام (گروه ۱ سابق) ۲- سازمان‌های دارای مقام مشورتی خاص (گروه ۲ سابق) ۳- گروه راستر

در این تقسیم‌بندی گروه ۱ یا سازمان‌ها با مقام مشورتی عام، سازمان‌هایی هستند که عمدتاً فعالیت آن‌ها با فعالیت‌های شورای اقتصادی و اجتماعی هماهنگی دارد و نشان داده‌اند که می‌توانند کمک‌هایی در جهت حصول اهداف سازمان ملل انجام بدهند. از این جمله سازمان‌ها می‌توان به سازمان‌هایی چون؛ اتحادیه بین‌المللی زنان - تساوی حقوق و تساوی مسئولیت‌ها، اتحادیه جهانی مسلمانان، کنگره جهانی مسلمانان، اتحادیه بین‌المجالس، شورای بین‌المللی زنان و غیره اشاره کرد.

۹- گزینه «۳» پس از شکست اتحادیه سلاطین اروپایی، نهضت ملیت‌ها در اروپا شروع شد که این نهضت به دنبال استقلال فرهنگی برای اروپا بود.

۱۰- گزینه «۴» در قرار داد مقر (قراردادهای دوجانبه بین سازمان‌های بین‌المللی و کشورهای میزبان جهت بیان هر چه صریح‌تر مزایا و مصونیت‌ها را قرارداد مقرر (Accord De siege) می‌گویند). بعضی از سازمان‌های بین‌المللی تصریح شده است که سازمان حق دادن پناهندگی به اشخاصی که علیه آنان حکم جزایی صادر شده یا تحت تعقیب هستند و یا حکم بازداشت و اخراج آن‌ها صادر شده است را ندارند. بند ۲ ماده دوم قرارداد مقرر سازمان ملل متحد امریکا اشعار می‌دارد: سازمان ملل متحد حق اعطای پناهندگی به افراد در محدوده مقر را ندارد. البته این قراردادها و کنوانسیون ۱۹۷۵ (راجع به نمایندگی دولت‌ها در روابط خود با سازمان‌های بین‌المللی) مقرراتی درباره پناهندگی سیاسی افراد وضع نکرده‌اند.

۱۱- گزینه «۴» مهم‌ترین بازیگران صحنه نظام بین‌المللی، دولت‌های ملی می‌باشند.

۱۲- گزینه «۲» کنوانسیون مربوط به مزایا و مصونیت‌های نمایندگان دولت‌ها نزد سازمان‌های بین‌المللی در سال ۱۹۷۵ توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب شد. قابل توجه اینکه این کنوانسیون در ۸ / ۴ / ۱۳۶۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی و در تاریخ ۴ / ۵ / ۱۳۶۷ به تأیید شورای نگهبان رسید. کنوانسیون مزایا و مصونیت‌های سازمان ملل متحد نیز توسط کمیسیون حقوق بین‌الملل تهیه و تدوین شد و در تاریخ ۱۲ فوریه ۱۹۴۶ به تصویب مجمع عمومی رسید. گزینه «۱» نادرست است؛ چون کنفرانس‌های ژنو به حقوق جنگ اشاره دارند.

۱۳- گزینه «۴» حق عضویت در سازمان‌های بین‌المللی اصولاً به کشورها تعلق دارد و سایر موجودیت‌ها از چنین حقی به طور استثنایی و ناقص استفاده می‌کنند. موجودیت‌هایی چون «نهضت‌های آزادی‌بخش» می‌توانند از حق عضویت محدود برخوردار شوند. این موجودیت‌ها با انعقاد موافقت‌نامه‌ای به نام «موافقت‌نامه مشارکت» به «عضویت ناظر» یک سازمان بین‌المللی در می‌آیند. قابل ذکر اینکه، اعضای ناظر یک سازمان بین‌المللی صرفاً حق مشارکت در مذاکرات مطرح شده در سازمان را داشته و دارای حق شرکت در رأی‌گیری نیستند.

۱۴- گزینه «۳» دوره نوین دیپلماسی و مناسبات دیپلماتیک میان دولت‌ها از زمان انعقاد قرارداد صلح وستفالی ۱۶۴۸ آغاز شد. معاهدات صلح وستفالی که در نتیجه یک کنفرانس بین‌المللی بوده تجزیه اروپا را در پی داشت. با امضای این معاهده، هلند و کانتون‌های سوئیس به استقلال دست یافتند. فرانسه و سوئد، دو کشور مقتدر در اروپا، استقلال کشورهای آلمانی را تضمین کردند و از امپراطوری مقدس ژرمن تنها نامی بر جای ماند. به عقیده بسیاری از صاحب‌نظران، کنفرانس‌های صلح وستفالی را می‌توان اولین اقدام در راه ایجاد تشکیلات بین‌المللی در دوران جدید نامید. جنگ‌های سی‌ساله اروپاییان پایان یافت و دولت‌های اروپا برای حل اختلافات خود از طریق کنفرانس‌های بین‌المللی اقدام کردند. معاهدات صلح وستفالی در واقع اصول اساسی حقوق بین‌المللی را پایه‌ریزی کرد و استقلال، حاکمیت و برابری کشورها از جمله اصول عمده روابط بین‌المللی قلمداد گردید. مرزهای بین‌المللی مشخص شد و اعزام دیپلمات‌ها و روابط دیپلماتیک از نوع جدید در اروپا آغاز شد.

۱۵- گزینه «۴» مصونیت سازمان‌های بین‌المللی به انواع زیر قابل تقسیم‌بندی می‌باشند: مصونیت قضایی، مصونیت از تعرض، پناهندگی، مصونیت بایگانی و اسناد و آزادی ارتباطات، مصونیت اموال و اماکن سازمان‌های بین‌المللی و هیئت دیپلماتیک. در بحث مصونیت قضایی، ماده ۳^۰ کنوانسیون ۱۹۷۵ راجع به نمایندگی دولت‌ها در روابط خود با سازمان‌های بین‌المللی، جزئیات مربوط به مصونیت‌های قضایی سازمان‌ها را تشریح نموده است که در بخشی از آن آمده است که؛ رئیس مأموریت و کارمندان دیپلماتیک مأموریت از مصونیت تعقیب جزایی در کشور پذیرنده برخوردار خواهند بود و از مصونیت دعاوی مدنی نیز بهره‌مند خواهند بود، مگر در موارد زیر:

دعاوی مربوط به اموال خصوصی غیر منقول که در خاک دولت پذیرنده واقع است، مگر آنکه این افراد اموال را به نمایندگی از دولت فرستنده و برای مقاصد مأموریت (هیئت دیپلماتیک) در تصرف داشته باشند. دعاوی مربوط به ما ترکی که در آن افراد مزبور به طور خصوصی و نه به نام دولت فرستنده، وصی و

امین ترکه و وارث یا موصی له واقع شده باشند. دعاوی مربوط به فعالیت‌های حرفه‌ای یا تجاری از هر نوع که این افراد در خاک دولت پذیرنده و خارج از وظایف رسمی خود به آن اشتغال دارند.

۱۶- گزینه «۱» کنوانسیون مربوط به مزایا و مصونیت‌های دولت‌ها نزد سازمان‌های بین‌المللی در سال ۱۹۷۵ توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد به تصویب رسید. در این بین در مورد سلب مصونیت از هیئت‌های دیپلماتیک نزد سازمان‌های بین‌المللی، ماده ۳۱ کنوانسیون ۱۹۷۵ اشعار می‌دارد که: سلب مصونیت قضایی نسبت به دعوی مدنی یا اداری شامل سلب مصونیت نسبت به اجرای حکم نخواهد بود. برای اجرای حکم مزبور اعلام سلب مصونیت جداگانه‌ای ضروری است.

۱۷- گزینه «۲» طبق کنوانسیون ۱۹۴۶ و ۱۹۷۵، مزایای سازمان‌های بین‌المللی عبارت‌اند از:

(۱) معافیت از عوارض و مالیات‌ها (۲) معافیت از حقوق گمرکی و بازرسی (۳) معافیت از مقررات بیمه‌های اجتماعی (۴) معافیت از خدمات شخصی.

در این بین در بحث معافیت از مقررات بیمه‌های اجتماعی، طبق ماده ۳۲ کنوانسیون ۱۹۷۵ وین، اعضای هیئت‌های دیپلماتیک نزد سازمان‌های بین‌المللی از معافیت مقررات بیمه‌های اجتماعی برخوردار هستند. ماده فوق مقرر می‌دارد: رئیس هیئت دیپلماتیک و کارمندان آن با رعایت مقررات بند ۳ این ماده، نسبت به خدماتی که برای دولت فرستنده انجام می‌دهند از مقررات بیمه‌های اجتماعی که ممکن است در دولت پذیرنده لازم الاجرا باشد، معاف خواهند بود. قابل ذکر اینکه، معافیت مذکور در بند یک این ماده همچنین شامل افرادی خواهد بود که منحصرأ در استخدام خصوصی رئیس هیئت یا کارمندان هیئت می‌باشند. مشروط بر آنکه افراد مذکور:

(الف) تبعه یا مقیم دائم کشور پذیرنده نباشند.

(ب) مقررات بیمه‌های اجتماعی مجری در کشور فرستنده یا کشور ثالث در مورد آنان اعمال شود.

۱۸- گزینه «۱» سازمان بین‌المللی به تجمعی از دولت‌ها اطلاق می‌شود که براساس یک سند تأسیس (معاهده) تشکیل می‌شود و اعضای آن اهداف مشترکی را در چارچوب نهادها و کارگزاری‌های ویژه با فعالیت مستمر و دائم دنبال می‌کنند.

بنابراین سازمان‌های بین‌المللی از اجتماع دولت‌ها به وجود می‌آیند و مبنای درون‌کشوری ندارند، براساس یک سند تأسیس تشکیل می‌شوند، اعضای آن اهداف مشترکی دارند، فعالیت سازمان‌ها در چارچوب ارکان و کارگزاری‌های خاصی صورت می‌گیرد و فعالیت سازمان‌ها مستمر و مدام می‌باشد. در واقع سازمان‌های بین‌المللی از استقلال تصمیم‌گیری، مالی، حقوقی و داشتن اموال و دارایی مستقل برخوردارند.

۱۹- گزینه «۲» بر مبنای نوع اعضا و یا نوع مؤسسين، سازمان‌های بین‌المللی به دو دسته سازمان‌های بین‌الدولی و سازمان‌های غیردولتی تقسیم‌بندی می‌شوند.

سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی خود به دو دسته سازمان‌های غیردولتی انتفاعی و سازمان‌های غیردولتی غیرانتفاعی تقسیم‌بندی می‌شوند.

اتاق تجارت بین‌الملل، صلیب سرخ جهانی و اتحادیه کارگری جهانی از جمله سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی می‌باشند.

قابل ذکر این‌که، اوپک، آپک، نفتا، آسه آن، ایکائو و یونیسف از جمله سازمان‌های بین‌الدولی جهانی، منطقه‌ای یا بین‌الدولی فرامنطقه‌ای هستند.

۲۰- گزینه «۱» لازمه تشکیل یک سازمان بین‌المللی، علاوه بر اجتماع کشورها، تصویب سند تأسیس تحت هر نام (میثاق، منشور، اساس‌نامه و غیره) توسط اعضا است. در واقع تصویب سند تأسیس منجر به دو امر می‌شود: (۱) اعلام موجودیت سازمان (۲) احراز شخصیت حقوقی و بین‌المللی. در واقع سازمان‌های بین‌المللی به تجمعی از دولت‌ها اطلاق می‌شود که بر اساس یک سند تأسیس (معاهده) تشکیل می‌شود و اعضای آن اهداف مشترکی را در چارچوب نهادها و کارگزاری‌های ویژه با فعالیت مستمر و مداوم دنبال می‌نمایند. بنابراین ویژگی‌های سازمان‌های بین‌المللی می‌تواند به قرار زیر باشد:

۱- از اجتماع دولت‌ها تشکیل می‌شوند. ۲- براساس یک سند تأسیس (constituent treaty) ایجاد می‌شوند. ۳- اعضای سازمان اهداف مشترکی را دنبال می‌کنند.

۴- فعالیت سازمان در چارچوب ارکان و کارگزاری‌های خاصی صورت می‌گیرد. ۵- فعالیت سازمان مستمر و مداوم می‌باشد.

۲۱- گزینه «۴» در بحث قطعنامه‌های سازمان ملل متحد، می‌توان انواع این قطعنامه‌ها را شامل قطعنامه‌های داخلی سازمان ملل، قطعنامه‌های مربوط به حفظ صلح

و امنیت بین‌المللی و قطعنامه‌های اعلامی دانست. قطعنامه‌های داخلی حدود $\frac{4}{5}$ قطعنامه‌های سازمان ملل را از بدو تأسیس (۱۹۴۵) تشکیل می‌دهد. قطعنامه‌های داخلی سازمان ملل دارای ماهیتی یکسان نیستند، برخی از قطعنامه‌های داخلی دارای «ماهیت اداری» بوده، برخی دیگر

دارای ماهیت تقنینی (مانند قطعنامه راجع به اساسنامه یک نهاد و کارگزار جدید) و سرانجام تعدادی دیگر دارای ماهیت حقوقی می‌باشند. قابل توجه اینکه، قطعنامه‌های داخلی سازمان ملل که هدفشان تنظیم روابط بین ارکان مختلف سازمان ملل است، الزام آور می‌باشند.

۲۲- گزینه «۱» به مرور زمان، گسترش روابط بین‌المللی و پیچیدگی‌های آن، ناتوانی سفرای دائم را در حل مسائل جهانی و منطقه‌ای آشکار ساخت. در برخی موارد اختلافات چندین کشور را در بر می‌گرفت که حل این‌گونه اختلافات مستلزم مذاکرات چندجانبه‌ای بود که می‌بایستی از طریق کنفرانس‌های بین‌المللی انجام می‌شد. لذا تشکیل این کنفرانس‌ها، تنها راه دستیابی به حل مسالمت‌آمیز اختلافات به نظر رسیدند. در واقع از نیمه قرن نوزدهم گرایش کشورها به تشکیل چنین تجمعاتی بیش از پیش مشهود شد. نخست می‌توان به کنگره صلح وستفالی ۱۶۴۸ که ناشی از یک کنفرانس بین‌المللی بود اشاره کرد. در واقع صلح وستفالی آغاز دوره تاریخی معاصر در دیپلماسی است، چون در این دوره مفاهیم حاکمیت، دولت - ملت و حکومت شکل گرفت و هویت سیاسی کشورها تثبیت شد. مرزهای بین‌المللی مشخص و استقلال و حاکمیت دولت‌ها به رسمیت شناخته شد. اعزام دیپلمات‌ها و روابط دیپلماتیک از نوع جدید در اروپا آغاز شد و شکل نوینی از همکاری‌های سیاسی پدید آمد. در واقع کنفرانس‌های وستفالی را می‌توان اولین اقدام در راه ایجاد و تشکیلات بین‌المللی در دوران جدید نامید که به جنگ‌های سی ساله اروپا پایان داد. معاهدات وستفالی، اصول اساسی حقوق بین‌الملل را پایه‌ریزی کرد و حاکمیت و برابری کشورها از جمله اصول عمده روابط بین‌الملل قلمداد گردید.

نکته: هرچند در کنفرانس‌های لاهه ۱۸ مه ۱۸۹۹ و ۱۵ ژوئن ۱۹۰۷، سه موضوع اساسی زیر مورد بحث کنفرانس بود: ۱- تقلیل تسلیحات و جلوگیری از افزایش بودجه‌های نظامی ۲- تنظیم قواعد جنگ ۳- تنظیم راه‌های مسالمت‌آمیز جهت حل اختلافات بین‌المللی، اما در واقع نقص عمده سیستم لاهه در این بود که سیستم مزبور بدون در نظر گرفتن انقلاب صنعتی و پیشرفت سلاح‌های جنگی که وقوع جنگ را تقریباً حتمی می‌ساخت، جنگ را تحریم نکرد، بلکه آن را مجاز شمرد و در صدد تنظیم قواعد و حقوق مربوط به آن بود. سیستم لاهه در واقع بر این فلسفه مبتنی بود که اگر قوانین جنگ تعیین و حدود رفتار بین‌المللی کشورها از جهت حقوقی ترسیم گردد، منازعه شدید و جنگ بین کشورها رخ نمی‌دهد و در صورت وقوع اختلاف، دولت‌ها به راه‌های مسالمت‌آمیز متوسل خواهند شد.

۲۳- گزینه «۲» روش‌های استاد محور و تئوریک باعث می‌شود افراد صرفاً با مسائلی نظری روبه‌رو شوند که فقط توسط استاد ارائه می‌شود و فرصت درک عملی آن‌ها وجود ندارد. در روش‌های پژوهش محور هم یک دانشجوی پژوهش‌کننده در زمینه سازمان‌های بین‌المللی و همچنین استفاده از منابع دست اول پژوهش هم از اعتبار کافی برخوردار نیست. اما بهترین روش شبیه‌سازی است زیرا در این روش محیط عملیاتی موضوع مورد بحث شبیه‌سازی قرار می‌گیرد و افراد خود به گردانندگان محیط عملیاتی تبدیل می‌شوند.

۲۴- گزینه «۴» سازمان‌های بین‌المللی غیرحکومتی به سه دسته تقسیم‌بندی می‌شوند: گروه اول، گروه دوم و گروه راستر. سازمان‌های مذکور بیشتر در زمینه‌هایی چون: حقوق بشر و امور عام المنفعه فعالیت می‌نمایند.

۲۵- گزینه «۲» در مبحث تاریخچه پیدایش سازمان‌های بین‌المللی و چگونگی حضور آن‌ها می‌توان گفت که، کنگره وین با ابتکار ارائه سیستم کنسرت اروپا، نقطه عطفی در ایجاد سازمان‌های بین‌المللی و نحوه فعالیت‌های آن‌ها بوده است.

۲۶- گزینه «۴» سازمان‌های بین‌المللی براساس نوع اعضا یا نوع مؤسسان به دو دسته سازمان‌های بین‌الدولی (IGO) و سازمان‌های غیر دولتی (NGO) تقسیم‌بندی شده‌اند. سازمان‌های بین‌الدولی به سه دسته سازمان‌های بین‌الدولی جهانی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تقسیم‌بندی می‌شوند. سازمان‌های غیر دولتی نیز به نوبه خود به سازمان‌های غیر دولتی انتفاعی و سازمان‌های غیر دولتی غیر انتفاعی تقسیم می‌شوند. شرکت‌های چند ملیتی از جمله سازمان‌های غیر دولتی انتفاعی به شمار می‌آیند.

طبق یک طبقه‌بندی توسط سازمان ملل متحد از سازمان‌های غیردولتی غیر انتفاعی (قطعنامه ۱۹۹۶ توسط شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل جهت بررسی موضوع برقراری روابط مشورتی با یک سازمان غیردولتی با توجه به ماهیت و حوزه فعالیت‌ها و کمک‌هایی که سازمان مذکور می‌تواند به شورا یا ارگان‌های تابعه ارائه کند) این سازمان‌ها به سه دسته تقسیم‌بندی می‌شوند:

- سازمان‌های دارای مقام مشورتی عام (گروه ۱ سابق)؛ - سازمان‌های دارای مقام مشورتی خاص (گروه ۲ سابق)؛ - گروه راستر

در این راستا، سازمان عفو بین‌الملل، کمیسیون بین‌المللی حقوق دانان، شورای بین‌المللی حقوق محیط زیست، فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر، امدادسانی اسلامی و ... از جمله سازمان‌های بین‌المللی غیر حکومتی در طبقه‌بندی گروه ۲ سابق با مقام مشورتی خاص می‌باشند.

۲۷- گزینه «۱» امروزه سازمان‌های بین‌المللی در حوزه مطالعات سیاسی مورد توجه بیشتری هستند.

۲۸- گزینه «۳» کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در زمینه حقوق بین‌الملل بشر دوستانه فعالیت می‌کند.

۲۹- گزینه «۱» امروزه سازمان‌های غیرحکومتی NGOs بیشترین تأثیر را در تصویب کنوانسیون‌های بین‌المللی دارند. مهم‌ترین ایفای نقش سازمان‌های غیرحکومتی در سازمان‌های بین‌المللی را باید در چارچوب سازمان ملل متحد بررسی نمود.

۳۰- گزینه «۱» سازمان‌های مردم‌نهاد (NGO) یا سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی نزد سازمان ملل متحد می‌باشند. در سال ۱۹۴۸، ۴۵ سازمان غیردولتی مقام مشورتی نزد سازمان ملل کسب کرده‌اند. در حال حاضر ۲۷۱۹ سازمان دارای مقام مشورتی نزد شورای اقتصادی و اجتماعی (اکوسوک) بوده و حدود ۴۰۰ سازمان غیردولتی نیز دارای مقام مشورتی نزد کمیسیون توسعه پایدار می‌باشند. سازمان‌های غیردولتی غیرانتفاعی طبق طبقه‌بندی از سوی سازمان ملل متحد به سازمان‌های دارای مقام مشورتی عام یا گروه ۱ سابق، سازمان‌های دارای مقام مشورتی خاص یا گروه ۲ سابق و گروه راستر تقسیم‌بندی می‌شوند.

۳۱- گزینه «۲» براساس دانش روابط بین‌الملل است که می‌توان اساسنامه و چارچوب یک سازمان بین‌المللی را طراحی نمود.

۳۲- گزینه «۳» سازمان‌های مردم‌نهاد بین‌المللی در قرن ۲۱، بیشترین تأثیر را بر افکار عمومی بین‌المللی دارند. این سازمان‌ها در عصر جهانی شدن مهم‌ترین نقش را در توسعه سازمان‌های غیردولتی و به خصوص سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی داشته‌اند.

۳۳- گزینه «۴» سازمان عفو بین‌المللی از جمله سازمان‌های مردم‌نهاد بین‌المللی (INGO) می‌باشد. این سازمان بین‌المللی غیردولتی حقوق بشری به لحاظ مقام مشورتی، موقعیت ویژه‌ای نزد سازمان ملل متحد دارد.

فصل دوم

«چارچوب‌های نظری در تشکیل سازمان‌های بین‌المللی»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل دوم

- کله ۱- کدام یک از مکاتب بین‌المللی، نقش اصلی را در تأسیس سازمان ملل ایفا نمود؟
 (۱) واقع‌گرایی قدیم و جدید
 (۲) آرمان‌گرایی قدیم و جدید
 (۳) ترکیبی از آرمان‌گرایی و واقع‌گرایی
 (۴) رفتارگرایی و آرمان‌گرایی
 (سراسری ۸۱)
- کله ۲- طرفداران کدام نظریه، سازمان‌های بین‌المللی را برای رسیدن به صلح بین‌المللی مفید می‌دانند؟
 (۱) واقع‌گرایی
 (۲) آرمان‌گرایی
 (۳) واقع‌گرایی و کارکردگرایی
 (۴) آرمان‌گرایی و کارکردگرایی
 (سراسری ۸۲)
- کله ۳- کدام مورد، از مفروضات رهیافت لیبرالیسم نمی‌باشد؟
 (۱) دولت‌ها لزوماً بازیگران عقلانی نیستند.
 (۲) دولت یک واحد کثرت‌گرا می‌باشد.
 (۳) دولت‌ها بازیگران بسیط می‌باشند.
 (۴) سازمان‌های بین‌المللی بازیگران مستقل هستند.
 (سراسری ۸۶)
- کله ۴- عبارت: «سازمان‌های بین‌المللی به عنوان مکانیسم‌های سلطه عمل می‌کنند»، مربوط به کدام گزینه است؟
 (۱) لیبرالیسم
 (۲) نهادگرایی
 (۳) رهیافت جهان‌گرایی
 (۴) رهیافت رئالیسم
 (سراسری ۸۷)
- کله ۵- سازمان‌های منطقه‌ای مانند اتحادیه اروپا، آسه‌آن، اکو و ... بر پایه کدام نظریه روابط بین‌الملل به وجود آمدند؟
 (۱) نظریه جامعه بین‌المللی
 (۲) نظریه بازی‌ها
 (۳) وابستگی متقابل
 (۴) همگرایی
 (آزاد ۸۷)
- کله ۶- اتحادیه اروپا و آسه‌آن بر پایه کدام تئوری روابط بین‌الملل به وجود آمدند؟
 (۱) همگرایی
 (۲) سازه‌انگاری
 (۳) بازی‌ها
 (۴) رژیم‌های بین‌المللی
 (آزاد ۸۸)
- کله ۷- بر پایه کدام تئوری روابط بین‌الملل می‌توان سازمان‌های بین‌المللی را تحلیل کرد؟
 (۱) نظریه جامعه بین‌المللی
 (۲) نظریه وابستگی متقابل
 (۳) نظریه همگرایی
 (۴) نظریه سازه‌انگاری
 (آزاد ۸۹)

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنگوری فصل دوم

۱- گزینه «۲» مکاتب بین‌المللی آرمان‌گرایی قدیم و جدید، نقش اصلی در تأسیس سازمان ملل ایفا نمودند. گزینه‌های «۱» و «۳» به دلیل اینکه واقع‌گرایی در آن‌ها وجود داشته نادرست‌اند. رفتارگرایی نیز در گزینه «۴» بیشتر بر روش‌شناسی در روابط بین‌الملل تأکید دارد و غلط است.

۲- گزینه «۴» ادوارد هالت کار در کتاب «بحران بیست‌ساله» ضمن تشریح اختلاف‌های فلسفی میان آرمان‌گرایان و واقع‌گرایان، بیان می‌دارد که؛ ایده‌آلیست‌ها، سازمان‌های بین‌المللی را ابزاری برای رسیدن به صلح بین‌المللی می‌دانند. نظریه کارکردگرایی نیز بر این امر که سازمان‌های بین‌المللی برای همکاری کارکردی ایجاد می‌شوند و نهایتاً ممکن است نهادهای سیاسی گذشته را منسوخ یا کم‌اثر سازند و به سوی صلح بین‌المللی معطوف می‌باشند، صخه می‌گذارد (دیوید میترا‌نی از نظریه پردازان کارکردگرایی). واقع‌گرایان در گزینه‌های «۱» و «۳» اصولاً سازمان‌های بین‌المللی را ابزار دست قدرت‌های بزرگ می‌دانند و یک شخصیت مستقل برای آن‌ها قایل نیستند.

۳- گزینه «۳» مورد دولت‌ها بازیگران بسیط می‌باشند، از مفروضات رهیافت لیبرالیسم نیست. در واقع لیبرال‌ها معتقدند که دولت‌ها بازیگران یکپارچه‌ای هستند که بر سود نسبی تأکید دارند. البته این مبحث بیشتر توسط نهادگرایان نئولیبرالی چون رابرت کوهن مطرح می‌شود که به اصول واقع‌گرایی ساختاری کنت والتز بسیار نزدیک می‌شود.

۴- گزینه «۳» عبارت سازمان‌های بین‌المللی به عنوان مکانیسم‌های سلطه عمل می‌کنند، مربوط به رهیافت جهان‌گرایی است.

۵- گزینه «۴» سازمان‌های منطقه‌ای چون: اتحادیه اروپا، آسه آن، اکو و ... بر پایه نظریه همگرایی به وجود آمده‌اند. در واقع در نظام همگرا، بازیگران فرایندی را پشت سر می‌گذارند که طی آن بدون کاربرد خشونت، گروه‌بندی‌های بزرگ تری بین کشورها به وجود آمده و در آن شاهد تصمیم‌گیری مشترک، منظم و مستمری هستیم که معلول یا جزئی از روند تکوین نوعی نظام تصمیم‌گیری دسته جمعی بین ملت‌ها است، نوعی نظام بین‌المللی که در آن بازیگران همواره هماهنگ ساختن منافع خود و تحصیل عواید متقابل از کنار تعاملات خود را میسر می‌یابند.

۶- گزینه «۱» سازمان‌های منطقه‌ای چون اتحادیه اروپا، آسه آن، اکو و ... بر پایه نظریه همگرایی به وجود آمده‌اند. در واقع در نظام همگرا، بازیگران فرایندی را پشت سر می‌گذارند که طی آن بدون کاربرد خشونت، گروه‌بندی‌های بزرگ تری بین کشورها به وجود آمده و در آن شاهد تصمیم‌گیری مشترک، منظم و مستمری هستیم که معلول یا جزئی از روند تکوین نوعی نظام تصمیم‌گیری دسته جمعی بین ملت‌ها است، نوعی نظام بین‌المللی که در آن بازیگران همواره هماهنگ ساختن منافع خود و تحصیل عواید متقابل از کنار تعاملات خود را میسر می‌یابند.

۷- گزینه «۴» بر پایه نظریه سازه‌انگاری است که می‌توان سازمان‌های بین‌المللی را تحلیل نمود.

فصل سوم

«سازمان‌های جهانی»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل سوم

- ۱- شخصیت حقوقی بین‌المللی سازمان ملل متحد، در دیوان بین‌المللی دادگستری پذیرفته شد. (سراسری ۸۱)
- (۱) نظر مشورتی ۱۹۴۹ (۲) نظر مشورتی ۱۹۵۰ (۳) رأی مشورتی ۱۹۵۵ (۴) رأی مشورتی ۱۹۷۱
- ۲- کدام یک از ارکان سازمان ملل متحد، نظارت بر امور سرزمین‌های تحت عنوان: «قیمومیت مناطق استراتژیک» را بر عهده دارد؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) مجمع عمومی (۲) شورای امنیت (۳) دبیرخانه (۴) شورای اقتصادی و اجتماعی
- ۳- دبیران کل سازمان ملل متحد تا سال ۱۹۸۱، به ترتیب کدامند؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) داگ‌هامر شولد- تریگولی - اوتانت - کورت والدهایم (۲) اوتانت - تریگولی - کورت والدهایم - داگ‌هامر شولد (۳) تریگولی - اوتانت - کورت والدهایم - داگ‌هامر شولد (۴) تریگولی - داگ‌هامر شولد - اوتانت - کورت والدهایم
- ۴- نحوه اداره سرزمین‌های غیراستراتژیکی که در قیمومیت کشور قیوم دارد، تحت نظر کدام یک از ارکان سازمان ملل متحد می‌باشد؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) دبیرخانه (۲) مجمع عمومی (۳) شورای امنیت (۴) شورای اقتصادی و اجتماعی
- ۵- قواعد رأی‌گیری در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، مبتنی بر دو اصل است، آن دو اصل کدامند؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) اخذ تصمیم با اکثریت آراء - برابری دولت‌ها (۲) اخذ تصمیم با اکثریت مطلق آراء - برابری اعضا (۳) تساوی آراء - اخذ تصمیم با اکثریت ساده اعضای حاضر و رأی‌دهنده (۴) اخذ تصمیم با اکثریت نسبی اعضای حاضر و رأی‌دهنده - برابری دولت‌ها
- ۶- ارکان فرعی سازمان ملل متحد کدامند؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) دیوان کیفری بین‌المللی برای رواندا- کنفرانس توسعه و تجارت ملل متحد - صندوق جمعیت ملل متحد - صندوق توسعه سرمایه ملل متحد (۲) کمیسیون ملل متحد برای لیبی - کمیسیون ویژه برای بالکان - بنگاه مالی بین‌المللی - انجمن بین‌المللی عمران (۳) برنامه عمران ملل متحد- برنامه ملل متحد برای توسعه- دیوان اداری سازمان ملل متحد - کمیسیون حقوق بین‌الملل (۴) صندوق جمعیت ملل متحد- عملیات حفظ صلح ملل متحد- اتحادیه نمایشگاه‌های جهانی - دیوان کیفری بین‌المللی برای یوگسلاوی سابق
- ۷- مداخله شورای امنیت سازمان ملل متحد در چارچوب ماده ۳۹، در کدام موارد امکان پذیر است؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) توسل به طرق قهرآمیز ضرورت یافته باشد- اکثریت ۹ رأی مثبت اعضای شورا حاصل شده باشد. (۲) جنگ به وقوع پیوسته، اما تجاوز علنی نشده باشد - دفع تجاوز میسر باشد- خطر بروز جنگ جهانی را تهدید نماید. (۳) استفاده از طرق مسالمت‌آمیز ضرورت یافته باشد- تقاضای دول ذینفع و عضو سازمان صورت گرفته باشد- اکثریت ۹ رأی و حاوی آراء کلیه اعضای دائم حاصل شده باشد. (۴) تهدید به جنگ صورت گرفته باشد- کار از تهدید گذشته باشد، ولی منجر به جنگ نشده باشد- جنگ به وقوع پیوسته باشد و تجاوز علنی شده باشد.
- ۸- براساس بند ۲ ماده هدفه منشور، هزینه‌های پاسداری از صلح بر عهده: (سراسری ۸۱)
- (۱) طرف‌های درگیر است. (۲) کلیه کشورهای عضو سازمان ملل متحد است (۳) کمک‌های داوطلبانه دولت‌ها است. (۴) صندوق ذخیره نیروهای پاسدار صلح است
- ۹- کدام کشورها تاکنون از عضویت یونسکو خارج شده‌اند؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) انگلستان - سنگاپور- آمریکا (۲) چین - فرانسه - آمریکا (۳) ایتالیا - سنگاپور- آلمان (۴) پاکستان - هندوستان - مالزی

(سراسری ۸۱)

کدام تصمیم از تصمیمات کنفرانس یالتا نمی‌باشد؟

- (۱) نحوه رأی‌گیری در شورای امنیت
- (۲) تصویب اساسنامه یک دادگاه جدید بین‌المللی
- (۳) تأسیس یک سازمان بین‌المللی عمومی برای حفظ صلح و امنیت جهانی
- (۴) جلوگیری از تجاوزات بین‌المللی از طریق همکاری نزدیک و مداوم همه ملت‌های صلح دوست.

(سراسری ۸۱)

۱۱- منشور آتلانتیک در چه سالی و توسط چه کسانی صادر شد؟

- (۱) در اوت ۱۹۴۱ - توسط روزولت و چرچیل
- (۲) در سپتامبر ۱۹۴۲ - توسط روزولت و چرچیل
- (۳) در اکتبر ۱۹۴۱ - توسط آنتونی ایدن و کوردل هال
- (۴) در اکتبر ۱۹۴۳ - توسط مولوتف، آنتونی ایدن، کوردل هال و فوپینگ شونگ

(سراسری ۸۱)

۱۲- کدام ویژگی برای مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد ضروری است؟

- (۱) داشتن قدرت اجرایی
- (۲) متعهد به اجرای تعهدات مندرج در منشور
- (۳) تأسیس بعد از تشکیل سازمان ملل
- (۴) مسئولیت وسیع بین‌المللی

(سراسری ۸۱)

۱۳- اخراج عضو خاطی از سازمان ملل متحد منوط است به:

- (۱) توصیه شورای امنیت و تصویب اکثریت $\frac{2}{3}$ اعضای شرکت کننده مجمع عمومی
- (۲) تصویب اکثریت ساده اعضای مجمع و توصیه شورای امنیت
- (۳) تصویب اکثریت آراء اعضای شورای امنیت
- (۴) تصویب شورای امنیت و توصیه مجمع عمومی

(سراسری ۸۲)

۱۴- اظهار نظر حقوقی و قضایی دیوان بین‌المللی دادگستری درباره مسائل حقوقی که سازمان‌های بین‌المللی به آن ارجاع دهند، چه نام دارد؟

- (۱) صلاحیت ترافیکی
- (۲) صلاحیت اختیاری
- (۳) صلاحیت مشورتی
- (۴) صلاحیت اجباری

(سراسری ۸۲)

۱۵- علت خروج اندونزی در ۳۱ دسامبر ۱۹۶۴ از سازمان ملل چه بود؟

- (۱) نقض مقررات منشور
- (۲) عدم پرداخت بدهی به سازمان
- (۳) نقض قطعنامه شورای امنیت
- (۴) عضویت کشور مالزی در شورای امنیت

(سراسری ۸۲)

۱۶- تصمیمات کنفرانس عمومی که به منظور اصلاح منشور تعیین می‌گردد، وقتی لازم الاجرا است که:

- (۱) توسط اکثریت ۹ رأی هر یک از اعضای شورای امنیت اتخاذ شده باشد.
- (۲) توسط اکثریت ساده اعضای مجمع عمومی توصیه شده و حائز آراء کمی اعضای شورای امنیت باشد.
- (۳) توسط دو سوم آراء اعضای مجمع توصیه شده و متضمن آراء کشورهای عضو دائمی شورای امنیت باشد.
- (۴) توسط اکثریت دو سوم آراء اعضای مجمع عمومی، بدون احتساب آراء اعضای شورای امنیت صورت پذیرفته باشد.

(سراسری ۸۲)

۱۷- انتخاب اعضای غیر دائم شورای امنیت بر اساس کدام گزینه زیر انجام می‌گیرد؟

- (۱) توزیع منصفانه جغرافیایی، میزان پرداخت سهمیه سالانه به سازمان به مدت دو سال
- (۲) تصویب اکثریت ساده اعضای مجمع عمومی، توصیه شورای امنیت (اکثریت کمی)، به مدت یکسال
- (۳) شرکت مؤثر کشورها در حفظ صلح بین‌المللی و سایر اهداف سازمان، توزیع منصفانه جغرافیایی به مدت دو سال
- (۴) تصویب اکثریت دو سوم اعضای مجمع، مشارکت اعضای ملل متحد در حفظ و صلح امنیت بین‌المللی به مدت یکسال

(سراسری ۸۲)

۱۸- «اسکاپ» وابسته به کدام یک از نهادها در گزینه‌های زیر می‌باشد؟

- (۱) مجمع عمومی سازمان ملل
- (۲) شورای اقتصادی و اجتماعی
- (۳) مؤسسه بین‌المللی توسعه
- (۴) کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد

- ۱۹- کدام یک از ارکان سازمان ملل متحد مستقیماً در حل و فصل اختلافات بین‌المللی نقشی ندارند؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) دبیر خانه، مجموعه عمومی
(۲) شورای قیموت، دبیرخانه
(۳) شورای اقتصادی و اجتماعی، شورای قیموت
(۴) شورای امنیت، دیوان بین‌المللی دادگستری
- ۲۰- موضوع منع آزمایش‌های هسته‌ای برای اولین بار توسط چه کسی مطرح شد؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) گاندی
(۲) گرومیکو
(۳) آیزنهاور
(۴) جواهر لعل نهرو
- ۲۱- کدام یک از سازمان‌های زیر در زمره مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد می‌باشد؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) سازمان توسعه صنعتی ملل متحد
(۲) کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد
(۳) برنامه محیط زیست ملل متحد
(۴) برنامه عمران ملل متحد
- ۲۲- سرزمین‌های ساموآ، مارشال، مجمع الجزایر بیسمارک و نائورو به ترتیب تحت سرپرستی کدام یک از کشورهای زیر قرار داشت؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) زلاندنو - ژاپن - استرالیا - بریتانیا
(۲) ژاپن - زلاندنو - بریتانیا - فرانسه
(۳) ژاپن - استرالیا - فرانسه - بریتانیا
(۴) استرالیا - زلاندنو - ژاپن - فرانسه
- ۲۳- در اتخاذ چه تصمیماتی در شورای امنیت طرف اختلاف از دادن رأی خودداری می‌کند؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) به موجب مندرجات فصل ششم و بند سوم از ماده ۵۲ منشور
(۲) به موجب مندرجات فصل ششم و هفتم
(۳) به موجب مندرجات فصل هفتم
(۴) به موجب ماده ۲۷ منشور
- ۲۴- کدام گزینه در زمره «گروه بانک جهانی» نیست؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) صندوق بین‌المللی پول
(۲) شرکت مالی بین‌المللی
(۳) مؤسسه بین‌المللی توسعه
(۴) بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه
- ۲۵- چه کسی «جامعه ملل» را مومیایی بی جانی لقب داد که فقط لباس‌های پرزرق و برق بر تن دارد؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) موسولینی - نخست وزیر ایتالیا
(۲) هایلر - امپراتور حبشه
(۳) هیتلر - رهبر حزب نازی از آلمان
(۴) ژوزف آونول - دبیر کل جامعه ملل
- ۲۶- سازمان ملل متحد در تعقیب اهداف خود، طبق ماده ۲ منشور بر اساس چه اصولی رفتار می‌کند؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، توسعه همکاری‌های بین‌المللی و گسترش روابط دوستانه
(۲) تساوی حاکمیت دولت‌ها، حسن نیت، حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین‌المللی، عدم توسل به زور
(۳) مساعدت اعضای با سازمان ملل در اجرای منشور، تعمیم تصمیمات مربوط به حفظ صلح به کشورهای غیر عضو، عدم مداخله در امور داخلی اعضا
(۴) گزینه ۲ و ۳ صحیح است.
- ۲۷- اصولاً به کدام دسته از نیروهای شاغل در یک سازمان بین‌المللی «کارمند بین‌المللی» اطلاق می‌شود؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) نمایندگان دولت‌ها
(۲) کارکنان دبیرخانه
(۳) نمایندگان گروه‌های ملی
(۴) نمایندگان ناظر یک سازمان بین‌المللی دیگر
- ۲۸- اندیشه همکاری کشورهای متحد در قالب یک سازمان بین‌المللی نخستین بار در منعکس گردید. (سراسری ۸۲)
- (۱) کنفرانس دامبارتن اوکس
(۲) کنفرانس سانفرانسیسکو
(۳) منشور آتلانتیک
(۴) کنفرانس دوم صلح لاهه ۱۹۰۷
- ۲۹- بر طبق کدام پیمان در دوران جامعه ملل، کشورها متعهد شدند که اختلافات خود را از راه‌های مسالمت آمیز حل و فصل نمایند؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) پیمان آنزوس
(۲) میثاق جامعه ملل
(۳) پیمان بریان - کلگ
(۴) عهدنامه صلح ورسای
- ۳۰- منشور آتلانتیک در چه سالی و توسط چه کسانی صادر شد؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) در اکتبر ۱۹۴۱ توسط آنتونی ایدن و کوردل هال
(۲) در سپتامبر ۱۹۴۲ توسط روزولت رئیس جمهور آمریکا و چرچیل نخست وزیر بریتانیا
(۳) در اوت ۱۹۴۱ توسط روزولت رئیس جمهور آمریکا و چرچیل نخست وزیر بریتانیا
(۴) در ۳۰ اکتبر ۱۹۴۳ توسط مولوتوف از شوروی، آنتونی ایدن از بریتانیا، کوردل هال از آمریکا و فوینگ شونگ از چین

- ۳۱- تصمیمات کنفرانس عمومی، با هدف اصلاح منشور ملل متحد، زمانی لازم الاجرا خواهد بود که:
- (۱) توسط اکثریت مطلق اعضای مجمع عمومی و آراء کمی اعضای شورای امنیت انجام شده باشد.
 - (۲) شامل اتفاق آرای اعضای دائمی شورای امنیت و به توصیه دو سوم اعضای مجمع عمومی سازمان ملل باشد.
 - (۳) مستلزم توصیه اکثریت ساده اعضای مجمع عمومی و آراء عددی شورای امنیت سازمان ملل باشد.
 - (۴) شامل دو سوم آرای اعضای سازمان ملل متحد، بدون احتساب آراء اعضای مجمع عمومی و شورای امنیت باشد.
- (سراسری ۸۳)
- ۳۲- منشور ملل متحد استفاده از زور را جز در موارد زیر مجاز نمی‌داند.
- (۱) داوری بین‌المللی، دادرسی بین‌المللی
 - (۲) اعمال تجاوزکارانه، توسل به مکانیزم‌های منطقه‌ای
 - (۳) توسل به مؤسسات منطقه‌ای، تشکیل کمیته اقدامات دسته‌جمعی
 - (۴) تهدید بر علیه صلح، نقض صلح یا اعمال تجاوزکارانه
- (سراسری ۸۳)
- ۳۳- کدام یک از موارد زیر از توافقات انجام شده در دور اروگوئه می‌باشد؟
- (۱) کنترل‌های ضد دامپینگ
 - (۲) ارزش‌گذاری گمرکی در رویه صدور مجوز ورود
 - (۳) در زمینه کشاورزی، یارانه‌ها و اقدامات جبرانی
 - (۴) بازرسی قبل از حمل و اقدامات سرمایه‌گذاری مرتبط با تجارت و مواد (۱)، (۲) و (۳)
- (سراسری ۸۳)
- ۳۴- کدام مورد از صلاحیت‌های انحصاری مجمع عمومی می‌باشد؟
- (۱) ایجاد ارکان فرعی
 - (۲) تدوین و توسعه تدریجی حقوق بین‌الملل
 - (۳) پذیرش اعضای جدید و اصلاح منشور
 - (۴) انتخاب قضات دیوان بین‌المللی دادگستری
- (سراسری ۸۳)
- ۳۵- کدام ماده از منشور، برای کشور ثالث ایجاد تعهد می‌کند؟
- (۱) ماده ۱ (۲) بند ۶ ماده ۲ (۳) ماده ۲۴ (۴) ماده ۵۳
- (سراسری ۸۳)
- ۳۶- بر اساس کدام یک از مواد منشور، طرف دعوی در شورای امنیت نمی‌تواند در رای‌گیری شرکت کند؟
- (۱) به موجب مندرجات فصل هفتم
 - (۲) به موجب ماده ۲۷ منشور در قالب فصل پنجم
 - (۳) به موجب مندرجات فصل ششم و بند سوم از ماده ۵۲
 - (۴) به موجب ماده ۳۹ منشور در قالب فصل هفتم
- (سراسری ۸۳)
- ۳۷- کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD) رکن فرعی کدام یک از ارکان سازمان ملل می‌باشد؟
- (۱) دبیرخانه
 - (۲) شورای امنیت
 - (۳) مجمع عمومی
 - (۴) شورای اقتصادی و اجتماعی
- (سراسری ۸۳)
- ۳۸- کدام یک از ارکان فرعی مجمع عمومی به عنوان نخستین کارگزاری سازمان ملل مستقر در یک کشور در حال توسعه به شمار می‌رود؟
- (۱) برنامه‌ی جهانی غذا
 - (۲) برنامه‌ی عمران ملل متحد
 - (۳) برنامه‌ی محیط زیست ملل متحد
 - (۴) صندوق جمعیت ملل متحد
- (سراسری ۸۴)
- ۳۹- پیشنهاد تأسیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی توسط چه کسی داده شد؟
- (۱) آیزنهاور
 - (۲) خروشچف
 - (۳) کندی
 - (۴) ویلسون
- (سراسری ۸۴)
- ۴۰- دو کشوری که در سال ۲۰۰۲ به عضویت سازمان ملل متحد پذیرفته شدند عبارت‌اند از:
- (۱) تیمور شرقی و تایوان
 - (۲) تیمور شرقی و سوئیس
 - (۳) توالو و سن مارینو
 - (۴) لیختن اشتاین و سن مارینو
- (سراسری ۸۴)
- ۴۱- تصمیمات شورای امنیت در مورد مسائل مهم و اساسی از چه طریق اتخاذ می‌شود؟
- (۱) اجماع
 - (۲) اکثریت نسبی آراء
 - (۳) اتفاق آراء پنج عضو دائم
 - (۴) اکثریت آراء شامل آراء پنج عضو دائم
- (سراسری ۸۴)
- ۴۲- کدام سازمان تخصصی وابسته به سازمان ملل قبلاً از ارکان فرعی مجمع عمومی بوده است؟
- (۱) سازمان بین‌المللی کار
 - (۲) سازمان جهانی مالکیت فکری
 - (۳) سازمان توسعه‌ی صنعتی ملل متحد
 - (۴) سازمان بهداشت جهانی
- (سراسری ۸۴)
- ۴۳- مجمع عمومی سازمان ملل چه سالی را به عنوان «سال ملل» پیرامون گفتگوی تمدن‌ها اعلام کرد؟
- (۱) ۲۰۰۲ (۲) ۲۰۰۱ (۳) ۲۰۰۰ (۴) ۱۹۹۹

- ۴۴- غیبت و یا امتناع عضو دائم شورای امنیت از دادن رأی، در تصمیم‌گیری‌های اساسی: (سراسری ۸۴)
- (۱) خللی ایجاد نمی‌کند. (۲) سبب می‌شود قطع‌نامه‌ای صادر نگردد.
 (۳) سبب می‌شود قطع‌نامه‌های صادره در این زمینه بی‌اثر گردد. (۴) اصل اتفاق آراء را خدشه‌دار ساخته و کار شورا را متوقف می‌کند.
- ۴۵- آخرین سرزمین تحت قیمومیت که در سال ۱۹۹۴ به موجب قطعنامه شورای امنیت از نظام قیمومیت خارج شد، کدام است؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) نامیبیا (۲) مجمع‌الجزایر مارشال (۳) مجمع‌الجزایر میکرونزی (۴) جزایر پالاو در اقیانوس آرام
- ۴۶- ایران عضو کدام یک از دفاتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی است؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) مدیترانه شرقی (۲) آفریقا - آسیا (۳) آسیای جنوب غربی (۴) آسیای جنوب شرقی
- ۴۷- هدف کدام نهاد کمک به توسعه‌ی بین‌المللی مؤسسات خصوصی است؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) مؤسسه بین‌المللی توسعه (۲) مؤسسه مالی بین‌المللی (۳) صندوق بین‌المللی پول (۴) بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه
- ۴۸- منشور آتلانتیک توسط چه کسانی و با تأکید بر دستیابی به کدام اهداف صادر شد؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) روزولت و چرچیل - تشکیل سازمان ملل، دعوت از کشورها برای مقابله باکشورهای محور و خلع سلاح
 (۲) چرچیل و ترومن - دسترسی همه ملل به منابع طبیعی و بازرگانی، حق تعیین سرنوشت و خلع سلاح
 (۳) روزولت و چرچیل - حق تساوی ملل در نوع انتخاب حکومت، عدم توسعه‌طلبی ارضی و خلع سلاح
 (۴) چرچیل و ترومن - کمک اقتصادی و بازسازی اروپا پس از جنگ، دسترسی ملتها به منابع اقتصادی و بازرگانی و عدم توسعه‌طلبی ارضی
- ۴۹- رئیس کنونی کمیسیون حقوق بین‌الملل سازمان ملل متحد، از اتباع کدام کشور است؟ (۲۰۰۶-۲۰۰۵ م) (سراسری ۸۵)
- (۱) آمریکا (۲) ایران (۳) فرانسه (۴) هلند
- ۵۰- به استثنای محدودیتی که ماده ۱۲ منشور در وظایف مجمع عمومی سازمان ملل وارد نموده است، مجمع در کدام موارد می‌تواند به بررسی، شور و توصیه بپردازد؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) مسائل مربوط به تشکیلات دبیرخانه‌ی سازمان - مسائل بودجه‌ای و ایجاد ارکان فرعی - توصیه‌ی طرق مسالمت‌آمیز حل اختلافات
 (۲) تجدید نظر در منشور - مسائل مربوط به حقوق بشر و آزادی‌های فردی - مسائل مربوط به همکاری بین‌المللی که دارای جنبه‌های بشر دوستانه باشد.
 (۳) حل و فصل اختلافات - نقض و اعمال تجاوزکارانه - ترویج همکاری بین‌المللی در امور سیاسی و توسعه و تدوین حقوق بین‌الملل
 (۴) مسائل مربوط به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی - ترویج همکاری بین‌المللی در مسائل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ترویج همکاری بین‌المللی در امور سیاسی و توسعه و تدوین حقوق بین‌الملل
- ۵۱- بر اساس بند ۲ ماده ۱۷ منشور ملل متحد، هزینه نیروهای پاسدار صلح سازمان ملل: (سراسری ۸۵)
- (۱) بر عهده‌ی دولت‌های درگیر در مناقشه می‌باشد. (۲) از طریق کمک‌های داوطلبانه دولت‌ها انجام می‌شود.
 (۳) توسط صندوق ذخیره‌ی نیروهای پاسدار صلح پرداخت می‌شود. (۴) از طریق تمامی دولت‌های عضو سازمان ملل متحد تأمین می‌شود.
- ۵۲- طریقه پیوستن مؤسسات تخصصی به خانواده‌ی ملل متحد، چگونه است؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) عقد قرارداد با مجمع عمومی و تصویب آن توسط شورای امنیت
 (۲) عقد قرارداد با مجمع عمومی و تصویب آن از سوی شورای اقتصادی و اجتماعی
 (۳) عقد قرارداد با شورای اقتصادی - اجتماعی و تصویب آن توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد
 (۴) عقد قرارداد با شورای اقتصادی - اجتماعی و تصویب آن از طرف دیوان بین‌المللی دادگستری
- ۵۳- موضوع «منع آزمایش‌های هسته‌ای» برای اولین بار توسط چه کسی مطرح شد؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) آیزنهاور (۲) جواهر لعل نهرو (۳) گاندی (۴) گرومیکو
- ۵۴- اصل «آزادی فضا» در کدام کنفرانس مطرح شد؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) کنفرانس پاریس (۱۹۱۰) (۲) کنفرانس برن (۱۹۴۰) (۳) کنفرانس شیکاگو (۱۹۴۴) (۴) کنفرانس مونترآل (۱۹۴۷)
- ۵۵- مبنای بحث درباره تشکیل جامعه ملل، کدام است؟ (سراسری ۸۵)
- (۱) طرح ویلسون (۲) پیمان ورسای (۳) کنفرانس‌های لاهه (۴) پیش‌نویس هوست میلر

۵۶- در کدام صورت، علی‌رغم بدهی دولت عضو در سازمان ملل متحد به مدت بیش از دو سال، حق رأی آن دولت محفوظ نگهداشته می‌شود؟ (سراسری ۸۵)

- (۱) در صورتی که به تشخیص مجمع عمومی قصور در پرداخت ناشی از شرایط خارج از اختیار دولت مذکور باشد.
- (۲) در صورتی که به تشخیص شورای امنیت قصور در پرداخت ناشی از وجود بحران‌های داخلی در دولت مذکور بوده باشد.
- (۳) در صورتی که به تشخیص شورای امنیت و تأیید مجمع عمومی قصور در پرداخت ناشی از شرایط خارج از اختیار دولت مذکور باشد.
- (۴) در صورتی که به تشخیص شورای امنیت و تأیید مجمع عمومی قصور در پرداخت ناشی از وجود بحران‌های داخلی در دولت مذکور بوده باشد.

۵۷- ماده ۱۰ منشور قائل به چه محدودیت‌هایی برای مجمع عمومی است؟ (سراسری ۸۵)

- (۱) عدم دخالت مجمع در امور شورای امنیت مگر به تقاضای شورای امنیت
- (۲) عدم دخالت در امور اعزام نیروهای حافظ صلح مگر به تقاضای شورای امنیت
- (۳) عدم دخالت در امور داخلی شورای امنیت
- (۴) عدم دخالت در امور داخلی کشورها

۵۸- انتصاب‌های از انواع قراردادهای استخدامی دبیرخانه سازمان ملل متحد محسوب نمی‌گردد. (سراسری ۸۵)

- (۱) دائمی
- (۲) رسمی
- (۳) موقت
- (۴) مرتب

۵۹- مجمع عمومی دارای چند نوع اجلاس است؟ (سراسری ۸۵)

- (۱) اجلاس عادی و اجلاس ویژه
- (۲) اجلاس عادی و اجلاس فوق‌العاده
- (۳) اجلاس عادی، اجلاس ویژه و اجلاس اضطراری
- (۴) اجلاس عادی، اجلاس فوق‌العاده و اجلاس ویژه اضطراری

۶۰- شیوه‌های اجباری حل اختلافات بین‌المللی عبارت‌اند از: (سراسری ۸۵)

- (۱) کمیسیون بین‌المللی تحقیق - دادرسی
- (۲) داوری بین‌المللی - دادرسی بین‌المللی - حکمیت
- (۳) کمیسیون بین‌المللی آشتی - مراجع بین‌المللی - داوری
- (۴) دادرسی بین‌المللی - دیوان بین‌المللی کیفری - دیوان بین‌المللی دادگستری

۶۱- مکانیسم تصمیم‌گیری در مجمع و شورای جامع ملل، براساس کدام‌یک از معیارهای زیر بود؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) اکثریت مطلق
- (۲) حق وتو
- (۳) اکثریت نسبی
- (۴) اجماع اعضای حاضر

۶۲- مهم‌ترین وظیفه سازمان ملل متحد چیست؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) جلوگیری از جنگ
- (۲) افزایش تعاملات اقتصادی
- (۳) افزایش تعاملات فرهنگی - اجتماعی
- (۴) افزایش قدرت دولت‌های بزرگ

۶۳- کدام‌یک از موارد زیر از ارکان اصلی سازمان ملل نمی‌باشند؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) شورای قیمومیت
- (۲) دیوان دادگستری بین‌المللی
- (۳) آژانس بین‌المللی انرژی اتمی
- (۴) شورای اقتصادی و اجتماعی

۶۴- اعضای غیردائم شورای امنیت توسط چه ارگانی انتخاب می‌شود؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) مجمع عمومی
- (۲) شورای امنیت و مجمع عمومی
- (۳) شورای امنیت
- (۴) دیوان دادگستری بین‌المللی

۶۵- پیش‌بینی انجام اصلاحات در منشور ملل متحد براساس کدام‌یک از مکانیسم‌های زیر صورت می‌پذیرد؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) رأی موافق $\frac{2}{3}$ اعضای مجمع عمومی و موافقت تمامی اعضای شورای امنیت
- (۲) رأی موافق اکثریت نسبی اعضای سازمان ملل
- (۳) رأی موافق $\frac{2}{3}$ اعضای سازمان ملل و موافقت اعضای دائم شورای امنیت
- (۴) رأی موافق اکثریت مطلق اعضای سازمان ملل

۶۶- شورای حکام سازمان بین‌المللی انرژی اتمی دارای چند عضو است؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) ۳۵
- (۲) ۱۵
- (۳) ۲۰
- (۴) ۲۵

۶۷- ایران در کدام‌یک از ارکان فرعی سازمان ملل متحد عضویت ندارد؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) صندوق بین‌المللی پول
- (۲) سازمان تجارت جهانی
- (۳) بانک جهانی
- (۴) آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

- ۶۸- منشور سازمان ملل متحد در کدام یک از کنفرانس‌های زیر تصویب گردید؟
 (۱) کنفرانس یالتا (۲) کنفرانس دمبارتن اکس (۳) کنفرانس سانفرانسیسکو (۴) کنفرانس کریمه
 (آزاد ۸۵)
- ۶۹- کدام یک از کشورهای زیر جزء اتحادیه بنه لوکس نیستند؟
 (۱) لوکزامبرگ (۲) هلند (۳) بلژیک (۴) اتریش
 (آزاد ۸۵)
- ۷۰- کدام یک از کشورهای زیر به عضویت اتحادیه اروپا در نیامده است؟
 (۱) نروژ (۲) اسپانیا (۳) فنلاند (۴) انگلستان
 (آزاد ۸۵)
- ۷۱- اتحادیه اروپا دارای چند عضو است؟
 (۱) ۱۵ (۲) ۲۵ (۳) ۲۰ (۴) ۲۷
 (آزاد ۸۵)
- ۷۲- قطعنامه «اتحادیه برای صلح» نقش کدام یک از ارکان سازمان ملل متحد را در زمینه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی افزایش داد؟
 (۱) شورای قیمومیت (۲) شورای امنیت (۳) دبیرخانه (۴) مجمع عمومی
 (آزاد ۸۵)
- ۷۳- دبیر کل سازمان ملل متحد توسط کدام یک از ارکان سازمان ملل انتخاب می‌شود؟
 (۱) شورای امنیت و مجمع عمومی (۲) شورای امنیت و دیوان دادگستری بین‌المللی
 (۳) شورای امنیت و دبیرخانه (۴) مجمع عمومی و دیوان دادگستری بین‌المللی
 (آزاد ۸۵)
- ۷۴- براساس اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری اصحاب اصلی طرح دعوی در دیوان کدامند؟
 (۱) سازمان‌های بین‌المللی (۲) افراد (۳) دولت‌ها (۴) سازمان‌های غیردولتی
 (آزاد ۸۵)
- ۷۵- کدام یک از موارد زیر صحیح می‌باشد؟
 (۱) مجمع عمومی سازمان ملل مهم‌ترین رکن تصمیم‌گیری در زمینه صلح و امنیت بین‌المللی می‌باشد.
 (۲) حق انحصاری انتخاب دبیر کل سازمان ملل در اختیار مجمع عمومی می‌باشد.
 (۳) تصمیمات مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مورد مسائل مهم با اکثریت $\frac{2}{3}$ اعضای حاضر صورت می‌گیرد.
 (۴) حق انحصاری انتخاب قضات دیوان دادگستری بین‌المللی با مجمع عمومی است.
 (آزاد ۸۵)
- ۷۶- کدام مورد جزء مقاصد سازمان ملل نمی‌باشد؟
 (۱) برابری حاکمیت کلیه اعضا (۲) حفظ صلح و امنیت بین‌المللی
 (۳) توسعه روابط دوستانه بین ملل دنیا (۴) ایجاد یک مرکزیت جهانی برای هماهنگ ساختن اقدامات دولت‌ها
 (سراسری ۸۶)
- ۷۷- اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری را کدام نهاد وضع می‌کند؟
 (۱) مجمع عمومی (۲) خود دیوان (۳) شورای امنیت (۴) دبیرخانه سازمان ملل متحد
 (سراسری ۸۶)
- ۷۸- کدام یک از موضوعات زیر در صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری نیست؟
 (۱) تعیین نوع و میزان غرامت
 (۲) هر موضوعی که مربوط به حقوق بین‌الملل باشد.
 (۳) تفسیر کلیه موافقت‌نامه‌های بین‌المللی منعقد شده بین دولت‌ها
 (۴) واقعیت هر عملی که در صورت ثبوت، نقض یک تعهد بین‌المللی محسوب می‌شود.
 (سراسری ۸۶)
- ۷۹- کدام دولت‌های دارای کرسی دائم در شورای جامعه ملل، این موقعیت را در شورای امنیت از دست داده‌اند؟
 (۱) ایتالیا و اتریش (۲) ژاپن و آلمان (۳) اتریش و آلمان (۴) ایتالیا و ژاپن
 (سراسری ۸۶)
- ۸۰- کدام کشور از جامعه ملل اخراج شد و دلیل آن چه بود؟
 (۱) ایتالیا - حمله به اتیوپی (۲) ژاپن - حمله به ایالت منچوری چین
 (۳) اتحاد جماهیر شوروی سابق - حمله به فنلاند (۴) آلمان - اشغال اتریش، چکسلواکی و لهستان
 (سراسری ۸۶)

- ۸۱- اجلاس‌های ویژه مجمع عمومی حداکثر ظرف مدت چند روز باید تشکیل شوند؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۲۵
- ۸۲- رسیدگی به موضوع تجاوز در صلاحیت کدام رکن سازمان ملل متحد می‌باشد؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) شورای امنیت و مجمع عمومی (۲) اعضای شورای امنیت سازمان ملل متحد (۳) کلیه ارکان ششگانه سازمان ملل متحد (۴) دیوان بین‌المللی دادگستری و شورای امنیت
- ۸۳- آخرین مؤسسه‌ای که در زمره کارگزاری‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد درآمد، کدام است؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) مؤسسه مالی بین‌المللی (۲) سازمان جهانی مالکیت معنوی (۳) سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (۴) صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی
- ۸۴- اصلاح میثاق جامعه ملل از وظایف کدام نهاد بود؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) دبیرخانه (۲) شورای اجرایی (۳) مجمع عمومی (۴) مجمع عمومی و شورای اجرایی
- ۸۵- کدام مورد جزء وظایف اختصاصی مجمع عمومی سازمان ملل نمی‌باشد؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) پذیرش اعضای جدید (۲) ایجاد ارکان فرعی (۳) سرپرستی و قیمومیت سرزمین‌های غیر خودمختار (۴) توسعه و تدوین تدریجی حقوق بین‌الملل
- ۸۶- مواد ۳۹، ۴۰، ۴۱ و ۴۲ منشور به ترتیب چه اختیاراتی را به شورای امنیت می‌دهند تا تصمیم بگیرد؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) اقدامات احتیاطی - اقدامات موقتی به منظور جلوگیری از وخامت وضع - احراز تهدید صلح - نقض صلح و عمل تجاوزکارانه و توسل به زور (۲) اقدامات موقتی به منظور پیشگیری از وخامت وضع - اقدامات احتیاطی - احراز تهدید صلح - نقض و عمل تجاوزکارانه و توسل به زور (۳) احراز تهدید صلح - نقض صلح و عمل تجاوزکارانه - اقدامات موقتی به منظور جلوگیری از وخامت اوضاع - اقداماتی که متضمن استعمال نیروی مسلح نباشد و اقدامات نظامی (۴) احراز تهدید صلح، نقض صلح و عمل تجاوزکارانه - اقدامات موقتی به منظور جلوگیری از وخامت وضع - اقداماتی که متضمن استعمال نیروی مسلح باشد - محاصره و سایر عملیات نظامی
- ۸۷- مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نخستین اجلاس خود در سال ۱۹۴۶ کدام تصمیمات را در زمینه خلع سلاح اتخاذ کرد؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) تأسیس کمیسیون انرژی اتمی سازمان ملل متحد (۲) تأسیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (۳) تأسیس کمیته منع اشاعه هسته‌ای (۴) تأسیس کمیته خلع سلاح
- ۸۸- طبق قراردادهای استخدامی دبیرخانه سازمان ملل متحد، انتصاب‌های معلوم‌المدت برای یک دوره..... و انتصاب‌های آزمایشی برای یک دوره..... صورت می‌گیرد. (سراسری ۸۶)
- (۱) ۳ ساله - ۲ ساله (۲) کمتر از ۴ سال - کمتر از ۲ سال (۳) ۵ ساله - ۳ ساله (۴) کمتر از ۵ سال - کمتر از ۲ سال
- ۸۹- در چارچوب طرح اصلاح ساختار سازمان ملل کدام رکن جایگزین رکن اصلی دیگر شد؟ (آزاد ۸۶)
- (۱) شورای حقوق بشر به جای کمیسیون حقوق بشر. (۲) شورای حقوق بشر به جای شورای قیمومیت. (۳) شورای حقوق بشر به جای شورای اقتصادی و اجتماعی. (۴) شورای حقوق بشر به جای کمیته حقوق بشر.
- ۹۰- آخرین دولتی که به سازمان ملل پیوست کدام است و این سازمان اکنون چند عضو دارد؟ (آزاد ۸۶)
- (۱) مونته‌نگرو - ۱۹۲ عضو (۲) سوئیس - ۱۹۱ عضو (۳) صربستان - ۱۹۳ عضو (۴) تیمور شرقی - ۱۹۰ عضو
- ۹۱- مقر نهادهای بین‌المللی چون: اتحادیه جهانی پست، هواشناسی، مالکیت معنوی و تجارت جهانی به ترتیب در کجا قرار دارد؟ (آزاد ۸۶)
- (۱) برن، وین، ژنو، نیویورک (۲) برن، ژنو، لاهه، واشنگتن (۳) برن، ژنو، وین، لندن (۴) برن، ژنو، ژنو، ژنو
- ۹۲- اولین حرکت مستقل که معطوف به همگرایی در منطقه آسیای جنوب شرقی شد کدام مورد زیر است؟ (آزاد ۸۶)
- (۱) اسکاپ (۲) آ - سه - آن (۳) آپک (۴) سیتو

- ۹۳- انتخاب دبیر کل سازمان ملل چه روندی را طی می‌کند؟
 (۱) تصمیم شورای امنیت و توصیه مجمع عمومی
 (۲) تصویب مجمع عمومی و شورای امنیت
 (۳) توصیه شورای امنیت و تصویب مجمع عمومی
 (۴) توصیه شورای امنیت و تصویب دبیرخانه
- ۹۴- نحوه‌ی رأی‌گیری شورای امنیت در خصوص مسائل مهم و ماهوی چگونه است؟
 (۱) احراز آراء $\frac{2}{3}$ اعضای شورای امنیت (دائم و غیردائم) که در برگیرنده آراء مثبت هر ۵ عضو دائم باشد.
 (۲) کسب آراء $\frac{2}{3}$ اعضای شورای امنیت (دائم و غیردائم) بدون لحاظ آراء مثبت هر ۵ عضو دائم.
 (۳) احراز آراء مثبت ۵ عضو دائم بدون توجه به آراء اعضای غیردائم.
 (۴) کسب آراء مثبت ۱۰ عضو غیردائم بدون توجه به آراء اعضای دائم.
- ۹۵- طبق ماده ۴۱ منشور شورای امنیت به چه اقداماتی دست می‌زند؟
 (۱) توسل به قوه‌ی قهریه
 (۲) نظامی و غیرنظامی
 (۳) اعزام نیروهای پاسدار صلح
 (۴) اقدامات غیرنظامی (مانند قطع روابط اقتصادی، سیاسی، ارتباطی و ...)
- ۹۶- کدام یک از سازمان‌های تخصصی زیر نمی‌توانند از دیوان بین‌المللی دادگستری تقاضای رأی مشورتی بکنند؟
 (۱) سازمان تجارت جهانی
 (۲) اتحادیه جهانی پست
 (۳) سازمان بهداشت جهانی
 (۴) ایکائو
- ۹۷- آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به پیشنهاد چه شخصیتی ایجاد شد؟
 (۱) آیزنهاور
 (۲) ترومن
 (۳) جانسون
 (۴) کندی
- ۹۸- کدام یک از موارد زیر از توافقات انجام شده دور اروگوئه پیرامون گات می‌باشد؟
 (۱) ارزش‌گذاری گمرکی در رویه صدور مجوز ورود، ضدداچنیگ، کشاورزی و یارانه‌ها و بازرسی قبل از حمل و اقدامات سرمایه‌گذاری مرتبط با تجارت و اقدامات جبرانی.
 (۲) ارزش‌گذاری گمرکی به هنگام صادرات کالا
 (۳) داچنیگ و اقدامات تشویقی در این خصوص
 (۴) نفت و حامل‌های انرژی و محصولات کشاورزی و یارانه‌ها
- ۹۹- شورای امنیت سازمان ملل متحد زمانی براساس فصل هفتم منشور سازمان دست به اقدام می‌زند که
 (۱) مسئولیت بین‌المللی یک دولت مطرح شود.
 (۲) مطمئن شود دولتی حقوق بشر را نادیده گرفته است.
 (۳) احراز کند تهدید علیه صلح، نقض صلح و یا اقدام تجاوزکارانه صورت گرفته است.
 (۴) مسلم شود دولتی در اجرا و عمل به تعهدات خود سرپیچی و تخلف قطعی نموده است.
- ۱۰۰- آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از چه تاریخی به عنوان سازمان بین‌المللی مستقل درآمد و دارای چند عضو انتصابی در شورای حکام است؟
 (۱) دسامبر ۱۹۵۴ - ۲۱
 (۲) نوامبر ۱۹۵۶ - ۱۳
 (۳) اکتبر ۱۹۶۳ - ۱۰
 (۴) ژانویه ۱۹۷۰ - ۱۵
- ۱۰۱- در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، دبیر کل توسط کدام رکن و برای مدت چند سال انتخاب می‌شود؟
 (۱) شورای حکام - ۴ سال
 (۲) مجمع عمومی - ۳ سال
 (۳) کنفرانس عمومی - ۴ سال
 (۴) شورای سیاست‌گذاری - ۵ سال
- ۱۰۲- موناکو و لیختن‌اشتاین نتوانستند به عضویت جامعه ملل درآیند چون
 (۱) در جنگ جهانی اول جزء حامیان و طرفداران دول متحد بودند.
 (۲) دو کشور ذره‌ای و کوچک به حساب می‌آمدند.
 (۳) در آن زمان هنوز مستعمره بودند.
 (۴) در آن زمان هنوز دومینیون بودند.
- ۱۰۳- تعریف «تجاوز» در چه سالی و توسط کدام رکن سازمان ملل متحد صورت گرفت؟
 (۱) ۱۹۷۴ - مجمع عمومی
 (۲) ۱۳۷۴ - شورای امنیت
 (۳) ۱۹۷۴ - دیوان بین‌المللی دادگستری
 (۴) ۱۳۷۴ - شورای اقتصادی و اجتماعی

- ۱۰۴- کدام عبارت صحیح است؟ (سراسری ۸۷)
- در مجمع عمومی اصل برابری دولت‌ها حاکم است.
 - شورای امنیت مکانیسم اصلی اجرای مفاد منشور است.
 - در شورای امنیت اصل برتری رأی قدرت‌های بزرگ حاکم است.
 - انتخاب اعضای غیردائم شورا مبتنی بر برابری دولت‌ها و بدون هیچ ملاحظه‌ای انجام می‌شود.
- ۱۰۵- کدام کشور جدیدترین عضو سازمان ملل متحد می‌باشد؟ (سراسری ۸۷)
- سوئیس
 - تایوان
 - موناکو
 - مونتنگرو
- ۱۰۶- مقر سازمان بهداشت جهانی در کجاست؟ (سراسری ۸۷)
- رم
 - ژنو
 - پاریس
 - مونترال
- ۱۰۷- کدام عبارت نادرست است؟ (سراسری ۸۷)
- انتخاب قضات بر عهده مجمع عمومی و شورای امنیت است.
 - قضات دیوان بین‌المللی دادگستری برای مدت ۹ سال انتخاب می‌شوند.
 - هر سه سال یکبار به قید قرعه $\frac{1}{4}$ قضات دیوان دادگستری تغییر می‌کنند.
 - در رأی شورای امنیت برای انتخاب قضات تفاوتی میان اعضای دائم و غیر دائم وجود ندارد.
- ۱۰۸- دولت‌های آسیایی - آفریقایی در شورای امنیت چند عضو غیر دائم دارند؟ (سراسری ۸۷)
- ۳
 - ۴
 - ۵
 - ۶
- ۱۰۹- کدام مورد ممکن است موجب تعلیق عضویت کشورها در سازمان ملل متحد شود؟ (سراسری ۸۷)
- عدم رعایت حقوق بشردوستانه کشورها
 - اصرار کشورها در تخلف از اصول مندرج در منشور
 - اقدام قهری شورای امنیت علیه یکی از کشورهای عضو
 - عدم پرداخت سهمیه مالی یا حق عضویت کشورها به سازمان ملل در طول یک سال
- ۱۱۰- کدام مورد از صلاحیت‌های غیر انحصاری مجمع عمومی سازمان ملل متحد است؟ (سراسری ۸۷)
- انتخاب دبیر کل و اصلاح منشور
 - انتخاب اعضای دائم شورای امنیت
 - حفظ صلح و امنیت و توسعه تدریجی حقوق بین‌الملل
 - تصویب بودجه سازمان‌های زیرمجموعه براساس ماده ۹۸ منشور
- ۱۱۱- مدت مأموریت دبیرکل سازمان ملل متحد چند سال است؟ (سراسری ۸۷)
- ۱۰
 - ۵
 - ۴
 - ۲
- ۱۱۲- نتیجه نشست سران متفقین در کنفرانس یالتا چه بود؟ (سراسری ۸۷)
- حق وتو پذیرفته شد ولی با عضویت دائمی در شورای امنیت به شدت مخالفت شد.
 - عضویت دائمی در شورای امنیت پذیرفته شد ولی با حق وتو به شدت مخالفت شد.
 - با حق وتو و عضویت دائمی متفقین در شورای امنیت به شدت مخالفت شد.
 - دو موضوع حق وتو و عضویت دائمی متفقین در شورای امنیت تصویب شد.
- ۱۱۳- پذیرش اعضای جدید (سراسری ۸۷)
- هم در جامعه ملل و هم در سازمان ملل جزء اختیارات انحصاری مجمع عمومی محسوب می‌شود.
 - هم در جامعه ملل و هم در سازمان ملل جزء اختیارات غیر انحصاری مجمع عمومی محسوب می‌شود.
 - در جامعه ملل جزء اختیارات انحصاری مجمع عمومی و در سازمان ملل جزء اختیارات غیر انحصاری مجمع عمومی محسوب می‌شود.
 - در جامعه ملل جزء اختیارات شورای اجرایی و در سازمان ملل جزء اختیارات مشترک شورای امنیت و مجمع عمومی محسوب می‌شود.
- ۱۱۴- پرثمرترین دوره‌های مذاکرات گات، مربوط به کدام دوره بود؟ (سراسری ۸۷)
- دور ششم
 - دور هفتم
 - دور اروگوئه
 - دور کنده

- ۱۱۵- اعضای غیردائم شورای امنیت برای چند سال و توسط کدام نهاد انتخاب می‌شوند؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) ۲ سال - مجمع عمومی
(۲) ۲ سال - اعضای دائم شورا
(۳) ۳ سال - شورای اقتصادی و اجتماعی
(۴) ۳ سال - مجمع عمومی
- ۱۱۶- کدام رکن از ارکان سازمان ملل متحد در فرآیند اصلاحات در معرض حذف است؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) شورای قیمومیت (۲) شورای امنیت (۳) شورای اقتصادی و اجتماعی (۴) دبیرخانه
- ۱۱۷- بر پایه اصلاحات ساختاری سازمان ملل متحد، کمیسیون حقوق بشر به چه نهادی تبدیل شده است؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) کمیته حقوق بشر (۲) شورای حقوق بشر (۳) کمیسیون فرعی حقوق بشر (۴) کمیساریای عالی حقوق بشر
- ۱۱۸- منابع حقوق بین‌الملل در کدام سند تبیین و معرفی می‌شود؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) منشور سازمان ملل متحد (۲) میثاق جامعه ملل
(۳) اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری (۴) قانون اساسی اتحادیه اروپا
- ۱۱۹- شورای حقوق بشر سازمان ملل زیر مجموعه کدام رکن از ارکان سازمان ملل است؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) مجمع عمومی (۲) شورای امنیت (۳) شورای اقتصادی و اجتماعی (۴) دیوان دادگستری بین‌المللی
- ۱۲۰- مهم‌ترین عامل تهدید صلح و امنیت بین‌المللی از نظر منشور سازمان ملل چیست؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) فعالیت‌های هسته‌ای صلح آمیز (۲) مهاجرت (۳) گرسنگی و فقر (۴) تجاوز و توسل به زور
- ۱۲۱- جایگاه حقوق بشر در سازمان‌های بین‌المللی چیست؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) Low Politics (۲) High Politics (۳) اولویت سوم (۴) نامشخص
- ۱۲۲- عدالت انتقالی از سوی کدام سازمان بین‌المللی پیشنهاد و تعقیب و طراحی شده است؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) عفو بین‌الملل (۲) کمیساریای حقوق بشر ملل متحد
(۳) دبیرخانه سازمان ملل (۴) اتحادیه اروپا
- ۱۲۳- کدام کشورها در آستانه عضویت دائم شورای امنیت قرار دارند؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) آلمان و ژاپن (۲) هند و برزیل (۳) آلمان و اندونزی (۴) مصر و ایران
- ۱۲۴- دبیر کل سازمان ملل متحد چگونه تعیین می‌گردد؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) از سوی دیوان دادگستری بین‌المللی (۲) با انتخاب آمریکا و فرانسه
(۳) بنا به توصیه بزرگترین تأمین کنندگان بودجه سازمان ملل (۴) از سوی مجمع عمومی بنا به توصیه شورای امنیت
- ۱۲۵- بر پایه کنوانسیون ۱۹۵۱ و پروتکل ۱۹۶۷ پناهندگان، کدام نهاد بین‌المللی مرجع اصلی در امور پناهندگان است؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) سازمان بین‌المللی مهاجرت IMO (۲) شورای حقوق بشر
(۳) کمیساریای عالی پناهندگان ملل متحد UNHCR (۴) شورای اروپا
- ۱۲۶- کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل از سوی چه کسی منصوب می‌شود؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) شورای امنیت (۲) دبیر کل سازمان ملل (۳) از سوی مجمع عمومی (۴) از سوی شورای حقوق بشر
- ۱۲۷- تنها قدرت غیر اروپایی بزرگ عضو جامعه ملل، کدام کشور بود؟ (سراسری ۸۸)
- (۱) آمریکا (۲) چین (۳) ژاپن (۴) کانادا
- ۱۲۸- نحوه رأی‌گیری در مورد مسائل مهم در مجمع عمومی چگونه است؟ (سراسری ۸۸)
- (۱) ۵۰٪ اعضا + ۱ نفر (۲) $\frac{3}{4}$ اعضا (۳) $\frac{2}{3}$ آراء اعضا (۴) $\frac{2}{3}$ آراء حاضر و رأی دهنده

WMO – IMF – UPU – IFC

۱۲۹- کوتاه‌نوشت‌های روبه‌رو به ترتیب از راست به چپ مخفف کدام سازمان‌ها هستند؟

(سراسری ۸۸)

- (۱) صندوق بین‌المللی پول - اتحادیه بین‌المللی مخابرات دور - اتحادیه پست جهانی - سازمان جهانی هواشناسی
- (۲) بنگاه مالی بین‌المللی - اتحادیه پست جهانی - اتحادیه بین‌المللی مخابرات دور - سازمان بین‌المللی دریانوردی
- (۳) بنگاه مالی بین‌المللی - اتحادیه پست جهانی - صندوق بین‌المللی پول - سازمان جهانی هواشناسی
- (۴) بنگاه مالی بین‌المللی - اتحادیه بین‌المللی مخابرات دور - سازمان جهانی هواشناسی - اتحادیه بین‌المللی پست

(سراسری ۸۸)

۱۳۰- بانک جهانی در کدام مرکز، فاقد دفتر می‌باشد؟

- (۱) پاریس (۲) ژنو (۳) لندن (۴) نیویورک

(سراسری ۸۸)

۱۳۱- وضعیت عضویت کشورهای ذره‌ای در سازمان ملل متحد چگونه است؟

- (۱) عضویت آن‌ها در سازمان ملل بدون حق رأی در مجمع عمومی پذیرفته شده است.
- (۲) عضویت آن‌ها در سازمان ملل با معافیت مالی از پرداخت سهمیه به رسمیت شناخته شده است.
- (۳) آن‌ها توانسته‌اند مثل سایر کشورها و با حقوق کامل و مساوی به عضویت سازمان ملل درآیند.
- (۴) عضویت آن‌ها در سازمان ملل منعی ندارد مشروط بر این که هنگام تسلیم تقاضای عضویت، داوطلبانه از حق رأی خود صرف‌نظر کنند.

(سراسری ۸۸)

۱۳۲- مهم‌ترین عامل شکست سازمان‌های بین‌المللی در تحقق بخشیدن به صلح و آرامش جهانی چه بوده است؟

- (۱) ضعف ساختاری سازمان‌های بین‌المللی
- (۲) نارسایی و نقص مقررات و قواعد حاکم بر سازمان‌های بین‌المللی
- (۳) اختلاف نظر و ناهماهنگی میان اعضای سازمان‌های بین‌المللی در تصمیم‌گیری
- (۴) غلبه اراده‌ی دولت‌ها بر سازمان‌های بین‌المللی و تبدیل آن‌ها به انجمن‌های تابع دولت‌ها

(سراسری ۸۸)

۱۳۳- به رأی منفی اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد در صورتی «وتوی مضاعف» گفته می‌شود که

- (۱) هم برای مسائل ماهوی و هم برای مسائل آیین کار صادر شده باشد.
- (۲) برای یک موضوع واحد که طی فاصله‌ی زمانی معین تکرار می‌شود صادر شده باشد.
- (۳) با هماهنگی اعضای غیر دائم شورای امنیت و رأی مخالف آن‌ها صادر شده باشد.
- (۴) برای بخشی از پیش‌نویس قطعنامه‌ای که بعداً کل آن وتو می‌شود صادر شده باشد.

(سراسری ۸۸)

۱۳۴- پیش‌نویس آمریکایی - انگلیسی معروف به هوست - میلر مبنای بحث در خصوص کدام سازمان بین‌المللی بود؟

- (۱) جامعه ملل (۲) سازمان ملل متحد (۳) سازمان کنفرانس اسلامی (۴) ناتو

(سراسری ۸۸)

۱۳۵- نخستین پیشنهاد رسمی برای افزایش اعضای شورای امنیت در سال‌های و توسط صورت گرفت.

- (۱) ۵۷ - ۱۹۵۶، جنبش عدم تعهد (۲) ۵۷ - ۱۹۵۶، ۱۸ کشور آمریکای لاتین
(۳) ۶۳ - ۱۹۶۲، کنفرانس شورای مستقل آمریکا (۴) ۸۰ - ۱۹۷۹، جنبش عدم تعهد

۱۳۶- در خصوص اصلاحات سازمان ملل متحد، کدام یک از موارد زیر در اجلاس سپتامبر ۲۰۰۵ مجمع عمومی سازمان ملل متحد مورد تصویب قرار نگرفت؟

(سراسری ۸۸)

- (۱) طرح مسئولیت حمایت (۲) اقدامات پیش‌دستانه (۳) تأسیس شورای حقوق بشر (۴) تأسیس کمیسیون صلح‌سازی

۱۳۷- طبق مدل «الف» پیشنهادی کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان ملل متحد در خصوص تغییر ساختار شورای امنیت، مطرح شد. (سراسری ۸۸)

- (۱) ۵ کرسی دائم جدید بدون حق وتو و ۴ کرسی جدید غیر دائم ۲ ساله
- (۲) ۵ کرسی جدید با حق وتو و ۴ کرسی جدید غیر دائم ۳ ساله
- (۳) ۶ کرسی دائم جدید بدون حق وتو و ۳ کرسی جدید غیر دائم ۲ ساله
- (۴) ۶ کرسی دائم جدید بدون حق وتو و ۴ کرسی جدید غیر دائم ۳ ساله

(سراسری ۸۸)

۱۳۸- کدام اقدام، به عنوان اصلاحات کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان ملل متحد، مطرح است؟

- (۱) تشکیل کمیسیون ویژه ۱۴ نفره در دسامبر ۲۰۰۲ (۲) تشکیل کمیسیون ویژه ۱۲ نفره در نوامبر ۲۰۰۳
(۳) تشکیل هیئت عالی رتبه ۱۲ نفره در ژانویه ۲۰۰۳ (۴) تشکیل هیئت عالی رتبه ۱۶ نفره در نوامبر ۲۰۰۳

- ۱۳۹- شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در چه تاریخی پرونده هسته‌ای ایران را به شورای امنیت ارجاع داد؟ (سراسری ۸۸)
- (۱) ۴ فوریه ۲۰۰۶ (۲) ۸ مارس ۲۰۰۶ (۳) ۱۰ ژانویه ۲۰۰۶ (۴) ۱۱ آوریل ۲۰۰۶
- ۱۴۰- در قرارداد منعقد بین سازمان ملل متحد و کدام یک از کارگزاری‌های ذیل مبنای حقوقی آن‌ها صراحتاً مواد ۵۷ و ۶۳ قرار نگرفته است، بلکه به طور کلی مقررات منشور ذکر شده است؟ (سراسری ۸۸)
- (۱) یونسکو (۲) سازمان جهانی بهداشت (۳) صندوق بین‌المللی پول (۴) آژانس بین‌المللی انرژی اتمی
- ۱۴۱- سازمان تجارت جهانی بر پایه کدام رویه زیر شکل گرفته است؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) وابستگی متقابل (۲) رژیم بازرگانی (۳) لیبرالیسم کلاسیک (۴) رقابت ابر قدرت‌ها
- ۱۴۲- شورای حقوق بشر دارای چه جایگاهی در سازمان ملل است؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) یک رکن مستقل از ارکان سازمان ملل است. (۲) وابسته به شورای امنیت است. (۳) زیر مجموعه مجمع عمومی سازمان ملل است. (۴) زیر مجموعه شورای اقتصادی و اجتماعی است.
- ۱۴۳- بهترین شیوه فراگیری آیین کار و مفاد منشور سازمان ملل چیست؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) شرکت در مدل‌های شبیه‌سازی ملل (۲) مطالعه منشور (۳) مطالعه کتاب‌های درسی (۴) کسب اطلاعات از کارشناسان
- ۱۴۴- یکی از مهم‌ترین اهداف هزاره از سوی سازمان ملل است. (آزاد ۸۸)
- (۱) همکاری‌های امنیتی (۲) تعیین مرزها (۳) استخدام کارکنان جدید (۴) حقوق بشر
- ۱۴۵- در پیشنهادات مربوط به اصلاح شورای امنیت، تعداد اعضای شورا، (آزاد ۸۸)
- (۱) کاهش می‌یابد. (۲) افزایش می‌یابد. (۳) ثابت می‌ماند. (۴) با سازمان کنفرانس اسلامی تکمیل می‌شود.
- ۱۴۶- گروه کشورهای اسلامی، چین و کوبا که برداشت یکسانی از حقوق بشر در سازمان‌های بین‌المللی ارائه می‌دهند چه نام دارد؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) گروه غیر متعهد NAM (۲) گروه همفکر LMG (۳) گروه اسلامی (۴) کشورهای جنوب
- ۱۴۷- مقر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی کجاست؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) وین (۲) نیویورک (۳) پاریس (۴) ژنو
- ۱۴۸- مهم‌ترین موضوع خواسته شده در «سند سران ۲۰۰۵» از شورای امنیت درباره اصلاحات ملل متحد در موضوع تروریسم چیست؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) مجازات تروریست‌ها (۲) تشکیل کمیته ضد تروریسم (۳) پیگیری تدوین کنوانسیون جامع ضد تروریسم و تعریف آن (۴) صدور قطعنامه
- ۱۴۹- وظیفه اصلی سازمان ملل متحد چیست؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) عدم مداخله در امور کشورها (۲) میانجیگری (۳) کمک به آوارگان (۴) حفظ صلح و امنیت بین‌المللی
- ۱۵۰- رسیدگی و نظارت بر امور پناهندگان به عهده چه سازمانی است؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) کمیساریای عالی حقوق بشر (۲) سازمان بین‌المللی مهاجرت (۳) صندوق جمعیت ملل متحد (۴) کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل
- ۱۵۱- مقر حقوق بشری سازمان ملل متحد در کدام شهر متمرکز است؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) ژنو (۲) نیویورک (۳) وین (۴) پاریس
- ۱۵۲- کمیته حقوق بشر سازمان ملل چند عضو است؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) ۱۰ عضو (۲) ۱۸ عضو (۳) ۲۳ عضو (۴) ۱۵ عضو
- ۱۵۳- کدام رکن سازمان ملل در معرض انحلال است؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) شورای اقتصادی و اجتماعی (۲) شورای امنیت (۳) شورای قیمومیت (۴) دبیرخانه

- ۱۵۴- کدام یک از نهادهای زیر از ارکان سازمان ملل نیستند؟
 (۱) دیوان کیفری بین‌المللی (۲) دبیرخانه (۳) دیوان دادگستری بین‌المللی (۴) شورای اقتصادی و اجتماعی (آزاد ۸۸)
- ۱۵۵- از لحاظ حقوقی دبیر کل جامعه ملل
 (۱) صرفاً دبیر کل دبیرخانه محسوب می‌شد (۲) دبیر کل مجمع، شورا و دبیرخانه محسوب می‌شد.
 (۳) دبیر کل شورا و دبیرخانه محسوب می‌شد. (۴) دبیر کل مجمع و دبیرخانه محسوب می‌شد. (سراسری ۸۹)
- ۱۵۶- توسل به زور از سوی کشورها به رسمیت شناخته نشده است. تنها در دو مورد به منع توسل به زور استثناء وارد شده است که عبارت‌اند از:

 (۱) اقدامی که ادامه آن سبب خطر جنگ یا مخل صلح گردد و مجوز شورای امنیت جهت استفاده از قوه قهریه
 (۲) استتکاف یکی از طرفین تجاوز در اجرای حکم دیوان و تهدید صلح، نقض صلح و اعمال تجاوز
 (۳) اقدامات جمعی برای جلوگیری از تهدیدات علیه صلح و صدور رأی توافقی دیوان با هدف مقابله با بحران
 (۴) مجوز شورای امنیت در مورد دفاع از خود طبق ماده ۴۲ منشور و حق دفاع مشروع بر اساس مقررات ماده ۵۱ (سراسری ۸۹)
- ۱۵۷- دوره ریاست شورای امنیت سازمان ملل متحد، چند ماه است؟
 (۱) سه (۲) دو (۳) یک (۴) شش (سراسری ۸۹)
- ۱۵۸- کدام ماده منشور، بیانگر جایگاه رژیم‌ها و سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای در خصوص عملیات‌های اجرایی سیستم امنیت دسته‌جمعی است؟
 (۱) ۵۳ (۲) ۵۱ (۳) ۳۵ (۴) ۵۴ (سراسری ۸۹)
- ۱۵۹- آخرین سرزمین تحت قیمومیت سازمان ملل چه نام داشت، توسط کدام کشور اداره می‌شد و در چه سالی استقلال یافت؟
 (۱) پالائو - آمریکا - ۱۹۹۴ (۲) گینه جدید - بریتانیا - ۱۹۹۲ (۳) نائورو - بریتانیا - ۱۹۹۰ (۴) کامرون - فرانسه - ۱۹۹۵ (سراسری ۸۹)
- ۱۶۰- کمیته اقدام دسته‌جمعی، زیر نظر کدام یک از ارکان یا نهادهای سازمان ملل قرار دارد و وظیفه آن چیست؟
 (۱) شورای امنیت - مطالعه شیوه‌های حفظ صلح و امنیت (۲) شورای امنیت - تهیه گزارش در مورد مناطق بحرانی
 (۳) شورای امنیت - اقدام در مناطق بحرانی (۴) مجمع عمومی سازمان ملل - مطالعه شیوه‌های حفظ صلح و امنیت (سراسری ۸۹)
- ۱۶۱- مقر سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو)، در کجا واقع است؟
 (۱) مونترآل (۲) ژنو (۳) وین (۴) شیکاگو (سراسری ۸۹)
- ۱۶۲- تصمیمات کدام یک از سازمان‌های تخصصی زیر نسبت به دیگر سازمان‌های تخصصی از جنبه الزام‌آور کمتری برخوردار است؟
 (۱) یونیسف (۲) یونسکو (۳) سازمان جهانی بهداشت (۴) سازمان جهانی هواشناسی (سراسری ۸۹)
- ۱۶۳- پذیرش صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری به چند طریق می‌تواند ابراز گردد؟
 (۱) عهدنامه‌های بین‌المللی و انعقاد موافقت‌نامه‌های خاص
 (۲) صدور اعلامیه یک جانبه و انعقاد موافقت‌نامه‌های خاص
 (۳) عهدنامه‌های بین‌المللی و صدور اعلامیه یک جانبه
 (۴) صدور اعلامیه یک جانبه، عهدنامه‌های بین‌المللی و انعقاد موافقت‌نامه‌های خاص (سراسری ۸۹)
- ۱۶۴- دیوان بین‌المللی دادگستری در «قضیه حادثه هوایی» (جمهوری اسلامی ایران علیه آمریکا)، چه تصمیمی گرفت؟
 (۱) قرار ترک دعوی (۲) قرار عدم صلاحیت
 (۳) محکومیت ایالات متحده در مورد نقض کنوانسیون شیکاگو (۴) جبران خسارت به نفع جمهوری اسلامی ایران (سراسری ۸۹)
- ۱۶۵- «شرط معاهدات چندجانبه»، برای نخستین بار توسط کدام کشور در اعلامیه پذیرش صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری گنجانده شد؟
 (۱) ایالات متحده آمریکا (۲) انگلستان (۳) فرانسه (۴) هلند (سراسری ۸۹)
- ۱۶۶- رژیم صهیونیستی در اعلامیه ۱۹۵۰ خود در خصوص پذیرش صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری کدام شرط را درج نمود؟
 (۱) جنگ (۲) ویژه (۳) عدم شناسایی (۴) عطف بماسبق (سراسری ۸۹)
- ۱۶۷- در پس سیاست‌های مستقل یونسکو در دهه ۸۰ میلادی، کدام دولت‌ها از عضویت این سازمان خارج شدند؟
 (۱) آمریکا، فرانسه و استرالیا (۲) آمریکا، انگلستان و سنگاپور (۳) انگلستان، فرانسه و ژاپن (۴) انگلستان، آلمان و نروژ (سراسری ۸۹)

- ۱۶۸- سازمان جهانی بهداشت دارای چند «سازمان منطقه‌ای» است؟
 (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۴ (۴) ۳ (سراسری ۸۹)
- ۱۶۹- مطابق میثاق جامعه ملل در صورتی امکان اخراج یک عضو سازمان وجود داشت که
 (۱) از شرکت در مجمع عمومی سازمان خودداری کرده باشد.
 (۲) اصلاحات صورت گرفته در میثاق را نپذیرفته باشد.
 (۳) محکوم به نقض مقررات بین‌المللی مندرج در میثاق شده باشد.
 (۴) توانایی پرداخت حق عضویت در سازمان را برای دو سال متوالی نداشته باشد. (سراسری ۸۹)
- ۱۷۰- آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در چه سالی به وجود آمد و به عنوان کارگزار کدام یک از نهادهای بین‌المللی عمل می‌نماید؟
 (۱) ۱۹۵۷ - شورای امنیت (۲) ۱۹۵۷ - سازمان ملل متحد (۳) ۱۹۶۷ - شورای امنیت (۴) ۱۹۷۰ - شورای امنیت (سراسری ۸۹)
- ۱۷۱- اعضای نیمه‌دائم شورای اجرایی جامعه ملل برای چه مدت انتخاب می‌شوند؟
 (۱) ۳ سال (۲) ۲ سال (۳) ۵ سال (۴) به طور دائم (سراسری ۸۹)
- ۱۷۲- نخستین سازمان تخصصی سازمان ملل متحد که پس از جنگ جهانی دوم ایجاد گردید، کدام است؟
 (۱) سازمان بین‌المللی کار (۲) یونسکو
 (۳) سازمان خواربار و کشاورزی (فائو) (۴) سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو) (سراسری ۸۹)
- ۱۷۳- بهترین نوع اصلاحات سازمان ملل متحد چیست؟
 (۱) حذف حق وتو (۲) اصلاحات ساختاری و محتوایی (۳) تغییر مقر سازمان ملل (۴) اصلاحات نهادی (آزاد ۸۹)
- ۱۷۴- شورای امنیت سازمان ملل علاوه بر صلح و امنیت چه موضوعی را در دستور کار خود قرار داده است؟
 (۱) اقتصاد بین‌الملل (۲) بحران مالی جهانی
 (۳) حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشر دوستانه (۴) میراث فرهنگی (آزاد ۸۹)
- ۱۷۵- رکن دموکراتیک سازمان ملل چیست؟
 (۱) شورای امنیت (۲) دبیرخانه (۳) شورای اقتصادی و اجتماعی (۴) مجمع عمومی (آزاد ۸۹)
- ۱۷۶- چه تفاوتی میان جامعه ملل و سازمان ملل وجود دارد؟
 (۱) جامعه ملل فاقد یک سند حقوقی بود. (۲) جامعه ملل به حقوق اقلیت‌ها و سازمان ملل به حقوق بشر توجه کرد.
 (۳) فقط سازمان ملل رکن قضایی دارد. (۴) سازمان ملل بر پایه مکتب لیبرالیسم پدید آمد. (آزاد ۸۹)
- ۱۷۷- دبیر کل کنونی سازمان ملل متحد چه کسی است؟
 (۱) کوفی عنان (۲) پیلائی (۳) بان کی مون (۴) باراک اوباما (آزاد ۸۹)
- ۱۷۸- بر پایه چه ساز و کارهایی می‌توان در سازمان ملل به موضوع حقوق بشر پرداخت؟
 (۱) ساز و کارهای شورای امنیت (۲) ساز و کارهای قراردادی و فرا قراردادی
 (۳) ساز و کار دبیرخانه (۴) ساز و کارهای رسانه‌ای (آزاد ۸۹)
- ۱۷۹- کدام یک از کنوانسیون‌های سازمان ملل متحد بیشترین عضو را از میان دولت‌ها دارد؟
 (۱) اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری (۲) کنوانسیون حقوق کودک
 (۳) کنوانسیون حقوق زنان (۴) اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی (آزاد ۸۹)
- ۱۸۰- مدیریت اداری سازمان‌های بین‌المللی معمولاً به کدام رکن واگذار می‌شود؟
 (۱) دبیرخانه (۲) مجمع عمومی (۳) هیئت مؤسس (۴) یک هیئت بی طرف (آزاد ۸۹)
- ۱۸۱- کدام گزینه جزء ارکان و آژانس‌های سازمان ملل نیست؟
 (۱) صندوق کودکان یونسف (۲) کمیساریای عالی حقوق بشر (۳) کمیته بین‌المللی صلیب سرخ (۴) شورای قیمومیت (آزاد ۸۹)
- ۱۸۲- مرجع رسیدگی به امور پناهندگان سیاسی چه نهاد بین‌المللی است؟
 (۱) سازمان بین‌المللی مهاجرت (۲) کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد
 (۳) کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد (۴) کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (آزاد ۸۹)

باسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنگوری فصل سوم

۱- گزینه «۱» شخصیت حقوقی بین‌المللی سازمان ملل متحد، در نظر مشورتی ۱۱ آوریل ۱۹۴۹ دیوان بین‌المللی دادگستری پذیرفته شد. براساس رویه قضیه بین‌المللی، شخصیت بین‌المللی سازمان ملل حتی به دولت‌های غیر عضو نیز تحمیل می‌شود و سازمان می‌تواند علیه آن‌ها طرح دعوی کند (نظر مشورتی مذکور). قابل ذکر اینکه، تصمیمات مجمع عمومی برای تمامی کشورها اعم از کشورهای عضو و غیرعضو لازم‌الرعایه است (نظر مشورتی ۲۱ ژوئن ۱۹۷۱ دیوان در قضیه نامیبیا).

۲- گزینه «۲» شورای قیمومیت یکی از ارکان اصلی سازمان ملل متحد است که بر اداره سرزمین‌های تحت قیمومیت نظارت دارد. پیش از نظام قیمومیت، «نظام سرپرستی» تحت نظر جامعه ملل نسبت به برخی از کشورها اعمال می‌شد. طبق منشور سازمان ملل، نظام قیمومیت نظارتی است که سازمان ملل متحد نسبت به دو دسته سرزمین اعمال خواهد کرد:

(۱) سرزمین‌های غیراستراتژیک: که نظارت بر آن‌ها تابع تصمیمات مجمع عمومی است.

(۲) سرزمین‌های استراتژیک: که نظارت بر این سرزمین‌ها تابع قیمومیت شورای امنیت است.

دبیرخانه در گزینه «۳» به امور آیین‌نامه‌ای و اداری داخل سازمان رسیدگی می‌کند و نادرست است.

۳- گزینه «۴» دبیرکل عالی‌ترین مقام سازمان ملل متحد است (ماده ۹۷ منشور). این مقام توسط مجمع عمومی بنا بر توصیه شورای امنیت تعیین می‌گردد. دبیرکل سازمان ملل متحد از بدو تأسیس تا سال ۱۹۸۱ به ترتیب شامل:

۱- تریگولی (وزیر امور خارجه نروژ)، از فوریه ۱۹۴۶ تا آوریل ۱۹۵۳.

۲- داگ‌هامر شولد (کفیل وزیر امور خارجه سوئد)، از آوریل ۱۹۵۳ تا سپتامبر ۱۹۶۱.

۳- اوتانت، از سپتامبر ۱۹۶۱ تا اول ژانویه ۱۹۷۲.

۴- کورت والدهایم (تبعه اتریش و دکترای حقوق)، از ژانویه ۱۹۷۲ تا دسامبر ۱۹۸۲، بوده‌اند. قابل ذکر اینکه، آقای بان‌کی مون به عنوان هشتمین دبیرکل سازمان ملل بعد از کوفی عنان از اول ژانویه ۲۰۰۷ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۱ دبیرکل سازمان ملل بود.

۴- گزینه «۲» اداره و نظارت بر سرزمین‌های غیراستراتژیک که در قیمومیت کشور قیّم دارد، تابع تصمیمات مجمع عمومی سازمان ملل متحد می‌باشد. لذا مجمع عمومی در مقام مسئول اداره آن‌ها، در پایان دوره قیمومیت در مورد اعطای استقلال به ساکنان آن، صلاحیت گسترده‌ای دارد. به طوری که در سال ۱۹۶۰، اعلامیه مهمی درباره لزوم اعطای استقلال به مردم سرزمین‌های مستعمره صادر نمود و جهت بررسی اثرات اجرایی این اعلامیه و نظارت بر اجرای آن، «کمیته استعمارزدایی» را تشکیل داد (از مسئولیت‌های انحصاری مجمع عمومی).

۵- گزینه «۱» به موجب ماده ۱۸ منشور هر عضو مجمع عمومی دارای یک رأی خواهد بود. نحوه رأی‌گیری در مجمع عمومی بر اهمیت موضوع مورد بحث بستگی دارد. مسائل مورد بحث در مجمع عمومی را می‌توان به دو دسته تقسیم نمود: مسائل مهم و سایر مسائل. در مورد مسائل مهم، تصمیمات مجمع با اکثریت $\frac{2}{3}$ اعضای حاضر و رأی‌دهنده اتخاذ خواهد شد مانند: توصیه‌های مربوط به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، انتخاب اعضای غیردائم شورای امنیت، انتخاب اعضای شورای اقتصادی و اجتماعی و غیره. تصمیمات راجع به تبدیل سایر مسائل (که با اکثریت ساده تصمیم گرفته می‌شود) بر مسائل مهم (که با اکثریت $\frac{2}{3}$ تصمیم گرفته می‌شود) نیز می‌تواند با اکثریت ساده اعضای حاضر و رأی‌دهنده صورت گیرد.

۶- گزینه «۳» برنامه عمران ملل متحد، برنامه ملل متحد برای توسعه، دیوان اداری سازمان ملل متحد و کمیسیون حقوق بین‌الملل، از ارکان فرعی سازمان ملل متحد می‌باشند. در گزینه‌های دیگر برخی موارد مربوط به مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل بوده و همگی نادرست‌اند.

۷- گزینه «۴» در چارچوب ماده ۳۹ منشور سازمان ملل متحد، مداخله شورای امنیت در سه صورت امکان‌پذیر است: (۱) تهدید به جنگ صورت گرفته باشد (۲) کار از تهدید گذشته باشد، ولی منجر به جنگ نشده باشد (۳) جنگ به وقع پیوسته و تجاوز علنی شده باشد. براساس ماده ۳۹ منشور، شورای امنیت در صورتی که وجود هرگونه تهدید علیه صلح، نقض صلح یا عمل تجاوز را احراز نماید، توصیه یا تصمیماتی خواهد گرفت مبنی بر اینکه، برای حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی چه اقداماتی بر طبق مواد ۴۱ (اقداماتی که متضمن توسل به زور نیست مانند: قطع روابط سیاسی و ارتباطی) و ۴۲ (اقداماتی که متضمن اعمال زور است مانند: عملیات‌های هوایی، دریایی و زمینی اعضای ملل متحد) بایستی صورت گیرد.

۸- گزینه «۲» در ماده ۱۷ منشور سازمان ملل بند دوم آمده است، هزینه‌های پاسداری از صلح برعهده کلیه کشورهای عضو سازمان ملل متحد است. لذا مخارج سازمان ملل بر حسب تسهیم مقرر از طرف مجمع عمومی برعهده اعضا خواهد بود.

۹- گزینه «۱» یونسکو یا سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد، در ۱۴ دسامبر ۱۹۴۶ به موجب قرار دادی که با سازمان ملل متحد امضاء کرد به یک سازمان تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد تبدیل شد. مقر آن در پاریس بود که دارای سه رکن؛ کنفرانس عمومی، شورای اجرایی و دبیرخانه می‌باشد. دولت ایران نیز در ۱۵ تیر ۱۳۲۷ (۱۹۵۸) با تصویب اساسنامه یونسکو به عضویت این سازمان درآمد. ایران عضو دفتر منطقه‌ای یونسکو در آسیا و اقیانوسیه می‌باشد. قابل ذکر آنکه به دلیل سیاست‌های مستقل یونسکو نسبت به قدرت‌های بزرگ، در ۳۱ دسامبر ۱۹۸۴ آمریکا و یک سال بعد در ۳۱ دسامبر ۱۹۸۵ انگلستان و سنگاپور از عضویت یونسکو خارج شدند.

۱۰- گزینه «۴» بحث جلوگیری از تجاوزات بین‌المللی از طریق همکاری نزدیک و مداوم همه ملت‌های صلح دوست، جزء تصمیمات کنفرانس یالتا نمی‌باشد. در ۱۱ فوریه ۱۹۴۵، موضوع نحوه رأی‌گیری در شورای امنیت و برخی موضوعات دیگر در کنفرانس یالتا با شرکت روزولت، چرچیل و استالین مورد بحث و گفتگو قرار گرفت. در این کنفرانس این سه دولت (آمریکا، انگلیس و شوروی) تصمیم گرفتند که در ۲۵ آوریل ۱۹۴۵ کنفرانسی در سانفرانسیسکو جهت تهیه اساسنامه تأسیس یک سازمان بین‌المللی عمومی جهت حفظ صلح و امنیت جهانی بر طبق اصول پذیرفته شده در دامبارتن اوکس و نیز تنظیم اساسنامه دیوان دادگستری بین‌المللی به عنوان یک دادگاه جدید بین‌المللی، ترتیب دهند که به سه دولت دعوت کننده، دولت چین و فرانسه نیز اضافه شدند. گزینه «۴» از اهداف خود منشور بود که در کنفرانس سانفرانسیسکو به تصویب رسید و نادرست است.

۱۱- گزینه «۱» در بحث تاریخچه پیدایش سازمان ملل متحد، پس از اعلامیه بین‌الملل متحدین، موثرترین گامی که در جهت تثبیت اندیشه تأسیس سازمان ملل متحد برداشته شد در ۱۴ اوت ۱۹۴۱ بود. در این تاریخ، روزولت (رئیس جمهور وقت آمریکا) و چرچیل (نخست‌وزیر انگلستان) برعرضه نای در نقطه‌ای از دریا ملاقات کردند و سندی را به امضاء رسانیدند که به «منشور آتلانتیک» شهرت یافت. نیت امضاءکنندگان این منشور از ایجاد یک «سازمان بین‌المللی» حکایت می‌کند.

۱۲- گزینه «۴» در مبحث ویژگی‌ها و مشخصات مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد، این ویژگی‌ها عبارت‌اند از: ۱- وجود ارتباط از طریق انعقاد موافقت‌نامه: به عبارتی سازمان تخصصی، مؤسسه‌ای است که به موجب موافقت‌نامه منعقد شده بین دولت‌ها به وجود می‌آید. ۲- داشتن مسئولیت‌های وسیع بین‌المللی در زمینه‌های مختلف. ماده ۵۷ منشور بیان می‌دارد: ۱- مؤسسات تخصصی مختلف که به موجب موافقت‌نامه بین کشورهای تأسیس شده و طبق اساسنامه‌های خود در زمینه‌های مختلف و سایر رشته‌های مرتبط دارای مسئولیت‌های وسیع بین‌المللی‌اند، طبق مقررات ماده ۶۳ وابسته به سازمان ملل خواهند بود ۲- مؤسساتی که بدین ترتیب به ملل متحد وابسته می‌شوند، از این پس «مؤسسات تخصصی» نامیده خواهند شد. از تعریف فوق می‌توان مشخصات کلی سازمان‌های بین‌المللی را به قرار زیر استخراج کرد:

۱- وجود ارتباط از طریق انعقاد موافقت‌نامه: شرط اساسی جهت انعقاد موافقت‌نامه، بین‌الدولی بودن آن است. در واقع سازمان‌های تخصصی به واسطه موافقت‌نامه منعقد شده بین دولت‌ها به وجود می‌آیند. از این جهت سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در زمره سازمان‌های تخصصی نیستند. رابطه سازمان ملل و سازمان‌های تخصصی دارای «سرشت قراردادی» توسط شورای اقتصادی و اجتماعی مشخص شده و سازمان ملل نیز خارج از حدود این قراردادها نمی‌تواند نظارتی بر سازمان‌های تخصصی داشته باشد. موافقت‌نامه‌های منعقد شده میان سازمان ملل و سازمان‌های تخصصی از الگوی واحدی تبعیت نمی‌کنند. جالب اینکه اغلب موافقت‌نامه‌های منعقد شده از الگوی موافقت‌نامه منعقد شده بین سازمان ملل و سازمان بین‌المللی کار (نخستین سازمان تخصصی که به سازمان ملل ملحق شده است) تبعیت می‌کنند، ولی سازمان‌های تخصصی پولی و مالی از چنین الگویی پیروی نمی‌کنند. در حال حاضر ۱۶ سازمان تخصصی از طریق انعقاد موافقت‌نامه به سازمان ملل پیوسته‌اند.

۲- داشتن مسئولیت‌هایی وسیع بین‌المللی در زمینه‌های مختلف: مشخصه داشتن مسئولیت‌های وسیع بین‌المللی با دو تغییر مواجه بوده است. برخی قائل به وسعت جغرافیایی مسئولیت‌ها هستند و برخی دیگر وسعت وظایف را مد نظر قرار می‌دهند.

۱۳- گزینه «۱» در مورد اخراج عضو خاطی از سازمان ملل متحد، در ماده ۶ منشور آمده است که: «هریک از اعضای ملل متحد که در تخلف از اصول مندرج در این منشور اصرار ورزد، ممکن است بنا بر توصیه شورای امنیت و تصویب اکثریت $\frac{2}{3}$ اعضای شرکت کننده مجمع عمومی از عضویت سازمان ملل اخراج شود». قابل توجه اینکه، در صورت اخراج عضوی از سازمان ملل، هیچ‌گونه مقرراتی جهت عضویت مجدد آن کشور در منشور پیش بینی نشده است. در واقع در تصمیمات مهم سازمان همواره توصیه شورا و تصویب اکثریت $\frac{2}{3}$ اعضای مجمع عمومی شرط است؛ در حالی که در گزینه‌های دیگر چنین مسئله‌ای لحاظ نشده است.

۱۴- گزینه «۳» صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری در دو نوع صلاحیت ترافعی و صلاحیت مشورتی قابل اعمال است. در این بین، صلاحیت مشورتی دیوان عبارت است از: اظهار نظر حقوقی و قضایی دیوان درباره مسائل حقوقی که سازمان‌های بین‌المللی به دیوان ارجاع می‌کنند. مبنای این صلاحیت مشورتی، از قواعد و اصولی است که در کشورهای انگلوساکسون معمول و متداول است. از نظر حقوقی آرای مشورتی دیوان بین‌المللی دادگستری الزام آور نیستند، مگر در مواردی که به موجب موافقت‌نامه‌های بین‌المللی آرای مشورتی دیوان به طور کلی یا در مورد مسائل معینی الزام آور شناخته شده باشند. در این صورت باید طبق موافقت‌نامه‌های مذکور عمل شود. به عنوان مثال: در موافقت‌نامه راجع به مصونیت‌های ملل متحد، رای مشورتی دیوان در مورد اختلاف بین سازمان ملل متحد و یک دولت، قاطع و الزام آور است.

۱۵- گزینه «۴» از تاریخ تاسیس سازمان ملل تاکنون عملاً یک بار خروج از سازمان ملل متحد اتفاق افتاده است و آن هم خروج اندونزی در ۳۱ دسامبر ۱۹۶۴ بود. در این تاریخ اندونزی اعلام کرد که رسماً پس از پرداخت وجوه معوقه به سازمان، از اول مارس ۱۹۶۵ از عضویت سازمان خارج می‌شود. دلیل خروج اندونزی، عضویت کشور مالزی - کشوری که با اندونزی اختلافات سیاسی و ارضی متعددی دارد - در شورای امنیت بود. قابل ذکر این که، یک سال بعد، با کودتای نظامی ۱۱ مارس ۱۹۶۶ که منجر به سرنگونی سوکارنو رئیس‌جمهور اندونزی گردید، این کشور همکاری مجدد خود را با سازمان ملل در تاریخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۶۶ اعلان کرد. هر چند خروج از سازمان ملل بیش از یک بار صورت نگرفت، ولی خروج از سازمان‌ها و مؤسسات تخصصی سازمان ملل به دفعات اتفاق افتاده است.

۱۶- گزینه «۳» طبق ماده ی ۱۰۸ از فصل هیجدهم (اصلاحات) منشور سازمان ملل متحد، اصلاحاتی که در منشور به عمل می‌آید زمانی برای تمام اعضای ملل متحد لازم الاجرا خواهد شد، که به موجب رای $\frac{2}{3}$ اعضای مجمع عمومی مورد قبول قرار گیرد و توسط $\frac{2}{3}$ اعضای ملل متحد که شامل کلیه اعضای دائم شورای امنیت باشد برطبق قوانین اساسی آن‌ها به تصویب رسیده باشد. در واقع در ماده ۱۰۹ آمده که جهت تجدیدنظر و اصلاح در منشور می‌توان در تاریخ و محلی که با آرای $\frac{2}{3}$ از اعضای مجمع عمومی و آرای نه عضو شورای امنیت معین خواهد شد، یک کنفرانس عمومی از اعضای ملل متحد تشکیل گردد. در این کنفرانس هر عضو ملل متحد یک رای خواهد داشت و تصمیمات این کنفرانس نیز طبق محتوای بیان شده ماده ۱۰۸ لازم الاجرا خواهند بود.

۱۷- گزینه «۳» اعضای شورای امنیت به دو دسته اعضای دائم و غیر دائم تقسیم می‌شوند. این شورا مرکب از پانزده عضو است، که اعضای دائم آن شامل کشورهای چین، فرانسه، روسیه، انگلستان و آمریکا است. این اعضاء علاوه بر امتیاز حضور مداوم در شورا، از امتیاز ویژه «حق وتو» نیز برخوردارند. اما اعضای غیردائم که شامل ده کشور می‌باشد طبق ماده ۲۳ منشور، مجمع عمومی در انتخاب اعضای غیر دائم در شورای امنیت بایستی معیارهای ذیل را مورد توجه قرار بدهد: (۱) کمک به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی و سایر اهداف سازمان؛ (۲) توزیع عادلانه کرسی‌های شورا از لحاظ جغرافیایی به مدت دو سال.

قابل ذکر اینکه، انتخاب اعضای غیر دائم شورای امنیت برای مدت دو سال با اکثریت $\frac{2}{3}$ آرای مجمع عمومی انجام می‌شود. در واقع تقسیم جغرافیایی اعضای غیر دائم شورای امنیت به موجب قطعنامه (۱۸) ۱۹۹۱ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۶۳ مجمع عمومی که از اول سپتامبر ۱۹۶۵ لازم الاجرا شد، به شکل زیر می‌باشند: ۱- دولت‌های آسیایی - آفریقایی (۵ عضو) ۲- دولت‌های آمریکایی لاتین (۲ عضو) ۳- دولت‌های اروپایی شرقی (۱ عضو) ۴- دولت‌های اروپای غربی (۱ عضو) ۵- اقیانوسیه و سایر دول (مثل: کانادا، زلاندنو و غیره، یک عضو).

۱۸- گزینه «۲» سازمان ملل متحد علاوه بر ارکان اصلی، دارای ارکان فرعی متعددی است، که هر یک از آن‌ها وابسته به یکی از ارکان اصلی این سازمان می‌باشند. سه رکن اصلی سازمان ملل متحد یعنی: مجمع عمومی، شورای امنیت و شورای اقتصادی و اجتماعی، دارای ارکان فرعی متعددی بوده و سه رکن دیگر فاقد رکن فرعی می‌باشد. در این بین، ارکان فرعی شورای اقتصادی و اجتماعی عبارت‌اند از:

(۱) کمیسیون اقتصادی اروپا (۲) کمیسیون اقتصادی آمریکای لاتین (۳) کمیسیون آفریقا (۴) کمیسیون آسیای غربی (۵) کمیسیون اقتصادی آسیا - پاسفیک (Economic and social commission for the Asia and the Pacific). مقر اسکاپ در بانکوک می‌باشد که در سال ۱۹۷۴ تاسیس شد و در حال حاضر بالغ بر ۳۵ عضو دارد. هدف اسکاپ، تنظیم برنامه‌ها و طرح‌های اقتصادی در کشورهای آسیایی و خاور دور است. قابل ذکر اینکه، ارکان فرعی شورای امنیت نیز شامل دو رکن عملیات حفظ صلح ملل متحد و کمیته ستاد نظامی است.

۱۹- گزینه «۳» شورای اقتصادی و اجتماعی در راستای پذیرش وظایف مندرج در فصل نهم و دهم منشور، تحت نظارت مجمع عمومی عمل می‌کند. این شورا نمی‌تواند تصمیمات الزام آور برای کشورهای عضو اتخاذ کند، بلکه صرفاً دارای حق ارایه «توصیه نامه» به کشورهای عضو، مجمع عمومی یا سازمان‌های تخصصی است و مسلماً نمی‌تواند به طور مستقیم در حل و فصل اختلافات بین‌المللی نقش داشته باشد. شورای قیمومیت نیز با توجه به اینکه در حال حاضر سرزمین تحت قیمومیت وجود ندارد، آئین نامه‌های خود را تغییر داده و فقط بر حسب ضرورت تشکیل جلسه می‌دهد. فلسفه وجودی و اقدامات این شورا در راستای حل و فصل اختلافات بین‌المللی نمی‌باشد.

۲۰- گزینه «۴» موضوع منع آزمایش‌های هسته‌ای، اول بار در ۱۹۵۴ به ابتکار «جوهر لعل نهر» در سازمان ملل مطرح شد و با پیگیری کشورهای غیر متعهد در سازمان ملل ادامه یافت و نهایتاً مورد قبول سه قدرت اتمی بزرگ یعنی: آمریکا، شوروی و بریتانیا واقع شد و پس از مذاکرات طولانی نهایتاً در اوت ۱۹۶۳ به امضاء سه کشور فوق رسید. امروزه تنها سازمانی که در این زمینه و مسئله خلع سلاح عمومی دارای حق رسیدگی می‌باشد، سازمان بین‌المللی انرژی اتمی است.

۲۱- گزینه «۱» کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد، برنامه محیط زیست ملل متحد و برنامه عمران ملل متحد از ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل متحد می‌باشد. اما سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (United Nations Industrial Development Organization (UNIDO)) جزء مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد است.

۲۲- گزینه «۱» مناطق تحت قیمومیت و سرپرستی جامعه ملل، ۱۴ منطقه بود که به طور کلی به سه بخش تقسیم می‌شدند. مبنای این تقسیم‌بندی، جهت گیری منطقه جهت دستیابی به خودمختاری، موقعیت جغرافیایی و شرایط اقتصادی بود. در این میان سرزمین‌های ساموا تحت قیمومیت زلاندنو، سرزمین مارشال تحت قیمومیت ژاپن، مجمع الجزایر بیسمارک تحت قیمومیت استرالیا و سرزمین‌های نائورو تحت قیمومیت بریتانیا بوده‌اند. عمده‌تاً این

سرزمین‌ها مناطقی بوده‌اند که تقریباً به هیچ وجه قادر به اداره خویش نبودند و به دلیل داشتن جمعیت‌های پراکنده، کوچک بودن سرزمین و دوری از مراکز تمدن جهان، بهتر بود به عنوان ضمیمه‌ای از مناطق قیمومیتی اداره شوند.

۲۳- گزینه «۱» به موجب مندرجات فصل ششم و بند سوم از ماده ۵۲ منشور، در شورای امنیت جهت اتخاذ تصمیمات، طرف اختلاف از دادن رأی خودداری می‌کند (بند ۳ ماده ۲۷ منشور سازمان ملل متحد).

۲۴- گزینه «۱» در مبحث سازمان‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد، گروه بانک جهانی از سه مؤسسه مالی تشکیل می‌شود که اهداف کم و بیش مشترکی را دنبال می‌نمایند. این سه مؤسسه مذکور عبارت‌اند از: (۱) بانک بین‌المللی توسعه و ترمیم (۲) مؤسسه بین‌المللی توسعه (۳) مؤسسه مالی بین‌المللی. لذا صندوق بین‌المللی پول (International Monetary Fund (IMF)) خارج از گروه بانک جهانی است.

۲۵- گزینه «۲» تاریخچه سیاسی جامعه ملل را می‌توان به پنج دوره تقسیم نمود: (۱) ۱۹۱۹ تا ۱۹۲۰ (۲) ۱۹۲۱ تا ۱۹۲۵ (۳) ۱۹۲۶ تا ۱۹۳۲ (۴) ۱۹۳۳ تا ۱۹۳۹ (۵) ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۵. در درون چهارم (۱۹۳۳ تا ۱۹۳۹) که دوران آزمون جامعه ملل بود، حوادث و اتفاقات زیادی به وقوع پیوست. در این دوران طی حمله ایتالیا به اتیوپی (۱۹۳۵) و مشکلات این کشور و ناتوانایی جامعه ملل جهت کمک به اتیوپی، هایل ه سلاسی امپراتور آن، جامعه ملل را مومیایی بی‌جانی لقب داد که تنها لباس‌های پر زرق و برق بر تن دارد.

۲۶- گزینه «۴» در ماده ۱ منشور سازمان ملل متحد، اهداف (۴ هدف) سازمان ملل متحد بیان شده است. که در ادامه آن در ماده ۲ منشور جهت دستیابی به اهداف قید شده در ماده ۱، اصولی در سرلوحه اعمال سازمان ملل متحد قرار گرفته که عبارت‌اند از:

- (۱) این سازمان بر اساس اصل برابری حاکمیت کلیه اعضای آن بنیان گذاشته شده است.
- (۲) وجود حسن نیت در اجرای تعهدات اعضا به موجب منشور سازمان ملل.
- (۳) اختلافات بین‌المللی باید از طرق مسالمت آمیز حل و فصل شوند.
- (۴) عدم توسل به زور و به‌کارگیری آن توسط اعضا، به نحوی که با مقاصد و اهداف سازمان ملل مبادینت داشته باشد.
- (۵) اعضا بایستی به سازمان ملل متحد در هر اقدامی که طبق منشور به عمل می‌آورد، مساعدت و همکاری کنند.
- (۶) تلاش جهت اینکه، کشورهایی که عضو سازمان ملل نیستند تا آنجایی که حفظ صلح و امنیت بین‌المللی ایجاب می‌کند، طبق این اصول رفتار کنند.
- (۷) سازمان ملل متحد بایستی در اموری که اساساً جزء صلاحیت داخلی کشورهاست دخالت نماید (عدم مداخله در امور داخلی اعضا).

در واقع با توجه به اصول مذکور، می‌توان دو قاعده اساسی را از مفاد منشور استنتاج نمود:

الف) قاعده سلبی منع دولت‌های عضو از توسل به زور جهت حل اختلافات بین‌المللی،

ب) قاعده ایجابی الزام دولت‌های عضو جهت اتخاذ شیوه‌های مسالمت آمیز در مورد اختلاف فی‌مابین.

۲۷- گزینه «۲» در هر سازمان بین‌المللی دسته‌های مختلفی با عنوان مأموران و نمایندگان سازمان انجام وظیفه می‌نمایند که سه گروه آن‌ها (مأموران بین‌المللی، نمایندگان دولت‌های عضو و نمایندگان گروه‌های صلاحیت‌دار ملی) از دیگران متمایزند. در این بین، مأموران و کارمندان بین‌المللی افرادی هستند که در یک رکن دائمی بین‌المللی به نام «دبیرخانه» که در همه سازمان‌ها شمول عام دارد، به کار اشتغال دارند. این کارمندان بین‌المللی، از حوزه اقتدار دولت‌های متبوع خود خارج‌اند و فقط در مقابل سازمان مسئول می‌باشند و معمولاً زیر نظر دبیر کل یا عالی‌ترین مقام اجرایی رکن دائمی به انجام وظایف خود می‌پردازند. در یک تعریف کلی، مأموران و کارمندان بین‌المللی، به تمام افراد شاغل و کارمندان دبیرخانه اعم از کارمندان مزد بگیر یا غیر مزد بگیر، مستخدم دائمی یا غیر دائمی اطلاق می‌شود که خدمتی برای آن‌ها از سوی سازمان منظور شده باشد. قابل ذکر اینکه، استقلال کارمندان بین‌المللی اهمیت ویژه‌ای دارد. به طوری که طبق ماده ۱۰۰ منشور ملل متحد، ماده ۱۹ اساسنامه بین‌المللی کار، ماده ۱۲۴ منشور سازمان کشورهای آمریکایی، ماده ۱۷ اساسنامه شورای اروپا و غیره، همگی حاکی از بی‌طرفی و وابسته نبودن اعضای هر سازمان به مقامات و عوامل خارج از آن است. در واقع سازمان ملل متحد با داشتن ۱۸۰۰۰ کارمند بین‌المللی (نیروهای شاغل و کارمندان دبیرخانه سازمان ملل)، تابع مقررات استخدامی مندرج در منشور و قواعد پرسنلی سازمان است.

۲۸- گزینه «۳» در بحث تاریخچه پیدایش سازمان ملل متحد، اقدامات متعددی صورت گرفت که هر یک به نحوی در شکل‌گیری این سازمان مؤثر بوده‌اند. در ابتدا «اعلامیه بین‌المللی» است که نتیجه نشست سران کشورهای متحد در ۱۲ ژوئن ۱۹۴۱ در لندن بود و سران بر آن شدند همکاری با یکدیگر و دیگر ملل آزاد را در زمان جنگ و صلح دنبال نمایند. بعد از آن مؤثرترین گامی که در جهت تثبیت اندیشه تأسیس سازمان ملل متحد برداشته شد در ۱۴ اوت ۱۹۴۱ بود که روزولت (رئیس جمهور وقت آمریکا) و چرچیل (نخست وزیر وقت انگلستان) بر عرشه ناوی در نقطه‌ای از دریا ملاقات کردند و سندی را به نام «منشور آتلانتیک» به امضاء رسانیدند. در پایان منشور آمده است که: «... مادام که یک نظام وسیع و دائمی برای امنیت عمومی به وجود نیامده، خلع سلاح کشورها ضروری است...». مفهوم «نظام وسیع و دائمی» از نیت امضاکنندگان منشور آتلانتیک در ایجاد یک «سازمان بین‌المللی» حکایت دارد.

۲۹- گزینه «۴» جنگ جهانی اول نهایتاً با شکست امپراطوری‌های محور در سال ۱۹۱۸ و با عهدنامه صلح ورسای که با آلمان بسته شد و دیگر عهدنامه‌های صلح به پایان رسید و قرارداد متراکه جنگ در ۱۹۱۸ و معاهدات صلح در ۱۹۱۹ و ۱۹۲۰ منعقد گردید. دو ماه بعد از جلسه عمومی کنفرانس پاریس در سال

۱۹۱۹، میثاق جامعه ملل تنظیم شد که جزء قسمت اول عهدنامه صلح ورسای بود. در این میثاق از هدف‌های عالی نام برده شده بود از جمله: تضمین صلح و امنیت بین‌المللی، گسترش روابط دوستانه میان ملت‌ها، حل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی و استفاده از مجازات‌های حقوقی علیه کشورهای متجاوز. در واقع بر طبق عهدنامه ورسای در دوران جامعه ملل، کشورها متعهد شدند که اختلافات خود را از راه‌های مسالمت‌آمیز حل و فصل نمایند.

۳۰- گزینه «۳» در بحث تاریخچه پیدایش سازمان ملل متحد، پس از «اعلامیه بین‌الملل متحدین» در ۱۲ ژوئن ۱۹۴۱ (نشست سران کشورهای متحد در لندن)، مؤثرترین گامی که در جهت تثبیت اندیشه سازمان ملل متحد برداشته شد در ۱۴ اوت ۱۹۴۱ بود. در این تاریخ، روزولت (رئیس‌جمهور وقت آمریکا) و چرچیل (نخست‌وزیر وقت انگلستان) بر عرشه ناوی در نقطه‌ای از دریا، سندی را به امضاء رساندند که به منشور آتلانتیک شهرت یافت. در این منشور هدف اصلی امضاءکنندگان ایجاد یک سازمان بین‌المللی است.

۳۱- گزینه «۲» در بحث پیش‌بینی‌های منشور جهت تغییر و اصلاح، به موجب ماده ۱۰۸ منشور، اصلاحاتی که در منشور به عمل می‌آید زمانی برای تمام اعضای ملل متحد لازم الاجرا خواهد شد که رأی $\frac{2}{3}$ اعضای مجمع عمومی را به همراه داشته باشد و توسط $\frac{2}{3}$ اعضای ملل متحد که شامل اتفاق آرای کلیه اعضای دائم شورای امنیت باشد بر طبق قوانین اساسی آن‌ها به تصویب رسیده باشد. در واقع تصمیمات مهم رأی اعضای دائم شورا شرط اساسی است.

۳۲- گزینه «۴» طبق ماده ۳۹ از فصل هفتم منشور سازمان ملل، شورای امنیت وجود هرگونه تهدید بر علیه صلح، نقض صلح یا اعمال تجاوز را احراز نموده و توصیه‌هایی خواهد نمود، یا تصمیم خواهد گرفت که برای حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی به چه اقداماتی بر طبق مواد ۴۱ و ۴۲ منشور باید مبادرت شود. (اقداماتی از قبیل متوقف ساختن تمام یا قسمتی از روابط اقتصادی و ارتباطات راه‌آهن، دریایی، هوایی، پستی، رادیویی، تلگرافی و سایر وسایل ارتباطی و قطع روابط سیاسی، یا در صورتی که شورای امنیت تشخیص دهد اقدامات مذکور در ماده ۴۱ کافی نباشد یا ثابت شود کافی نیست، می‌تواند به وسیله نیروی هوایی، دریایی یا زمینی به اقدامی مبادرت ورزد که برای حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی ضروری است. این اقدام ممکن است مشتمل بر محاصره و سایر عملیات نیروهای هوایی، دریایی یا زمینی اعضای ملل متحد باشد).

۳۳- گزینه «۴» از موارد توافقات انجام شده در دور اروگوئه عبارت‌اند از: کنترل‌های ضد دامپینگ، ارزش‌گذاری گمرکی در رویه صدور مجوز ورود در زمینه کشاورزی و باران‌ها و اقدامات جبرانی، بازرسی قبل از حمل و اقدامات سرمایه‌گذاری مرتبط با تجارت. موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت در ۳۰ اکتبر ۱۹۴۷ به امضای ۲۳ کشور مهم تجاری جهان رسید. این موافقت‌نامه که از اول ژانویه ۱۹۴۸ لازم‌الاجرا شد، به عنوان قانون بین‌المللی تجارت به شمار آمد و مشتمل بر ۳۷ ماده و تعداد زیادی فهرست و ضمیمه است. از تاریخ لازم‌الاجرا شدن گات تاکنون، مذاکرات متعددی در زمینه تجارت جهانی در چارچوب موافقت‌نامه مزبور صورت گرفته است. آخرین دور مذاکرات که به دور اروگوئه مشهور است، در سال ۱۹۸۶ آغاز شد و پس از ۷ سال مذاکره، تصمیم مهمی در زمینه تجارت جهانی توسط کشورهای عضو اتخاذ گردید. این تصمیم مهم تأسیس سازمان تجارت جهانی (WTO) است که عملاً جایگزین موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت گردید. سازمان جهانی تجارت دارای ارکان زیر است:

۱- کنفرانس وزیران ۲- شورای عمومی ۳- رکن حل اختلاف ۴- رکن بررسی خط مشی تجاری ۵- شوراهای تخصصی ۶- کمیته‌های تخصصی ۷- دبیرخانه. قابل ذکر اینکه مقر دبیرخانه در ژنو می‌باشد.

دولت ایران عضو این سازمان نیست و فقط به عنوان عضو ناظر محسوب می‌شود. ایران جهت عضویت کامل در این سازمان راهی طولانی در پیش دارد.

۳۴- گزینه «۲» به طور کلی، صلاحیت‌های مجمع عمومی را می‌توان به دو نوع تقسیم نمود: (۱) صلاحیت‌های انحصاری (۲) صلاحیت‌های غیر انحصاری. که در این بین، صلاحیت‌های انحصاری مجمع عمومی که سایر ارکان ملل متحد صلاحیت آن را ندارند عبارت‌اند از:

۱- مسائل داخلی سازمان ملل ۲- ایجاد ارکان فرعی ۳- تدوین و توسعه تدریجی حقوق بین‌الملل ۴- صلاحیت تصمیم‌گیری در زمینه حقوق بشر ۵- سرزمین‌های غیر خود مختار ۶- تهیه و تنظیم بودجه سازمان.

صلاحیت‌های غیرانحصاری مجمع عمومی نیز عبارت‌اند از: حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، انتخاب دبیر کل و پذیرش اعضای جدید که با شورای امنیت مشترک هستند. نکته: قابل توجه اینکه، در این تست گزینه‌های ۱ و ۲ صحیح است.

۳۵- گزینه «۲» در بحث تسری موضوع حفظ صلح و امنیت بین‌المللی به دول غیر عضو، باید گفت که حفظ صلح و امنیت بین‌المللی دارای آن درجه از اهمیت و اعتبار است، که دول غیر عضو سازمان ملل را نیز مکلف می‌کند تا آنجا که برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی ضروری است بر طبق منشور عمل نمایند. بند ۶ ماده ۲ منشور، مبین این موضوع است.

۳۶- گزینه «۳» طبق بند ۳ از ماده ۲۷ منشور سازمان ملل متحد، تصمیمات شورای امنیت راجع به مسائل با رأی مثبت نه (۹) عضو که شامل آرای تمام اعضای دائم باشد، اتخاذ می‌گردد؛ با این قید که در مورد تصمیماتی که به موجب مندرجات فصل ششم و بند سوم از ماده ۵۲ اتخاذ می‌شود، طرف دعوی از دادن رأی خودداری خواهد کرد.

۳۷- گزینه «۳» کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD) از ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل متحد می‌باشد. در واقع فقط مجمع عمومی، شورای امنیت و شورای اقتصادی اجتماعی به عنوان ارکان اصلی سازمان ملل متحد، دارای ارکان فرعی متعددی هستند. هدف آنکتاب، تشویق و توسعه تجارت بین‌المللی به منظور سرعت بخشیدن به توسعه اقتصادی، خصوصاً تجارت کشورهای می‌باشد که در سطوح مختلف توسعه قرار دارند. همچنین این رکن به دنبال تدوین اصول و سیاست‌هایی است که بتواند ناظر بر امور تجارت بین‌المللی و مسائل مربوط به توسعه اقتصادی باشد. آنکتاب دارای چهار رکن است: کنفرانس (مهم‌ترین رکن)، هیئت توسعه و تجارت، کمیته‌های اصلی و فرعی و دبیرخانه.

۳۸- گزینه «۲» برنامه‌ی عمران ملل متحد (United Nations Development Programme (U.N.D.P)) یکی از ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل متحد است. مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۱۹۶۵ بنا به توصیه‌ی شورای اقتصادی و اجتماعی با ادغام و برنامه‌ی گسترده‌ی کمک‌های فنی سازمان ملل متحد با صندوق ویژه ملل متحد، سازمانی را به نام «برنامه‌ی عمران ملل متحد» ایجاد کرد. این سازمان رسماً کار خود را از اول ژانویه ۱۹۶۶ آغاز نمود. وظیفه‌ی برنامه عمران ملل متحد، اعطای کمک‌های فنی چندجانبه و کمک به اجرای طرح‌های عمرانی در کشورهای در حال توسعه و روبه رشد است. هدف از تشکیل این سازمان این است که کشورهای در حال توسعه را در حصول به رشد اقتصادی و اجتماعی یاری دهد. فعالیت این سازمان تا حدودی جنبه‌ی عام دارد و در زمینه‌های اقتصادی، کشاورزی، صنعتی، تجاری، بهداشت، امور فرهنگی و آموزشی، خانه‌سازی و مسکن، حمل و نقل و ارتباطات می‌باشد. قابل ذکر اینکه، برنامه‌ی عمران ملل متحد دارای سه رکن است: ۱- شورای حکام ۲- مدیر برنامه عمران ملل متحد ۳- برنامه‌های وابسته. گزینه‌های دیگر جزء ارکان‌های فرعی مجمع عمومی نیستند.

۳۹- گزینه «۱» آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (International Atomic Energy Agency (IAEA)) یک مؤسسه تحت نظر سازمان ملل متحد است، نه یک مؤسسه تخصصی که مسئول فعالیت‌های بین‌المللی در خصوص استفاده صلح آمیز از انرژی اتمی باشد. منشأ پیدایش این آژانس را باید در پیشنهاد آیزنهاور رئیس جمهور وقت آمریکا در سال ۱۹۵۳ به مجمع عمومی سازمان ملل متحد دانست. به دنبال این پیشنهاد، مجمع عمومی در دسامبر ۱۹۵۴ قطعنامه «اتم برای صلح» را تصویب کرد. در پی تأکید مجمع عمومی در ایجاد یک مرجع بین‌المللی در زمینه انرژی هسته‌ای، پیش‌نویس اساسنامه آژانس در یک کنفرانس بین‌المللی که زیر نظر سازمان ملل متحد در ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ برگزار شده بود، تهیه گردید و به تصویب ۸۰ کشور جهان رسید. کشور ایران از ابتدای تأسیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی عضو این سازمان بوده است. ایران از جمله کشورهای است که در بین دول جهان سوم حق عضویت زیادی را به آژانس می‌پردازد. هم‌اکنون نیز جهت اثبات صلح آمیز بودن برنامه هسته‌ای خود، به شدت با آژانس همکاری می‌نماید تا ضمن متقاعد کردن کانال فکری آژانس با خود، از آن به عنوان ابزاری بازدارنده استفاده نماید و سیاست‌های آمریکا و متحدان اروپایی‌اش را در این راستا بر علیه ایران، خنثی نماید.

۴۰- گزینه «۲» در سال ۲۰۰۲، دو کشور تیمور شرقی و سوئیس به عضویت سازمان ملل متحد پذیرفته شدند. ۵۵ درصد از مردم سوئیس در یک همه‌پرسی برای عضویت در سازمان ملل رأی دادند. این کشور در پاییز سال مذکور میلادی به طور رسمی عضو سازمان ملل متحد شد (۱۰ سپتامبر ۲۰۰۲). کشور تیمور شرقی نیز در ۲۷ سپتامبر ۲۰۰۲ به عضویت سازمان ملل متحد درآمد. قابل توجه اینکه، کشور سن مارینو در ۲ مارس ۱۹۹۲، لیختن اشتاین در ۱۸ سپتامبر ۱۹۹۰ و توالو در ۵ سپتامبر ۲۰۰۲، به عضویت سازمان ملل متحد درآمدند.

۴۱- گزینه «۴» روش رأی‌گیری در شورای امنیت، برتری اعضای دائم را به وضوح نشان می‌دهد. تصمیمات شورای امنیت براساس اکثریت آراء، شامل آرای پنج عضو دائم اتخاذ می‌شود. بنابراین، حق وتو یا حق جلوگیری از تصمیمات شورا یا دادن رأی منفی، از امتیازات به نایب اعطا شده به قدرت‌های بزرگ است که اصل برابری ملت‌ها را به فراموشی سپرده است. در واقع هیچ تصمیمی بدون تأیید پنج قدرت و مخصوصاً آمریکا و متحدانش اتخاذ نخواهد شد. در واقع کیفیت تصمیم‌گیری در شورای امنیت در مسائل مربوط به آیین کار (مسائل شکلی) و سایر مسائل به جز آیین کار (موضوعات ماهوی و براساس کارکرد اولیه شورا) متفاوت می‌باشد:

۱- مسائل شکلی و مربوط به آیین کار: در این مورد از مسائل مانند مسائل مربوط به تشکیل جلسات شورا، تعیین دستور کار، انتخاب رؤسای شورا و غیره، طبق اصلاحیه سال ۱۹۶۲ در مورد بند ۲ ماده ۲۷ منشور که در سال ۱۹۶۵ لازم‌الاجرا شد، با اکثریت ۹ رأی مثبت اتخاذ می‌شود. این اکثریت عددی است و علی‌رغم رأی منفی عضو دائم در مورد مسائل مربوط به آیین کار، تصمیم‌گیری در این زمینه می‌تواند با رأی مثبت ۹ عضو غیر دائم شورای امنیت صورت پذیرد. بنابراین هیچ‌یک از اعضای دائم شورا نمی‌توانند با استفاده از حق وتو، مانع طرح مسئله مربوطه در شورای امنیت شوند.

۲- مسائل ماهوی و مسائل غیر از آیین کار: در این مورد تصمیمات با اکثریت کیفی یعنی با $\frac{9}{15}$ تعداد اعضا به طوری صورت می‌گیرد که هیچ‌یک از اعضای دائم شورای امنیت، رأی منفی نداده باشد. در این‌گونه مسائل حتی اگر ۱۴ عضو شورای امنیت در مورد خاص رأی مثبت دهند و یک عضو دائم رأی منفی دهد، تصمیمی در آن مورد اتخاذ نخواهد شد. در واقع به چنین عملی «وتو» می‌گویند. از جمله این مسائل عبارت‌اند از: حل مسالمت‌آمیز اختلافات، اقدامات احتیاطی و قهری، مقررات مربوطه به تعلیق و اخراج یک عضو سازمان، روابط شورای امنیت با مجمع عمومی و انتخاب دبیرکل. گزینه «۱» نادرست است؛ چون اجماع روش رأی‌گیری در جامعه ملل بود.

۴۲- گزینه «۳» تاکنون شانزده مؤسسه تخصصی از طریق انعقاد قراردادهایی، طبق ماده‌ی ۶۳ منشور، به سازمان ملل متحد پیوسته‌اند. شانزدهمین مؤسسه‌ی تخصصی، یعنی «سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو)» (United Nations Industrial Development Organization) پیشتر یکی از ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل محسوب می‌شد که در ۱۹۷۹، اساسنامه‌ی جدید آن تدوین و در ۱۹۸۵ لازم‌الاجرا شد و در ۱۹۸۶، از طریق عقد قراردادی به جمع خانواده‌ی ملل متحد پیوست. در واقع طریقه‌ی پیوستن مؤسسات تخصصی مذکور در ماده‌ی ۵۷ منشور به خانواده‌ی ملل متحد، عقد قراردادی با شورای اقتصادی - اجتماعی است به شرط اینکه این قراردادها از سوی مجمع عمومی تصویب شود. رابطه‌ی بین سازمان ملل و مؤسسات تخصصی دارای ماهیت قراردادی است، بدین معنا که روابط آن‌ها با سازمان به موجب قراردادهای جداگانه تنظیم می‌شود و سازمان ملل هیچ‌گونه نقشی در سیاست‌گذاری‌ها و فعالیت آن‌ها ندارد، مگر تا حدی که این قراردادها اجازه می‌دهند. طبق این قراردادها این مؤسسات تخصصی اجازه دارند در مسائل حقوقی ناشی از فعالیت‌های خود، از دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه تقاضای رأی مشورتی نمایند.

۴۳- گزینه «۲» مجمع عمومی سازمان ملل متحد سال ۲۰۰۱ را به عنوان «سال ملل» پیرامون گفتگوی تمدن‌ها، براساس طرح ارائه شده از سوی دکتر خاتمی رئیس‌جمهور وقت ایران، نام‌گذاری کرده است.

۴۴- گزینه «۱» در مبحث آثار حقوقی امتناع یک عضو دائمی شورای امنیت از دادن رأی، باید گفت که، امتناع یک عضو دائمی شورای امنیت از دادن رأی «وتو» قلمداد نمی‌شود و قطعنامه‌ی صادر شده با رأی ممتنع یک عضو دائمی دارای همان آثار حقوقی الزام‌آوری است که سایر قطعنامه‌ها دارا می‌باشند و در تصمیم‌گیری‌های اساسی خللی ایجاد نمی‌کند. مسئله امتناع یک عضو دائم برای نخستین بار در سی و نهمین جلسه‌ی شورای امنیت در مورد قضیه‌ی اسپانیا و از سوی اتحاد جماهیر شوروی سابق مطرح شد. شوروی در قضیه اسپانیا رأی ممتنع داد و این چنین استدلال کرد که امتناع او به معنای وتو کردن آن تصمیم نیست؛ چنین تفسیری متعاقباً مورد تأیید اکثر کشورها واقع شد.

۴۵- گزینه «۴» یازدهمین و آخرین سرزمین تحت قیمومیت، جزایر پالائو در اقیانوس آرام بود که توسط آمریکا اداره می‌شد و در نوامبر ۱۹۹۴ به موجب قطعنامه‌ای از سوی شورای امنیت از نظام قیمومیت خارج شد. با توجه به اینکه در حال حاضر سرزمین تحت قیمومیت وجود ندارد؛ شورای قیمومیت آیین‌نامه‌ی خود را تغییر داده است و فقط برحسب ضرورت تشکیل جلسه می‌دهد.

۴۶- گزینه «۱» سازمان بهداشت جهانی (World Health Organization (W.H.O)) در واقع وارث وظایف و اختیارات دفتر بین‌المللی بهداشت عمومی است که زیر نظر جامعه‌ی ملل و در شهر پاریس اداره می‌شد. سازمان بهداشت جهانی شش دفتر منطقه‌ای دارد که هر یک از آن‌ها متشکل از یک کمیته منطقه‌ای و یک دفتر منطقه‌ای است که عبارت‌اند از:

۱) دفتر منطقه‌ای مدیترانه شرقی (اسکندریه - مصر) ۲) دفتر منطقه‌ای آفریقا (برازاویل - کنگو) ۳) دفتر منطقه‌ای اروپا (کپنهاگ - دانمارک)
۴) دفتر منطقه‌ای پاسفیک غربی (مانیل - فیلیپین) ۵) دفتر منطقه‌ای آسیای جنوب شرقی (دهلی نو - هندوستان) ۶) دفتر منطقه‌ای آمریکا (واشنگتن - آمریکا)
قابل توجه اینکه، کشور ایران در ۲۳ نوامبر ۱۹۵۶ (دوم آذر ۱۳۲۵) به این سازمان پیوست و عضو کمیته مدیترانه شرقی این سازمان نیز است.

۴۷- گزینه «۲» گروه بانک جهانی (World Bank Group (W.B.G)) از سه مؤسسه مالی که اهداف کم و بیش مشترکی را دنبال می‌کنند تشکیل می‌شود. سه مؤسسه مذکور عبارت‌اند از: بانک بین‌المللی توسعه و ترمیم، مؤسسه بین‌المللی توسعه و مؤسسه مالی بین‌المللی. در این بین مؤسسه مالی بین‌المللی (International Finance Corporation (I.F.C)) در تاریخ ۲۵ مه ۱۹۵۵ به عنوان یکی دیگر از مؤسسات وابسته به بانک جهانی تأسیس شد و تنها سازمان بین‌الدولی است که هدف آن کمک به توسعه‌ی بین‌المللی مؤسسات خصوصی است. قابل ذکر اینکه دولت ایران از اعضای اولیه این مؤسسه محسوب می‌شود و رسماً در ۱۳۳۵ به عضویت این مؤسسه در آمده است.

۴۸- گزینه «۳» در بحث روند تاریخچه‌ی پیدایش سازمان ملل متحد، پس از اعلامیه‌ی بین‌الملل متحدین در ۱۲ ژوئن ۱۹۴۱ در لندن، بین سران کشورهای متحد به عنوان تاریخ پیدایش سازمان ملل متحد، موثرترین گامی که در جهت تثبیت اندیشه‌ی تأسیس سازمان ملل برداشته شد در ۱۴ اوت ۱۹۴۱ بود. در آن اوقات آتش جنگ در چهارگوشه جهان شعله‌ور بود. روزولت رئیس‌جمهور آمریکا و چرچیل نخست‌وزیر انگلستان بر عرشه‌ی یک کشتی جنگی در اقیانوس اطلس اعلامیه‌ای را امضاء کردند که به منشور آتلانتیک معروف شد. در این اعلامیه دو سیاست‌مدار علاوه بر ذکر اصولی مانند: عدم توسعه‌طلبی ارضی، حقوق مساوی ملل اعم از غالب و مغلوب در انتخاب نحوه حکومت خود، دسترسی همه‌ی ملل به منابع اقتصادی طبیعی و بازرگانی، خودمختاری و خلع سلاح، اظهار امیدواری کردند که پس از شکست آلمان صلح برقرار شود و امنیت برای همه تأمین گردد.

۴۹- گزینه «۲» کمیسیون حقوق بین‌الملل (International Law Commission (ILC)) به یکی از ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل است. در واقع مجمع عمومی با تأسیس آن در سال ۱۹۴۷ وظیفه‌ی تدوین و توسعه‌ی تدریجی حقوق بین‌الملل را به کمیسیون مذکور سپرد. اعضای این کمیسیون مرکب از ۳۴ حقوق‌دان برجسته است که از سوی مجمع عمومی برای مدت ۵ سال انتخاب می‌شوند. رئیس کمیسیون حقوق بین‌الملل هم‌اکنون از اتباع

ایرانی است (در زمان تألیف این تست). این کمیسیون دارای جلسات سالانه است و اعضای آن به نمایندگی از طرف کشور متبوع خود در آن کمیسیون شرکت نمی‌کنند، بلکه انتخاب آن‌ها به لحاظ صلاحیت علمی‌شان می‌باشد. قابل ذکر اینکه، تاکنون در دو نوبت حقوق‌دانان ایرانی به عضویت کمیسیون حقوق بین‌الملل در آمده‌اند:

۱- دکتر احمد متین‌دفتری (۱۹۶۱ - ۱۹۵۷) ۲- دکتر جمشید ممتاز (۲۰۰۶-۲۰۰۰) که در سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۵ ریاست کمیسیون مذکور را نیز به عهده داشته است.

۵۰- گزینه «۴» به موجب ماده‌ی ۱۳ از فصل چهارم (مجمع عمومی) منشور سازمان ملل، بیان می‌دارد که مجمع عمومی نسبت به امور زیر موجبات انجام مطالعات و صدور توصیه‌هایی را فراهم می‌کند:

(۱) ترویج همکاری بین‌المللی در امور سیاسی و ایجاد زمینه‌های مناسب برای توسعه تدریجی حقوق بین‌الملل و تدوین آن
(۲) ترویج همکاری بین‌المللی در امور اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و بهداشتی و کمک به تحقق حقوق بشر و آزادی‌های اساسی برای همه، بی‌هیچ تبعیض از حیث نژاد، جنس، زبان و مذهب.

در این راستا مسائل مربوط به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را نیز می‌توان اضافه کرد. زیرا هر چند حفظ صلح و امنیت بین‌المللی از وظایف اصلی شورای امنیت است و از محدوده اقدامات مجمع عمومی خارج است، اما مجمع می‌تواند در این راستا مطالعه و توصیه‌هایی را به شورای امنیت ارجاع بدهد (ماده‌ی ۱۱ منشور). گزینه «۱» نادرست است؛ چون مسائل بودجه‌ای و دبیرخانه صرفاً از وظایف خود مجمع است.

۵۱- گزینه «۴» طبق بند ۲ ماده ۱۷ از فصل چهارم (مجمع عمومی)، مخارج سازمان ملل متحد و از جمله هزینه نیروهای پاسدار صلح سازمان ملل بر حسب تسهیم مقرر از طرف مجمع عمومی برعهده تمامی اعضا خواهد بود. گزینه «۱» نادرست است؛ چون اساس منشور بر حفظ صلح و امنیت از طریق تمام کشورها بنا شده است.

۵۲- گزینه «۳» در مبحث بررسی ماهیت رابطه بین سازمان ملل و مؤسسات تخصصی، طریقه پیوستن مؤسسات تخصصی مذکور در ماده ۵۷ منشور به خانواده‌ی ملل متحد، عقد قرارداد با شورای اقتصادی - اجتماعی است، به شرط اینکه این قراردادها از سوی مجمع عمومی تصویب شود. (مؤسسات تخصصی که به موجب موافقت‌نامه بین کشورها تأسیس می‌شوند و بر طبق اساسنامه‌های خود در زمینه‌های مختلف دارای مسئولیت‌های وسیع بین‌المللی می‌باشند، بر طبق مقررات ماده ۶۳ وابسته به سازمان ملل متحد خواهند شد.)

بدین ترتیب رابطه بین سازمان ملل متحد و مؤسسات تخصصی دارای ماهیت قراردادی است؛ بدین معنا که روابط آن‌ها با سازمان به موجب قراردادهای جداگانه تنظیم می‌شود و سازمان ملل هیچ‌گونه نقشی در سیاست‌گذاری‌ها و فعالیت آن‌ها ندارد، مگر تا حدی که این قراردادها اجازه بدهند. در واقع سازمان ملل متحد از طریق شورای اقتصادی اجتماعی بر فعالیت این مؤسسات نظارت می‌کند. کلیه مؤسسات تخصصی به استثنای مؤسسات مالی و پولی در قرارداد خود با سازمان ملل موافقت کرده‌اند که توصیه‌های سازمان ملل را مورد توجه و بررسی قرار دهند و درباره اقدامات به عمل آمده برای اجرای توصیه‌ها به سازمان ملل گزارش بدهند. تا به حال ۱۶ مؤسسه تخصصی از طریق انعقاد قراردادهایی، طبق ماده ۶۳ منشور، به سازمان ملل پیوسته‌اند. قابل توجه اینکه شانزدهمین مؤسسه تخصصی، یعنی سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) که پیشتر از ارکان فرعی مجمع عمومی بود، در ۱۹۷۹، اساسنامه جدید آن تدوین گردید و در ۱۹۸۵ لازم‌الاجرا شد و از طریق عقد قراردادی در سال ۱۹۸۶ به جمع خانواده ملل متحد پیوست.

۵۳- گزینه «۲» در مبحث اقدامات انجام شده در زمینه خلع سلاح در دوران سازمان ملل متحد، موضوع منع آزمایش‌های هسته‌ای اول بار در سال ۱۹۴۵ به ابتکار «جوهر لعل نهر» در سازمان ملل مطرح شد و با پیگیری کشورهای غیرمتعهد در سازمان ملل ادامه یافت. لذا نهایتاً مورد قبول سه قدرت اتمی بزرگ یعنی «آمریکا، شوروی و بریتانیا» واقع گردید و پس از مذاکرات طولانی سرانجام در اوت ۱۹۶۳ به امضاء سه کشور مذکور رسید. امروزه تنها سازمانی که دارای حق رسیدگی به این موضوع می‌باشد، سازمان بین‌المللی انرژی اتمی است.

۵۴- گزینه «۳» در هنگام جنگ جهانی دوم از اول نوامبر تا ۷ دسامبر ۱۹۴۴، با حضور ۵۲ کشور کنفرانسی در شیکاگو برپا گردید. ثمره‌ی این کنفرانس معاهده شیکاگو بود که تحت شرایط معینی «اصل آزادی فضا» را پایه‌گذاری کرد و سازمانی بین‌المللی به وجود آورد تا در چارچوب آن صنعت حمل و نقل هوایی توسعه یابد. این سازمان از سال ۱۹۴۷ با نام «سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری» (International Civil Aviation Organization) (ICAO) شروع به کار کرد و به صورت یک سازمان تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد درآمد و مقر آن در شهر مونترال کانادا است.

۵۵- گزینه «۴» پس از پایان یافتن جنگ جهانی اول، کنفرانس صلحی در پاریس تشکیل شد که اولین دستور جلسه‌اش حل مسالمت‌آمیز مناقشات میان کشورها بود. پیش‌نویس مشترک آمریکا و بریتانیا تحت عنوان پیش‌نویس هوست‌میلر، مبنای بحث درباره‌ی تشکیل جامعه ملل قرار گرفت. کمیسیونی ویژه مرکب از ۱۹ عضو کنفرانس صلح پاریس تحت سرپرستی ویلسون (رئیس‌جمهور آمریکا) تشکیل شد تا میثاق جامعه ملل را تهیه نمایند. این میثاق در ۲۸ آوریل ۱۹۱۹ مورد تأیید تمام اعضای کنفرانس صلح پاریس قرار گرفت و ۲۶ ماده اول آن جزء پیمان ورسای در آمد. با تصویب پیمان ورسای، جامعه ملل در ۱۰ ژانویه ۱۹۲۰ رسماً با ۴۹ عضو تشکیل شد. گزینه «۱» شک‌برانگیز است؛ اما ویلسون صرفاً در بیانیه ۱۴ ماده‌ای خود به مبانی تئوریک و ضرورت تشکیل چنین نهادی اشاره داشته است.

۵۶- گزینه «۱» در بحث تعلیق حق رأی اعضای مجمع عمومی سازمان ملل متحد که تمامی دولت‌های عضو در آن دارای یک یا چند نماینده، با یک حق رأی می‌باشند، طبق ماده ۱۹ منشور ملل متحد: «هر عضو ملل متحد که پرداخت سهمیه مالی او در مخاج سازمان به تأخیر افتاده است، در صورتی که مبلغ بدهی عقب‌افتاده عضو مزبور معادل یا بیشتر از مبلغ سهمیه دو سال تمام باشد، در مجمع عمومی حق رأی نخواهد داشت. اما اگر مجمع عمومی تشخیص دهد که قصور در پرداخت ناشی از شرایطی است که از حیطة اختیار عضو مزبور خارج است، می‌تواند به چنین عضوی اجازه دهد که در رأی‌گیری شرکت نماید.» در گزینه‌های دیگر، به دلیل شورای امنیت دخیل شده نادرست است، زیرا رأی کشورها در مجمع عمومی اتفاق می‌افتد و اصل برابری اعضا در مجمع معنی پیدا می‌کند نه در شورای امنیت.

۵۷- گزینه «۱» طبق ماده ۱۰ از فصل چهارم (مجمع عمومی) منشور ملل متحد، مجمع عمومی می‌تواند هر مسئله یا امری را که در حدود این منشور و یا مربوط به اختیارات و وظایف هر یک از ارکان مقرر در این منشور باشد، مورد بحث قرار بدهد. جز در موارد مذکور در ماده ۱۲ منشور (عدم دخالت مجمع عمومی در امور شورای امنیت مگر به تقاضای شورای امنیت)، ممکن است به اعضای سازمان ملل متحد یا به شورای امنیت و یا هر دو درباره هر یک از این مسائل و امور توصیه‌هایی بنماید، مانند: امور مربوط به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی.

۵۸- گزینه «۲» در بحث طبقه‌بندی قراردادهای استخدامی در سازمان ملل متحد، قراردادهای استخدامی دبیرخانه سازمان ملل به انواع ذیل طبقه‌بندی می‌شوند: (۱) انتصاب‌های دائمی (۲) انتصاب‌های موقت (۳) انتصاب‌های مرتب. با وجود این انتصاب‌های رسمی جزء آن نمی‌باشد.

۵۹- گزینه «۳» مجمع عمومی دارای سه نوع اجلاس است: اجلاس‌های عادی، ویژه و ویژه اضطراری. اجلاس‌های عادی همه‌ساله در سومین سه‌شنبه سپتامبر شروع به کار می‌کند و بر اساس توصیه کمیته‌های عمومی، تاریخ خاتمه آن در همان آغاز اجلاس مشخص می‌شود. اجلاس ویژه به درخواست شورای امنیت یا اعضای سازمان برگزار می‌شود که حداکثر ظرف ۱۵ روز بعد از وصول درخواست شورای امنیت یا اکثریت اعضای سازمان ملل به نحو پیش‌بینی شده در ماده ۹ آیین کار مجمع تشکیل خواهد شد. اجلاس ویژه اضطراری در تعقیب قطعنامه (V) ۳۷۷۸ مجمع باید ظرف ۲۴ ساعت پس از چنین درخواستی به دبیرکل توسط شورای امنیت (بدون در نظر گرفتن اعضای دائم و غیر دائم) و یا بر اساس تقاضای اکثریت اعضای سازمان ملل، به طریق مندرج در ماده ۹ آیین کار مجمع تشکیل شود. گزینه‌های دیگر شمولیت و جامعیت کافی را ندارند.

۶۰- گزینه «۲» شیوه‌های اجباری حل اختلافات بین‌المللی عبارت‌اند از: داوری بین‌المللی، دادرسی بین‌المللی و حکمیت. به نظر می‌رسد در گزینه چهارم، دیوان بین‌المللی دادگستری، سازمانی که کشورها به صورت اختیاری صلاحیت دیوان را مورد پذیرش قرار نمی‌دهند، دیوان نمی‌تواند به اختلافات رسیدگی کند.

۶۱- گزینه «۴» مکانیسم تصمیم‌گیری در مجمع و شورای جامعه ملل براساس اجماع اعضای حاضر می‌باشد. به لحاظ حقوقی، کشورهای بزرگ و کوچک با هم برابرند و کشورهای بزرگ به دلیل اینکه تصمیم‌گیری در شورا براساس قاعده اتفاق آراء صورت می‌گرفت، از حق وتو برخوردار نبودند.

۶۲- گزینه «۱» مهم‌ترین وظیفه سازمان ملل متحد جلوگیری از جنگ و خونریزی است. در واقع حفظ صلح و امنیت بین‌المللی طبق ماده یک منشور سازمان ملل متحد، مهم‌ترین هدف سازمان متحد می‌باشد.

۶۳- گزینه «۳» ارکان اصلی سازمان ملل متحد عبارت‌اند از: شورای امنیت، مجمع عمومی، دبیرخانه، شورای اقتصادی و اجتماعی، شورای قیمومیت و دیوان بین‌المللی دادگستری. قابل ذکر اینکه، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، طبق بند ۱ ماده ۱ قرارداد بین سازمان ملل متحد و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، این سازمان نه یک مؤسسه تخصصی بلکه یک مؤسسه تحت نظر سازمان ملل متحد اعلام شده است.

۶۴- گزینه «۱» اعضای شورای امنیت سازمان ملل متحد به دو دسته دائم و غیر دائم تقسیم‌بندی می‌شوند. طبق ماده ۲۳ منشور سازمان ملل، شورای امنیت شامل ده عضو غیر دائم و ۵ عضو دائم (آمریکا، انگلیس، چین، فرانسه و روسیه) می‌باشد. اعضای دائم علاوه بر حضور مداوم در شورای امنیت از حق وتو نیز برخوردار می‌باشند. اعضای غیردائم شورای امنیت با اکثریت $\frac{2}{3}$ آرای مجمع عمومی انتخاب می‌شوند که کسب چنین اکثریتی به آسانی امکان‌پذیر نیست. مجموع عمومی طبق ماده ۲۳ منشور، در انتخاب اعضای غیر دائم شورای امنیت دو فاکتور را مورد توجه قرار می‌دهد: الف) کمک به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی. ب) توزیع عادلانه کرسی‌های شورای امنیت به صورت تقسیم عادلانه جغرافیایی.

۶۵- گزینه «۱» منشور سازمان ملل متحد مانند سایر تعهدات بین‌المللی از هر گونه تغییری مصون نیستند و با افزایش تعداد دولت‌ها و تغییر موازنه قدرت بین آن‌ها، تغییر مقررات حاکم بر این سازمان ضروری بوده است. طبق ماده ۱۰۹ منشور، به منظور تجدیدنظر و پیش‌بینی انجام اصلاحات در منشور ممکن است در تاریخ و محلی که با آرای $\frac{2}{3}$ اعضای مجمع عمومی و آرای ۹ عضو شورای امنیت معین خواهد شد، یک کنفرانس عمومی از اعضای ملل متحد تشکیل خواهد شد. قابل ذکر اینکه، تصویب اصلاحات نیازمند رأی $\frac{2}{3}$ اعضای مجمع عمومی و رأی کلیه اعضای دائم شورای امنیت است.

۶۶- گزینه «۱» آژانس بین‌الملل انرژی اتمی دارای سه رکن «کنفرانس عمومی، شورای حکام و دبیرخانه» می‌باشد. در این بین شورای حکام از سال ۱۹۸۴ دارای ۳۵ عضو بوده است که به دو گروه انتصابی و انتخابی تقسیم می‌شوند. شورای حکام ۱۳ عضو از میان پیشرفته‌ترین کشورها را جهت یک سال خدمت (اعضای انتصابی) و ۲۱ عضو دیگر را نیز کنفرانس عمومی از میان کشورهای عضو جهت دو سال خدمت در شورای حکام (اعضای انتخابی) انتخاب می‌کند.

۶۷- گزینه «۲» دولت ایران عضو سازمان تجارت جهانی (WTO) نیست و فعلاً فقط به عنوان ناظر محسوب می‌شود.

۶۸- گزینه «۳» کنفرانس سانفرانسیسکو کار خود را براساس طرح دامبارتن اوکس و یالتا به منظور تهیه و تدوین نهایی منشور ملل متحد آغاز کرد. این کنفرانس، رسماً کنفرانس ملل متحد درباره سازمان بین‌المللی نام گرفت.

۶۹- گزینه «۴» اتحادیه اقتصادی بلژیک - لوکزامبورگ بر مبنای قرارداد ۱۹۲۱ و با تأکید بر وحدت گمرکی تشکیل شد. پس از چندی این اتحادیه با عضویت کشور هلند در سال ۱۹۴۴ به اتحادیه بنلوکس تبدیل شد.

۷۰- گزینه «۱» در سال ۲۰۰۸ اعضای اتحادیه اروپایی شامل ۲۷ کشور بود که کشورهای اسپانیا، فنلاند و انگلستان از آن جمله‌اند، اما کشور نروژ عضو اتحادیه اروپا نمی‌باشد.

۷۱- گزینه «۴» اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۸ شامل ۲۷ کشور عضو بوده است که تا به حال اعضای آن ثابت مانده است.

۷۲- گزینه «۴» در ارتباط با بحران کره در سال ۱۹۵۰ و تقابل کره شمالی و جنوبی با یکدیگر و کشیدن مسئله آن‌ها به شورای امنیت، قطعنامه «اتحاد برای صلح» در ۳ نوامبر ۱۹۵۰ توسط مجمع عمومی به تصویب رسید که نقش مجمع عمومی را در زمینه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی افزایش داد. این قطعنامه نوعی تعادل بین دو رکن اصلی سازمان ملل متحد ایجاد کرد.

۷۳- گزینه «۱» دبیر کل سازمان ملل متحد توسط شورای امنیت و مجمع عمومی انتخاب می‌شود. دبیر کل ابتدا توسط شورای امنیت به مجمع عمومی معرفی می‌شود، سپس مجمع عمومی در مذاکرات خصوصی موضوع را بررسی و در جلسه عمومی از طریق رأی مخفی نظر قطعی خود را اعلام می‌کند. مدت تصدی این پست در منشور تعیین نشده، اما در سال ۱۹۴۶ مجمع عمومی مدت تصدی این پست را ۵ سال قابل تمدید تعیین کرده است.

۷۴- گزینه «۳» اصحاب اصلی طرح دعوی در دیوان بین‌المللی دادگستری طبق اساسنامه آن، دولت‌ها می‌باشند. اساساً دولت‌ها اصحاب دعوی در دیوان هستند، اما در برخی موارد افراد و سازمان‌های بین‌المللی نیز می‌توانند طرف دیوان قرار گیرند. افراد فقط می‌توانند با توسل به اصل حمایت سیاسی از دولت‌های متبوع خود بخواهند که به نفع آن‌ها از دیوان تقاضای رسیدگی کنند. سازمان‌های بین‌المللی فقط می‌توانند تقاضای نظر مشورتی از دیوان کنند و دیوان به هیچ وجه صلاحیت ترافعی نسبت به اختلافات مربوط به سازمان‌های بین‌المللی را ندارد.

۷۵- گزینه «۳» تصمیمات مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مورد مسائل مهم با اکثریت $\frac{2}{3}$ اعضای حاضر صورت می‌گیرد. در این راستا توصیه‌های مربوط به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، انتخاب اعضای غیردائم شورای امنیت، انتخاب اعضای شورای اقتصادی و اجتماعی و شورای قیومیت، مسائل مربوط به بودجه، قبول اعضای جدید، تعلیق حقوق و مزایای عضویت و اخراج اعضا و مسائل راجع به اجرای نظام قیومیت از آن جمله‌اند.

۷۶- گزینه «۱» در ماده ۱ منشور سازمان ملل متحد، اهداف و مقاصد سازمان ملل به شرح زیر آمده‌اند:

(۱) حفظ صلح و امنیت بین‌المللی

(۲) توسعه روابط دوستانه میان ملت‌ها بر اساس احترام به اصل برابری حقوقی و خودمختاری دولت‌ها

(۳) همکاری اقتصادی و اجتماعی و ترویج احترام به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی برای همگان

(۴) ایجاد یک مرکزیت جهانی جهت هماهنگ‌سازی اقدامات ملت‌ها برای نیل به اهداف مشترک.

قابل ذکر اینکه، اصل برابری حاکمیت کلیه اعضا، یکی از اصولی است که طبق ماده ۲ منشور جهت حصول و دستیابی به اهداف مذکور فوق آمده است و جزء مقاصد سازمان ملل نمی‌باشد. در واقع باید گفت که برابری اعضا جزء اصول سازمان و منشور بوده نه مقاصد و اهداف.

۷۷- گزینه «۲» اساسنامهٔ دیوان بین‌المللی دادگستری توسط خود دیوان وضع شده است. در راستای نیاز به یک مرجع قضایی بین‌المللی، کشورهای مؤسس جامعهٔ ملل بر آن شدند تا یک دیوان بین‌المللی ایجاد نمایند. لذا شورای جامعه ملل کمیته‌ای به نام «کمیتهٔ حقوق دانان» را تشکیل داد که موظف به تهیه و تنظیم اساسنامه بود. این کمیته پس از اصلاحاتی در سال ۱۹۲۰ به تصویب مجمع عمومی جامعهٔ ملل رسید. بعد از انحلال جامعهٔ ملل و در حین جنگ جهانی دوم، کشورهای متحد تصمیم به تشکیل یک سازمان بین‌المللی گرفتند که موضوع تأسیس یک نهاد قضایی بین‌المللی نیز در دستور کار آن‌ها قرار گرفت. بررسی این مسئله به کمیته حقوق دانان ملل متحد محول شد، کمیته مزبور از ۹ تا ۲۰ آوریل ۱۹۴۵ در واشنگتن تشکیل جلسه داد و دیوان بین‌المللی دادگستری به جای دیوان دائمی دادگستری بین‌المللی به وجود آمد. کلیهٔ قضاات دیوان دائمی در آخرین جلسهٔ دیوان در اکتبر ۱۹۴۵ استعفا دادند و دیوان جدید پس از انتخاب قضاات دیوان توسط اولین مجمع عمومی سازمان ملل در ژانویه و فوریه ۱۹۴۶ در لندن تشکیل شد و عملاً دیوان کار خود را از آوریل ۱۹۴۶ در لاهه آغاز نمود. اساسنامهٔ دیوان جدید با دیوان دائمی دادگستری بین‌المللی یکی است که جزء لاینفک منشور ملل متحد می‌باشد و کلیهٔ اعضای ملل متحد به خودی خود جزء قبول‌کنندگان اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری نیز به شمار می‌آیند.

۷۸- گزینه «۳» از آنجا که دیوان یک دادگاه حقوقی است، باید قبل از هرگونه اقدامی، قابل پذیرش بودن دعوی از نظر حقوقی و صلاحیت خود را احراز کند. دیوان تنها مرجع رسیدگی به اختلاف حقوقی است و جهت رسیدگی به اختلافات سیاسی و کیفری صالح نیست. به موجب بند ۲ مادهٔ ۳۶ اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری، موضوعات ذیل در صلاحیت دیوان قرار دارد:

- (۱) تفسیر یک معاهده (۲) هر موضوعی که مربوط به حقوق بین‌المللی باشد.
- (۳) واقعیت هر عملی که در صورت ثبوت، نقض یک تعهد بین‌المللی محسوب می‌شود.
- (۴) نوع و میزان غرامتی که باید برای نقض یک تعهد بین‌المللی معین شود.

پس مشخص شد که مورد «تفسیر کلیه موافقت‌نامه‌های بین‌المللی منعقد شده بین دولت‌ها» در صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری نیست. اما در صورتی که کشورهای عاقد یک موافقت‌نامه از دیوان بخواهند که نظر بدهد، می‌تواند نظر مشورتی خود را در تفسیر یک معاهده اعلام کند.

۷۹- گزینه «۴» شورای جامعهٔ ملل از پنج قدرت فاتح جنگ اول جهانی یعنی: انگلستان، آمریکا، ایتالیا، فرانسه و ژاپن و چهار عضو منتخب مجمع جامعه ملل تشکیل می‌شد. بدین ترتیب شورا دارای ۹ عضو بود، ولی این ترکیب ثابت نماند و اعضای شورا که در ابتدا به دو دستهٔ «اعضای دائم» (قدرت‌های بزرگ) و «اعضای غیردائم» (اعضای منتخب مجمع) تقسیم می‌شدند، بعداً دستهٔ دیگری به عنوان «اعضای نیمه‌دائم» به آن‌ها اضافه شد. - اعضای دائم: عضویت آمریکا به دلیل مخالفت کنگرهٔ این کشور با عضویت آن در جامعهٔ ملل، منتفی شد. با ورود آلمان در سال ۱۹۲۶ و سپس شوروی در ۱۹۳۴ اعضای دائم به ۶ عضو افزایش یافتند. اما در سال ۱۹۳۵ ابتدا ژاپن و سپس آلمان از جامعهٔ ملل خارج شدند، ایتالیا نیز در ۱۹۳۹ از جامعه ملل خارج شد و در همین سال هم شوروی اخراج شد، در نتیجه در پایان عمر جامعهٔ ملل، تعداد اعضای دائم شورا به دو دولت انگلستان و فرانسه محدود شده بود. - اعضای غیردائم: این اعضا که برای سه سال از طرف مجمع عمومی انتخاب می‌شدند، جهت توزیع عادلانهٔ جغرافیایی در انتخاب آن‌ها تعداد این اعضا افزایش یافت، تا اینکه در سال ۱۹۳۶ به ۱۱ عضو رسید.

- اعضای نیمه دائم: این اعضا برخلاف اعضای دائم، مجدداً در انتخاباتی که هر سه سال یک بار صورت می‌گرفت انتخاب می‌شدند و عملاً به طور دائم در عضویت شورا بودند. ایجاد این نوع عضویت به خاطر لهستان و اسپانیا بود، که با ورود آلمان به شورا در سال ۱۹۲۶ به عنوان عضو دائم مخالفت می‌کردند. لذا کشورهای مذکور عنوان نیمه‌دائم یافتند. البته پس از چندین کشور چین نیز به این عنوان دست یافت. اما پس از انحلال جامعه ملل و شکل‌گیری جنگ جهانی دوم و بعد از آن تأسیس سازمان ملل متحد، شورای امنیت این سازمان به عنوان یکی از ارکان اصلی آن، انجمن محدودی از دولت‌ها بود که به دو دستهٔ اعضای دائم و اعضای غیردائم تقسیم می‌شدند. برخلاف جامعه ملل عضو نیمه دائم در شورای امنیت وجود ندارد. طبق ماده ۲۳ منشور، شورای امنیت مرکب از پانزده عضو سازمان ملل متحد می‌باشد. چین، فرانسه، شوروی سابق (روسیه فعلی)، انگلستان و آمریکا اعضای دائم شورای امنیت هستند که علاوه بر حضور دائم در شورا از امتیاز ویژه‌ای چون «حق وتو» نیز برخوردارند. پس نتیجه اینکه، مشخص شد از میان اعضای دائم شورای جامعه ملل یعنی انگلستان، آمریکا، فرانسه، ایتالیا، ژاپن و سپس آلمان و شوروی، به عنوان دارندگان کرسی دائم در شورای جامعه ملل، کشورهای ژاپن و ایتالیا این موقعیت را در شورای امنیت سازمان ملل از دست دادند.

نکته: گزینه «۲» یعنی کشورهای آلمان و ژاپن نیز می‌تواند گزینه صحیح باشد. ولی چون ایتالیا و ژاپن از ابتدا به عنوان پنج فاتح جنگ جهانی اول جزء اعضای اصلی شورای جامعه ملل بودند و آلمان در سال ۱۹۲۶ به عضویت اعضای دائم شورای جامعه ملل در آمد، گزینه «۴» یعنی کشورهای ایتالیا و ژاپن صحیح‌تر است.

۸۰- گزینه «۳» طبق ماده (۳) ۱۶ میثاق جامعهٔ ملل، «هر عضوی که محکوم به نقض مقررات بین‌المللی مندرج در میثاق شده باشد، می‌توان از جامعه اخراج نمود. این اخراج باید به تصویب دیگر اعضای جامعه برسد که در شورای اجرایی نماینده دارند». اخراج از جامعه ملل فقط یک‌بار آن‌هم در مورد شوروی سابق صورت گرفت. این کشور به علت تجاوز به کشور فنلاند در ۳۰ نوامبر ۱۹۳۹ از جامعه ملل اخراج شد. اما این اقدام فقط در مورد شوروی صورت گرفت، چرا که شورای جامعه ملل در مورد تجاوز ایتالیا به اتیوپی در سال ۱۹۳۵ عکس‌العمل چندانی از خود نشان نداد و این خود به خوبی سیاست ناهمگون جامعه ملل را آشکار می‌سازد. امروزه در سازمان ملل متحد نیز مسائل این چنینی بسیار آشکارتر صورت می‌پذیرد، مانند اقدامات وحشیانهٔ رژیم صهیونیستی اسرائیل نسبت به مردم فلسطین و غزه.

۸۱- گزینه «۲» اجلاس‌های مجمع عمومی به سه نوع اجلاس‌های عادی، اجلاس‌های ویژه و اجلاس‌های ویژه اضطراری قابل تقسیم‌بندی می‌باشد. در این بین اجلاس ویژه به درخواست شورای امنیت یا اعضای سازمان برگزار می‌شود.

طبق ماده ۸ آیین کار مجمع عمومی، اجلاس ویژه مجمع عمومی حداکثر ظرف ۱۵ روز بعد از وصول درخواست شورای امنیت و یا اکثریت اعضای سازمان ملل متحد و یا اکثریت اعضاء به نحو پیش‌بینی شده در ماده ۹ آیین کار مجمع تشکیل خواهد شد.

۸۲- گزینه «۲» طبق ماده ۳۹ از فصل هفتم منشور سازمان ملل متحد، شورای امنیت وجود هرگونه تهدید بر علیه صلح، نقض صلح و یا عمل تجاوز را احراز می‌نماید و توصیه‌هایی خواهد نمود یا تصمیم خواهد گرفت که برای حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی به چه اقداماتی بر طبق مواد ۴۱ و ۴۲ باید مبادرت شود. طبق ماده ۴۱ ممکن است به اقداماتی چون؛ متوقف ساختن تمام یا قسمتی از روابط اقتصادی و ارتباطات راه‌آهن، دریایی، هوایی، پستی، تلگرافی، رادیویی و سایر وسایل ارتباطی و قطع روابط سیاسی مبادرت ورزد. همچنین طبق ماده ۴۲ ممکن است در صورت تشخیص شورای امنیت به عدم کافی بودن اقدامات طبق ماده ۴۱، اقدام به استفاده از نیروهای هوایی، دریایی یا زمینی جهت حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی نماید. این اقدام ممکن است مشتمل بر تظاهرات، محاصره و سایر عملیات نیروهای هوایی، دریایی یا زمینی اعضاء ملل متحد باشد.

۸۳- گزینه «۳» در ابتدای تأسیس سازمان ملل متحد، اقداماتی جهت ارائه کمک‌های صنعتی به اغلب کشورهای در حال توسعه صورت گرفت که به تازگی مراحل ضد استعماری را پشت سر گذاشته بودند، از جمله: برنامه سازمان ملل برای کمک‌های توسعه (۱۹۴۸)، صندوق مخصوص سازمان ملل (۱۹۵۸) و کمیته توسعه صنعتی (۱۹۶۰)؛ اما هیچ‌یک از این‌ها پاسخگوی نیازهای صنعتی کشورهای در حال توسعه نبود. لذا سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو)، در ژانویه ۱۹۶۷ از سوی مجمع عمومی به عنوان یک رکن فرعی ایجاد شد. در دومین کنفرانس عمومی یونیدو در لیما (پایتخت پرو) در سال ۱۹۷۵ تصمیم گرفته شد تا سازمان مزبور وضعیت دهد و از یک رکن فرعی مجمع عمومی به یک مؤسسه یا سازمان تخصصی تبدیل شود. لذا متن اساسنامه جدید در ۸ آوریل ۱۹۷۹ به تصویب کنفرانس رسید و در اول ژانویه ۱۹۸۵، پس از تصویب ۸۰ دولت، اساسنامه مزبور لازم الاجرا شد. در همان سال با امضای قراردادی بین این سازمان و ملل متحد، یونیدو شانزدهمین سازمان تخصصی ملل متحد شد. طبق اساسنامه یونیدو هدف این سازمان گسترش توسعه صنعتی است که دارای ۴ رکن است: کنفرانس عمومی، هیئت مدیره، کمیته برنامه و بودجه و دبیرخانه. ج.ا. ایران نیز در سال ۱۳۵۹ اساسنامه جدید یونیدو را امضا کرد و پس از تصویب آن در سال ۱۳۶۶، در همان سال طی دومین کنفرانس عمومی یونیدو به عنوان یک مؤسسه تخصصی جدید، رسماً به عضویت سازمان مزبور در آمد.

۸۴- گزینه «۴» جامعه ملل از سه رکن مجمع، شورا و دبیرخانه تشکیل می‌شد. اختیارات به هم پیوسته مجمع عمومی و شورای اجرایی که هر دو رکن به کمک یکدیگر تصمیم می‌گرفتند، عبارت بودند از: انتخاب قضات دیوان دادگستری، توسعه شورا، تعیین دبیرکل و اصلاح میثاق.

۸۵- گزینه «۱» صلاحیت‌های مجمع عمومی را می‌توان در دو بخش صلاحیت‌های انحصاری و صلاحیت‌های غیر انحصاری تقسیم‌بندی نمود. صلاحیت‌های انحصاری مجمع عمومی عبارت‌اند از: (۱) مسائل داخلی سازمان ملل (۲) ایجاد ارکان فرعی (۳) تدوین و توسعه تدریجی حقوق بین‌الملل (۴) صلاحیت تصمیم‌گیری در زمینه حقوق بشر (۵) سرپرستی و قیمومیت سرزمین‌های غیر خودمختار (۶) تهیه و تنظیم بودجه سازمان. اما صلاحیت‌های غیر انحصاری مجمع عمومی عبارت‌اند از:

۱- حفظ صلح و امنیت بین‌المللی ۲- انتخاب قضات دیوان بین‌المللی دادگستری ۳- انتخاب دبیر کل ۴- پذیرش اعضای جدید. در پذیرش اعضای جدید، شورای امنیت و مجمع عمومی دخیل هستند.

۸۶- گزینه «۳» ماده ۳۹ منشور عبارت است از اینکه: «شورای امنیت وجود هرگونه تهدید بر علیه صلح، نقض صلح و عمل تجاوز را احراز می‌نماید و توصیه‌هایی خواهد کرد یا تصمیم خواهد گرفت که برای حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی به چه اقداماتی بر طبق مواد ۴۱ و ۴۲ مبادرت ورزد». ماده ۴۰ منشور عبارت است از: «اقدامات موقتی به منظور جلوگیری از وخامت اوضاع».

ماده ۴۱ منشور عبارت است از: «انجام اقداماتی که متضمن استفاده از نیروی مسلح نباشد، مانند: متوقف ساختن تمام یا قسمتی از روابط اقتصادی و ارتباطات راه‌آهن، دریایی و غیره و قطع روابط سیاسی (اقدامات غیر نظامی)».

ماده ۴۲ منشور عبارت است از: «استفاده از نیروهای هوایی، دریایی یا زمینی جهت حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی (اقدامات نظامی)».

۸۷- گزینه «۱» مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نخستین اجلاس خود در سال ۱۹۴۶ در زمینه خلع سلاح، اقدام به تأسیس «کمیسیون انرژی اتمی سازمان ملل متحد (UNAFC)» کرد. تأسیس آژانس انرژی اتمی بعد از پیشنهاد جواهر لعل نهرو در سال ۱۹۵۶ و معاهده اتم شکل گرفت.

۸۸- گزینه «۴» قراردادهای استخدامی دبیرخانه سازمان ملل متحد به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

(۱) انتصاب‌های دائمی؛ (۲) انتصاب‌های موقت؛ (۳) انتصاب‌های مرتب

در این میان انتصاب‌های موقت به سه دسته تقسیم بندی می‌شوند که عبارت‌اند از:

(۱) انتصاب نامعین؛ (۲) انتصاب معلوم‌المدت؛ (۳) انتصاب آزمایشی

در انتصاب نامعین زمان مشخص و معینی برای آن تعیین نمی‌شود و معمولاً در خصوص کارکنانی است که به منظور مأموریت‌های منطقه‌ای استخدام می‌شوند.

در انتصاب معلوم‌المدت دوره استخدام دارای مدت معلوم و مشخصی است که در آن‌ها دوره استخدام کمتر از ۵ سال تعیین می‌شود.

در انتصاب آزمایشی دوره آن برای مدت کمتر از ۲ سال صورت می‌گیرد که امکان تبدیل به انتصاب دائم نیز وجود دارد.

۸۹- گزینه «۱» منشور ملل متحد مانند سایر معاهدات بین‌المللی از هرگونه تغییری مصون نیست و با افزایش تعداد دولت‌ها و تغییر موازنه قدرت بین آن‌ها، تغییر مقررات حاکم بر این سازمان ضروری بوده است.

روند اصلاحات در سازمان ملل متحد را می‌توان در یک تقسیم بندی کلی در دو مقطع بیان کرد:

۱- از تأسیس سازمان ملل تا صدور اعلامیه هزاره در سال ۲۰۰۰ میلادی

۲- روند جدید اصلاحات پس از اعلامیه هزاره در سال ۲۰۰۰ میلادی

تشکیل اجلاس هزاره سازمان ملل در ۸-۶ سپتامبر ۲۰۰۰ با حضور ۱۴۷ رئیس دولت و حکومت و صدور اعلامیه موسوم به اعلامیه هزاره، سرآغاز روند جدیدی در اصلاحات ساختار سازمان ملل محسوب می‌گردد. تدابیر اولیه از اقدام‌های کوفی عنان دبیرکل وقت سازمان ملل متحد در مارس ۱۹۹۷ آغاز شد.

نتیجه مذاکرات دولت‌ها در اجلاس سه روزه سران دولت‌ها در سپتامبر ۲۰۰۵ در مجمع عمومی، در خصوص اصلاحات ساختار سازمان ملل منجر به موارد زیر گردید:

۱- تأسیس شورای حقوق بشر به جای کمیسیون حقوق بشر. ۲- تأسیس کمیسیون صلح سازی. ۳- طرح مسئولیت حمایت در موارد جنایات علیه بشریت، نسل کشی و جنایات جنگی.

۹۰- گزینه «۱» کشور مونته‌نگرو در ۲۸ ژوئن ۲۰۰۶ به عضویت سازمان ملل متحد درآمد و جدیدترین عضو سازمان ملل است. تا سال ۲۰۰۶، ۱۹۲ کشور عضو سازمان ملل متحد بوده‌اند.

۹۱- گزینه «۴» مقر اتحادیه جهانی پست (uPu) در برن، سازمان‌های جهانی هواشناسی (WMO) در ژنو، سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO) در ژنو و سازمان تجارت جهانی نیز در ژنو می‌باشد. قابل ذکر اینکه، ژنو از شهرهای مهم کشور سوئیس است.

۹۲- گزینه «۲» آپک، سازمان کشورهای صادرکننده نفت می‌باشد. آپک، سازمان همکاری اقتصادی آسیا، اقیانوسیه (اقیانوس آرام) می‌باشد. اسکاپ، (کمیسیون اقتصادی آسیا - پاسفیک) یکی از ۵ رکن فرعی شورای اقتصادی و اجتماعی است که مقر آن در بانکوک قرار دارد و در سال ۱۹۷۴ تأسیس شده است. هدف اسکاپ که در حال حاضر ۳۵ عضو دارد، تنظیم برنامه‌ها و طرح‌های اقتصادی در کشورهای آسیایی و خاور دور است. اما آ.سه.آن یا اتحادیه ملل جنوب شرقی آسیا که دبیرخانه آن در جاکارتای اندونزی قرار دارد، اولین حرکت مستقلی بود که معطوف به همکاری در منطقه آسیایی جنوب شرقی می‌باشد.

۹۳- گزینه «۳» دبیرکل عالی‌ترین مقام سازمان ملل متحد است که ریاست دبیرخانه را بر عهده دارد. جهت تعیین دبیرکل، ابتدا شورای امنیت در جلسه‌ای خصوصی شرایط کاندیداها را بررسی می‌کند و پس از رأی‌گیری به صورت غیرتشریفاتی، با صدور قطعنامه‌ای یکی از کاندیداها را به مجمع عمومی معرفی و توصیه می‌نماید. مجمع عمومی نیز پس از بررسی موضوع در جلسه عمومی و از طریق رأی مخفی، نظر قطعی خود را اعلام می‌نماید.

۹۴- گزینه «۱» برخلاف شورای جامعه ملل که در آنجا تصمیم‌گیری به اتفاق آراء صورت می‌گرفت، در شورای امنیت ملل متحد اکثریت آراء ملاک رأی‌گیری قرار گرفت. در واقع در شورای امنیت، کیفیت تصمیم‌گیری در مسائل مربوط به آیین کار و سایر مسائل به جز آیین کار متفاوت است. در مورد مسائل مربوط به آیین کار، اکثریت ۹ رأی مثبت بدون در نظر گرفتن نوع عضویت رأی‌دهنده (عضو دائم یا غیردائم) جهت اتخاذ تصمیم ضروری است، اما تصمیمات مربوط به سایر مسائل به جز آیین کار با اکثریت کیفی یعنی $\frac{9}{15}$ اعضا که هیچ یک از اعضای دائم شورای امنیت، رأی منفی ندهد باشند، صورت می‌گیرد. حق وتو در این راستا عملی است.

۹۵- گزینه «۴» فصل هفتم منشور سازمان ملل متحد که شامل ۱۳ ماده از ماده ۳۹ تا ۵۱ می‌باشد، در زمینه اقدامات شورای امنیت در موارد تهدید علیه صلح، نقض صلح و اعمال تجاوز است. در ماده ۴۱ منشور آمده است که: «شورای امنیت می‌تواند تصمیم بگیرد که جهت اجرای تصمیمات خویش لازم است به چه اقداماتی که متضمن استعمال نیروهای مسلح نباشد، دست بزند؛ همچنان که می‌تواند از اعضای سازمان ملل بخواهد که به این قبیل اقدامات مبادرت ورزند. این اقدامات ممکن است شامل: متوقف ساختن تمام یا قسمتی از روابط اقتصادی و ارتباطات راه‌آهن، دریایی، هوایی، پستی، تلگرافی، رادیویی و سایر وسایل ارتباطی و قطع روابط سیاسی باشد.

۹۶- گزینه «۲» تاکنون ۱۶ مؤسسه تخصصی با انعقاد قراردادهایی به سازمان ملل متحد پیوسته‌اند. در تمامی این قراردادها سازمان ملل متحد به کلیه مؤسسات تخصصی اجازه داده است تا در مسائل حقوقی ناشی از فعالیت‌های خود از دیوان بین‌المللی دادگستری تقاضای رأی مشورتی نمایند به استثنای اتحادیه جهانی پست (UPU) که نمی‌تواند از دیوان بین‌المللی دادگستری تقاضای صدور رأی مشورتی نماید.

۹۷- گزینه «۱» منشأ پیدایش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را باید در پیشنهاد آیزنهاور رئیس جمهور وقت آمریکا در سال ۱۹۵۳ به مجمع عمومی سازمان ملل متحد جستجو کرد. به دنبال این پیشنهاد، مجمع عمومی سازمان ملل در دسامبر ۱۹۵۴، قطعنامه «اتم برای صلح» را تصویب کرد.

۹۸- گزینه «۱» دور هشتم گات (موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت - GAAT) که در واقع دور پایانی گات می‌باشد؛ در سپتامبر ۱۹۸۶ در اروگوئه آغاز شد و هفت سال به طول انجامید و قرار شد از ژانویه ۱۹۹۵ که این توافق‌نامه به تصویب مجالس کشورهای عضو برسد، سازمان جدید تجارت جهانی (گات سابق) رسماً فعالیت خود را آغاز نماید.

دستاوردهای مهم دور هشتم گات که جنجالی‌ترین دوره‌های گات می‌باشد، عبارت‌اند از: ۱- کاهش موانع تجاری محصولات کشاورزی که در این راستا، مذاکرات جنجالی میان آمریکا و بازار مشترک اروپا صورت گرفت و همه چیز به نفع آمریکا پایان یافت. ۲- کاهش چشمگیر تعرفه‌های گمرکی تولیدات صنعتی ۳- گشایش بازارهای کشورهای صنعتی به روی تولیدات نساجی کشورهای در حال توسعه ۴- وارد شدن تجارت خدمات از قبیل: بانکداری، بیمه و حمل و نقل به مفاد گات و همچنین حقوق مالکیت معنوی.

۹۹- گزینه «۳» شورای امنیت سازمان ملل متحد زمانی بر اساس فصل هفتم منشور سازمان ملل دست به اقدام می‌زند که احراز کند تهدید علیه صلح، نقض صلح و یا اقدام تجاوز کارانه صورت گرفته است. طبق ماده ۳۹ در فصل هفتم، شورای امنیت وجود هرگونه تهدید علیه صلح، نقض صلح و یا عمل تجاوز را احراز می‌نماید و توصیه‌هایی خواهد نمود یا تصمیم خواهد گرفت که برای حفظ یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی به چه اقداماتی برطبق مواد ۴۱ (انجام اقداماتی که متضمن استفاده از نیروی مسلح نباشد) و ۴۲ (اقدامات نظامی) بایستی مبادرت شود.

۱۰۰- گزینه «۲» منشأ پیدایش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را باید در پیشنهاد آیزنهاور رئیس جمهور آمریکا در سال ۱۹۵۳ به مجمع عمومی سازمان ملل متحد جستجو کرد. به دنبال این پیشنهاد مجمع عمومی در دسامبر ۱۹۵۴ قطعنامه «اتم برای صلح» را تصویب کرد. در پی تأکید مجمع عمومی در ایجاد یک مرجع بین‌المللی در زمینه انرژی هسته‌ای، پیش‌نویس اساسنامه آژانس در کنفرانسی که تحت نظر سازمان ملل در ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ برگزار شد تهیه گردید و به تصویب ۸۰ کشور جهان رسید. در ۱۴ نوامبر ۱۹۵۶، آژانس مزبور به عنوان یک سازمان بین‌المللی مستقل در آمد. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دارای سه رکن است: ۱- کنفرانس عمومی ۲- هیئت حکام ۳- دبیرخانه. در این بین، کنفرانس عمومی، عالی‌ترین رکن سازمان و مرجع تصمیم‌گیرنده آن به شمار می‌آید، مقر این سازمان در وین است.

از سال ۱۹۸۴ هیئت حکام دارای ۳۵ عضو بوده که به دو گروه انتصابی و انتخابی تقسیم می‌شوند:

الف) اعضای انتصابی: طبق ماده ۶ اساسنامه آژانس، هیئت حکام ۱۳ عضو از میان پیشرفته‌ترین کشورها را برای یک سال خدمت در این هیئت منصوب می‌کند. (ب) اعضای انتخابی: ۲۱ عضو دیگر را نیز کنفرانس عمومی از میان کشورهای عضو برای دو سال خدمت در هیئت حکام انتخاب می‌کند. ریاست دبیرخانه نیز بر عهده دبیرکل می‌باشد که با پیشنهاد هیئت حکام و با تأیید کنفرانس برای یک دوره چهار ساله انتخاب می‌شود. کشور ایران نیز از ابتدای تأسیس آژانس عضو این سازمان بوده، که دفتر نمایندگی دائمی ایران در سفارت ج.ا. ایران در وین مستقر است. قابل ذکر اینکه، تا مارس ۲۰۰۷، آژانس مزبور دارای ۱۴۴ عضو بوده است.

۱۰۱- گزینه «۳» آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دارای سه رکن است: (۱) کنفرانس عمومی (۲) هیئت حکام (۳) دبیرخانه.

در این بین ریاست دبیرخانه بر عهده دبیرکل است. دبیرکل به پیشنهاد هیئت حکام و با تأیید کنفرانس عمومی برای یک دوره چهارساله انتخاب می‌شود.

۱۰۲- گزینه «۲» در بحث عضویت در جامعه ملل، طبق ماده ۲ میثاق، هر کشور و هر دومینیون و هر مستعمره‌ای که حکومتی آزاد داشت، می‌توانست به عضویت جامعه ملل در آید. به عبارتی، علاوه بر کشورها موجودیت‌های دیگر نیز می‌توانستند به عضویت جامعه ملل در آیند، به عنوان مثال: هندوستان که هنوز به عنوان کشور درنیا آمده بود عضو مؤسس جامعه ملل شناخته شد، یا کشور ایرلند در حالی که عنوان دومینیون داشت به عضویت جامعه ملل پذیرفته شد. در مواردی جامعه ملل «شرایطی» را برای عضویت اعضای جدید در نظر می‌گرفت، مثلاً: شرط عضویت مجارستان این بود که خاندان هابسبورگ را به سلطنت باز نگرداند و یا اتیوپی بردگی را لغو کند و به سوداگری اسلحه مبادرت نرزد.

در مواردی نیز جامعه ملل «وضعیت سرزمینی کشورها» را مورد توجه قرار می‌دهد و به همین دلیل برخی از کشورها به علت کوچک‌بودن سرزمینشان مانند: موناکو و لیختن اشتاین، به عضویت در جامعه پذیرفته نشدند.

۱۰۳- گزینه «۱» تدوین‌کنندگان منشور، رسیدگی به تجاوز را بر عهده شورای امنیت گذاشتند و در نتیجه شورای امنیت به نیابت از کشورهای عضو سازمان در زمینه مسائل مربوط به حفظ صلح و امنیت جهانی صلاحیتی انحصاری یافت که به تشخیص و دفع تجاوز تعمیم داده شد. در زمینه تعریف تجاوز، کمیته ویژه‌ای از سوی مجمع عمومی مأمور تهیه گزارش پیرامون آن شده بود که سرانجام در ۱۹۷۴ گزارشی در زمینه‌ی تجاوز به مجمع عمومی عرضه شد. این

گزارش در ۱۴ دسامبر همان سال به صورت متن ضمیمه در قطعنامه ۳۳۱۴ - ۲۹ درج گردید و با رأی اجماعی (consensus) کشورها به تصویب رسید. این تعریف در کار تدوین حقوق جزای بین‌المللی تأثیری به سزا داشت.

۱۰۴- گزینه «۴» شورای امنیت سازمان ملل دارای دو نوع اعضا است: اعضای دائم و اعضای غیردائم.

اعضای دائم شامل: آمریکا، انگلستان، فرانسه، چین، و روسیه می‌باشد که علاوه بر امتیاز حضور دائم در شورای امنیت از امتیاز ویژه «حق وتو» نیز برخوردار است. اعضای غیردائم شامل ده عضو است که به موجب قطعنامه (۱۸) ۱۹۹۱ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۶۳ مجمع عمومی که از اول سپتامبر ۱۹۶۵ لازم الاجرا شد، «تقسیم جغرافیایی» اعضای غیردائم شورای امنیت به شکل زیر تغییر یافت:

۱- دولت‌های آسیایی و آفریقایی، ۵ عضو ۲- دولت‌های آمریکای لاتین، ۲ عضو ۳- دولت‌های اروپایی شرقی، ۱ عضو ۴- دولت‌های اروپای غربی، ۱ عضو ۵- اقیانوسیه و سایر دول مثل: کانادا، زلاندنو و غیره، ۱ عضو. در انتخاب اعضای غیر دائم شورا، برابری دولت‌ها بدون هیچ ملاحظه‌ای انجام می‌شود. اعضای غیر دائم با اکثریت دو سوم آرای اعضای حاضر و رأی‌دهنده مجمع عمومی برای یک سال انتخاب می‌شوند و به منظور جلوگیری از مناقشات و رقابت‌های دولت‌ها در انتخابات، امکان انتخاب مجدد عضو غیر دائم پس از پایان عضویتش وجود ندارد.

۱۰۵- گزینه «۴» کشور مونته‌نگرو، جدیدترین عضو سازمان ملل متحد است. کشور سوئیس در ۱۰ سپتامبر ۲۰۰۲ م، پس از یک همه‌پرسی ۵۵ درصدی در این کشور جهت عضویت در سازمان ملل متحد، به طور رسمی به عضویت سازمان ملل درآمد. قبل از آن نیز کشور موناکو در ۲۸ می ۱۹۹۳ به عضویت سازمان ملل متحد درآمد بود. پس از عضویت چین کمونیست در سازمان ملل، دولت تایوان به دلیل مخالفت‌های چین نتوانسته است به عضویت این سازمان درآید. قابل ذکر اینکه، کشور واتیکان (کوچک‌ترین کشور مستقل جهان) که در ۱۱ فوریه ۱۹۲۹ طبق عهدنامه لاتران تأسیس شد، عضویت در سازمان ملل را نپذیرفته است. تا سال ۲۰۰۶ م، ۱۹۲ کشور عضو سازمان ملل بوده‌اند. در حالی که در این بین، مونته‌نگرو در ۲۸ ژوئن ۲۰۰۶ به عضویت سازمان ملل متحد درآمد و جدیدترین عضو سازمان ملل است.

۱۰۶- گزینه «۲» مقرّ سازمان بهداشت جهانی (W.H.O) در ژنو است. این سازمان در سال ۱۹۴۷ به وجود آمد که به موجب ماده یک اساسنامه این سازمان، هدف این سازمان دستیابی تمام مردم جهان به عالی‌ترین سطح بهداشت است. این سازمان دارای چهار رکن است: مجمع سازمان، هیئت اجرایی، دبیرخانه و نهادهای منطقه‌ای (شش سازمان منطقه‌ای). کشور ایران در ۲۳ نوامبر ۱۹۶۵ (دوم آذر ۱۳۲۵) به این سازمان پیوست و عضو کمیتهٔ مدیریتانه شرقی (اسکندریه - مصر) این سازمان نیز می‌باشد.

۱۰۷- گزینه «۳» منشأ ایجاد یک سازمان قضایی بین‌المللی را باید در کنفرانس دوم صلح لاهه ۱۹۰۷ جستجو کرد. دیوان بین‌المللی دادگستری رکن قضایی اصلی در سازمان ملل متحد است و اساسنامهٔ آن بر مبنای اساسنامهٔ دیوان دائمی بین‌المللی دادگستری تنظیم گردیده و جزء لاینفک منشور به شمار می‌آید. این دیوان از ۱۵ قاضی و یا حقوق‌دان مستقل بدون توجه به ملیت آن‌ها و متبخرین در حقوق بین‌الملل تشکیل شده است. قضات دیوان برای مدت ۹ سال انتخاب می‌شوند و پس از سپری شدن دوره مجدداً قابل انتخاب می‌باشند. با تجدید انتخاب کامل در پایان هر ۹ سال، امکان این وجود داشت به دوام و استمرار دیوان لطمه‌ای بزند، لذا هر سه سال یک‌بار به قید قرعه $\frac{1}{3}$ قضات طبق ماده ۱۳ اساسنامه دیوان تغییر می‌کنند.

قابل توجه اینکه، مجمع عمومی و شورای امنیت هر یک به طور مستقل اعضای دیوان را انتخاب می‌نمایند و انتخاب شوندگان هم در شورا و هم مجمع عمومی بایستی اکثریت مطلق آراء را کسب نمایند. در رأی شورای امنیت برای انتخاب قضاوت دیوان تفاوتی بین اعضای دائم و غیردائم شورای امنیت وجود ندارد.

۱۰۸- گزینه «۳» با اصلاح ماده ۲۳ منشور سازمان ملل متحد، تعداد اعضای شورای امنیت به ۱۵ عضو ارتقاء یافت. به موجب قطعنامه (۱۸) ۱۹۹۱ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۶۳ مجمع عمومی، که از اول سپتامبر ۱۹۶۵ لازم الاجرا شد، «تقسیم جغرافیایی» اعضای غیر دائم شورای امنیت به این صورت شد: دولت‌های آسیایی - آفریقایی ۵ عضو، آمریکای لاتین ۲ عضو، اروپایی شرقی ۱ عضو، اروپای غربی ۱ عضو و اقیانوسیه و سایر دول مانند: کانادا، زلاندنو و غیره یک عضو.

۱۰۹- گزینه «۳» در بحث تعلیق عضویت کشورها در سازمان ملل متحد، به موجب ماده ۵ منشور، هرگاه کشوری اقدام قهری علیه یکی از کشورهای عضو به عمل آورد، ممکن است به توصیه شورای امنیت، مجمع عمومی آن کشور را از حقوق و مزایایی که هر عضو سازمان از آن برخوردار است محروم سازد و حقوق آن کشور را به حالت تعلیق در آورد.

قابل توجه اینکه، این حقوق و مزایا می‌تواند مجدداً توسط شورای امنیت برقرار شود. احتمالاً تعلیق شامل حق رأی دادن، حق انتخاب شدن و حق شرکت در مذاکرات ارکان مختلف سازمان باشد، مثلاً: در اجلاس ۱۹۷۴ مجمع عمومی به پیشنهاد کشورهای گروه آسیایی - آفریقایی، نمایندهٔ آفریقای جنوبی از حق شرکت در جلسات مجمع عمومی محروم شد.

۱۱۰- گزینه «۱» صلاحیت‌های مجمع عمومی به دو دسته قابل تقسیم‌بندی می‌باشند: (۱) صلاحیت‌های انحصاری (۲) صلاحیت‌های غیر انحصاری. صلاحیت‌های غیر انحصاری مجمع عمومی عبارت‌اند از: حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، انتخاب قضات دیوان بین‌المللی دادگستری، انتخاب دبیرکل، پذیرش اعضای جدید، تعلیق مزایای عضویت یا اخراج و اصلاح منشور.

لازم به ذکر است که صلاحیت‌های انحصاری مجمع نیز عبارت‌اند از: تأسیس ارکان فرعی، مسائل داخلی سازمان ملل، صلاحیت در تدوین و توسعه‌ی تدریجی حقوق بین‌الملل، صلاحیت تصمیم‌گیری و ترغیب و توسعه‌ی مسائل حقوق بشر در جهان، نظارت بر سرزمین‌های تحت قیمومیت و غیرخودمختار و تهیه و تنظیم بودجه سازمان.

۱۱۱- گزینه «۲» طبق ماده ۷ منشور، دبیرخانه یکی از ارکان اصلی سازمان ملل متحد است و به موجب ماده ۹۷ منشور نیز، دبیرخانه از یک دبیرکل و آن تعداد از پرسنل که سازمان لازم بداند، تشکیل خواهد شد.

دبیرکل عالی‌ترین مقام سازمان ملل است و ریاست دبیرخانه را به عهده دارد. دبیرکل با پیشنهاد شورای امنیت به مجمع عمومی معرفی می‌شود و سپس مجمع از طریق رأی مخفی نظر قطعی خود را اعلام می‌کند، این تصمیم با اکثریت ساده خواهد بود. قابل توجه اینکه، مدت تصدی این مقام در منشور تعیین نشده است؛ لکن در سال ۱۹۴۶ مجمع عمومی این مدت را ۵ سال تعیین کرد که البته قابل تمدید می‌باشد.

۱۱۲- گزینه «۴» در ۱۱ فوریه ۱۹۴۵، موضوع نحوه رأی‌گیری در شورای امنیت (رأی موافق پنج عضو دائمی یا رأی مخالف و حق وتو)، موضوع عضویت دائمی متفقین در شورای امنیت و سایر موضوعات در کنفرانس یالتا با شرکت روزولت، چرچیل و استالین (آمریکا، انگلستان و روسیه)، مورد بحث و گفتگو قرار گرفت. در این کنفرانس از دولت چین و حکومت موقت فرانسه خواسته شد تا در ارسال دعوت‌نامه جهت شرکت دیگر کشورها در کنفرانس سانفرانسیسکو با این دول مذکور همکاری کند و همچنین قرار شد پس از پایان مشورت با فرانسه و چین، متن پیشنهادی مربوط به نحوه رأی‌گیری فاش شود. شرایط رأی‌گیری در شورای امنیت که بعدها در کنفرانس سانفرانسیسکو پذیرفته شد در دعوت‌نامه‌ها قید شده بود.

۱۱۳- گزینه «۳» پذیرش اعضای جدید در سازمان ملل متحد جزء اختیارات غیرانحصاری مجمع عمومی سازمان ملل متحد است. اما در جامعه ملل پذیرش اعضای جدید جزء اختیارات خاص و انحصاری مجمع عمومی بود. اختیارات خاص مجمع در جامعه ملل عبارت بودند از: پذیرش اعضای جدید در جامعه ملل، انتخاب اعضای غیردائمی شورا، تجدید نظر در معاهدات و تعیین بودجه جامعه.

۱۱۴- گزینه «۲» در دسامبر ۱۹۹۳ (آذرماه ۱۳۷۲) با امضای توافق‌نامه نهایی گات (موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت) توسط نمایندگان ۱۱۸ کشور جهان، جامع‌ترین و پیچیده‌ترین توافق تجاری فراملیتی حاصل شد. اعضای سازمان گات که در حال حاضر ۱۷۹ عضو بود از سال ۱۹۴۷ تا ۱۹۹۳ طی هشت دور مذاکره تحت لوای اصول کلی موافقت‌نامه به تفسیر و تبیین راه‌های اجرایی رسیدن به اهداف کلی پرداختند. در این بین، دور هفتم مذاکرات به مدت ۶ سال طول کشید و ۱۰۲ کشور در آن حضور داشتند که یکی از پرثمرترین دوره‌های مذاکرات گات به شمار می‌آید. دور هشتم مذاکرات گات در ۱۹۸۶ در اروگوئه آغاز شد که هفت سال طول کشید و از جنجالی‌ترین دوره‌های گفتگوهای گات بود و در حقیقت دور پایانی گات است. قابل ذکر اینکه، ایران عضو این سازمان نیست و فقط به عنوان عضو ناظر محسوب می‌شود.

۱۱۵- گزینه «۱» اعضای غیردائم شورای امنیت، با اکثریت $\frac{2}{3}$ آرای مجمع عمومی برای مدت ۲ سال انتخاب می‌شوند. با اصلاح ماده ۲۳ منشور سازمان ملل که تعداد اعضای شورای امنیت را به ۱۵ عضو ارتقاء می‌داد و به موجب قطعنامه (۱۸) ۱۹۹۱ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۶۳ مجمع عمومی که از اول سپتامبر ۱۹۶۵ لازم‌الاجرا شد، تقسیم جغرافیایی اعضای غیر دائم شورای امنیت به شکل زیر تغییر یافت:

دولت‌های آسیایی - آفریقایی ۵ عضو، دولت‌های آمریکای لاتین ۲ عضو، دولت‌های اروپای شرقی ۱ عضو، دولت‌های اروپای غربی ۱ عضو، اقیانوسیه و سایر دولت‌ها مثل: کانادا، زلاندنو و غیره ۱ عضو.

قابل ذکر اینکه، در حال حاضر از میان اعضای دائم شورای امنیت کشورهای آمریکا، فرانسه و انگلیس از پیوستن آلمان و ژاپن به عنوان دو عضو دائم دیگر حمایت می‌کنند.

۱۱۶- گزینه «۱» شورای قیمومیت یکی از شش رکن اصلی سازمان ملل متحد است که بر اداره سرزمین‌های تحت قیمومیت نظارت دارد. قابل توجه اینکه، یازدهمین و آخرین سرزمین تحت قیمومیت - جزیره پالائو در اقیانوس آرام - که توسط آمریکا اداره می‌شد در اول نوامبر ۱۹۹۴ استقلال یافت و به موجب قطعنامه‌ای از سوی شورای امنیت از نظام قیمومیت خارج شد.

حال با توجه به اینکه سرزمین تحت قیمومیتی وجود ندارد، شورای قیمومیت آیین‌نامه خود را تغییر می‌دهد و در صورت ضرورت تشکیل جلسه خواهد داد. لذا پیش‌بینی می‌شود به مرور به دلیل عدم کارایی از لیست ارکان اصلی سازمان ملل متحد حذف خواهد شد.

۱۱۷- گزینه «۲» طبق اصلاحات ساختاری سازمان ملل متحد (اجلاس سه روزه سران در سپتامبر ۲۰۰۵ در مجمع عمومی سازمان ملل متحد) «شورای حقوق بشر» جایگزین «کمیسیون حقوق بشر» شد.

۱۱۸- گزینه «۳» طبق ماده ۳۸ اساسنامه‌ی دیوان بین‌المللی دادگستری، منابع حقوق بین‌الملل عبارت‌اند از:

- ۱) کنوانسیون‌های بین‌المللی عام یا خاص که حاوی قواعدی است که صریحاً توسط طرف‌های دعوی مورد قبول قرار گرفته است.
- ۲) عرف بین‌المللی به عنوان گواه و شاهد رویه دولت‌ها که مبین رویه و عملکرد عام بوده و به عنوان حقوق پذیرفته شده باشد.
- ۳) اصول کلی حقوقی

۴) آراء قضایی و آثار مؤلفان معتبر کشورهای مختلف به عنوان وسیله فرعی جهت تعیین قواعد عرفی

۱۱۹- گزینه «۳» شورای اقتصادی و اجتماعی در ۲۱ ژوئن ۱۹۴۶، کمیسیون حقوق بشر را مرکب از ۱۸ کشور عضو سازمان ملل متحد تأسیس نمود. به منظور ایجاد تعهد برای دولت‌ها در جهت توجه و احترام به حقوق بشر، اعلامیه جهانی حقوق بشر توسط کمیسیون مزبور تهیه و تنظیم گردید و پس از تصویب شورای اقتصادی و اجتماعی و مجمع عمومی در مورخ ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸، اجرایی شد. عهدنامه‌هایی که در ۱۶ دسامبر ۱۹۶۶ در خصوص حقوق بشر به تصویب مجمع عمومی رسید، عبارت‌اند از: میثاق حقوق مدنی و سیاسی و میثاق حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی.

شورای حقوق بشر زیر مجموعه مجمع عمومی سازمان ملل متحد است. کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل در سال ۱۹۴۶ در واکنش به جنایات هولناک جنگ جهانی دوم جهت تحکیم هنجارهای حقوقی در حفاظت از حقوق و آزادی‌های اولیه بشر در سراسر جهان تأسیس شد. در مارس ۲۰۰۵ (اسفند ۱۳۸۴) کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان ملل در گزارش به مجمع عمومی، پیشنهادهایی را جهت اصلاح ساز و کارهای سازمان ملل ارائه کرد. مهم‌ترین رکن این گزارش پیشنهاد تشکیل نهادی به نام «شورای حقوق بشر» به عنوان جایگزینی برای «کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل» بود. هدف کلی پیشنهاد، اصلاح سازمان ملل و هماهنگ کردن این سازمان با اهداف قرن ۲۱ اعلام شده بود.

۱۲۰- گزینه «۴» طبق منشور سازمان ملل متحد، مهم‌ترین عامل تهدید صلح و امنیت بین‌المللی، تجاوز و توسل به زور است. طبق ماده ۵۱ منشور سازمان ملل، توسل به زور وقتی مشروع است که واکنشی در قبال تجاوز باشد. دفاع مشروع در چارچوب منشور، استثنایی بر اصل ممنوعیت توسل به زور است.

۱۲۱- گزینه «۲» جایگاه حقوق بشر در سازمان‌های بین‌المللی high Politics می‌باشد.

۱۲۲- گزینه «۲» کمیساریای حقوق بشر سازمان ملل، عدالت انتقالی را پیشنهاد، تعقیب و طراحی نموده است.

۱۲۳- گزینه «۱» با توجه به تغییر روابط قدرت و پیدایش قدرت‌های جدید جهانی، برخی کشورها به طور جدی خواهان افزایش اعضای شورای امنیت در سازمان ملل می‌باشند. کشورهایی که به عنوان عضو جدید دائمی مطرح می‌باشند عبارت‌اند از: آلمان و ژاپن. در واقع از میان اعضای دائم شورای امنیت، آمریکا، فرانسه و انگلیس از پیوستن آلمان و ژاپن به عنوان دو عضو دائم دیگر حمایت می‌کنند.

۱۲۴- گزینه «۴» دبیر کل سازمان ملل متحد (عالی‌ترین مقام سازمان ملل و رئیس دبیرخانه) از سوی مجمع عمومی سازمان ملل بنا به توصیه شورای امنیت سازمان ملل انتخاب می‌شود. مدت تصدی این مقام در منشور سازمان ملل تعیین نشده است، اما در سال ۱۹۴۶ مجمع عمومی این مدت را ۵ سال قابل تمدید تعیین نمود.

۱۲۵- گزینه «۳» بر پایه کنوانسیون ۱۹۵۱ و پروتکل ۱۹۶۷ پناهندگان، کمیساریای عالی پناهندگان ملل متحد مرجع اصلی در امور پناهندگان است. اساسنامه کمیساریای عالی پناهندگان ملل متحد در دسامبر ۱۹۵۰ تصویب شد، اما این دفتر فعالیت خود را از اول ژانویه ۱۹۵۱ آغاز نمود. وظیفه این سازمان حمایت بین‌المللی از پناهندگانی است که در حیطه اساسنامه کمیساریای عالی قرار می‌گیرند.

۱۲۶- گزینه «۲» کمیسر عالی حقوق بشر از سوی دبیر کل سازمان ملل انتخاب می‌شود. کمیسر عالی حقوق بشر برای مدت ۴ سال انتخاب می‌شود که معاون دبیر کل می‌باشد. اداره مرکزی کمیساریای عالی حقوق بشر در شهر ژنو است.

۱۲۷- گزینه «۳» پس از پایان جنگ جهانی اول، کنفرانس صلحی در پاریس جهت حل مسالمت‌آمیز مناقشات میان کشورها تشکیل شد. در این راستا پیش‌نویس مشترک آمریکا و بریتانیا (پیش‌نویس هوستمیلر) مبنای بحث درباره تشکیل جامعه ملل شد. با تصویب پیمان ورسای، جامعه ملل در ۱۰ ژانویه ۱۹۲۰، رسماً با ۴۹ عضو تشکیل شد. آمریکا به عضویت جامعه ملل در نیامد. ژاپن تنها قدرت غیر اروپایی عضو جامعه ملل، جزء اعضای دائم شورای جامعه ملل بود، ولی در مارس ۱۹۳۹، به همراه آلمان و ایتالیا از جامعه ملل خارج شد. قابل ذکر است که کشور چین نیز با امضای معاهده سن ژرمن مورخ ۱۰ سپتامبر ۱۹۱۹، در مقام عضو مؤسس جامعه قرار گرفت و در اوت ۱۹۴۰ از جامعه ملل خارج شد.

۱۲۸- گزینه «۴» در محث نحوه رأی‌گیری در مجمع عمومی سازمان ملل، مسائل مورد بحث در مجمع عمومی را می‌توان به دو دسته تقسیم نمود: مسائل مهم و سایر مسائل. در مورد مسائل مهم، تصمیمات مجمع با اکثریت $\frac{2}{3}$ اعضای حاضر و رأی دهنده اتخاذ خواهد شد، مانند مواردی چون: توصیه‌های مربوط به حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، انتخاب اعضای غیر دائم شورای امنیت و غیره. اما تصمیمات در مورد سایر مسائل، با اکثریت ساده اعضای حاضر و رأی دهنده صورت می‌پذیرد.

۱۲۹- گزینه «۳» به ترتیب از راست به چپ عبارت‌اند از: بنگاه مالی بین‌المللی (IFC)، اتحادیه پست جهانی (UPU)، صندوق بین‌المللی پول (IMF) و سازمان جهانی هواشناسی (WMO).

۱۳۰- گزینه «۲» بانک جهانی یکی از مؤسسات تخصصی وابسته سازمان ملل متحد، در ژنو فاقد دفتر می‌باشد. در بقیه گزینه‌ها دفاتری در آنجا وجود دارد.

۱۳۱- گزینه «۳» در مبحث وضعیت عضویت میکرو کشورها یا کشورهای ذره‌ای در سازمان ملل متحد باید گفت که با توجه به پیشنهاد آمریکا در سال ۱۹۶۹ مبنی بر عضویت دولت‌های کوچک در سازمان ملل؛ ولی بدون حق رأی برای آن‌ها در مجمع عمومی و در عوض معافیت مالی این کشورها از پرداخت سهمیه و پیشنهاد انگلیس مبنی بر اینکه کشورهای ذره‌ای هنگام تسلیم درخواست عضویت، داوطلبانه از حق رأی صرف‌نظر نمایند؛ روبه سازمان ملل به عضویت در آوردن کلیه کشورها با رعایت تساوی حقوق و تکالیف بوده است. قابل ذکر اینکه، این مسئله در جامعه مطرح نبود؛ چرا که این سازمان از عضویت میکرو کشورها مانند: شاهزاده‌نشین‌های موناکو و لیختن اشتاین و جمهوری سن‌مارینو خودداری می‌کرد. در واقع ضابطه معین و مشخصی از لحاظ جمعیت و مساحت برای عضویت کشورها در سازمان ملل وجود ندارد؛ ولی با این حال روبه سازمان ملل با جامعه ملل یکسان نبوده است. تمایل سازمان ملل مبتنی است بر عضویت کلیه کشورهایی که دارای دولت یا قدرت حاکمه می‌باشند، بدون توجه به وسعت جغرافیایی و جمعیت آن‌ها. بدین خاطر بین سال‌های ۱۹۸۴ - ۱۹۷۲ سازمان ملل ۲۶ عضو جدید پذیرفت که ۸ عضو آن فقط دارای جمعیتی بیش از یک میلیون نفر بوده و مابقی جمعیتی کمتر از این رقم داشته‌اند.

۱۳۲- گزینه «۴» در مبحث ارزیابی شکست‌ها، نقطه ضعف‌ها و نارسایی‌های سازمان‌های بین‌المللی باید گفت، مهم‌ترین عامل شکست سازمان‌های بین‌المللی در تحقق بخشیدن به صلح و آرامش جهانی، غلبه اراده دولت‌ها بر سازمان‌های بین‌المللی و تبدیل آن‌ها به انجمن‌های تابع دولت‌ها است. به نظر می‌رسد دولت‌ها در برخی موارد حاضر به تفویض حاکمیت به یک نهاد بین‌المللی نیستند.

۱۳۳- گزینه «۴» در مبحث سازمان‌های بین‌المللی، اعضای دائم شورای امنیت علاوه بر حضور مداوم در شورا از حق وتو نیز برخوردار است. این امتیاز که در کنفرانس یالتا (۴ تا ۱۱ فوریه ۱۹۴۵ در شبه جزیره کریمه) از طرف روزولت رئیس‌جمهور وقت آمریکا پیشنهاد شد، به تأیید رهبر انگلیس و شوروی نیز رسید تا با اعطای حق وتو به اعضای دائم شورای امنیت صلح جهانی را تضمین نمایند. در این راستا، به رأی منفی یکی از اعضای دائم شورای امنیت به بخشی از پیش‌نویس قطعنامه‌ای که بعداً در مجموع آن را وتو می‌کند، «وتوی مضاعف» (Double Veto) گفته می‌شود.

۱۳۴- گزینه «۱» در مبحث سازمان‌های بین‌المللی، پس از پایان یافتن جنگ جهانی اول، کنفرانس صلحی در پاریس تشکیل شد که اولین دستور جلسه‌اش حل مسالمت‌آمیز مناقشات میان کشورها بود. پیش‌نویس مشترک آمریکا و بریتانیا معروف به هوستمیلر، مبنای بحث درباره تشکیل جامعه ملل قرار گرفت.

۱۳۵- گزینه «۲» نخستین پیشنهاد رسمی جهت افزایش شورای امنیت در سال‌های ۱۹۵۷ - ۱۹۵۶، توسط ۱۸ کشور آمریکای لاتین صورت گرفت. در واقع از بدو تأسیس سازمان ملل متحد، موضوع توزیع عادلانه کرسی‌ها در شورای امنیت مطرح بوده است. از همان آغاز برخی دولت‌ها با اعطای عضویت دائم و حق وتو به ۵ کشور آمریکا، شوروی سابق، فرانسه، انگلستان و چین، مخالف بودند. لیکن نخستین پیشنهاد رسمی جهت افزایش اعضای شورای امنیت در سال‌های ۱۹۵۷ - ۱۹۵۶، توسط ۱۸ کشور آمریکای لاتین در دستور کار نشست یازدهم و دوازدهم مجمع عمومی قرار گرفت. این پیشنهاد در سال ۱۹۵۶ توسط نشست سران جنبش عدم تعهد در بلگراد و در سال ۱۹۶۳ توسط کنفرانس شورای مستقل آفریقا مورد بررسی و حمایت قرار گرفت.

۱۳۶- گزینه «۲» در خصوص اصلاحات سازمان ملل متحد، در اجلاس سپتامبر ۲۰۰۵ مجمع عمومی سازمان ملل متحد، «اقدامات پیش‌دستانه» را مورد تصویب قرار داد. منشور ملل متحد نیز مانند سایر معاهدات بین‌المللی از هرگونه تغییری مصون نیست و با افزایش تعداد دولت‌ها و تغییر موازنه قدرت بین آن‌ها، تغییر مقررات حاکم بر این سازمان ضروری است. روند اصلاحات در سازمان ملل را می‌توان در یک تقسیم‌بندی کلی در دو مقطع بیان کرد:

۱- از تأسیس سازمان ملل تا صدور اعلامیه هزاره در سال ۲۰۰۰ م؛ ۲- روند جدید اصلاحات پس از اعلامیه هزاره در سال ۲۰۰۰ م

نخستین تلاش جهت اصلاح ساختار ملل متحد را می‌توان در طرح پیشنهادی «کمیته مخارج سنای آمریکا» در سال ۱۹۴۷ مشاهده نمود. عمده‌ترین اصلاحات در مقطع زمانی ابتدایی عبارت‌اند از: افزایش اعضای غیر دائم شورای امنیت از ۶ به ۱۰ عضو، تغییر حد نصاب رأی‌گیری در شورای امنیت، تغییر توزیع جغرافیایی اعضای غیر دائم شورای امنیت، افزایش تعداد اعضای شورایی اقتصادی و اجتماعی (۱۸ عضو به ۲۷ عضو)، امکان کسب کرسی غیر دائم برای یک دوره یک ساله، افزایش مجدد اعضای شورای اقتصادی و اجتماعی از ۲۷ عضو به ۵۴ عضو، اصلاح ماده ۶۱ منشور طبق قطعنامه (XXVI) ۲۸۴۷ و تغییر سقف حداقل و حداکثر سهمیه مالی دولت‌ها (در دسامبر ۲۰۰۰ نهایتاً سقف حداکثر سهمیه مالی آمریکا از ۲۵ به ۲۲ درصد کاهش یافت).

کوفی عنان یک هیئت عالی رتبه ۱۶ نفره را پس از صدور اعلامیه هزاره (۸-۶ سپتامبر ۲۰۰۰)، مأمور بررسی اصلاحات لازم در سازمان ملل متحد کرد. این هیئت گزارش خود را در ۲ سپتامبر ۲۰۰۴ منتشر کرد. کوفی عنان نیز با تکیه بر گزارش هیئت ۱۶ نفره، گزارش خود را تحت عنوان «برای آزادی بیشتر: به سوی توسعه، امنیت و حقوق بشر» در ۲۱ مارس ۲۰۰۵ منتشر و جهت بررسی به مجمع عمومی تقدیم کرد. مجمع عمومی نیز در سپتامبر ۲۰۰۵ با بررسی گزارش مذکور باینابه‌ای مبنی بر لزوم اصلاحات در سازمان ملل انتشار نمود. نتیجه مذاکرات دولت‌ها در خصوص اصلاحات سازمان ملل منجر به موارد زیر گردید:

۱- تأسیس شورای حقوق بشر (جایگزین کمیسیون حقوق بشر) ۲- تأسیس کمیسیون صلح‌سازی ۳- طرح مسئولیت حمایت در موارد جنایات علیه بشریت، نسل‌کشی و جنایات جنگی.

۱۳۷- گزینه «۳» مدل «الف» پیشنهادی کوفی عنان، دبیرکل وقت سازمان ملل متحد در خصوص تغییر ساختار و اصلاحات در شورای امنیت، ۶ کرسی دائم جدید بدون حق وتو و ۳ کرسی جدید غیر دائم ۲ ساله بود. (کوفی عنان از ژانویه ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۶ م، برابر با دی ماه ۱۳۷۴ تا مردادماه ۱۳۸۴، از کشور غنا و معاون وقت پطروس گالی در عملیات حفظ صلح بود. وی با مدرک فوق لیسانس مدیریت، در واقع اولین دبیرکل سیاه پوست از قاره آفریقا و نخستین دبیر کلی بود که تمام عمر کاری خود را در سازمان ملل گذرانیده است، او با شعار بازسازی، نوسازی و اصلاح ساختاری سازمان ملل به میدان رقابت هفتمین دبیرکل پا گذاشت.)

مرحله جدید تلاش‌ها جهت اصلاحات در سازمان ملل متحد، خصوصاً تغییر ساختار شورای امنیت توسط کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان با تشکیل یک هیئت عالی رتبه ۱۶ نفره در ۳ نوامبر ۲۰۰۳ آغاز شد. دبیر کل در پی گزارش هیئت مذکور، گزارشی با عنوان «برای آزادی بیشتر: به سوی توسعه، امنیت و حقوق بشر» را در ۲۱ مارس ۲۰۰۵ منتشر کرد. وی همچنین در بخش شورای امنیت دو مدل اصلاح ساختار شورای امنیت (مدل الف و مدل ب) را پیشنهاد نمود که تا به حال به عنوان پیشنهاد مطرح بوده و در اجلاس سران دولت‌ها در سپتامبر ۲۰۰۵ مورد تأیید دولت‌ها قرار نگرفت و بحث اصلاح ساختار شورای امنیت همچنان مفتوح باقی ماند. مدل‌های پیشنهادی کوفی عنان عبارت بودند از:

مدل الف): ۶ کرسی دائم جدید بدون حق وتو و ۳ کرسی جدید غیر دائم ۲ ساله را پیشنهاد کرد که بین حوزه‌های منطقه‌های بزرگ تقسیم می‌شود (جمعاً ۲۴ عضو). در این مدل یک کشور نمی‌تواند ۲ دوره پشت سرهم به عنوان عضو غیر دائم شورای امنیت انتخاب شود.

مدل ب): بر اساس این مدل، شمار اعضای شورای امنیت از ۱۵ عضو به ۲۴ عضو افزایش می‌یابد.

۱۳۸- گزینه «۴» مرحله جدیدی از تلاش جهت اصلاحات سازمان ملل متحد، خصوصاً تغییر ساختار شورای امنیت، توسط کوفی عنان دبیر کل وقت ملل متحد، با تشکیل یک هیئت عالی رتبه ۱۶ نفره در ۳ نوامبر ۲۰۰۳ آغاز شد.

۱۳۹- گزینه «۲» شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در ۸ مارس ۲۰۰۶، پرونده هسته‌ای ایران را به شورای امنیت ارجاع داد. منشأ پیدایش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را باید در پیشنهاد آیزنهاور رئیس جمهور وقت آمریکا در ۱۹۵۳ به مجمع عمومی سازمان ملل جستجو کرد. به دنبال آن، مجمع عمومی در دسامبر ۱۹۵۴ قطعنامه «اتم برای صلح» را تصویب کرد. اساسنامه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در پی تأکید مجمع عمومی در ایجاد یک مرجع بین‌المللی در زمینه انرژی هسته‌ای، در یک کنفرانس بین‌المللی زیر نظر سازمان ملل در ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ برگزار و تهیه شد و به تصویب ۸۰ دولت جهان رسید و اساسنامه آژانس از ۲۹ ژوئیه ۱۹۵۷ لازم‌الاجرا گردید. تا مارس ۲۰۰۷ آژانس مزبور ۱۴۴ عضو را پذیرفت. آژانس مزبور دارای سه رکن کنفرانس عمومی، شورای حکام و دبیرخانه است. مقر دبیرخانه در وین اتریش می‌باشد. از اوایل تأسیس آژانس مزبور دولت ایران عضو این سازمان بوده است (۱۹۵۸).

۱۴۰- گزینه «۴» در مبحث سازمان‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد، بر اساس مواد ۵۶ و ۵۷ منشور سازمان ملل، برقراری ارتباط با مؤسسات تخصصی که در ماده ۵۷ ذکر شده، برای اعضا و هم برای سازمان یک تعهد الزام‌آور است؛ تعهدی که به وسیله شورای اقتصادی اجتماعی و تحت نظر مجمع عمومی اجرا می‌شود. در این راستا لازم است نوع رابطه سازمان ملل متحد با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، که برخی به اشتباه آن را یک مؤسسه تخصصی ملل متحد می‌پندارند، بررسی شود. قابل ذکر است که در مقدمه قرارداد منعقد شده بین سازمان ملل و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، مبنای حقوقی رابطه آن دو به طور کلی مقررات منشور ذکر شده است، نه مواد ۵۷ و ۶۳ منشور ملل متحد که مبنای حقوقی ارتباط سازمان ملل متحد با مؤسسات تخصصی است. همچنین به موجب ماده یک قرار داد مذکور، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را یک مؤسسه تحت نظر سازمان ملل و نه یک مؤسسه تخصصی که مسئول فعالیت‌های بین‌المللی در خصوص استفاده صلح جویانه از انرژی اتمی می‌باشد، شناسایی کرده است. ماده ۲، استقلال این نهاد بین‌المللی را مورد تأکید قرار می‌دهد. چنانچه از مفاد ماده ۳ برمی‌آید، بیشترین ارتباط آژانس، با شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مرحله بعد با شورای اقتصادی اجتماعی می‌باشد. علت آن مربوط به حیطة فعالیت‌های آژانس با مسئله صلح و امنیت بین‌المللی است.

در پایان حائز اهمیت است که گفته شود سازمان تجارت جهانی (WTO) نیز از لحاظ نحوه ارتباط با سازمان ملل وضعیتی همانند آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دارد، یعنی WTO یک سازمان تحت نظارت سازمان ملل است و نه یک مؤسسه تخصصی وابسته.

۱۴۱- گزینه «۲» گات یک چارچوب بین‌المللی است که هدف اصلی آن آزاد سازی تجارت بین کشورهای عضو می‌باشد. سازمان تجارت جهانی که جایگزین گات شد بر پایه اصل رژیم بازرگانی شکل گرفته است.

۱۴۲- گزینه «۳» شورای حقوق بشر زیر مجموعه مجمع عمومی سازمان ملل متحد است. کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل در سال ۱۹۴۶ در واکنش به جنایات هولناک جنگ جهانی دوم جهت تحکیم هنجارهای حقوقی در حفاظت از حقوق و آزادی‌های اولیه بشر در سراسر جهان تأسیس شد. در مارس ۲۰۰۵ (اسفند ۱۳۸۴) کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان ملل در گزارش به مجمع عمومی، پیشنهادهای جهت اصلاح ساز و کارهای سازمان ملل ارائه کرد. مهم‌ترین رکن این گزارش پیشنهاد تشکیل نهادی به نام «شورای حقوق بشر» به عنوان جایگزینی برای «کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل» بود. هدف کلی پیشنهاد، اصلاح سازمان ملل و هماهنگ کردن این سازمان با اهداف قرن ۲۱ اعلام شده بود.

۱۴۳- گزینه «۱» بهترین روش فراگیری آیین کار و مفاد منشور سازمان ملل متحد، شرکت در مدل‌های شبیه سازی ملل است. در این روش محیط عملیاتی موضوع مورد بحث شبیه سازی شده و افراد خود به گرداندگان محیط عملیاتی آموزشی تبدیل می‌شوند.

۱۴۴- گزینه «۴» تشکیل اجلاس هزاره سازمان ملل در ۸-۶ سپتامبر ۲۰۰۰ با حضور ۱۴۷ رئیس دولت و حکومت و صدور اعلامیه موسوم به «اعلامیه هزاره» (Millenium Declaration)، سرآغاز روند جدیدی در اصلاحات ساختار سازمان ملل محسوب می‌گردد. کوفی عنان که اقداماتش در این راستا از

مارس ۱۹۹۷ آغاز شده بود، یک هیئت عالی رتبه ۹۶ نفره را مأمور بررسی اصلاحات لازم در سازمان ملل متحد می‌نماید. هیئت مذکور گزارش خود را تحت عنوان «تهدیدات، چالش‌ها و تغییر؛ دنیایی امن‌تر: وظیفه مشترک ما» در ۲ دسامبر ۲۰۰۴ منتشر می‌نماید.

آقای کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان ملل، با تکیه بر گزارش مذکور، گزارش خود را تحت عنوان «برای آزادی بیشتر: به سوی توسعه، امنیت و حقوق بشر» در ۲۱ مارس ۲۰۰۵ منتشر کرد و جهت بررسی به مجمع عمومی ارسال داشت. پس از آن ضمن اعلام مجمع مبنی بر لزوم اصلاحات در سازمان ملل، نتیجه مذاکرات دولت‌ها در این خصوص منجر به موارد زیر گردید:

۱- تأسیس شورای حقوق بشر (جایگزین کمیسیون حقوق بشر)؛ ۲- تأسیس کمیسیون صلح‌سازی؛ ۳- طرح مسئولیت حمایت در موارد جنایات علیه بشریت، نسل‌کشی و جنایات جنگی.

۱۴۵- گزینه «۲» از زمان تأسیس سازمان ملل، مسئله توزیع عادلانه‌ی کرسی‌های شورای امنیت مطرح بود و از همان آغاز برخی دولت‌ها با اعطای عضویت دائم و حق وتو به ۵ کشور آمریکا، شوروی، انگلیس، فرانسه و چین مخالفت کردند. لذا از همان ابتدا پیشنهادهای جهت افزایش اعضای شورای امنیت ارائه می‌شده است. در این راستا می‌توان به مدل‌های پیشنهادی الف و ب کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان ملل اشاره کرد.

۱۴۶- گزینه «۲» گروه کشورهای اسلامی، چین و کوبا که برداشت یکسانی از حقوق بشر در سازمان ملل متحد دارند به نام کشورهای گروه همفکر LMG نامیده می‌شوند.

۱۴۷- گزینه «۱» مقر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین است.

۱۴۸- گزینه «۳» کوفی عنان دبیر کل وقت سازمان ملل متحد، در ۱۰ مارس ۲۰۰۵ ضمن شرکت در اجلاس «دموکراسی، تروریسم و امنیت» در اسپانیا، استراتژی این سازمان در مبارزه با تروریسم را حول پنج محور اعلام کرد. وی اظهار داشت که مقامات سیاسی، مذهبی و اجتماعی باید ضمن محکوم کردن تروریسم آن را جنایت و امری غیرموجه معرفی نمایند.

در این راستا، تعریف تروریسم توسط هیئت عالی رتبه سازمان نقش مهمی خواهد داشت. هیئت از هفت نوع تهدید در قالب تهدیدات اجتماعی - اقتصادی (سه مورد) و تهدیدات امنیتی (چهار مورد) سخن به میان آورد و ماهیت و کارکرد این دو دسته از تهدیدات را مرتبط با یکدیگر دانسته است.

۱- تهدیدات اجتماعی: فقر، بیماری و تخریب محیط زیست.

۲- تهدیدات امنیتی: جنگ داخلی و میان‌کشورها، سلاح‌های کشتار جمعی، تروریسم و جنایات سازمان یافته بین‌المللی.

هیئت در رابطه با تروریسم و هدایت یکپارچه مبارزه جهانی علیه همه اشکال این پدیده، ضمن بزرگ‌نمایی آن به ضرورت اولیه تعریف مشترک از تروریسم پی برده است. تروریسم: به هر گونه عملی اطلاق می‌شود که قصد آن قتل یا جرح غیرنظامیان و یا افراد غیررزمنده باشد، به شرطی که هدف چنین اقدامی به لحاظ ماهیتی و یا شرایط حاکم بر آن، ارباب مردم و یا وادار کردن یک دولت و یا یک سازمان بین‌المللی به انجام یک عمل و یا اجتناب از انجام آن عمل باشد.

۱۴۹- گزینه «۴» از «حفظ صلح و امنیت بین‌المللی» به عنوان وظیفه اصلی سازمان ملل متحد در ماده ۱ منشور این سازمان یاد شده است.

۱۵۰- گزینه «۴» رسیدگی و نظارت بر امور پناهندگان بر عهده کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (یکی از چهارده ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل) است. مقر این سازمان در ژنو سوئیس می‌باشد.

وظیفه اصلی این سازمان حمایت از پناهندگانی است که در حیطه اساسنامه کمیساریای عالی قرار می‌گیرند. در واقع این سازمان به دنبال راه‌حلی است که بتواند به مشکل پناهندگی پایان دهد و باعث بازگشت داوطلبانه پناهندگان به کشور متبوع خود شود. فعالیت این سازمان غیر سیاسی است که با در نظر گرفتن ملاحظات بشر دوستانه و اجتماعی فعالیت‌های خود را سازمان می‌دهد.

اشخاصی که سازمان مذکور آن‌ها را به عنوان پناهنده مورد شناسایی قرار می‌دهد، اشخاصی هستند که به علت ترس از تعقیب به دلیل نژاد، مذهب، ملیت یا عقاید سیاسی خارج از کشور متبوع خود به سر می‌برند.

۱۵۱- گزینه «۱» مقر حقوق بشری سازمان ملل متحد در شهر ژنو سوئیس می‌باشد.

۱۵۲- گزینه «۲» شورای اقتصادی اجتماعی سازمان ملل متحد در مورخه ۲۱ ژوئن ۱۹۴۶، کمیسیون حقوق بشر را مرکب از ۱۸ کشور عضو سازمان ملل متحد تأسیس کرد.

۱۵۳- گزینه «۳» شورای قیمومیت یکی از شش رکن اصلی سازمان ملل متحد است که بر اداره سرزمین‌های تحت قیمومیت نظارت دارد. قابل توجه اینکه، یازدهمین و آخرین سرزمین تحت قیمومیت - جزیره پالائو در اقیانوس آرام - که توسط آمریکا اداره می‌شد، در اول نوامبر ۱۹۹۴ استقلال یافت و به موجب قطعنامه‌ای از سوی شورای امنیت از نظام قیمومیت خارج شد.

حال با توجه به اینکه سرزمین تحت قیمومیتی وجود ندارد، شورای قیمومیت آیین‌نامه خود را تغییر داده و در صورت ضرورت تشکیل جلسه خواهد داد. لذا پیش‌بینی می‌شود به مرور به دلیل عدم کارایی از لیست ارکان اصلی سازمان ملل متحد حذف خواهد شد.

۱۵۴- گزینه «۱» ارکان اصلی سازمان ملل متحد عبارت‌اند از: مجمع عمومی، شورای امنیت، دبیرخانه، شورای اقتصادی و اجتماعی، دیوان بین‌المللی دادگستری و شورای قیمومیت.

۱۵۵- گزینه «۲» در مبحث سازمان‌های جهانی، ارکان جامعه ملل شامل؛ مجمع عمومی، شورا و دبیرخانه است که در رأس دبیرخانه جامعه ملل «دبیرکل» قرار داد و توسط شورا و تصویب اکثریت اعضای مجمع انتخاب می‌شود. اولین دبیرکل «اریک دراموند» از بریتانیا بوده که نامزدیش در میثاق مطرح شده بود و در سال ۱۹۳۳م، کناره‌گیری کرد. از لحاظ حقوقی دبیرکل جامعه ملل، دبیر کل مجمع، شورا و دبیرخانه نیز محسوب می‌شد که وی مأمور عزل و نصب کارکنان جامعه و پاسداری از صلح و ثبت معاهدات بین‌المللی بود. مقر دبیرخانه جامعه ملل در ژنو بود.

۱۵۶- گزینه «۴» در مبحث سازمان‌های بین‌المللی، در زمینه موضوع تعریف تجاوز طی قطعنامه ۳۳۱۴ در سال ۱۹۷۴، مجمع عمومی توسل به زور از سوی کشورها را ممنوع کرده و به رسمیت نشناخته است. ماده ۵ قطعنامه می‌گوید: هیچ دلیلی اعم از سیاسی، اقتصادی، نظامی و غیره، تجاوز و توسل به زور را توجیه نمی‌کند. اما دو مورد استثناء در زمینه منع توسل به زور قید شده است، که طبق ماده ۵۱ منشور، توسل به زور وقتی مشروع است که واکنشی در قبال تجاوز و دفاع از حاکمیت باشد و دفاع مشروع، در چارچوب منشور ملل متحد استثنایی بر اصل ممنوعیت توسل به زور است. همین‌طور ماده ۴۲ منشور از فصل هفتم استفاده از زور را برای جلوگیری از توسعه بحران و یا ختم جنگ مجاز می‌شمارد.

۱۵۷- گزینه «۳» شورای امنیت به عنوان یکی از ارکان اصلی سازمان ملل متحد، دارای ۵ عضو دائم با امتیازات ویژه حق وتو و دائمی بودن شامل: آمریکا، روسیه، انگلستان، فرانسه و چین می‌باشد که همگی در جنگ جهانی دوم جزء دول متفقین بودند. همین‌طور دارای ده عضو غیردائم است که برای مدت ۲ سال از طرف مجمع عمومی انتخاب می‌شوند: ۲ عضو از کشورهای آمریکا، لاتین، ۵ عضو از کشورهای آسیایی و آفریقایی، ۱ عضو از کشورهای اروپای شرقی، ۲ کشور عضو از اروپای غربی و سایرین، مانند: کانادا، استرالیا و زلاندنو. ریاست شورا نوبتی است و هریک از نمایندگان به ترتیب حروف الفبا (نام کشورها) به مدت یک‌ماه ریاست شورا را بر عهده می‌گیرند.

۱۵۸- گزینه «۱» ماده ۵۳ منشور ملل متحد، بیانگر جایگاه رژیم‌ها و سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای در خصوص عملیات‌های اجرایی سیستم امنیت دسته‌جمعی است.

۱۵۹- گزینه «۱» شورای قیمومیت (Trusteeship council) به عنوان یکی از ارکان اصلی سازمان ملل متحد (که قبلاً تحت نام نظام سرپرستی [Mandate] توسط جامعه ملل نسبت به برخی از کشورها اعمال می‌شد)، بر اداره سرزمین‌های تحت قیمومیت نظارت دارد. طبق منشور، نظام قیمومیت نظارتی است که سازمان ملل نسبت به دو دسته از سرزمین‌ها، سرزمین‌های استراتژیک و غیر استراتژیک اعمال می‌کند که نظارت بر سرزمین‌های غیر استراتژیک تابع تصمیمات مجمع عمومی است و نظارت بر سرزمین‌های استراتژیک تابع قیمومیت شورای امنیت خواهد بود. یازدهمین و آخرین سرزمین تحت قیمومیت جزیره پالائو در اقیانوس آرام است که توسط آمریکا اداره می‌شود و در نوامبر ۱۹۹۴، به موجب قطعنامه‌ای از سوی شورای امنیت از نظام قیمومیت خارج شد. بعد از آن شورای امنیت آیین‌نامه‌ی خود را تغییر داده و فقط برحسب ضرورت تشکیل جلسه می‌دهد.

۱۶۰- گزینه «۳» طبق فصل هفتم منشور، شورای امنیت در موارد به خطر افتادن صلح، نقض صلح و تهاجم، باید دست به اقدام بزند. در چنین مواردی شورا تنها به توصیه اکتفا نمی‌کند، بلکه از طریق برخی از مصوبات الزام‌آور و اقداماتی نظیر استفاده از زور عمل می‌کند. این اقداماتی هستند که از طریق مکانیسم و سیستم امنیت دسته‌جمعی و مشترک صورت می‌پذیرند و همواره با مخالفت‌ها و اشکال تراشی‌هایی از سوی قدرت‌های دارنده حق وتو روبه‌رو می‌شوند.

۱۶۱- گزینه «۱» در مبحث مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد، سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو)، (ICAO) (International Civil Aviation Organization) یکی از مؤسسات تخصصی و جزء مؤسسات خدماتی و ارتباطی بین‌المللی است که از سال ۱۹۴۷، شروع به کار کرده و مقر آن نیز در شهر مونترال کانادا است.

۱۶۲- گزینه «۴» صندوق کودکان ملل متحد یا یونیسف از ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل متحد می‌باشد. اما یونسکو، سازمان جهانی بهداشت و سازمان جهانی هواشناسی جزء مؤسسات تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد است. در این بین، تصمیمات سازمان جهانی هواشناسی در مقایسه با

تصمیمات اغلب سازمان‌های تخصصی از جنبه الزام‌آور کمتری برخوردار است. در بحث ارزش حقوقی تصمیمات سازمان‌های تخصصی، روش «سازمان بین‌المللی کار» از ویژگی منحصر به فردی برخوردار است.

چنانچه سازمان مزبور اقدام به تنظیم سندی تحت عنوان کنوانسیون کند، متن آن جهت تصویب به کلیه هیئت‌های نمایندگی موافق و مخالف ابلاغ می‌شود و آن‌ها باید آن را به اطلاع مقامات صلاحیت‌دار خود برسانند. مقامات اخیر نیز موظف‌اند کنوانسیون را در قالب یک قانون داخلی به تصویب مجلس قانون‌گذاری خود رسانده و اقدامات لازم را انجام بدهند. تصمیمات «یونسکو»، «سازمان جهانی بهداشت» و «سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد» نیز از قدرت الزام‌آوری نسبت به کلیه اعضا با ویژگی‌ها و تفاوت‌های محدودی، برخوردار می‌باشند.

۱۶۳- گزینه «۳» پذیرش صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری (در این حالت دولت‌ها صلاحیت دیوان را پیش از بروز اختلاف قبول می‌کنند. این‌گونه تعهد قبلی دولت‌ها مبنی بر پذیرش صلاحیت دیوان جهت رسیدگی به اختلافاتی که در آینده بروز می‌کند را شامل می‌شود) به یکی از طریق، یا به دو طریق زیر صورت می‌گیرد:

(۱) پذیرش صلاحیت اجباری دیوان از طریق عهدنامه‌ها و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی (بند ۱ ماده ۳۶ اساسنامه دیوان)

(۲) پذیرش صلاحیت اجباری دیوان از طریق صدور اعلامیه‌های یک‌جانبه (بند ۲ ماده ۳۶ اساسنامه دیوان)

۱۶۴- گزینه «۱» دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه حادته هوایی ۳ جولای ۱۹۸۸ (ج.ا.ایران علیه آمریکا)، در پی مصالحه اطراف دعوی، قرار ترک دعوی مورخ ۲۲ فوریه ۱۹۹۶ را صادر کرد.

در واقع از ابتدای تأسیس دیوان بین‌المللی دادگستری، ایران ۴ دعوی نزد دیوان مذکور داشته است که تاکنون بیشترین تعداد دعوی مطرح شده از سوی یک کشور آسیایی نزد دیوان مذکور محسوب می‌گردد. ایران دوبار به عنوان خواننده و دو بار به عنوان خواهان نزد دیوان حضور یافته است:

- قضیه شرکت نفت ایران و انگلیس (انگلستان علیه ایران)، قرار صادره در مرحله ایراد مقدماتی در ۲۲ جولای ۱۹۵۲ مبنی بر عدم صلاحیت دیوان.

- قضیه کارکنان سیاسی و کنسولی آمریکا در تهران (آمریکا علیه ایران)، حکم صادره در ۲۴ مه ۱۹۸۰ مبنی بر نقض کنوانسیون‌های ۱۹۶۱ و ۱۹۶۳ وین درباره روابط دیپلماتیک و کنسولی توسط ایران.

- قضیه حادته هوایی (ج.ا.ایران علیه آمریکا) و قرار ترک دعوی مورخ ۲۲ مه ۱۹۹۶.

- قضیه سکوهای نفتی (ج.ا.ایران علیه آمریکا)، حکم صادره در ۶ نوامبر ۲۰۰۳ مبنی بر عدم پذیرش تقاضای خسارت از طرف دعوی. در بند ۱۲۵ رأی دیوان، اقدامات آمریکا علیه سکوهای نفتی غیر قابل توجیه از دیدگاه حقوق بین‌الملل، کاربرد زور اعلام گردید.

در ماجرای سرنگونی هواپیمای ایران، که در سوم ژوئیه ۱۹۸۸ با ۲۹۰ مسافر و خدمه از بندرعباس عازم دبی بود و به دست ناوچنگی آمریکا به نام وینسنس، مورد اصابت موشک در آب‌های سرزمین ایران قرار گرفت، روابط ایران را با دو کارگزاری ملل متحد یعنی؛ سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو) و دیوان بین‌المللی دادگستری، جهت بررسی موضوع سانحه و تلاش جهت مجازات آمریکا در قبال این اقدام غیر انسانی، باعث شد در پی آن مقامات ج.ا.ایران طی مکاتبات با رئیس شورای ایکائو، خواستار اعلام محکومیت آمریکا و تأمین امنیت هوانوردی بین‌المللی شدند. که به دنبال اقداماتی از سوی شورا، در تاریخ ۱۷ مارس ۱۹۸۹ طی قطعنامه‌ای، پس از اظهار تأسف از حادثه، دیوان بین‌المللی آن را ناشی از اشتباه در شناسایی هواپیمای مسافربری اعلام داشت و از محکومیت صریح آمریکا خودداری ورزید.

ایران در اعتراض به این تصمیم شورای ایکائو، در ۱۷ می ۱۹۸۹، با تنظیم دادخواستی در دیوان بین‌المللی دادگستری اقامه دعوا کرد. طی آن آمریکا اعلام کرد برای همدردی با قربانیان حادثه و بدون پذیرش هرگونه مسئولیتی، حاضر است به صورت رایگان غرامت پرداخت نماید.

ولی ایران با اعلام مخالفت با این تصمیم آمریکا، پیش از آنکه دیوان وارد ماهیت دعوی شود و به صدور رأی بپردازد، طبق توافق طرفین اختلاف، دعوی مربوطه را در بیرون از دیوان و به طریق سیاسی حل و فصل کردند. مقامات ایرانی در ۱۴ ژوئیه ۱۹۸۸ (۲۳ تیر ۱۳۶۷) به شورای امنیت سازمان ملل شکایت کردند و نهایتاً با رایزنی‌ها و تلاش‌های ایران (حضور دکتر ولایتی و محمد جعفر محلاتی به عنوان نمایندگان ایران)، شورای امنیت با ابراز اندوه عمیق از مقصر شناختن آمریکا در حمله به هواپیمای مسافربری ایران، که به احتمال زیاد با وتوی آمریکا روبه‌رو شد، از بیان نظر مستقیم نسبت به آن طفره رفت و اظهار نظر درباره‌ی آن را به تحقیق سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری و دانستن شرح کامل واقعه‌های حادثه منوط دانست.

۱۶۵- گزینه «۱» شرط معاهدات چند جانبه نخستین بار توسط آمریکا در سال ۱۹۴۶، در اعلامیه‌اش جهت پذیرش صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری گنجانده شد. اختلافات ناشی از معاهدات چند جانبه در صورتی قابلیت رسیدگی در دیوان را دارد که دیوان مزبور موافقت کلیه اطراف معاهده را کسب کرده باشد. آمریکا در قضیه «عملیات نظامی و شبه نظامی در نیکاراگوئه و علیه آن کشور»، با اشاره به شرط فوق صلاحیت دیوان را رد می‌کند. از نظر آمریکا، نیکاراگوئه در دادخواست خود به چهار معاهده بین‌المللی استناد می‌کند و دیوان در صورتی می‌تواند به این قضیه بپردازد که کلیه طرف‌های معاهدات مورد اشاره در دادخواست نیکاراگوئه در جریان رسیدگی حضور داشته باشند. لذا دیوان در مقابل استناد به ماده ۵۹ اساسنامه در مقام پاسخ بر آمد و گفت که: هر دولتی که تصور می‌کند از رأی دیوان متأثر خواهد شد در جریان رسیدگی حاضر شود و دیوان موظف نیست که دستور دهد تا طرف‌های ثالثی در دیوان حاضر شوند.

۱۶۶- گزینه «۳» رژیم صهیونیستی در اعلامیه سال ۱۹۵۰ خود در خصوص پذیرش صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری شرط عدم شناسایی را گنجانده، بدین صورت صلاحیت دیوان را جهت بررسی اختلافاتی که بین اسرائیل و دیگر کشورهایی که آن کشور را مورد شناسایی قرار نداده‌اند، زیر سؤال برد.

۱۶۷- گزینه «۲» سازمان علمی، آموزشی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو UNESCO) در سال ۱۹۴۶ تشکیل شد و مقر آن در پاریس می‌باشد. سلف این سازمان، مؤسسه بین‌المللی همکاری‌های فرهنگی بود که در سال ۱۹۲۵ توسط فرانسه تأسیس و در اختیار جامعه ملل بود. یونسکو دارای سه رکن کنفرانس عمومی، شورای اجرایی و دبیرخانه می‌باشد. کنفرانس عمومی به عنوان عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری در سازمان از نمایندگان کشورهای عضو تشکیل می‌شود، همچنین عضویت در یونسکو منوط به نظر موافق شورای اقتصادی و اجتماعی و موافقت $\frac{2}{3}$ اعضای شرکت کننده در کنفرانس عمومی می‌باشد. به دلیل سیاست‌های مستقل یونسکو نسبت به قدرت‌های بزرگ در دهه‌ی ۸۰، به ترتیب در ۳۱ دسامبر ۱۹۸۴ آمریکا، یک سال بعد در ۳۱ دسامبر ۱۹۸۵ انگلستان و سنگاپور، از عضویت در یونسکو خارج شدند.

کشور ایران نیز در ۱۵ تیر ۱۳۲۷ (۱۹۸۵) به عضویت این سازمان در آمد، که عضو دفتر منطقه‌ای یونسکو در آسیا و اقیانوسیه نیز است.

۱۶۸- گزینه «۲» در مبحث سازمان‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد، سازمان جهانی بهداشت (World Health Organization (WHO)) در سال ۱۹۴۸ به وجود آمد که هدف آن تأمین بالاترین سطح بهداشت ممکن برای همه است. این سازمان جایگزین دفتر بین‌المللی بهداشت عمومی زیر نظر جامعه‌ی ملل در شهر پاریس شده است. این سازمان دارای چهار رکن است: مجمع سازمان، هیئت اجرایی، دبیرخانه و نهادهای منطقه‌ای. سازمان بهداشت جهانی دارای ۶ سازمان منطقه‌ای است. دفاتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی عبارت‌اند از:

- ۱- دفتر منطقه‌ای مدیترانه شرقی (اسکندریه - مصر)
- ۲- دفتر منطقه‌ای آفریقا (بrazاوایل - کنگو)
- ۳- دفتر منطقه‌ای اروپا (کپنهاک - دانمارک)
- ۴- دفتر منطقه‌ای پاسفیک غربی (مانیل - فیلیپین)
- ۵- دفتر منطقه‌ای آسیای جنوب شرقی (دهلی نو - هندوستان)
- ۶- دفتر منطقه‌ای آمریکا (واشنگتن دی. سی - آمریکا)

کشور ایران نیز در ۲۳ نوامبر ۱۹۵۶ (۱۳۲۵/۹/۲) به عضویت این سازمان در آمد و عضو کمیته مدیترانه شرقی این سازمان نیز می‌باشد. دفتر نمایندگی این سازمان در سال ۱۹۸۴ در تهران راه‌اندازی شد.

۱۶۹- گزینه «۳» طبق میثاق جامعه ملل ماده (۳) ۱۶، «هرعضوی که محکوم به نقض مقررات بین‌المللی مندرج در میثاق شده باشد می‌توان از جامعه ملل اخراج نمود که بایستی به تصویب دیگر اعضای جامعه که در شورای اجرایی نماینده دارند، برسد». اخراج از جامعه فقط یک‌بار آن‌هم در مورد شوروی سابق صورت گرفت که علت آن‌هم تجاوز به کشور فنلاند در ۳۰ نوامبر ۱۹۳۹ بود.

۱۷۰- گزینه «۱» منشأ پیدایش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را بایستی در پیشنهاد آیزنهاور رئیس‌جمهور وقت آمریکا در سال ۱۹۵۳ به مجمع عمومی سازمان ملل جستجو کرد، به دنبال آن مجمع عمومی در دسامبر ۱۹۵۴، قطعنامه «اتم برای صلح» را تصویب کرد. آژانس در ۱۴ نوامبر ۱۹۵۶ به عنوان یک سازمان بین‌المللی مستقل (با انعقاد موافقت‌نامه همکاری با سازمان ملل متحد) در آمد. آژانس دارای سه رکن؛ کنفرانس عمومی، هیئت حاکم و دبیرخانه می‌باشد و محل استقرار آن در وین است. جمهوری اسلامی ایران نیز از زمان تأسیس عضو این سازمان بوده که ۶ درصد بودجه آژانس میزان حق عضویت ایران را تشکیل می‌دهد. آژانس بیشترین ارتباط را با شورای امنیت و سپس مجمع عمومی و بعد از آن با شورای اقتصادی اجتماعی دارد. علت آن این است که حیطة فعالیت آژانس با مسئله صلح و امنیت بین‌المللی ارتباط مستقیم دارد که این امر به عنوان مسئولیت اولیه شورای امنیت و در مرحله بعدی از جمله وظایف مجمع عمومی است.

۱۷۱- گزینه «۴» جامعه ملل دارای سه رکن: مجمع، شورا و دبیرخانه بود. در ابتدا شورا دارای اعضای دائم (قدرت‌های بزرگ) و اعضای غیردائم (اعضای منتخب مجمع) بود، که در ادامه گروه دیگری به عنوان اعضای نیمه دائم نیز به آن‌ها افزوده شد. در این بین، اعضای نیمه دائم بر خلاف اعضای دائم، مجدداً در انتخاباتی که هر سه سال یک‌بار صورت می‌گرفت، انتخاب می‌شدند و عملاً به طور دائم در عضویت شورا بودند. ایجاد این نوع عضویت به دلیل لهستان و اسپانیا بود که با ورود آلمان به شورا در ۱۹۲۶ به عنوان عضو دائم مخالفت می‌کردند. پس از چندی چین نیز به این عنوان دست یافت.

۱۷۲- گزینه «۳» در مبحث سازمان‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد، سازمان بین‌المللی کار (ILO) از قدیمی‌ترین سازمان‌هایی است که به عنوان بخشی از جامعه ملل بعد از جنگ جهانی اول تشکیل شد و مقر آن نیز در ژنو می‌باشد. سازمان یونسکو (UNESCO) در سال ۱۹۴۶ تشکیل شد و مقر آن در پاریس است. سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ICAO) در سال ۱۹۴۷ به وجود آمد و مقر آن در مونترال کانادا می‌باشد. سازمان خواربار و کشاورزی (FAO) در سال ۱۹۴۵ به وجود آمد و مقر آن نیز در رم پایتخت ایتالیا است. این سازمان نخستین سازمان تخصصی سازمان متحد است که پس از جنگ جهانی دوم ایجاد گردید.

۱۷۳- گزینه «۲» بهترین نوع اصلاحات سازمان ملل متحد، اصلاحات ساختاری و محتوایی است.

۱۷۴- گزینه «۳» براساس ماده ۲۴ منشور ملل متحد، شورای امنیت یکی از ارکان اصلی سازمان ملل متحد محسوب می‌شود و مسئولیت اساسی حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را بر عهده دارد. اعطای چنین مسئولیتی به شورای امنیت در طرح‌های پیشنهادی کنفرانس دامبارتن اوکس پیش‌بینی شده بود. در این راستا، شورای امنیت علاوه بر حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، حفظ حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشر دوستانه را نیز در دستور کار خود قرار داده است.

۱۷۵- گزینه «۴» مجمع عمومی سازمان ملل متحد، مهم‌ترین رکن تبادل نظر و مشورتی سازمان ملل است که با شرکت کلیه اعضای سازمان ملل متحد تشکیل می‌شود. مجمع عمومی به عنوان یک مجلس جهانی محل ابراز عقاید متفاوت اعضای جامعه بین‌المللی است.

۱۷۶- گزینه «۲» یکی از تفاوت‌های میثاق جامعه ملل و منشور سازمان ملل متحد در این است که جامعه ملل به حقوق اقلیت‌ها و سازمان ملل متحد به حقوق بشر توجه بیشتری کرده است.

۱۷۷- گزینه «۳» بعد از کوفی عنان هفتمین دبیر کل سازمان ملل (اول ژانویه ۱۹۹۶ تا اول ژانویه ۲۰۰۷)، بان کی مون به عنوان هشتمین دبیر کل سازمان ملل (اول ژانویه ۲۰۰۷ تا ۲۱ دسامبر ۲۰۱۱) انتخاب شده است.

۱۷۸- گزینه «۱» بر پایه ساز و کارهای شورای امنیت سازمان ملل و فعالیت‌های مهمی که قطعنامه‌های این شورا انجام داده‌اند، می‌توان موضوع حقوق بشر را نیز مورد بررسی قرار داد.

۱۷۹- گزینه «۱» به موجب ماده ۹۳ منشور سازمان ملل متحد کلیه اعضای سازمان ملل متحد، به خودی خود جزء قبول کنندگان اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری به شمار می‌آیند. تشکیل دیوان بین‌المللی دادگستری به دنبال انحلال دیوان دائمی دادگستری (دوران فعالیت جامعه ملل) صورت گرفت.

۱۸۰- گزینه «۱» دبیرخانه هر سازمان بین‌المللی از جمله سازمان ملل متحد، از یک دبیر کل و تعدادی پرسنل مورد نیاز آن سازمان تشکیل شده است (ماده ۹۷ منشور سازمان ملل). در این راستا، وظایف دبیر کل سازمان ملل شامل وظایف اداری و اجرایی است. دبیر کل عالی‌ترین مقام اداری سازمان به شمار می‌آید و مدیریت امور اداری را بر عهده دارد.

۱۸۱- گزینه «۳» یونیسف در سال ۱۹۴۶ به وسیله مجمع عمومی سازمان ملل تشکیل شد که مرکزش در نیویورک می‌باشد. این سازمان جهت حفظ حمایت از کودکان ۱ تا ۱۵ ساله در جهان تشکیل شد که تحت تعلیم و تربیت قرار گیرند و شامل ۸ دفتر منطقه‌ای و ۳۴ کمیته ملی در ژنو است. شورای قیمومیت از جمله ارکان اصلی سازمان ملل متحد است. کمیساریای عالی حقوق بشر نیز توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد انتخاب می‌شود. در این بین، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ از جمله سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی است که دارای موقعیت جهانی و نقشی منحصر به فرد و نگرهبان و حافظ کنوانسیون‌های ژنو در خصوص قوانین مخاصمات مسلحانه می‌باشد. مقر اصلی این کمیته در شهر ژنو سوئیس است که به عنوان یک انجمن و سازمان غیردولتی انسان دوستانه انجام وظیفه می‌نماید.

۱۸۲- گزینه «۴» کمیساریای عالی ملل متحد برای پناهندگان (UNHCR) که مقر آن در ژنو است به عنوان یک رکن فرعی مجمع عمومی سازمان ملل به دنبال راه‌حلی است که بتواند به مشکل پناهندگان پایان دهد و باعث بازگشت داوطلبانه پناهندگان به کشورهای متبوع خود شود. فعالیت این سازمان غیرسیاسی است و با در نظر گرفتن ملاحظات بشر دوستانه و اجتماعی فعالیت‌های خود را سازمان می‌دهد. در واقع اشخاصی که سازمان مذکور آن‌ها را به عنوان پناهنده مورد شناسایی قرار می‌دهد، اشخاصی هستند که به علت ترس از تعقیب به دلایل نژاد، مذهب، ملیت یا عقاید سیاسی خارج از کشور متبوع خود به سر می‌برند.

فصل چهارم

«ایران و سازمان ملل متحد»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل چهارم

- ۱- ایران در کنفرانس سانفرانسیسکو و هنگام تدوین منشور ملل متحد در تصویب کدام یک از بندهای زیر نقش ابتکاری و اساسی را ایفاء نمود؟ (سراسری ۸۲)
- ۱) بند ۴ ماده ۲ مبنی بر عدم توسل به زور در اختلافات بین‌المللی
 - ۲) بند ۳ ماده ۲۷ مستثنی کردن مفاد حل مسالمت آمیز اختلافات از حوزه شمول وتو
 - ۳) بندهای ۱ و ۲ ماده ۳۶ اساسنامه دیوان در مورد قبول صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری
 - ۴) گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ صحیح است.
- ۲- تنها بانی و پیشنهاددهنده «صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری» در کنفرانس سانفرانسیسکو کدام کشور بود؟ (سراسری ۸۲)
- ۱) شوروی ۲) ایران ۳) فرانسه ۴) هلند
- ۳- مهم‌ترین ابتکار ایران در محدوده‌ی مسائل حقوقی در کنفرانس سانفرانسیسکو که مورد پذیرش قرار گرفت، کدام است؟ (سراسری ۸۴)
- ۱) قبول صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری
 - ۲) قبول صلاحیت اختیاری دیوان بین‌المللی دادگستری
 - ۳) قبول صلاحیت مشورتی دیوان بین‌المللی دادگستری از طریق ارکان سازمان ملل
 - ۴) قبول صلاحیت ترافیعی دیوان بین‌المللی دادگستری برای حل اختلاف بین دولت‌ها
- ۴- مهم‌ترین ابتکار ایران در محدوده‌ی مسائل حقوقی در کنفرانس سانفرانسیسکو، کدام است؟ (سراسری ۸۵)
- ۱) قبول صلاحیت ترافیعی دیوان بر حل اختلاف بین دولت‌ها
 - ۲) تأکید بر پذیرش بند مربوط به پذیرش صلاحیت اختیاری دیوان
 - ۳) دادن رأی مشورتی دیوان بین‌المللی دادگستری به درخواست سازمان‌های بین‌المللی
 - ۴) تلاش برای ترغیب دولت‌ها مبنی بر ملحق شدن به بند مربوط به پذیرش صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری
- ۵- ایران تاکنون در کدام عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد شرکت داشته است؟ (سراسری ۸۶)
- ۱) کنگو
 - ۲) کنگو، فلسطین اشغالی و لبنان
 - ۳) عملیات UNDOF و UNIFIL در فلسطین اشغالی و لبنان
 - ۴) کنگو و سومالی
- ۶- برای نخستین بار پس از انقلاب اسلامی، وزیر امور خارجه ایران به دنبال کدام قضیه، در جلسه شورای امنیت شرکت نمود؟ (سراسری ۸۸)
- ۱) پرونده هسته‌ای ایران
 - ۲) تسخیرسفارت سابق آمریکا در تهران در نوامبر سال ۱۹۷۹
 - ۳) سرنگونی هواپیمای مسافربری ایران توسط آمریکا در ژوئیه سال ۱۹۸۸
 - ۴) جنگ عراق علیه ایران و در خلال مذاکرات قطعنامه ۵۹۸ در ژوئیه سال ۱۹۸۷
- ۷- اعلام استقلال بحرین توسط شورای امنیت بر چه اساسی صورت گرفت؟ (سراسری ۸۸)
- ۱) گزارش نماینده سازمان ملل متحد
 - ۲) همه‌پرسی عمومی از مردم بحرین
 - ۳) گزارش نماینده سازمان ملل متحد به دنبال همه‌پرسی از مردم بحرین
 - ۴) گزارش نماینده سازمان ملل متحد به دنبال توافق دولت ایران و مقامات محلی بحرین
- ۸- به پیشنهاد کدام یک از اعضای اتحادیه عرب، «قضیه جزایر سه‌گانه» (۱۳۵۰)، از دستور کار شورای امنیت خارج شد؟ (سراسری ۸۸)
- ۱) اردن
 - ۲) موریتانی
 - ۳) مصر
 - ۴) یمن
- ۹- دولت ایران در دومین جلسه شورای امنیت سازمان ملل متحد برای رسیدگی به جنگ ایران و عراق در ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۶ مهر ۱۳۵۹) شرکت نکرد، زیرا نسبت به (سراسری ۸۸)
- ۱) شورای امنیت و نتیجه‌ی کار آن بی‌اعتماد و بدبین بود.
 - ۲) حضور نماینده‌ی ژاپن و عراق در این جلسه اعتراض داشت.
 - ۳) روش رأی‌گیری قطعنامه پیشنهادی مکزیک معترض بود.
 - ۴) دستور کار جلسه و مفاد قطعنامه پیشنهادی مکزیک مخالفت داشت.

- کج ۱۰- در قضیه ملی کردن صنعت نفت، نماینده کدام کشور در شورای امنیت رسیدگی به ادعای بریتانیا علیه ایران را موکول به صدور حکم توسط دیوان بین‌المللی دادگستری می‌دانست؟
- (سراسری ۸۸)
- (۱) سوریه (۲) فرانسه (۳) هلند (۴) مصر
- کج ۱۱- کدام کشور به عنوان نخستین کشور مسلمان، یکی از کرسی‌های غیر دائم شورای جامعه ملل را کسب کرد؟
- (سراسری ۸۹)
- (۱) ترکیه (۲) ایران (۳) عربستان (۴) مصر
- کج ۱۲- دیوان بین‌المللی دادگستری در «قضیه حادثه هوایی» (جمهوری اسلامی ایران علیه آمریکا)، چه تصمیمی گرفت؟
- (سراسری ۸۹)
- (۱) قرار ترک دعوی (۲) قرار عدم صلاحیت (۳) محکومیت ایالات متحده در مورد نقض کنوانسیون شیکاگو (۴) جبران خسارت به نفع جمهوری اسلامی ایران

باسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنگوری فصل چهارم

۱- گزینه «۴» ایران در کنفرانس سانفرانسیسکو و به هنگام تدوین منشور ملل متحد در تصویب بند ۴ ماده ۲ مبنی بر عدم توسل به زور در اختلافات بین‌المللی، بند ۳ ماده ۲۷ مستثنی کردن مفاد حل مسالمت آمیز اختلافات از حوزه شمول وتو و بندهای ۱ و ۲ ماده ۳۶ اساسنامه دیوان در مورد قبول صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری، نقش ابتکاری و اساسی را ایفا کرده است. ایران به عنوان یکی از اعضای مؤسس سازمان ملل متحد محسوب می‌گردد. در واقع، دولت آمریکا در ۵ مارس ۱۹۴۵ به نیابت از حکومت‌های بانی پیشنهادهای دامبارتن اوکس، از کشور ایران دعوت کرد که جهت تدوین منشور ملل متحد، نمایندگانی را به کنفرانس ملل متحد در ۲۵ آوریل ۱۹۴۵ در سانفرانسیسکو اعزام دارد. منشور ملل متحد در ۱۵ شهریور ۱۳۲۴ (۵ سپتامبر ۱۹۴۵)، به اتفاق آراء از تصویب مجلس ایران گذشت و ایران در ۱۶ اکتبر همان سال، به عضویت سازمان ملل متحد درآمد.

۲- گزینه «۲» در کنفرانس سانفرانسیسکو (تهیه و تدوین نهایی منشور ملل متحد)، همه اعضای شرکت کننده قادر بودند به نهای برابر و بدون هیچ محدودیتی در مباحثات مربوط به تدوین منشور شرکت کرده و آزادانه اظهار نظر کنند. به طور کلی، پیشنهادهایی که ایران در تصویب طرح پیش‌نویس منشور ارائه می‌داد، بیشتر بر جلوگیری از تجاوز، حفظ تمامیت ارضی و استقلال سیاسی دولت‌های عضو متمرکز بود. ایران بر اساس تجربیات جامعه ملل، خواهان برقراری نوعی نظام امنیت دسته جمعی و تضمین بین‌المللی برای حفظ استقلال دولت‌های کوچک‌تر بود. ایران همچنین یکی از حامیان تفویض صلاحیت اجباری به دیوان دادگستری بین‌المللی بود.

قابل ذکر اینکه، منشور سازمان ملل متحد، در ۱۵ شهریور ۱۳۲۴ (سپتامبر ۱۹۴۵)، به اتفاق آراء به تصویب مجلس ایران رسید و ایران در ۱۶ اکتبر همان سال به عضویت ملل متحد درآمد.

۳- گزینه «۱» در مبحث بررسی روند تاریخیچه پیدایش سازمان ملل متحد، بعد از کنفرانس‌های دامبارتن اوکس و یالتا، به منظور بررسی نهایی پیشنهادات و تهیه پیش‌نویس منشور سازمان ملل و تدوین نهایی آن و نیز تنظیم اساسنامه دیوان دادگستری بین‌المللی، به دعوت سران سه دولت انگلستان، آمریکا و شوروی سابق در کنفرانس یالتا، نمایندگان ۵۰ کشور در شهر سانفرانسیسکو واقع در ایالت کالیفرنیا از ۲۵ آوریل تا ۲۶ ژوئن ۱۹۴۵، یک کنفرانس بین‌المللی (کنفرانس سانفرانسیسکو) تشکیل دادند. در این نشست مقرر شد که دولت‌های چین و فرانسه نیز در زمره کشورهای مدعو قرار گیرند.

ایران تنها کشوری بود که بدون آنکه در جنگ جهانی دوم به نفع دولت‌های محور جنگیده باشد، هنگام تشکیل کنفرانس سانفرانسیسکو در آوریل ۱۹۴۵، هنوز در اشغال قوای متفقین بود. حضور قوای خارجی توأم با خطرات سیاست‌های استعماری دو قدرت بزرگ (شوروی و انگلیس) که نزدیک ۱۵۰ سال ایران را صحنه رقابت و مطامع زبان‌بار خود کرده بودند، در اذهان نمایندگان ایران و شکل‌گیری سیاست کلی ایران در این کنفرانس دخالت داشت.

در واقع ایران طالب سازمانی بود که ضامن تمامیت ارضی و استقلال سیاسی دولت‌های عضو باشد. ایران از حامیان تفویض صلاحیت اجباری به دادگاه بین‌المللی بود و تا حد توان اهتمام ورزید که این اصل به صورت تعهد مشخص در منشور گنجانده شود. در واقع در محدوده مسائل حقوقی، مهم‌ترین ابتکار ایران، پیشنهاد قطعنامه‌ای بود که به اتفاق آراء به تصویب رسید و در آن از نمایندگان شرکت کننده دعوت شد تا به بند مربوط به «قبول صلاحیت اجباری دادگاه بین‌المللی دادگستری» ملحق گردند. این تنها پیشنهادی بود که از سوی کنفرانس به تصویب رسید و ایران تنها بانی آن بود. در این زمینه، به دلیل تضاد منابع و جهت‌گیری‌های متفاوت اعضا، قدرت‌های بزرگ از خود عکس العمل نشان دادند. قابل توجه اینکه، از جمله اعضای هیئت ایرانی در کنفرانس سانفرانسیسکو نصراله انتظام و جلال عبده بودند. آشنایی انتظام با مجامع بین‌المللی از سال ۱۹۲۸ با فعالیت در جامعه ملل آغاز شد.

۴- گزینه «۴» در محدوده مسائل حقوقی در کنفرانس سانفرانسیسکو، مهم‌ترین ابتکار ایران، پیشنهاد قطعنامه‌ای بود که به اتفاق آراء به تصویب رسید و در آن از نمایندگان شرکت کننده دعوت شد تا به بند مربوط به «پذیرش و قبول صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری» ملحق گردند. این تنها پیشنهادی بود که از سوی کنفرانس به تصویب رسید و ایران تنها بانی آن بود. دیگر گزینه‌ها نادرست می‌باشند.

۵- گزینه «۲» ایران در دوران قبل از انقلاب در عملیات حفظ صلح سازمان ملل در کنگو، در سال ۱۹۶۳ و در عملیات UNDOF و UNIFIL در فلسطین اشغالی و لبنان شرکت داشته است. ج. ا. ایران، ۲ ماه پس از پیروزی انقلاب اسلامی به مشارکت خود در دو عملیات مزبور پایان داد. چرا که به دلیل عدم شناسایی رژیم صهیونیستی و سیاست‌های تجاوز گرانه آن رژیم، نمی‌توانست به حضور خود در آن دو عملیات ادامه بدهد. در دوران جنگ تحمیلی نیز طبیعتاً بحث شرکت ج. ا. ایران در عملیات حفظ صلح سازمان ملل، منتفی بود؛ چرا که در پایان جنگ، ایران خود میزبان بخشی از نیروهای ناظر سازمان ملل - یونیمگ - در مرزهایش با عراق بود.

قابل ذکر اینکه، ناکامی‌ها و عدم موفقیت در برخی عملیات‌ها نظیر عملیات سومالی، به دلیل تکروری برخی از دولت‌ها در این گونه عملیات‌ها، موجب گردید که سازمان ملل بر اصولی چون: بی‌طرفی، کسب رضایت طرفین درگیر و عدم استفاده از زور، تأکید کند.

۶- گزینه «۳» هرچند بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، اولین موضوعی که در رابطه ج. ا. ایران با شورای امنیت مطرح شد، مسئله گروگان‌های آمریکایی به دنبال تصرف سفارت آمریکا در تهران در تاریخ ۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۱۳ آبان ۱۳۵۸) بود؛ ولی ایران در هیچ‌یک از جلسات شورا، در این خصوص شرکت نکرد. اما پس از شلیک ناو جنگی وینسنس آمریکا در خلیج فارس به هواپیمای مسافربری ایران، در مورخه ۳ ژوئیه ۱۹۸۸ (۱۳۶۷/۴/۱۲) و نابودی هواپیما و

۲۹۰ مسافر و خدمه آن، متعاقب آن ج.ا. ایران طی نامه‌ای به رئیس شورای امنیت خواستار تشکیل جلسه فوری جهت رسیدگی شد. شورا در جلسه مورخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۸۸، پس از شنیدن سخنان وزیر امور خارجه ایران دکتر علی‌اکبر ولایتی (برای اولین بار بود که وزیر امور خارجه ایران در جلسات شورای امنیت پس از انقلاب اسلامی شرکت می‌کرد) و پاسخ معاون رئیس جمهوری آمریکا (جرج بوش)، قطعنامه ۶۱۶ (۱۹۸۸) را صادر کرد.

۷- گزینۀ «۱» در مبحث ایران و سازمان ملل متحد و موضوع استقلال بحرین، ایران تلاش می‌کرد که سرنوشت بحرین را از راه یک فراندوم روشن نماید؛ لیکن انگلیس (استعمار خیمه زده در بحرین با ۳۰۰۰ نیرو در این کشور) و حکومت بحرین، به شدت با مسئله فراندوم مخالفت کردند. سرانجام توافق شد از طریق سازمان ملل، مدیر دفتر سازمان ملل در ژنو به نام «سیتور ویتوریو وینسپیر گیچاردی» مأمور این کار گردد. وی از ۳۰ مارس ۱۹۷۰ وارد بحرین شد و پس از انجام تحقیقات، گزارش شماره ۹۷۷۲ را مبنی بر اینکه، اکثریت قاطع مردم بحرین خواهان آن هستند که سرزمین آنان رسماً به عنوان کشوری مستقل با حاکمیت کامل و با آزادی تعیین روابط با ملل دیگر شناخته شود را تسلیم دبیرکل سازمان ملل، «اوتانت» کرد. پس از تسلیم گزارش به شورای امنیت، در جلسه روز ۱۱ مه ۱۹۷۰ مورد بحث قرار گرفت. لذا با تصویب گزارش نماینده سازمان ملل، شورای امنیت قطعنامه ۲۷۸ مورخ ۱۱ مه ۱۹۷۰ را که خواسته مردم بحرین را تأیید می‌کرد، صادر نمود. بعد از آن به دنبال تصویب مجلس شورا در ۱۴ مه و در روز ۱۸ مه ۱۹۷۰ تصویب مجلس سنا در پی گزارش دولت ایران، ایران و بحرین در سال ۱۹۷۱ مرزهای دریایی خود را تعیین و تصویب کردند. در واقع تصمیم شورای امنیت براساس گزارش نماینده سازمان ملل متحد و بدون رجوع واقعی به مردم بحرین و آرای عمومی آن‌ها صورت گرفته بود.

۸- گزینۀ «۲» به دنبال اختلافات ایران بر سر جزایر تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی با انگلیس و کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و تهدید ایران در سال ۱۳۵۰ مبنی بر استفاده از زور در صورت لزوم بازپس‌گیری جزایر مزبور و اعلام نخست‌وزیر وقت در گزارش ۹ آذر ۱۳۵۰ در مجلس شورای ملی مبنی بر اینکه، ایران از حق سلطه و حاکمیت مسلم خود بر سراسر جزیره ابوموسی صرف‌نظر نمی‌کند، شکایت نامه‌ای توسط ۲۱ کشور عربی علیه ایران در شورای امنیت مطرح شد. در جلسه شورای امنیت، نمایندگان لیبی، یمن جنوبی، کویت و عراق، هریک خطاباً پر شوری علیه ایران ایراد کردند و به شدت ایران را مورد حمله قرار دادند و آن را اشغالگر جزایر نامیدند. نهایتاً نماینده موریتانی (از اعضای اتحادیه عرب) پیشنهاد کرد موضوع همان‌جا خاتمه یابد که پیشنهاد وی به تصویب شورای امنیت رسید و پرونده شکایات بسته شد. هرچند تا امروز نیز، شاهد بازی‌های سیاسی در این رابطه هستیم که درصددند این پرونده دوباره به جریان بيفتد. ولی این موضوع به وضوح روشن است که ایران به هیچ وجه از حق حاکمیت در جزایر سه گانه کوتاه نمی‌آید و خلیج فارس، خلیج همیشه فارس، باقی خواهد ماند.

۹- گزینۀ «۱» در مباحث ایران و سازمان ملل متحد و جلسات و قطعنامه‌های شورای امنیت در خلال جنگ عراق علیه ایران، در دومین جلسه شورای امنیت جهت رسیدگی به جنگ ایران و عراق، در ساعت ۳ بعد از ظهر یکشنبه ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۶ مهر ۱۳۵۹) به ریاست تائب‌سلیم نماینده کشور تونس، دولت ایران به دلیل بدبینی نسبت به عملکرد شورای امنیت و بی‌نتیجه بودن آن در شورا حضور نیافت. استدلال دولت ایران این بود که، با توجه به دشمنی آمریکا با ایران انقلابی و حمایتی که شوری از عراق خواهد کرد، حضور ایران جز رسمیت بخشیدن به شوریایی که به نفع او رأی نخواهد داد، هیچ ثمر دیگری ندارد.

۱۰- گزینۀ «۲» در مبحث ایران و سازمان ملل متحد، به دنبال اقدامات ایران در خصوص ملی کردن صنعت نفت و فعالیت‌های دکتر مصدق مبنی بر اینکه، موضوع ملی کردن صنعت نفت ایران یک امر داخلی است و رسیدگی به آن به حاکمیت ملی ایران بستگی دارد در صلاحیت دیوان داوری لاهه و شورای امنیت سازمان ملل نیست و دولت ایران هر گونه تصمیم و اقدام شورای امنیت را از پیش مردود می‌داند. (۲۲ تا ۲۶ مهرماه ۱۳۳۰ - نیویورک)؛ در نتیجه این تلاش‌ها، در ۱۹ اکتبر ۱۹۵۱، نماینده فرانسه، در جلسه رسیدگی به ادعای بریتانیا علیه ایران، پیشنهاد کرد تا زمان صدور رأی دیوان، رسیدگی به موضوع به وقت دیگر موکول شود، تا دیوان بتواند درباره صلاحیت خود در مورد رسیدگی به مسئله نفت ایران، تصمیم قاطع و مقتضی اتخاذ نماید. دیوان داوری بین‌المللی لاهه در ۹ ژوئن ۱۹۵۲، موضوع صلاحیت دیوان را مورد رسیدگی قرار داد و سرانجام به این نتیجه رسید که، قرارداد ۱۹۳۳ تنها یک قرارداد اعطای امتیاز بین دولت ایران و یک کمپانی خارجی بوده است و ادعای دولت انگلیس مبنی بر دو جنبه بودن قرارداد ۱۹۳۳ را وارد ندانست. بنابراین، دیوان بین‌المللی صلاحیت رسیدگی به دعوای دولت بریتانیا علیه ایران را ندارد و در نتیجه دستور مورخ ۵ ژوئیه ۱۹۵۱ دیوان از درجه اعتبار ساقط است. به این ترتیب پیروزی بزرگی برای مردم ایران رقم خورد.

۱۱- گزینۀ «۲» ایران در سپتامبر ۱۹۲۸، به عنوان اولین کشور خاورمیانه و مسلمان یکی از کرسی‌های غیردائمی شورای جامعه ملل را به دست آورد و این کرسی را تا ۱۴ سپتامبر ۱۹۳۱ در اختیار داشت. در واقع عضویت ایران در جامعه ملل در دی ماه ۱۳۰۰ طی ماده واحده‌ای به تصویب مجلس ایران رسید. ایران در طول حیات جامعه ملل از اعضای فعال آن بود. ارفع الدوله از سال ۱۹۲۰ تا ۱۹۲۶ ریاست هیئت نمایندگی ایران در جامعه ملل را بر عهده داشت. محمدعلی فروغی (ذکاء الملک) نیز ریاست هیئت نمایندگی ایران را، در دوره عضویت ایران در شورای جامعه ملل برعهده داشت (۱۹۳۱-۱۹۲۸). ایران در سپتامبر ۱۹۳۷ مجدداً به عضویت شورای جامعه ملل درآمد و عضویت خود را تا سال ۱۹۴۰، سال توقف عملی فعالیت‌های جامعه ملل به سبب وقوع جنگ جهانی دوم، حفظ کرد.

۱۲- گزینۀ «۱» دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه حادثه هوایی ۳ ژوئیه ۱۹۸۸ (ج.ا. ایران علیه آمریکا)، در پی مصالحه اطراف دعوی، قرار ترک دعوی مورخ ۲۲ فوریه ۱۹۹۶ را صادر کرد. در واقع از ابتدای تأسیس دیوان بین‌المللی دادگستری، ایران ۴ دعوی نزد دیوان مذکور داشته است که تاکنون بیشترین تعداد دعوی مطرح شده از سوی یک کشور آسیایی نزد دیوان مذکور محسوب می‌گردد. ایران دوبار به عنوان خوانده و دو بار به عنوان خواهان نزد دیوان حضور یافته است.

- در قضیه شرکت نفت ایران و انگلیس (انگلستان علیه ایران)، قرار صادره در مرحله ایراد مقدماتی در ۲۲ جولای ۱۹۵۲ مبنی بر عدم صلاحیت دیوان.

- قضیه کارکنان سیاسی و کنسولی آمریکا در تهران (آمریکا علیه ایران)، حکم صادره در ۲۴ مه ۱۹۸۰ مبنی بر نقض کنوانسیون‌های ۱۹۶۱ و ۱۹۶۳ وین راجع به روابط دیپلماتیک و کنسولی توسط ایران.

- قضیه حادثه هوایی (ج.ا. ایران علیه آمریکا) و قرار ترک دعوی مورخ ۲۲ مه ۱۹۹۶.

- قضیه سکوه‌های نفتی (ج.ا. ایران علیه آمریکا)، حکم صادره در ۶ نوامبر ۲۰۰۳ مبنی بر عدم پذیرش تقاضای خسارت از طرف اطراف دعوی (در بند ۱۲۵ رأی دیوان، اقدامات آمریکا، علیه سکوه‌های نفتی غیر قابل توجیه از دیدگاه حقوق بین‌المللی و کاربرد زور اعلام گردید).

در مورد ماجرای سرنگونی هواپیمای ایران، که در سوم ژوئیه ۱۹۸۸ با ۲۹۰ مسافر و خدمه از بندرعباس عازم دبی بود و توسط ناوچنگی آمریکا به نام وینسنس، مورد اصابت موشک در آب‌های سرزمین ایران قرار گرفت، روابط ایران را با دو کارگزاری ملل متحد یعنی؛ سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو) و دیوان بین‌المللی دادگستری، جهت بررسی موضوع سانحه و تلاش جهت مجازات آمریکا در قبال این اقدام غیر انسانی، شامل شد. در پی آن مقامات ج.ا. ایران طی مکاتبات با رئیس شورای ایکائو، خواستار اعلام محکومیت آمریکا و تأمین امنیت هوانوردی بین‌المللی شدند. که به دنبال اقداماتی از سوی شورا، در تاریخ ۱۷ مارس ۱۹۸۹ طی قطعنامه‌ای، پس از اظهار تأسف از حادثه، آن را ناشی از اشتباه در شناسایی هواپیمای مسافربری اعلام داشته و از محکومیت صریح آمریکا خودداری ورزید. ایران در اعتراض به این تصمیم شورای ایکائو، در ۱۷ می ۱۹۸۹، باتنظیم دادخواستی در دیوان بین‌المللی دادگستری اقامه دعوا کرد. طی آن آمریکا اعلام داشت به عنوان همدردی با قربانیان حادثه و بدون پذیرش هرگونه مسئولیتی، حاضر است به صورت رایگان غرامت پرداخت نماید. ولی ایران با اعلام مخالفت با این تصمیم آمریکا پیش از آنکه دیوان وارد ماهیت دعوی شود و به صدور رأی بپردازد، طبق توافق طرفین اختلاف، دعوی مربوطه را در بیرون از دیوان و به طریق سیاسی حل و فصل کردند. به دنبال آن مقامات ایرانی در ۱۴ ژوئیه ۱۹۸۸ (۲۳ تیر ۱۳۶۷) به شورای امنیت سازمان ملل نیز شکایت کردند و نهایتاً با رایزنی‌ها و تلاش‌های ایران (حضور دکتر ولایتی و محمد جعفر محلاتی به عنوان نمایندگان ایران)، شورای امنیت با ابراز اندوه عمیق از مقصر شناختن آمریکا در حمله به هواپیمای مسافربری ایران که به احتمال زیاد با توی آمریکا روبه‌رو شده، از این امر طفره رفت، لذا اظهار نظر درباره‌ی آن را به تحقیق سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری و دانستن شرح کامل واقعیت‌های حادثه منوط دانست.

فصل پنجم

«سازمان‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل پنجم

- ۱- موفقیت سازمان‌های منطقه‌ای در یک دهه گذشته تاکنون، عبارت است از:
- (۱) حمایت سازمان ملل متحد - کمک‌های صندوق بین‌المللی پول
 (۲) امکانات مالی - حمایت اعضاء - فیصله مؤثر اختلافات
 (۳) توازن قدرت منطقه‌ای - هماهنگی اعضاء - به کارگیری نظریه امنیت دسته جمعی
 (۴) محدود بودن نقش بازیگران خارج در منطقه - اجماع نظر بیشتر در میان اعضاء - حل و فصل اختلافات
- (سراسری ۸۱)
- ۲- مقر دادگاه عدل اسلامی وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی در کجا پیش‌بینی شده است؟
- (۱) پاکستان (۲) کویت (۳) عربستان سعودی (۴) مراکش
- (سراسری ۸۱)
- ۳- سازمان وحدت آفریقا (اتحادیه آفریقایی) در دهه ۱۹۶۰ با تلاش و کوشش کدام یک از رهبران کشورهای آفریقایی تشکیل شد؟
- (۱) هایلده سلاسی (۲) بن بلا (۳) قوام نکرومه (۴) موبوتوسیسکو
- (سراسری ۸۱)
- ۴- کشورهای ایالات متحده آمریکا، چین، ژاپن، کانادا و مالزی، عضو کدام سازمان همکاری اقتصادی هستند؟
- (۱) آ - سه - آن (۲) سارک (۳) نفتا (۴) آپک
- (سراسری ۸۱)
- ۵- اولین اجلاس سران کشورهای عضو اگو، کی و کجا تشکیل شد؟
- (۱) ۱۳۷۰ (۱۹۹۲) آنکارا (۲) ۱۳۷۰ (۱۹۹۲) تهران (۳) ۱۳۷۱ (۱۹۹۳) اسلام آباد (۴) ۱۳۷۲ (۱۹۹۴) تهران
- (سراسری ۸۲)
- ۶- اساسنامه اتحادیه آ- سه - آن کدام یک از موارد زیر است؟
- (۱) بیانیه جاکارتا (۲) بیانیه بانکوک (۳) بیانیه سئول (۴) بیانیه کوالالامپور
- (سراسری ۸۲)
- ۷- مهم‌ترین دلایل سردی روابط ایران و سازمان کنفرانس اسلامی طی سال‌های ۷۹-۱۹۷۳ چه بود؟
- (۱) پیوستن کشورهای تندرو و عرب، نظیر یمن جنوبی، عراق و ساف به سازمان
 (۲) جنگ اعراب و اسرائیل در ۱۹۷۳ و عدم همراهی ایران با اعراب در تحریم نفتی
 (۳) نزدیکی مواضع ملک فیصل پادشاه سعودی با مواضع محافظه کاران در مبارزه با اسرائیل
 (۴) هر سه گزینه صحیح است
- (سراسری ۸۲)
- ۸- در سال ۲۰۰۴ میلادی تعداد اعضای اتحادیه اروپایی به چه رقمی رسید؟
- (۱) ۲۵ (۲) ۱۹ (۳) ۲۰ (۴) ۱۸
- (سراسری ۸۳)
- ۹- نخستین اجتماع اروپایی از نوع فدرال در پدید آمد.
- (۱) بازار مشترک، پارلمان اروپایی، شورای اروپایی
 (۲) اجتماع اروپایی زغال و فولاد، سازمان‌های اقتصادی اروپایی، شورای اروپایی
 (۳) اجتماع اقتصادی اروپا، اجتماع اروپایی انرژی اتمی، اجتماع اروپایی زغال و فولاد
 (۴) سازمان‌های اقتصادی اروپایی، اتحادیه اروپایی مبادله آزاد، شورای کمک‌های اقتصادی متقابل
- (سراسری ۸۳)
- ۱۰- کدام کشورهای اروپایی به ترتیب بیشترین عضویت را در پارلمان اتحادیه اروپا دارند؟
- (۱) آلمان، انگلیس، ایتالیا، فرانسه
 (۲) آلمان، فرانسه، بریتانیا، ایتالیا
 (۳) آلمان، فرانسه، بریتانیا، بلژیک
 (۴) آلمان، فرانسه، بریتانیا، ایتالیا، هلند
- (سراسری ۸۳)
- ۱۱- در قاره آمریکا کدام سازمان رسالتی کاملاً قاره‌ای دارد؟
- (۱) پیمان نفتا
 (۲) سازمان کشورهای آمریکای لاتین
 (۳) سازمان کشورهای آمریکای مرکزی
 (۴) سازمان کشورهای آمریکایی (پان آمریکن)
- (سراسری ۸۳)

- ۱۲- پیمان نفتا در دسامبر ۱۹۹۲ به امضای رهبران کدام کشورها رسید؟
 (۱) آمریکا، کانادا، مکزیک (۲) آمریکا، کانادا، چین (۳) آمریکا، برزیل، کانادا (۴) آمریکا، آرژانتین، ونزوئلا (سراسری ۸۳)
- ۱۳- مقر رسمی سازمان کنفرانس اسلامی کجاست؟
 (۱) مکه (۲) مدینه (۳) جده (۴) بیت المقدس (سراسری ۸۳)
- ۱۴- مواد پیمان ماستریخت در سه قسمت اصلی تنظیم شد که عبارت بودند از:
 (۱) وحدت اقتصادی و پولی - سیاست خارجی و امنیتی مشترک - امور شهروندان و تدابیر داخلی
 (۲) سیستم اروپایی بانک‌های مرکزی - وحدت و همبستگی اتحادیه اروپا - تقویت نهادهای اروپایی
 (۳) تحقق بازار مشترک بدون مرز - تصمیم به تأسیس شورای اروپایی - امور شهروندان و تدابیر داخلی
 (۴) حرکت به سوی نظام فدرالی اروپا - منشور اجتماعی اروپایی - وحدت اقتصادی و پولی (سراسری ۸۴)
- ۱۵- مبنای همکاری اکو در دهه‌ی ۱۹۹۰ با کدام‌یک از سازمان‌های زیر بود؟
 (۱) پیوستن اکو به یونیسف - همکاری با اسکاپ - همکاری‌های اکو و یونسکو
 (۲) همکاری با نهادهای تخصصی سازمان ملل - عضویت در شورای اروپا - همکاری با بانک توسعه آسیایی - تفاهم همکاری میان اکو و یونیدو
 (۳) ارتباط با شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل - تفاهم همکاری با مجمع عمومی سازمان ملل - عضویت در سازمان بین‌المللی کار - عضویت در سازمان کنفرانس اسلامی
 (۴) ایجاد ارتباط میان اکو و دو سازمان کنفرانس اسلامی و آ.سه. آن - عضویت در بانک توسعه اسلامی - گسترش همکاری اکو و اوپک - توسعه همکاری‌های اکو و یونسکو. (سراسری ۸۴)
- ۱۶- عضویت در سازمان کنفرانس اسلامی، شامل کدام گروه از کشورها می‌باشد؟
 (۱) کشورهای مسلمانی که دارای حکومت اسلامی و دین رسمی اسلام باشند - اکثریت مردم آن مسلمان باشند، اما دارای حکومت غیر مسلمان باشند - اکثریت مردم آن مسلمان، ولی فاقد دین رسمی بوده و نظامی لائیک دارند.
 (۲) کلیه کشورهای مسلمانی که اساسنامه سازمان کنفرانس اسلامی را امضاء کرده باشند - کلیه کشورهای مسلمان که در اجلاس سران کشورهای اسلامی در رباط شرکت کرده‌اند.
 (۳) کلیه کشورهای مسلمان که در تعریف حقوق بین‌الملل اسلامی در ردیف «دارالاسلام» قرار دارند و اساسنامه سازمان را امضاء نموده‌اند.
 (۴) کشورهای اسلامی غیر متخاصم - کشورهای مسلمانی که در اجلاس سران کشورهای اسلامی در رباط شرکت کرده باشند. (سراسری ۸۴)
- ۱۷- کشور آمریکایی عضو سازمان کنفرانس اسلامی کدام است؟
 (۱) اکوادور (۲) السالوادور (۳) سورینام (۴) ونزوئلا (سراسری ۸۴)
- ۱۸- در کدام سازمان، ۳ عضو از کشورهای داری حق وتو و ۴ کشور از اعضای گروه ۸ عضویت دارند؟
 (۱) آند (۲) آپک (۳) اتحادیه اروپایی (۴) گروه شانگهای (سراسری ۸۴)
- ۱۹- برنامه «اتحاد برای پیشرفت» به تصویب کدام کنفرانس رسید؟
 (۱) لندن (۲) پاریس (۳) پونتادال استه (۴) سانفرانسیسکو (سراسری ۸۴)
- ۲۰- ارکان اساسی اتحادیه اروپا کدام است؟
 (۱) پارلمان اروپایی، کمیسیون، کمیته برنامه‌ریزی، کمیته حقوق بشر
 (۲) پارلمان اروپایی، شورای وزیران، کمیسیون، دیوان دادگستری، کمیته حقوق بشر
 (۳) شورای وزیران، کمیسیون، دیوان دادگستری، کمیته حقوق بشر
 (۴) پارلمان اروپایی، شورای وزیران، کمیسیون، دادگاه حقوق بشر اروپایی (سراسری ۸۴)
- ۲۱- رهبران مؤسس جنبش عدم تعهد چه کسانی بودند؟
 (۱) احمد سوکارنو، جمال عبدالناصر، محمد زیاد باره و ملک فیصل
 (۲) احمد سوکارنو، جمال عبدالناصر، جمال عبدالناصر، ملک فیصل و مارشال تیتو
 (۳) احمد سوکارنو، جمال عبدالناصر، جواهر لعل نهرو و مارشال تیتو
 (۴) احمد سوکارنو، جمال عبدالناصر، ملک فیصل و جواهر لعل نهرو (سراسری ۸۴)
- ۲۲- کدام کشورها از اوپک خارج شدند؟
 (۱) گابن و اکوادور (۲) لیبی و گابن (۳) مکزیک و اکوادور (۴) ونزوئلا و نیجریه (سراسری ۸۴)

- ۲۳- پیمان نفتا در دسامبر ۱۹۹۲ به امضاء رهبران کدام کشورها رسید؟
 (۱) آمریکا، کانادا و برزیل (۲) آمریکا، کانادا و چین (۳) آمریکا، کانادا و مکزیک (۴) کانادا، مکزیک و آرژانتین (سراسری ۸۵)
- ۲۴- کدام سازمان بین‌المللی، مقر خود را بر اساس اصل عدم تمرکز انتخاب کرده است؟
 (۱) اوپک (۲) اتحادیه اروپا (۳) اتحادیه عرب (۴) سازمان کنفرانس اسلامی (سراسری ۸۵)
- ۲۵- پایه و اساس «سیستم دفاع جمعی اروپایی» مربوط به کدام گزینه می‌باشد؟
 (۱) معاهده بروکسل (۲) معاهده شمال (۳) پیمان ماستریخت (۴) منشور آتلانتیک (سراسری ۸۵)
- ۲۶- اساسنامه «اتحادیه آ - سه - آن» بیانیه است.
 (۱) بانکوک (۲) جاکارتا (۳) کوالالامپور (۴) استول (سراسری ۸۵)
- ۲۷- کدام کشورها در پارلمان اروپا بیشترین نماینده را دارند؟
 (۱) آلمان، انگلیس، ایتالیا و فرانسه (۲) آلمان، انگلیس، ایتالیا و هلند (۳) آلمان، ایتالیا، فرانسه و اسپانیا (۴) آلمان، ایتالیا، ترکیه و فرانسه (سراسری ۸۵)
- ۲۸- مقر دائم سازمان وحدت آفریقا کدام شهر است؟
 (۱) آدیس آبابا (۲) الجزیره (۳) قاهره (۴) طرابلس (سراسری ۸۵)
- ۲۹- زمینه‌های همگرایی در اروپا، کدام است؟
 (۱) اوضاع بین‌المللی - تلاش‌های همزمان در جهت وحدت اقتصادی و سیاسی - وضعیت روحی، روانی اروپاییان در آستانه همگرایی
 (۲) شرایط جغرافیایی - زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی - پیوستگی سیاسی - سازگاری نظام‌های اقتصادی
 (۳) زمینه‌های اعتقادی، آرمانی - شرایط جغرافیایی - اوضاع بین‌المللی - وضعیت روحی، روانی
 (۴) تبلور عینی آرزوها - پیوستگی سیاسی - اوضاع بین‌المللی - ساختار نهادی (سراسری ۸۵)
- ۳۰- سند تأسیس اتحادیه‌ی اروپایی است.
 (۱) معاهده رم (۲) معاهده نیس (۳) پیمان ماستریخت (۴) معاهده واحد اروپایی (سراسری ۸۶)
- ۳۱- چرا دولت فرانسه در سال ۱۹۶۶ از سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (بخش نظامی)، خارج شد؟
 (۱) اختلاف با انگلستان بر سر میزان بودجه پرداختی به سازمان مذکور
 (۲) دیدگاه منفی ژنرال دوگل رئیس‌جمهور وقت فرانسه نسبت به سازمان ناتو و سیاست‌های توسعه طلبانه آن
 (۳) اختلاف با سایر کشورهای عضو سازمان به ویژه انگلستان و ایتالیا درباره پیوستن ترکیه و یونان به سازمان
 (۴) اعتراض به برتری ایالات متحده آمریکا و اقدامات خودسرانه آن کشور و عدم مشاوره با دیگر اعضای سازمان در مسائل بین‌المللی (سراسری ۸۶)
- ۳۲- پیمان نفتا در ۱۹۹۲ به امضای رهبران کدام کشورها رسید؟
 (۱) کانادا، مکزیک، ایالات متحده آمریکا (۲) آمریکا، برزیل، ونزوئلا (۳) آمریکا، مکزیک، اروگوئه (۴) آمریکا، کانادا، آرژانتین (آزاد ۸۶)
- ۳۳- کدام سازمان منطقه‌ای اولین محصول پایان جنگ سرد بود؟
 (۱) نفتا (۲) آپک (۳) گروه شانگهای ۵ (۴) اتحادیه آفریقایی (آزاد ۸۶)
- ۳۴- نخستین جلوه‌گاه وحدت اروپا براساس طرح چه کسی بود؟
 (۱) ژان مونه (۲) چرچیل (۳) ژنرال دوگل (۴) رابرت شومان (آزاد ۸۶)
- ۳۵- کدام موارد از دستاوردهای اقتصادی سازمان کنفرانس اسلامی به هنگام ریاست ایران بر این نهاد بود؟
 (۱) همکاری سازمان کنفرانس اسلامی با سایر سازمان‌های بین‌المللی (۲) کمیته هماهنگی اقدامات مشترک اسلامی
 (۳) بازار مشترک و آماده سازی امت اسلامی برای ورود به قرن ۲۱ (۴) ایجاد مناطق آزاد تجاری مشترک بین اعضا (آزاد ۸۶)
- ۳۶- عمده‌ترین عوامل ضعف جنبش عدم تعهد کدام مورد است؟
 (۱) پایان نظام دوقطبی و از دست رفتن علت وجودی جنبش (۲) عدم تجانس دولت‌های عضو و فقدان ضمانت اجرا در تصمیمات
 (۳) فقدان طرح و برنامه مشخص برای آینده (۴) عدم وجود یک ساختار تشکیلاتی در چارچوب جنبش (آزاد ۸۶)

- ۳۷- بالاترین مرجع پیمان ناتو کدام رکن است؟
 (۱) شورای آتلانتیک شمالی (۲) کمیته برنامه‌ریزی دفاعی (۳) کمیته مسائل هسته‌ای (۴) دبیرخانه (آزاد ۸۶)
- ۳۸- مهم‌ترین مانع رشد و گسترش اتحاد و همکاری در میان دولت‌های آمریکایی از طریق «اتحادیه پان آمریکن»، چیست؟ (سراسری ۸۷)
 (۱) پراکندگی و گستردگی و پیچیدگی عواملی چون زبان، فرهنگ، نژاد و مذهب در این منطقه
 (۲) دشواری دستیابی به توافق به دلیل ضوابط و مقررات دست و پاگیر در سازمان
 (۳) دشمنی دیرینه و تاریخی بعضی از کشورهای این منطقه با یکدیگر
 (۴) حضور کشور قدرتمند آمریکا در سازمان و مداخلات گسترده آن
- ۳۹- سه کشور تشکیل دهنده سازمان «آر. سی. دی» عبارت بودند از ایران، (سراسری ۸۷)
 (۱) عراق و ترکیه (۲) پاکستان و ترکیه (۳) عراق و پاکستان (۴) پاکستان و افغانستان
- ۴۰- پس از فروپاشی دیوار برلین، ناتو چه واکنشی از خود نشان داد؟ (سراسری ۸۷)
 (۱) دست به تشکیل «نیروی واکنش سریع» زد و از این طریق آمادگی و توان نظامی خود را افزایش داد.
 (۲) دست به تشکیل «نیروهای اصلی دفاعی» زد و از این طریق تعداد پرسنل نظامی خود را افزایش داد.
 (۳) استراتژی «نیروهای اضافی» را اتخاذ کرد و از این طریق تعداد قابل توجهی از پرسنل خود را کاهش داد.
 (۴) دست به تشکیل «شورای همکاری آتلانتیک شمالی» زد و از این طریق ثبات در منطقه اروپایی شرقی و مرکزی را تقویت نمود.
- ۴۱- عامل اصلی کنشدن فعالیت سازمان همکاری عمران منطقه‌ای (آر - سی - دی) و سپس تعلیق آن و سرانجام انحلال سازمان چه بود؟ (سراسری ۸۷)
 (۱) فشارها و مداخلات خارجی به ویژه آمریکا
 (۲) محدود شدن اعضای سازمان به سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه
 (۳) پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و عدم همخوانی اهداف سازمان با شرایط جدید ایران
 (۴) بروز اختلاف شدید بین اعضاء به دلیل بافت ناهماهنگ فرهنگی، سیاسی و اقتصادی ملت‌ها و دولت‌های مذکور
- ۴۲- مهم‌ترین اهداف اتحادیه اروپا در نظام بین‌الملل چیست؟ (آزاد ۸۷)
 (۱) همکاری‌های نظامی (۲) فعالیت‌های صنعتی
 (۳) ارتقاء حقوق بشر و همکاری‌های اقتصادی - سیاسی (۴) همکاری‌های علمی
- ۴۳- ناتو چه نوع سازمانی است؟ (آزاد ۸۷)
 (۱) حقوقی (۲) دفاعی - امنیتی (۳) سیاسی (۴) اقتصادی
- ۴۴- شورای همکاری خلیج فارس چه نوع سازمانی است؟ (آزاد ۸۷)
 (۱) حکومتی - منطقه‌ای (۲) غیرحکومتی (۳) فرا منطقه‌ای (۴) بین‌المللی
- ۴۵- مقر دبیرخانه سازمان کنفرانس اسلامی بر اساس منشور این سازمان کجاست؟ (سراسری ۸۸)
 (۱) بیت‌المقدس (۲) قاهره (۳) کویت (۴) جدّه
- ۴۶- کدام دولت‌ها از پذیرش معاهده تأسیس «کشورهای مستقل مشترک المنافع» (CIS) امتناع ورزیدند؟ (سراسری ۸۸)
 (۱) اوکراین و بلاروس (۲) قزاقستان و قرقیزستان
 (۳) ارمنستان، آذربایجان و گرجستان (۴) استونی، لتونی و لیتوانی
- ۴۷- مقرر ثابت گروه هشت (G8)، کجاست؟ (سراسری ۸۸)
 (۱) توکیو (۲) واشنگتن (۳) نیویورک (۴) فاقد مقر ثابت است
- ۴۸- در چارچوب ناتو، چند کشور در «طرح مشارکت برای صلح» سازمان مذکور همکاری می‌کنند؟ (سراسری ۸۸)
 (۱) ۱۶ (۲) ۱۸ (۳) ۲۳ (۴) ۳۲
- ۴۹- نخستین اجلاس گروه دی هشت (D8) در کجا و چه زمانی تشکیل شد؟ (سراسری ۸۸)
 (۱) استانبول - ژوئن سال ۱۹۹۷ (۲) تهران - ژوئیه سال ۱۹۹۷ (۳) تاشکند - ژوئیه سال ۱۹۹۸ (۴) دوشنبه - ژانویه سال ۱۹۹۸

- کله ۵۰- سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) جزء کدام دسته از سازمان‌ها است؟ (آزاد ۸۸)
- (۱) سیاسی (۲) حقوقی (۳) فرهنگی - اجتماعی (۴) دفاعی - امنیتی
- کله ۵۱- اتحادیه عرب دارای چند دولت عضو می‌باشد؟ (سراسری ۸۹)
- (۱) ۲۱ (۲) ۲۶ (۳) ۲۲ (۴) ۲۵
- کله ۵۲- اتحادیه تجارت آزاد آمریکای لاتین در چه سالی و بر اساس چه معاهده‌ای تشکیل شد؟ (سراسری ۸۹)
- (۱) ۱۹۸۵ - ریودوژانیرو (۲) ۱۹۵۰ - کاراکاس (۳) ۱۹۶۰ - مونتو ویدئو (۴) ۱۹۴۸ - بوگوتا
- کله ۵۳- سازمان کنفرانس اسلامی از کشور آسیایی، کشور آفریقایی و کشور عربی تشکیل شده است. (سراسری ۸۹)
- (۱) ۲۱ - ۱۷ - ۱۲ (۲) ۱۱ - ۱۶ - ۱۸ (۳) ۱۰ - ۲۲ - ۱۵ (۴) ۱۲ - ۱۸ - ۱۹
- کله ۵۴- هدف اصلی جامعه اروپایی انرژی هسته‌ای (اوراتوم)، کدام است؟ (سراسری ۸۹)
- (۱) تأسیس صنایع هسته‌ای و فراهم کردن تمهیدات رشد سریع آن در جامعه اروپا
(۲) تشویق تحقیقات و توزیع اطلاعات فنی هسته‌ای در منطقه اروپا و جهان
(۳) تسهیل و تضمین سرمایه‌گذاری برای ایجاد تأسیسات اساسی مورد نیاز انرژی هسته‌ای
(۴) نظارت بر مواد هسته‌ای و برقراری روابط با دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی در امور مربوط به استفاده صلح‌آمیز از انرژی
- کله ۵۵- روش غالب رأی‌گیری در شورای اتحادیه عرب، چگونه است؟ (سراسری ۸۹)
- (۱) اتفاق آراء (۲) $\frac{2}{3}$ آراء (۳) اکثریت مطلق (۴) اجماع
- کله ۵۶- اتحادیه اروپا چه نوع سازمانی محسوب می‌شود؟ (آزاد ۸۹)
- (۱) سازمان منطقه‌ای با تأثیر بین‌المللی (۲) سازمان غیر حکومتی
(۳) سازمان اقتصادی (۴) سازمان منطقه‌ای محدود
- کله ۵۷- چگونه سازمان ملل توانست بحران دارفور را در دیوان کیفری بین‌المللی مطرح کند؟ (آزاد ۸۹)
- (۱) توصیه دبیر کل (۲) از طریق شورای امنیت
(۳) قطعنامه شورای اقتصادی و اجتماعی (۴) رأی دیوان دادگستری بین‌المللی

باسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنگوری فصل پنجم

۱- گزینه «۳» موفقیت سازمان‌های منطقه‌ای در طی یک دهه گذشته در زمینه‌هایی چون: توازن قدرت منطقه‌ای، هماهنگی اعضا و به‌کارگیری نظریه امنیت دسته‌جمعی، بوده است. سازمان‌های منطقه‌ای به گروهی از سازمان‌های بین‌المللی اطلاق می‌شود که در منطقه‌ای خاص از یک قاره به وجود آمده باشند و فقط واحدهای سیاسی مستقر در آن منطقه بتوانند در آن عضویت یابند. این سازمان‌ها به دنبال توافقی‌هایی هستند که برای تعامل همکاری پیرامون موضوعات مورد علاقه مشترک دولت‌ها و تأمین منافع جمعی آن‌ها شکل می‌گیرد. پس از پایان جنگ سرد و دگرگونی‌های ساختاری و تحولات چشمگیر در روابط بین‌الملل، جهان وارد مرحله‌ای انتقالی با ویژگی‌هایی تازه شد. واگذاری مسئولیت‌های بیشتر به سازمان‌های منطقه‌ای، تحکیم و گسترش نقش این سازمان‌ها در مدیریت بین‌المللی، از جمله رویکردهای نوین پس از جنگ سرد به شمار می‌آید. امروزه نو منطقه‌گرایی به عنوان واکنشی به روند جهانی شدن و آثار و پیامدهای آن، محصول کاهش هژمونی آمریکا، فروپاشی نظام کمونیستی و نظام‌های فرعی تابع آن است که نه تنها شامل توسعه بازرگانی و اقتصادی می‌شود، بلکه امور زیست‌محیطی، اجتماعی و امنیتی را هم در جوامع و کشورهایی که گونه‌های تازه‌ای از ساختارهای همکاری منطقه‌ای را تجربه می‌کنند، در بر می‌گیرد. در گزینه «۱» به دلیل اینکه وجود سازمان‌های منطقه‌ای می‌تواند به عنوان یک چالش نوین در برابر سازمان ملل باشد، نادرست است.

۲- گزینه «۲» سازمان کنفرانس اسلامی دارای چهار رکن است که عبارت‌اند از: (۱) کنفرانس سران کشورهای اسلامی (۲) کنفرانس وزرای خارجه کشورهای اسلامی (۳) دبیرخانه سازمان (مقر آن بر اساس منشور سازمان، شهر بیت‌المقدس است، اما تا زمان رفع اشغال صهیونیست‌ها از قدس شریف، «جده» به طور موقت مقر دبیرخانه سازمان می‌باشد) (۴) دیوان یا دادگاه بین‌المللی عدل اسلامی. لازم به توضیح است که: این رکن در اجلاس پنجم سران کنفرانس اسلامی در کویت به سال ۱۹۸۷، طی قطعنامه‌ای ایجاد شد. بر طبق اساسنامه، مقر دادگاه بین‌المللی عدل اسلامی در کویت می‌باشد. این دادگاه متشکل از ۷ قاضی است که برای مدت چهار سال از جانب وزرای امور خارجه کشورهای عضو انتخاب می‌شوند و شریعت اسلامی را به عنوان منبع اصلی حکم مورد استفاده قرار خواهند داد. البته این رکن هنوز رسمیت نیافته و تشکیل نشده است و فقط هفت دولت عضو یعنی: کویت، عربستان، لیبی، اردن، قطر، مصر و بحرین اسناد مربوط به تصویب را به دبیرخانه ارسال کرده‌اند. قابل ذکر اینکه، زبان‌های رسمی دادگاه بین‌المللی عدالت اسلامی عبارت‌اند از: عربی، انگلیسی و فرانسه.

۳- گزینه «۱» سازمان وحدت آفریقا (Organization of African Unity (OAU)، در ۲۵ مه ۱۹۶۳ با تلاش فراوان «هایله سلاسی» امپراتور اتیوپی در آدیس آبابا، پایتخت این کشور تشکیل گردید. این سازمان تمام کشورهای قاره آفریقا را در بر می‌گیرد. ارکان این سازمان نیز شامل: کنفرانس سران کشورها و دولت‌ها، شورای وزیران و دبیرخانه دائم می‌باشد. در واقع هدف از ایجاد این سازمان در درجه اول، کمک به گروه‌های پرشمار اقوام آفریقایی بود که در آن زمان هنوز در قید استعمار دولت‌های اروپایی بودند تا به استقلال سیاسی نایل شوند. در درجه دوم، سازمان قصد داشت تمام کشورهای قاره را در چارچوب یک واحد سیاسی متحد یا فدراسیون قرار دهد. در اجلاس سران ۲۰۰۲ که در دوربان آفریقای جنوبی برگزار شد، از ادغام سازمان وحدت آفریقا و جامعه اقتصادی آفریقا که از سال ۱۹۸۱ تأسیس شده بود، «اتحادیه آفریقایی» شکل گرفت. امروزه این اتحادیه شامل ۵۳ کشور است که تمامی کشورهای آفریقایی به جز مراکش را شامل می‌گردد. مراکش در سال ۱۹۸۴ به دلیل پذیرش عضویت جمهوری عربی صحرا از سازمان وحدت آفریقا خارج شد. علاوه بر اهداف پنج‌گانه این اتحادیه، اتحادیه داشتن یک پول مشترک آفریقایی به نام «آفرو» و یک نیروی دفاعی یکپارچه برای قاره آفریقا را در زمره اهداف بلندمدت خود در نظر دارد.

۴- گزینه «۴» آغاز تحولات جهانی در دهه ۸۰ میلادی، رشد اقتصادی بالای کشورهای آسیا - اقیانوسیه، بلوک‌بندی اقتصادی اروپا و قرارداد بازرگانی آزاد آمریکای شمالی (نفتا) موجب شد تا کشورهای منطقه آسیا - اقیانوسیه در اندیشه تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و ایجاد سازمان‌های جدید اقتصادی مانند «آپک» بیفتند. سازمان همکاری و اقتصادی آسیا - اقیانوسیه (آپک) به ابتکار استرالیا در سال ۱۹۸۹ تأسیس شد و از شرق تا غرب، فضایی به طول دوازده هزار کیلومتر را در بر می‌گیرد. نشست سالانه این سازمان، با شرکت سران کشورها در پایتخت هر یک از کشورهای عضو تشکیل می‌شود و رئیس کشور برگزار کننده اجلاس، برای مدت یک سال به عنوان رئیس سازمان انتخاب می‌شود. قابل ذکر اینکه، اعضای این سازمان، همان اعضای آ.سه. آن به علاوه کشور استرالیا، آمریکا، چین، ژاپن، کانادا، مالزی، شیلی، برونئی، کره جنوبی، هنگ کنگ، اندونزی، مکزیک، پاپوئی، گینه جدید، زلاندنو، تایلند، سنگاپور، فیلیپین، پرو، روسیه و ویتنام، می‌باشد.

۵- گزینه «۲» فعالیت سازمان همکاری عمران منطقه‌ای (Regional cooperation for Development (R.c.d)) از سال ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۷، ادامه یافت. از اوایل سال ۱۳۵۷، با اوج‌گیری انقلاب اسلامی، فعالیت آر - سی - دی روند آهسته‌تری به خود گرفت. نهایتاً در دی ماه ۱۳۵۹، به علت عدم همکاری ایران با آن سازمان، تصمیم به انحلال آن گرفته شد.

اما علی‌رغم انحلال این سازمان حس همکاری سه جانبه بین کشورهای ایران و پاکستان و ترکیه از بین نرفت. از دلایل مهم حفظ این همکاری می‌توان به جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، محاصره اقتصادی کشورهای غربی علیه ایران، همکاری گسترده اعراب با عراق و وجود اصل همکاری و ارتباط با کشورهای

همسایه، مسلمان و جهان سوم به عنوان یکی از اصول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد. پاکستان نیز به دلیل اختلافات خود با هند و وجود ناآرامی‌های داخلی به دنبال کسب وجهه سیاسی بود. ترکیه نیز به دلایل داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی، خواهان گسترش روابط خود با ایران و پاکستان بود. لذا همکاری‌های این سه کشور تحت نام جدید «سازمان همکاری اقتصادی (اکو)» (Economic cooperation organization (E.c.o)) از نهم بهمن ۱۳۶۳ مجدداً آغاز شد و گسترش و تقویت سازمان مذکور در بخش‌های اقتصادی، بازرگانی، علمی، صنعتی و فرهنگی مورد تأکید سران و مقامات عالی سه کشور قرار گرفت. اولین اجلاس سران کشورهای عضو اکو، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در ۲۷ و ۲۸ بهمن ۱۳۷۰ (۱۹۹۲) در تهران تشکیل شد. مقرر دبیرخانه اکو نیز در تهران می‌باشد.

۶- گزینه «۲» در ۸ آگوست ۱۹۶۷ وزرای خارجه پنج کشور مالزی، فیلیپین، اندونزی، تایلند و سنگاپور با صدور اعلامیه بانکوک (اساسنامه اتحادیه) در تایلند، اساسنامه اتحادیه ملل جنوب شرقی آسیا موسوم به آ-سه-آن را امضا کردند. بعد از آن در سال ۱۹۸۴ برونئی دارالسلام، در سال ۱۹۹۵ ویتنام، در سال ۱۹۹۷ لائوس و میانمار و در سال ۱۹۹۹ کامبوج نیز به این اتحادیه پیوستند و اعضای آن به ده عضو رسید. اهداف این اتحادیه طبق اعلامیه بانکوک شامل؛ توسعه همکاری‌های مشترک و متقابل در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، فنی، آموزشی و پرورشی، مسائل مربوط به محیط زیست، حقوق بشر و دموکراسی می‌باشد. دبیرخانه آ.سه. آن در شهر جاکارتای اندونزی واقع شده است.

۷- گزینه «۴» از مهم‌ترین دلایل سردی روابط ایران و سازمان کنفرانس اسلامی در فاصله سال‌های ۱۹۷۳-۷۹ و نقطه اوج آن، می‌توان به عوامل ذیل اشاره کرد: (۱) نزدیکی مواضع ملک فیصل پادشاه سعودی با مواضع محافظه کاران در مبارزه با اسرائیل (۲) جنگ اعراب و اسرائیل در ۱۹۷۳ و عدم همراهی ایران با اعراب در تحریم نفتی توسط کشورهای اسلامی تولیدکننده نفت علیه کشورهای حامی اسرائیل (۳) پیوستن کشورهای تندرو و عرب، نظیر یمن جنوبی و عراق و ساف به سازمان در واقع ایران در کنار مراکش و عربستان سعودی از بنیان‌گذاران سازمان کنفرانس اسلامی بود و محمدرضا پهلوی در سال ۱۹۶۹ در رباط، طی اولین اجلاس سران این سازمان در زمرة رهبرانی بود که در کنار ملک حسن پادشاه مراکش به سخنرانی پرداخت. ایران این نقش فعال خود را تا سال ۱۹۷۳ ادامه داد. اما از این سال به بعد بنا به دلیل ذکر شده فوق، روابط ایران و سازمان کنفرانس اسلامی رو به سردی گذاشت. در دهه اول پس از پیروزی انقلاب اسلامی (۱۹۷۹) که همزمان با سال‌های جنگ تحمیلی هشت ساله بود نگاه ایران به کنفرانس اسلامی به شدت بدبینانه بود و این سازمان را فاقد مشروعیت می‌دانست زیرا سازمان از سوی سران دست‌نشانده کشورهای اسلامی اداره می‌شد. با حوادث جمعه خونین که در سال ۱۹۸۸ منجر به بحرانی شدن روابط میان تهران و ریاض شد، روابط ایران و سازمان مذکور به بدترین وضع ممکن رسید. با پایان یافتن جنگ تحمیلی روابط ایران و کنفرانس اسلامی آرام آرام بهبود یافت و دور جدیدی از روابط میان طرفین را به همراه آورد. در دهه دوم با روی کار آمدن آقای محمدخاتمی ریاست جمهوری ایران، تعادل ایران با سازمان کنفرانس اسلامی بیشتر شد و هشتمین کنفرانس سران کشورهای اسلامی در ۱۹۹۷ (۱۳۷۶) در تهران برگزار شد. قابل ذکر است که، سازمان کنفرانس اسلامی در واقع تنها مرجع رسمی بین‌المللی است که تمامی کشورهای اسلامی را در بر می‌گیرد، بدین لحاظ نمی‌تواند و نباید در سیاست خارجی ج.ا. ایران مورد غفلت قرار گیرد.

۸- گزینه «۱» در سال ۲۰۰۴ میلادی تعداد اعضای اتحادیه اروپا ۲۵ عضو بود. در واقع این اتحادیه موفق‌ترین سازمان منطقه‌ای است که هدف آن به وجود آوردن وحدت اقتصادی، توسعه اجتماعی و در نهایت وحدت سیاسی کشورهای اروپایی است. در اول مه ۲۰۰۴ میلادی با پیوستن ده عضو جدید (لهستان، چک، مجارستان، اسلواکی، لتونی، لیتوانی، استونی، اسلوانی، جزایر مالت و قبرس یونانی) تعداد اعضای این اتحادیه به ۲۵ عضو رسید این اتحادیه هم اکنون ۲۷ عضو دارد (در سال ۲۰۰۷ بلغارستان و رومانی نیز به عضویت اتحادیه درآمدند). قابل ذکر اینکه، عضویت ترکیه نیز در دست بررسی می‌باشد ولی هنوز مورد پذیرش اعضاء قرار نگرفته است.

۹- گزینه «۳» با تأسیس جامعه اروپایی ذغال و فولاد و امضاء نمایندگان فرانسه، آلمان، ایتالیا و کشورهای بنه لوکس (بلژیک، هلند و لوکزامبورگ) در ۲۸ آوریل ۱۹۵۱ در پاریس، اولین گام عملی در راه همکاری و وحدت اروپا با امضاء معاهده پاریس برداشته شد. به دنبال آن دو جامعه دیگر یعنی: جامعه اروپایی انرژی اتمی (اوراتوم) و جامعه اقتصادی اروپا (بازار مشترک)، به موجب معاهده‌های ۲۵ مارس ۱۹۵۷ موسوم به معاهده رم به وجود آمدند. بدین ترتیب نخستین اجتماع اروپایی از نوع فدرال در اجتماع اقتصادی اروپا، اجتماع اروپایی انرژی اتمی و اجتماع اروپایی ذغال و فولاد، پدید آمد. این اجتماعات از طرف بنیان به منظور عبور از مرحله ملی به فراملی در راه وحدت اروپا (فوق ملی) بود و اتحادیه، اولین جلوه وحدت اروپا قلمداد می‌شود. لازم به ذکر است اتحادیه اروپایی در سال ۱۹۹۲ با پیمان ماستریخت جنبه عینی پیدا کرد.

۱۰- گزینه «۱» پارلمان اروپایی، مجلسی است که نمایندگان آن به طور مستقیم توسط کشورهای عضو انتخاب می‌شوند. امروزه ترکیب پارلمانی اروپایی بدین شرح است: آلمان ۹۹ عضو، ایتالیا ۸۷، فرانسه ۸۷، انگلستان ۸۷، فرانسه ۸۷، اسپانیا ۶۴، هلند ۳۱، بلژیک ۲۵، یونان ۲۵، دانمارک ۱۶، فنلاند ۱۶، پرتغال ۲۵، اتریش ۲۱، ایرلند ۱۵، لوکزامبورگ ۶ و سوئد ۲۲ نماینده. بعد از آن طبق پیمان نیس، تعداد نمایندگان عضو آتی اتحادیه در پارلمان به شرح ذیل مشخص شده است: لهستان ۵۰ نماینده، رومانی ۳۳، جمهوری چک ۲۰، بلغارستان ۱۷، اسلواکی ۱۳، لیتوانی ۱۲، لتونی ۸، اسلوانی ۷، استونی ۶، قبرس ۶ و مالت ۵ نماینده.

۱۱- گزینه «۴» در قاره آمریکا تنها سازمانی که رسالتی کاملاً قاره‌ای دارد، سازمان کشورهای آمریکایی (پان آمریکن) است. قلمرو حوزه عمل سایر سازمان‌های آمریکایی محدودتر است. بدین لحاظ، سازمان‌های آمریکایی را می‌توان به چهار گروه تقسیم نمود:

۱- سازمان کشورهای آمریکایی

۲- سازمان کشورهای آمریکای مرکزی

۳- سازمان کشورهای آمریکای لاتین

۴- سازمان کشورهای حوزه کارائیب.

۱۲- گزینه «۱» پیمان نفتا در دسامبر ۱۹۹۲ به امضای رهبران آمریکا، کانادا و مکزیک رسید. در بحث سازمان‌های آمریکایی، سازمان نفتا یا موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی ابتدا در ژانویه ۱۹۸۸ بین آمریکا و کانادا امضاء شد و از ژانویه ۱۹۸۹ به اجرا درآمد. مکزیک نیز در اکتبر ۱۹۹۲ به عضویت درآمد و این موافقت‌نامه سرانجام در نوامبر ۱۹۹۳ تصویب گردید و از اول ژانویه ۱۹۹۴ به اجرا درآمد. مقر این سازمان در شهر اتاوا در کاناداست. طبق این موافقت‌نامه در مدت ۱۵ سال تمام، محدودیت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری میان آمریکا، کانادا و مکزیک به تدریج از بین می‌رود. در بخش حمل و نقل وسایل نقلیه سنگین آزادی کامل حرکت بین سه کشور از سال ۲۰۰۰ برقرار شده است. در واقع نفت یک پیمان منحصر به آمریکایی شمالی است، در حالی که گزینه‌های دیگر این گونه نیستند.

۱۳- گزینه «۴» مقر دبیرخانه سازمان کنفرانس اسلامی بر اساس منشور آن، شهر «بیت المقدس» است؛ اما تا زمان رفع اشغال صهیونیست‌ها از قدس شریف، «جده» به طور موقت مقر دبیرخانه خواهد بود.

۱۴- گزینه «۱» سران جامعه اروپا در تاریخ ۹ و ۱۰ دسامبر ۱۹۹۱ در شهر ماستریخت هلند گرد هم آمدند تا در راستای تحقق وحدت اروپا در ابعاد سیاسی، اقتصادی، نظامی و غیره و ضمن بحث و بررسی، قراردادهای از قبل تعیین شده‌ی وزرای خارجه‌ی این جامعه را امضا نمایند. این قراردادها بر پایه‌ی سه اصل وحدت اقتصادی، سیاسی و پولی و نیز یکسان کردن سیاست خارجی استوار بود. در واقع مواد پیمان ماستریخت در سه قسمت اصلی و اساسی تنظیم شد که عبارت‌اند از: وحدت اقتصادی و پولی، سیاست خارجی و امنیتی مشترک، امور شهروندان و تدابیر داخلی. هرچند اعضای جامعه نسبت به این قراردادها همسویی کامل نداشتند ولی سرانجام با در نظر داشتن این اختلافات و با توجه به نقاط اشتراک، معاهده ماستریخت در ۲۱۲ صفحه (مرکب از ۳۰۰ ماده، ۱۷۰ پروتکل و ۳۳ اعلامیه) در هفتم فوریه ۱۹۹۲، به وسیله نمایندگان ۱۲ کشور عضو جامعه‌ی اروپا امضا شد. این پیمان عملاً از اول ژانویه ۱۹۹۵ اجرا شد و نام جامعه اروپا به «اتحادیه اروپا» تغییر یافت. در واقع این پیمان ملقمه‌ای از توافق‌های گذشته است که در رأس آن‌ها، عهدنامه سال ۱۹۵۷ رُم و قرارداد اروپای واحد ۱۹۸۶ قرار دارد.

۱۵- گزینه «۴» مبنای همکاری اکو درده‌ی ۱۹۹۰، ایجاد ارتباط میان اکو و دو سازمان کنفرانس اسلامی و آ.سه. آن (اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا)، عضویت در بانک توسعه اسلامی، گسترش همکاری اکو و اوپک و توسعه همکاری اکو و یونسکو، بوده است.

۱۶- گزینه «۲» اعضای سازمان کنفرانس اسلامی در سه گروه جغرافیایی عربی، آسیایی و آفریقایی، تقسیم‌بندی شده‌اند، که مشخصات (درآمد سرانه، نژاد، نوع حکومت، گروه‌بندی‌های سیاسی و غیره) متفاوتی دارند. براساس ماده‌ی ۸ اساسنامه این سازمان، کشورهای عضو بایستی دارای این شرایط باشند: اساسنامه‌ی سازمان کنفرانس‌های اسلامی را امضا کرده و در اجلاس سران دولت‌های اسلامی در رباط پایتخت مراکش و در کنفرانس‌های وزرای امور خارجه‌ی کشورهای اسلامی در کراچی یا جده شرکت کرده باشند. درخواست عضویت در سازمان کنفرانس اسلامی به صورت کتبی از طرف متقاضی، به دبیرکل ارائه خواهد شد تا در نخستین جلسه کنفرانس وزرای امور خارجه کشورهای عضو مورد بررسی قرار گیرد. در صورت تصویب $\frac{2}{3}$ اعضا، عضویت کشور درخواست کننده پذیرفته می‌شود. خروج از سازمان مزبور نیز با تسلیم درخواست کتبی به دبیرکل، به اراده آزاد کشورهای عضو بستگی دارد. اما پرداخت کلیه مطالبات سازمان از سوی این گروه از دولت‌ها، قبل از خروج الزامی است. گزینه‌های دیگر مربوط به ویژگی‌های فرهنگی کشورها بوده و ویژگی ساختاری کنفرانس اسلامی را شامل نمی‌شود.

۱۷- گزینه «۳» سازمان کنفرانس اسلامی در حال حاضر دارای ۵۷ کشور عضو است که از لحاظ تقسیم‌بندی جغرافیایی به سه گروه آسیایی، آفریقایی و عربی تقسیم می‌شود. کشور آلبانی تنها کشور اروپایی است که در سال ۱۹۹۳ به سازمان مذکور ملحق شد. «سورینام» از قاره آمریکا نیز در سال ۱۹۹۶ به سازمان کنفرانس اسلامی پیوست. گزینه‌های دیگر نادرست‌اند.

۱۸- گزینه «۲» - اعضای کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در ژوئیه ۲۰۰۸ عبارت بودند از: الجزایر، آنگولا، اندونزی، ایران، عراق، کویت، یمن، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی و ونزوئلا. البته اکوادور در سال ۱۹۹۲ و گابن در سال ۱۹۹۶ از اوپک خارج شدند، اما اخیراً در سال ۲۰۰۷ اکوادور درخواست خود را مبنی بر عضویت دوباره در این سازمان مطرح کرده است.

- اعضای سازمان همکاری‌های شانگهای عبارت‌اند از: چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان. در سال ۲۰۰۴ مغولستان به عنوان عضو ناظر، در سال ۲۰۰۵ ایران و پاکستان و هند به عنوان ناظر و در سال ۲۰۰۷ مقامات ترکمنستان و افغانستان به عنوان مهمان، پذیرفته شدند.

- سازمان آند شامل کشورهای؛ بولیوی، شیلی، کلمبیا، اکواتر، پرو (اعضای مؤسس) و ونزوئلا در سال ۱۹۷۳ است.

- اعضای اتحادیه اروپایی عبارت‌اند از: انگلستان، فرانسه، آلمان، بلژیک، لوکزامبورگ، هلند، یونان، ایتالیا، ایرلند، اسپانیا، پرتغال، دانمارک، اتریش، فنلاند، سوئد، لهستان، مجارستان، جمهوری چک، اسلواکی، اسلوانی، لتونی، لیتوانی، استونی، مالت، قبرس، بلغارستان و رومانی (۲۷ دولت در ژوئیه ۲۰۰۸).

*- کشورهای دارای حق وتو عبارت‌اند از: آمریکا، انگلستان، چین، فرانسه، روسیه.

*- اعضای گروه هشت عبارت‌اند از: فرانسه، آمریکا، انگلستان، روسیه، آلمان، ژاپن، ایتالیا و کانادا.

- اعضای آپک یا سازمان همکاری اقتصادی آسیا - اقیانوسیه (اقیانوس آرام) عبارت‌اند از: استرالیا، برونئی، کانادا، شیلی، چین، کره، هنگ‌کنگ، اندونزی، ژاپن، مالزی، مکزیک، گینه‌نو، فیلیپین، سنگاپور، تایوان، تایلند، آمریکا، کره جنوبی، پرو، روسیه، زلاندنو و ویتنام.

حال جهت بررسی اینکه در کدام سازمان ۳ عضو از کشورهای دارای حق وتو و ۴ کشور از اعضای گروه هشت قرار دارند باید گفت: در سازمان آپک (ASIA Pacific Economic cooperation) ۳ کشور از کشورهای دارای حق وتو (روسیه، آمریکا و چین) و ۴ کشور از اعضای گروه هشت (روسیه، آمریکا، ژاپن و کانادا)، عضویت دارند.

۱۹- گزینه «۳» از سال ۱۹۵۸ اقداماتی برای مبارزه با عقب‌ماندگی کشورهای آمریکای لاتین آغاز شد و یک صندوق بین‌آمریکایی توسعه اجتماعی با سرمایه ۶۰ میلیون دلار که ۵۰ میلیون دلار آن را آمریکا تأمین می‌کرد، به وجود آمد. یک بانک آمریکایی توسعه نیز به رهبری آمریکا با هدف کمک به توسعه و تحول اقتصادی کشورهای این منطقه در ۱۹۵۹ تأسیس یافت. در سال ۱۹۶۱ جان اف کندی رئیس‌جمهور آمریکا، برنامه بزرگ اقتصادی خود به نام «اتحاد برای پیشرفت» (Alliance For Progress) را که جهت بهبود وضع اقتصادی کشورهای آمریکای لاتین طرح‌ریزی شده بود به تصویب کنفرانس «پونتادل استه» در اروگوئه رسانید. این برنامه کوششی بزرگ در راه تأمین یک زندگی بهتر برای تمام مردمان قاره بود و دموکراسی از طریق انتخابات آزاد را بهترین طریقه تأمین سعادت و رفاه مردم تلقی می‌کرد. برنامه اتحاد برای پیشرفت با برنامه اتحاد برای صلح که توسط دو کوئیر دبیرکل وقت سازمان ملل مطرح شد، اشتباه نشود.

۲۰- گزینه «۴» ارکان اساسی اتحادیه اروپا عبارت‌اند از:

(۱) شورای وزیران (۲) شورای اروپا (۳) کمیسیون اروپایی (۴) پارلمان اروپایی (۵) دادگاه حقوق بشر اروپایی. کمیته حقوق بشر در گزینه‌های «۱» و «۳» زیر مجموعه دادگاه حقوق بشر می‌باشد و رکن اتحادیه به حساب نمی‌آید.

۲۱- گزینه «۳» بعد از جنگ جهانی دوم و تقسیم‌بندی جهان به دو بلوک غرب شرق، رقابت و اختلاف بین آن‌ها باعث شد در برابر این جناح‌بندی و روابط خصم‌آمیز ناشی از آن، برخی کشورهای عمدتاً جهان سومی، خواهان بی‌طرفی خود شوند که باعث تشکیل جنبش عدم تعهد (به عنوان گردهم آوردن کشورهای جهان سوم و اعلام همبستگی در مقابل دو بلوک شرق و غرب) شد.

رهبران مؤسس این جنبش، جواهر لعل نهرو (هند)، مارشال تیتو (یوگسلاوی)، احمد سوکارنو (اندونزی) و جمال عبدالناصر (مصر) بودند. خصوصیات مشترک این چهار رهبر سیاسی در این بود که همه آنان مبارزات استعماری داشتند و جهت دستیابی به استقلال کشور خود مبارزاتی سخت و طولانی انجام داده بودند. قابل ذکر اینکه، ایران رسماً پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در جریان برگزاری ششمین نشست جنبش عدم تعهد در هاوانا پایتخت کوبا در سال ۱۹۷۹ به عضویت جنبش عدم تعهد درآمد. همچنین، مقرر گردید که اجلاس سران جنبش عدم تعهد در سال ۲۰۲۱ در تهران برگزار گردد (اولین بار پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران). ملک فیصل در گزینه‌های دیگر غلط است، زیرا کشور وی از ابتدا در بلوک غرب قرار داشت.

۲۲- گزینه «۱» کشورهای گابن و اکوادور از اوپک خارج شدند. کشورهای گابن و اکوادور در اوایل دهه ۷۰ به سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) ملحق شدند، اما اکوادور در سال ۱۹۹۲ و گابن در سال ۱۹۹۶ از اوپک خارج شدند. هر چند اخیراً در اکتبر ۲۰۰۷ اکوادور درخواست خود را مبنی بر عضویت دوباره در این سازمان مطرح کرده است.

۲۳- گزینه «۳» پیمان نفتا یا پیمان تجارت آزاد آمریکای شمالی در دسامبر ۱۹۹۲ به امضای رهبران آمریکا، کانادا و مکزیک رسید. در بحث سازمان‌های آمریکایی، سازمان نفتا یا موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی ابتدا در ژانویه ۱۹۸۸ بین آمریکا و کانادا امضاء شد و از ژانویه ۱۹۸۹ به اجرا درآمد. مکزیک نیز در اکتبر ۱۹۹۲ به عضویت درآمد و این موافقت‌نامه سرانجام در نوامبر ۱۹۹۳ تصویب شد و از اول ژانویه ۱۹۹۴ به اجرا درآمد. مقر این سازمان در شهر اتاوا در کاناداست. طبق این موافقت‌نامه در مدت ۱۵ سال، تمام محدودیت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری میان آمریکا، کانادا و مکزیک به تدریج از بین می‌رود. در بخش حمل و نقل وسایل نقلیه سنگین آزادی کامل حرکت بین سه کشور از سال ۲۰۰۰ برقرار شده است. در گزینه‌های دیگر، کشورهای غیر آمریکای شمالی دیده می‌شود که همگی نادرست‌اند.

۲۴- گزینه «۲» اتحادیه اروپا هیچ مقر مشخصی ندارد و نهادهایش در کشورهای مختلف اروپا متمرکز هستند. بروکسل محل استقرار کمیسیون اروپایی و شورای وزرا و میزبان نشست‌های کمیسیون‌ها و جلسات غیراصولی پارلمان اروپایی است. به همین دلیل بروکسل به صورت دو فاکتو پایتخت اتحادیه اروپایی است. استراسبورگ نیز محل استقرار پارلمان اروپایی و میزبان برگزاری دوازده هفته جلسات مقدماتی این پارلمان در هر سال است. همچنین این شهر مهد نهادهای تاریخی اروپای بزرگ، نظیر شورای اروپا و دادگاه حقوق بشر اروپایی است. در لوکزامبورگ دیوان دادگستری اروپایی و دبیرخانه پارلمان اروپایی و بانک سرمایه‌گذاری اروپایی قرار دارد. در فرانکفورت بانک مرکزی اتحادیه اروپا قرار دارد.

در نتیجه اینکه؛ اتحادیه اروپا مقر خود را بر اساس اصل عدم تمرکز انتخاب کرده است.

قابل ذکر اینکه، مقر دبیرخانه اوپک در شهر وین اتریش است و زبان رسمی در این سازمان نیز انگلیسی می‌باشد. مقر دبیرخانه اتحادیه عرب در قاهره پایتخت مصر می‌باشد. مقر دبیرخانه سازمان کنفرانس اسلامی نیز بر اساس اساسنامه سازمان، شهر بیت‌المقدس می‌باشد اما تا زمان رفع اشغال از این شهر، جده به طور موقت مقر دبیرخانه می‌باشد. همچنین به دلیل اینکه اتحادیه اروپایی دارای ارگان‌ها و سازمان‌های متعددی می‌باشد، لازم است که اصل عدم تمرکز در آن رعایت شود.

۲۵- گزینه «۱» «معاهده بروکسل» پایه و اساس سیستم دفاع جمعی اروپایی است. در واقع در اوایل سال ۱۹۴۸ (۱۳۲۷)، کشورهای بریتانیا، فرانسه و اعضای بنه‌لوکس (بلژیک، هلند و لوکزامبورگ)، معاهده بروکسل را که پایه و اساس سیستم دفاع جمعی اروپایی را پی‌ریزی می‌کرد، منعقد کردند. در تابستان ۱۹۴۸ نمایندگان امضاکننده معاهده بروکسل سلسله مذاکراتی را با کشورهای ایالات متحده آمریکا و کانادا آغاز کردند که منجر به انعقاد معاهده آتلانتیک شمالی در ۴ آوریل ۱۹۴۹ (۱۵ فروردین ۱۳۲۸) شد. از دولت‌های ایتالیا، نروژ، دانمارک، پرتغال و سوئد نیز برای امضاء معاهده دعوت به عمل آمد. کشورهای یونان و ترکیه در سال ۱۹۵۲، جمهوری فدرال آلمان (آلمان غربی سابق) در سال ۱۹۵۵ و اسپانیا در سال ۱۹۸۲ به معاهده مزبور پیوستند. دولت فرانسه نیز در سال ۱۹۶۶ بنا به دلایلی از جمله اعتراض به برتری آمریکا، از بخش نظامی سازمان خارج شد ولی اظهار کرد که به مقررات پیمان مزبور وفادار خواهد ماند. پیمان ماستریخت در گزینه «۳» مربوط به تشکیل خود اتحادیه اروپایی و منشور آتلانتیک در گزینه «۴» مربوط به تأسیس سازمان ملل متحد است.

۲۶- گزینه «۱» در سال ۱۹۶۷، اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا موسوم به «آ - سه - آن» متشکل از کشورهای مالزی، اندونزی، سنگاپور، تایلند و فیلیپین، و از سال ۱۹۸۴ با پذیرش برونی به وجود آمد که در کنفرانس جاکارتا (۱۹۹۶) تصمیم گرفته شد که کامبوج و لائوس به ترتیب در سال‌های ۱۹۹۷ و ۱۹۹۸ به این اتحادیه بپیوندند. «بیانه بانکوک»، اساسنامه این اتحادیه می‌باشد؛ این بیانیه هدف عمده خود را بر ایجاد روح برابری و همکاری و مشارکت میان ملل آسیای جنوب شرقی در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و تکنیکی استوار ساخت. سپس اتحادیه مذکور، مسائلی مانند: محیط زیست، حقوق بشر و دموکراسی را که ارتباط تنگاتنگی با آینده کشورهای عضو و روابط آن‌ها با جامعه بین‌المللی دارد، لحاظ کرده است.

۲۷- گزینه «۱» ساختارها و نهادهای اتحادیه اروپا عبارت‌اند از: (۱) شورای اتحادیه اروپا شامل: شورای اتحادیه اروپا و شورای وزیران (۲) کمیسیون اروپا (۳) پارلمان اروپا (۴) دیوان دادگستری اروپا (۵) دیوان محاسبات اروپا (۶) بانک مرکزی اروپا. پارلمان اروپا (شورای پارلمان اروپایی در سال ۱۹۶۲ به پارلمان اروپا تغییر نام یافت)، اکنون براساس معاهده نیس و قانون اساسی جدید اروپایی، حداکثر ۷۵۰ عضو برای پارلمان پذیرفته است. پارلمان اروپا نمایندگی بیش از ۴۵۰ میلیون شهروند اتحادیه اروپا را دارد. در حال حاضر باتوجه به اینکه رویه دقیقی برای تقسیم کرسی‌ها میان دولت‌های عضو وجود ندارد، توزیع کرسی‌های پارلمان اروپا به نسبت هر عضو اتحادیه به شرح ذیل می‌باشد:

آلمان ۹۹ عضو - ایتالیا، انگلستان و فرانسه هر یک ۸۷ عضو - اسپانیا ۶۴ عضو - بلژیک ۲۵ عضو - یونان ۲۵ عضو - دانمارک ۱۶ عضو - فنلاند ۱۶ عضو - پرتغال ۲۵ عضو - اتریش ۲۱ عضو - ایرلند ۱۵ عضو - لوکزامبورگ ۶ عضو - سوئد ۲۲ عضو - لهستان ۵۰ نماینده - رومانی ۳۳ - جمهوری چک ۲۰ - بلغارستان ۱۷ - اسلواکی ۱۳ - لیتوانی ۱۲ - لتونی ۸ - اسلوانی ۷ - استونی ۶ - قبرس ۶ و مالت ۵ نماینده.

۲۸- گزینه «۱» مقر دائم سازمان وحدت آفریقا شهر آدیس آبابا پایتخت اتیوپی می‌باشد.

اتحادیه آفریقایی در سال ۲۰۰۱ از ادغام سازمان وحدت آفریقا (OAU) و جامعه اقتصادی آفریقا (AEC) تشکیل یافت. این سازمان در ابتدا در حد یک کنفرانس بود که به ابتکار قوام نکرومه (رئیس‌جمهور وقت غنا) در دهه ۱۹۶۰ تشکیل شده بود. اما تلاش‌های بعدی جهت ایجاد سازمان وحدت آفریقا، در ۲۵ مه ۱۹۶۳ با کوشش‌های هایل هلسلری رهبر وقت اتیوپی مبار نشست. هدف از ایجاد این سازمان در درجه اول کمک به اقوام آفریقایی بود که در آن زمان هنوز در قید استعمار دولت‌های اروپایی بودند، تا به استقلال سیاسی نایل شوند. در مرحله بعدی این سازمان قصد داشت تا تمام کشورهای آفریقایی را در چارچوب یک واحد سیاسی متحد قرار دهد. امروزه این اتحادیه شامل ۵۳ کشور است که تمامی کشورهای آفریقایی به جز مراکش را شامل می‌گردد. مراکش در سال ۱۹۸۴ به دلیل پذیرش عضویت جمهوری عربی صحرا، از سازمان وحدت آفریقا خارج شد. علاوه بر اهداف پنج‌گانه این سازمان، این اتحادیه داشتن یک پول مشترک آفریقایی به نام «آفرو» و یک نیروی دفاعی یکپارچه برای قاره آفریقا را در زمره اهداف بلندمدت خود در نظر دارد. از نظر ساختار تشکیلاتی این اتحادیه شامل: کنفرانس سران دولت‌ها (رکن عالی اتحادیه)، شورای وزیران و دبیرخانه دائم تحت سرپرستی یک دبیرکل اداری می‌باشد. گزینه «۳» نادرست است؛ چون قاهره مقر دبیرخانه اتحادیه عرب است.

۲۹- گزینه «۲» در واقع می‌توان عواملی چون: شرایط جغرافیایی، زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی، پیوستگی سیاسی و سازگاری نظام‌های اقتصادی را از زمینه‌های تأثیرگذار در همگرایی بین کشورهای اروپایی عنوان کرد. قاره اروپا به‌خصوص بعد از جنگ جهانی دوم شاهد گام‌هایی بلند و استوار برای اتحاد و وحدت و همگرایی بین تمامی کشورهای اروپایی بوده است. علل، عوامل و ویژگی‌های زیر از آن جمله‌اند:

۱- اشتراک نسبی در زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی: مانند دین، زبان (عموماً زبان‌های اروپایی رایج ریشه در هند و اروپایی یا آریایی دارد)، نژاد، هنر، ادبیات و نوع نگرش نسبت به مسائل انسانی چون حقوق بشر.

۲- اشتراکات در اقتصاد: به طور نمونه سیستم فئودالیتة طی قرن ۱۴، سرمایه‌داری صنعتی در دو قرن اخیر و تأکید بر اقتصاد آزاد.

۳- اشتراکات در نظام‌های سیاسی: نظام‌های امپراطوری، سلطنتی، پارلمانی و لیبرال دموکراسی از آن جمله می‌باشد.

در واقع با توجه به این ویژگی‌ها می‌توان گفت که، هرگونه وحدت و همگرایی بدون در نظر داشتن عوامل مذکور و با توسل به زور و تسلط، نیروی نظامی و توسعه طلبی داخلی به شکست منجر خواهد شد. اروپاییان بر همین اساس بعد از پایان جنگ جهانی دوم به این نتیجه رسیدند که، جهت دستیابی به یک وحدت نسبی، باید با توجه به مشترکات موجود حرکت نمایند.

۳۰- گزینه «۱» سند تأسیس اتحادیه اروپایی، معاهده رم در ۲۵ مارس ۱۹۵۷ می‌باشد. دیوان دادگستری اتحادیه اروپا به عنوان مرجع قضایی اتحادیه، بر اجرای مفاد معاهده رم ۱۹۵۷ که قانون اساسی اتحادیه به شمار می‌آید، نظارت می‌کند.

۳۱- گزینه «۴» دولت فرانسه در سال ۱۹۶۶ به عنوان اعتراض به برتری آمریکا و اقدامات خودسرانه آن کشور و عدم مشاوره با دیگر اعضا در مسائل بین‌المللی مثل: بحران موشکی کوبا و همچنین دخالت نظامی در ویتنام، علی‌رغم خواست دولت‌های اروپایی و به بهانه عدم کارایی ناتو در مواقع بحرانی و اینکه فرانسه به نیروی اتمی بازدارنده خود متکی است از پیمان آتلانتیک خارج شد؛ ژنرال دوگل رئیس‌جمهور فرانسه طی یادداشت‌هایی به دولت‌های عضو اتحادیه ناتو خروج خود را از پیمان آتلانتیک شمالی، البته فقط بخش نظامی آن اعلام نمود، ولی یادآور شد که فرانسه همچنان به مقررات پیمان مزبور وفادار خواهد ماند.

۳۲- گزینه «۱» نفتا (موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی) حاصل موافقت‌نامه تجارت آزاد بین آمریکا و کانادا است، که در ژانویه ۱۹۸۸ امضاء شد و از ژانویه ۱۹۸۹ به اجرا درآمد. در دسامبر ۱۹۹۲ نیز مکزیک به عضویت این سازمان درآمد. مقر نفتا در شهر اتاوا در کانادا می‌باشد.

۳۳- گزینه «۲» گروه شانگهای ۵ (تأسیس آوریل ۱۹۹۶ در اجلاس شانگهای با حضور چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان) در سال ۲۰۰۱ با تغییر نام و ساختار و با پذیرش ازبکستان، به سازمان همکاری شانگهای تغییر نام داد.

سازمان نفتا حاصل موافقت‌نامه تجارت آزاد و بین آمریکا و کانادا است، که در ژانویه ۱۹۸۸ امضاء شد و از ژانویه ۱۹۸۹ به اجرا درآمد. در دسامبر ۱۹۹۲ نیز مکزیک به عضویت این سازمان درآمد.

آپک (سازمان همکاری اقتصادی آسیا - اقیانوسیه) در ژانویه ۱۹۸۹ تأسیس شد.

اتحادیه آفریقایی در سال ۲۰۰۱ از ادغام سازمان وحدت آفریقا (OAU) و جامعه اقتصادی آفریقا (AEC) تشکیل یافت. مقر این اتحادیه در شهر آدیس آبابا پایتخت اتیوپی است.

بنابراین اولین سازمان منطقه‌ای محصول پایان جنگ سرد، سازمان همکاری اقتصادی آسیا - اقیانوسیه (اقیانوس آرام) یا آپک (APEC) است که مقر و دبیرخانه آن در سنگاپور می‌باشد.

۳۴- گزینه «۱» طی روند شکل‌گیری اتحادیه اروپا بر مبنای طرح شومان، قرارداد اتحادیه اروپایی زغال سنگ و فولاد در تاریخ ۱۸ آوریل ۱۹۵۱ در پاریس به وسیله کشورهای آلمان غربی و بنلوکس (بلژیک، لوکزامبورگ و هلند)، فرانسه و ایتالیا به امضاء رسید که «ژان مونه» آن را نخستین جلوه‌گاه وحدت اروپا خواند.

۳۵- گزینه «۱» افزایش همکاری سازمان کنفرانس اسلامی با سایر سازمان‌های بین‌المللی مانند: اکو، اتحادیه عرب، سازمان ملل، جنبش عدم تعهد و سازمان وحدت آفریقا، از دستاوردهای سیاسی ریاست ایران بر سازمان کنفرانس اسلامی است.

۳۶- گزینه «۲» از مهم‌ترین عوامل ضعف‌های جنبش عدم تعهد (NAM) عبارت‌اند از:

- ۱- اعضای جنبش از دولت‌های غیرمتجانس می‌باشند و شرط اساسی جنبش که همانا عدم وابستگی به یکی از ابر قدرت‌هاست، رعایت نمی‌شود.
- ۲- عدم ضمانت اجرا در تصمیمات جنبش و اینکه تصمیماتش براساس اتفاق آراء صورت می‌گیرد، این روش باعث می‌شود با کوچک‌ترین اختلاف نظر بین دولت‌های عضو، هیچ تصمیمی اتخاذ نشود.
- ۳- نداشتن دبیرخانه، منشور و سازوکار سازمانی جهت پیگیری مصوباتش.
- ۴- نفوذ قدرت‌های بزرگ در جنبش و ایجاد تفرقه و تشتت اعضای جنبش.
- ۵- دسته بندی‌های سیاسی از جمله: جناح‌های عربی، آفریقایی و غیره در جنبش، موجب اختلاف نظر و ضعف در تصمیم‌گیری‌ها شده است.

۳۷- گزینه «۱» سازمان ناتو دارای سه نهاد اصلی می‌باشد: شورای آتلانتیک شمالی، دبیرخانه و کمیته نظامی. در این بین، شورای آتلانتیک شمالی رکن اصلی ناتو است که مقر آن در بلژیک قرار دارد. هر کدام از ۲۶ عضو ناتو دارای یک نماینده در این شورا می‌باشند. این شورا در دو سطح شورای وزیران و شورای نمایندگان دائمی تشکیل جلسه می‌دهد. تصمیم‌گیری در این شورا به اتفاق آراء صورت می‌گیرد.

۳۸- گزینه «۴» از اوایل قرن نوزدهم میلادی و در پی اعلام دکترین مونروئه (Monroe) در سال ۱۸۲۳، دولت ایالات متحده آمریکا سیاست وحدت و همبستگی قاره آمریکا را دنبال نموده است. دکترین مونروئه اعلام می‌داشت که آمریکا متعلق به آمریکاییان است و لذا اجازه دخالت و توسعه‌طلبی را به اروپاییان در این قاره نخواهد داد. این سیاست همکاری و همبستگی ملت‌های آمریکایی در سال‌های بعد نه تنها توسط کشور آمریکا، بلکه توسط کلمبیا و پرو تعقیب گردید. در این راستا همکاری‌هایی در زمینه مسائل دفاعی و سیاسی میان برخی دولت‌های قاره پدید آمد که منجر به ایجاد سازمان‌های منطقه‌ای متعددی شد. در بین آن‌ها تنها سازمانی که رسالتی کاملاً قاره‌ای دارد «سازمان کشورهای آمریکایی» (پان امریکن) می‌باشد، که در سال ۱۸۹۰ به رهبری کشور آمریکا به وجود آمد و در حال حاضر ۳۲ عضو دارد در واقع سیاست کشور آمریکا از زمان اعلام دکترین مونروئه در ۱۸۲۳ تا کنون در قبال کشورهای آمریکایی تغییر نکرده و این منطقه را کماکان «منطقه نفوذ» تلقی کرده است. تجاوزات مکرر این دولت به کشورهای چون: دومینیکن، کوبا، گرانادا، پاناما و هائیتی، در راستای اجرای چنین سیاستی است. پس روشن است مهم‌ترین عاملی که مانع رشد و گسترش اتحاد و همکاری میان دولت‌های آمریکایی از طریق اتحادیه پان امریکن می‌شود، مداخلات گسترده کشور قدرتمند آمریکا در این سازمان و قاره می‌باشد که باتوجه به یکجانبه‌گرایی‌ها و سیاست‌های امپریالیستی آمریکا و نفوذ در کشورهای منطقه، باعث شده بیشتر ملیت‌های آمریکایی مقاصد ایالات متحده آمریکا را در سازمان امپریالیستی بدانند و به آن اعتماد نکنند. هرچند از طرفی ایالات متحده آمریکا به عنوان یک مرکز قدرت برای جلوگیری از مداخله دولت‌های دیگر در قاره آمریکا و همچنین به عنوان یک خزانه بزرگ مالی جهت کمک به توسعه و پیشرفت سایر کشورهای آمریکایی، همواره مورد توجه بیشتر دولت‌های آمریکایی است.

۳۹- گزینه «۲» پس از تشکیل کنفرانس توسعه و تجارت وابسته به سازمان ملل متحد (آنکتاد) در ۲۳ مارس ۱۹۶۴ و تعیین دهه ۱۹۶۰ به عنوان دهه توسعه عمران کشورهای در حال رشد، این همکاری‌ها شتاب بیشتری به خود گرفت. باتوجه به این امر، سازمان همکاری عمران منطقه‌ای (آر - سی - دی) در ژوئیه ۱۹۶۴ (۱۳۴۳) در استانبول با عضویت سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه، تشکیل شد. قابل توجه اینکه، این سازمان بعد از افت و خیزهایی از ۹ بهمن ۱۳۶۳ تحت نام سازمان همکاری اقتصادی (اكو) فعالیت جدیدش را آغاز کرد. اولین اجلاس سران کشورهای عضو اكو، پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۸ - ۲۷ بهمن ۱۳۷۰ در تهران تشکیل شد. عهدنامه از میر ۱۹۷۶ (۱۳۵۵) به عنوان اساسنامه این سازمان است و تهران نیز مقر دبیرخانه این سازمان می‌باشد.

۴۰- گزینه «۴» یکی از حرکت‌های ناتو پس از فروپاشی دیوار برلین، ایجاد «شورای همکاری آتلانتیک شمالی» (N.A.C.C) (North Atlantic Cooperation Council) بود. این شورا با هدف ارتقاء ثبات در منطقه اروپا از طریق کمک و مشاورت و همکاری با کشورهای عضو پیمان ورشو (سابق) ایجاد شد. در ظرف کمتر از دو سال، اعضاء آن به ۳۸ کشور رسید و توانست حوزه جغرافیایی وسیعی را که مشهور به «ونک اورتا ولادی وستک» می‌باشد، تحت نظر قرار دهد. این شورا در فاصله کوتاهی از تأسیس خود توانست به صورت بستر حل و فصل بسیاری از مسائل مبتلا به اروپا مثل: کنترل تسلیحات، همکاری دفاعی، اداره بحران‌ها و پاسداری از صلح درآید. به طور کلی، ایجاد ثبات در منطقه اروپایی شرقی و مرکزی یکی از اهداف مهم و نوین ناتو بوده که با این مکانیسم تعقیب می‌شود.

۴۱- گزینه «۳» فعالیت‌های سازمان همکاری عمران منطقه‌ای (آر. سی. دی) از سال ۱۳۴۳ (ژوئیه ۱۹۶۴) با عضویت سه کشور ایران، ترکیه و پاکستان تا سال ۱۳۵۷، یعنی تا پیروزی انقلاب اسلامی ایران ادامه یافت. از اوایل ۱۳۵۷، با اوج‌گیری انقلاب اسلامی ایران، فعالیت آر. سی. دی روند آهسته‌تری به خود گرفت. هرچند عهدنامه از میر (به عنوان اساسنامه سازمان) به تصویب دولت ایران رسیده و مبادله شده بود، اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی به علت عدم اعلان نظر قاطع ج.ا. ایران نسبت به ابقا در سازمان مذکور یا خروج از آن به علت عدم همخوانی اهداف سازمان با شرایط جدید ایران، فعالیت آر. سی. دی به حالت تعلیق در آمد؛ تا جایی که در سال ۱۳۵۹ تصمیم به انحلال آن گرفته شد. اما علی‌رغم انحلال سازمان آر. سی. دی، حس همکاری سه جانبه بین کشورهای ایران، پاکستان و ترکیه از بین نرفت؛ بلکه به دلایل مختلفی همکاری‌های سیاسی و اقتصادی طرفین افزایش یافت. تا اینکه این همکاری‌ها در قالب جدید سازمان همکاری اقتصادی (اكو) از نهم بهمن‌ماه ۱۳۶۳ مجدداً آغاز شد. اولین اجلاس اكو در ۲۷ و ۲۸ بهمن ۱۳۷۰ (۱۹۹۲) در تهران تشکیل شد. مقر دبیرخانه این سازمان همچنان در تهران است.

۴۲- گزینه «۳» مهم‌ترین اهداف اتحادیه اروپا در نظام بین‌الملل ارتقاء حقوق بشر و همکاری‌های اقتصادی و سیاسی می‌باشد. ماده ۲ عهدنامه رم ۱۹۵۷، اهداف اتحادیه اروپایی را به قرار زیر اعلام می‌نماید:

(۱) اتخاذ سیاست‌های مشترک در زمینه کشاورزی و حمل و نقل

(۲) ایجاد یک صندوق اروپایی در سرمایه‌گذاری جهت بهبود شرایط استخدامی کارگران و بالا بردن سطح زندگی آنان

(۳) حذف موانع آزادی نقل و انتقالات اشخاص، خدمات و سرمایه بین کشورهای عضو

(۴) تأسیس یک بانک سرمایه‌گذاری اروپایی که تسهیلات لازم را برای توسعه اقتصادی اتحادیه از طریق تأمین منابع پولی جدید فراهم کند و ...

۴۳- گزینه «۲» ناتو (پیمان آتلانتیک شمالی NATO) یک سازمان دفاعی - امنیتی است. ماده پنج منشور اعلام می‌دارد که: در صورت حمله مسلحانه به یکی از اعضای پیمان، هر یک از اعضای دیگر جهت تأمین امنیت به طور جمعی کمک‌های لازم از جمله به کار بردن قوای نظامی را به عضو که خاکش مورد هجوم قرار گرفته خواهد کرد.

۴۴- گزینه «۱» شورای همکاری خلیج فارس از جمله سازمان‌های منطقه‌ای آسیایی است که در بهمن ماه ۱۳۵۹ (فوریه ۱۹۸۰) توسط ۶ کشور عربستان، کویت، قطر، بحرین، عمان و امارات متحده عربی در شهر طایف عربستان و در حاشیه کنفرانس طایف در یک اجلاس غیررسمی پی‌ریزی شد. هر چند در تشکیل شورای همکاری خلیج فارس بر همکاری اقتصادی تأکید شده است، ولی تأمین امنیت زمینه اصلی تشکیل شورا بود و در حقیقت امنیت دسته جمعی اعضا هسته مرکزی فعالیت شورا را تشکیل می‌دهد.

۴۵- گزینه «۱» سازمان کنفرانس اسلامی به عنوان یکی از سازمان‌های فرامنطقه‌ای در حال حاضر دارای ۵۷ عضو می‌باشد، که از لحاظ تقسیم‌بندی جغرافیایی به سه گروه آسیایی، آفریقایی و عربی، تقسیم می‌شود؛ بعلاوه آلبانی از اروپا و سورینام از قاره آمریکا. مقر دبیرخانه براساس منشور کنفرانس اسلامی، شهر بیت‌المقدس می‌باشد، اما تا زمان رفع اشغال صهیونیست‌ها از قدس شریف، شهره جده به طور موقت دبیرخانه خواهد بود.

۴۶- گزینه «۴» بعد از فروپاشی شوروی و تشکیل سازمان کشورهای مستقل مشترک المنافع (CIS)، کشورهای حوزه بالتیک یعنی: استونی، لتونی و لیتوانی، موفق‌ترین کشورها در زمینه دوری گزیدن از مجموعه امنیتی CIS بودند و کاملاً خارج از آن باقی ماندند.

۴۷- گزینه «۴» گروه هشت (G8) فاقد مقر ثابت است. گروه هشت هسته اولیه‌اش در سال ۱۹۷۳ به وسیله ۴ کشور آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان غربی پایه‌گذاری شد. این کشورهای گروه چهار به گروه کتابخانه نیز شهرت داشتند و به دنبال راه حلی برای بحران‌های اقتصادی آن زمان و تثبیت قدرت خود بودند. این گروه با پیوستن ایتالیا و ژاپن در سال ۱۹۷۵ به گروه ۶ تبدیل شد و در سال ۱۹۷۶ با حمایت آمریکا، کانادا نیز به عضویت درآمد و گروه هفت تشکیل گردید. سرانجام پس از انحلال شوروی سابق و با پیوستن روسیه به بخش سیاسی این گروه در سال ۱۹۹۸، گروه هشت شکل گرفت. قابل ذکر اینکه، به دلیل عقیده این گروه، اقتصاد روسیه هنوز در حدی نیست تا بتواند از حق مساوی در مسائل اقتصادی با سایر اعضا برخوردار باشد، تا به حال به روسیه اجازه داده نشده در جلسات وزیران دارایی گروه هشت شرکت کند. از سال ۲۰۰۵ کشور چین نیز به عنوان ناظر در جلسات گروه هشت حضور یافت. گروه هشت بدون مقر ثابت، بودجه و کارمندان دائمی، جزء نهادهای غیر رسمی است که جهت مقابله با چالش‌های جهانی از طریق مذاکره و اقدام عملی تأسیس شده است. ریاست دوره‌ای گروه هشت را کشورهای عضو به نوبت (فرانسه، آمریکا، انگلستان، روسیه، آلمان، ژاپن، ایتالیا و کانادا) به مدت یک سال به عهده می‌گیرند و کشوری که عهده‌دار ریاست است، مسئولیت تدابیر امنیتی و میزبانی نشست سالیانه گروه هشت را نیز برعهده دارد.

۴۸- گزینه «۳» پس از جنگ سرد ناتو جهت توسعه فضای عملیاتی خود، برنامه «مشارکت برای صلح» (Partnership For Peace (PFP)) را مطرح کرد و محور اصلی فعالیت‌های خود قرار داد. هدف از این طرح که در سال ۱۹۹۴ مطرح شد، توسعه روابط نظامی در زمینه آموزشی و انجام مانورهای مشترک و اضطراری بود که زمینه عضویت کشورها را برای پیوستن به ناتو آماده می‌ساخت. کشورهایی که در این طرح مشارکت کردند عبارت‌اند از: روسیه، اوکراین، بلاروس، تاجیکستان، ارمنستان، آذربایجان، ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان، قرقیزستان، گرجستان، مولداوی، آلبانی، کرواسی، مقدونیه، مونته‌نگرو، بوسنی و هرزگوین، صربستان، اتریش، سوئد، سوئیس، فنلاند و ایرلند (۲۳ کشور).

۴۹- گزینه «۱» اولین اجلاس سران گروه دی هشت در سال ۱۳۷۶ (ژوئن ۱۹۹۷ م) در استانبول برگزار شد و از این طریق تأسیس گروه دی هشت در صحنه بین‌الملل رسماً اعلام گردید. ایده اولیه تشکیل گروه دی هشت (Developing Eight) به عنوان یک اتحادیه اقتصادی برای اولین بار از سوی نجم‌الدین اربکان رهبر حزب اسلام‌گرای رفاه ترکیه، که نخست وزیر وقت ترکیه بود؛ با هدف تقویت همکاری اقتصادی میان کشورهای ایران، ترکیه، پاکستان، بنگلادش، اندونزی، مالزی، نیجریه و مصر و برقراری گفتگو با گروه هشت متشکل از هفت کشور پیشرفته صنعتی به همراه روسیه اعلام شد. این گروه رسماً در تاریخ ۲۵ خرداد ماه ۱۳۷۶ (۱۵ ژوئن ۱۹۹۷) با برگزاری اولین اجلاس سران این گروه در استانبول آغاز به کار کرد.

۵۰- گزینه «۴» ناتو (پیمان آتلانتیک شمالی NATO) یک سازمان دفاعی - امنیتی است. ماده پنج منشور اعلام می‌دارد که: در صورت حمله مسلحانه به یکی از اعضای پیمان، هر یک از اعضای دیگر جهت تأمین امنیت به طور جمعی کمک‌های لازم از جمله به کار بردن قوای نظامی را به عضو که خاکش مورد هجوم قرار گرفته خواهد کرد.

۵۱- گزینه «۱» در مبحث سازمان‌های منطقه‌ای، بین منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، اتحادیه کشورهای عربی (League of Arab States)، نخستین سازمان بین‌المللی است که بین کشورهای عربی - اسلامی در ۱۹۴۵ و با ابتکار مصر تأسیس گردید. در حال حاضر اتحادیه عرب، تمام کشورهای عرب زبان شامل ۲۲ کشور از آسیا و آفریقا و سازمان آزادی‌بخش فلسطین را در بر می‌گیرد، که عبارت‌اند از: مصر - عربستان - عراق - سوریه - الجزایر - اردن - لبنان - کویت - امارات متحده عربی - عمان - قطر - یمن - بحرین - سودان - سومالی - تونس - مراکش - موریتانی - لیبی - جیبوتی - ساف و کومور.

۵۲- گزینه «۳» در مبحث حقوق سازمان‌های بین‌المللی، در قاره آمریکا تنها سازمانی که رسالتی کاملاً قاره‌ای دارد سازمان کشورهای آمریکایی (پان امریکن) است، در حالی که قلمرو فعالیت و حوزه عمل سایر سازمان‌های آمریکایی محدودتر است. بدین لحاظ سازمان‌ها به چهار گروه: سازمان کشورهای آمریکایی، سازمان کشورهای آمریکای مرکزی، سازمان کشورهای لاتین و سازمان کشورهای حوزه‌ی کارائیب، تقسیم‌بندی می‌شوند. سازمان کشورهای آمریکای لاتین با تکیه بر مشترکات فرهنگی، سیاسی و اقتصادی خود به جهت مقابله با قدرت اقتصادی آمریکا در منطقه، سازمان‌های متعددی را که اغلب در زمینه‌های اقتصادی فعالیت دارند به وجود آورده که مهم‌ترین آن‌ها: اتحادیه تجارت آزاد آمریکای لاتین، گروه آند و اتحادیه ادغام اقتصادی آمریکای لاتین می‌باشد. در این بین اتحادیه تجارت آزاد آمریکای لاتین، به تشویق کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای آمریکای لاتین و براساس معاهده‌ای که در ۱۸ فوریه ۱۹۶۰ در مونتو ویدئو (اروگوئه) به امضاء رسید تشکیل شد، که شامل ۱۱ کشور اروگوئه، برزیل، شیلی، آرژانتین، پرو، مکزیک، کلمبیا، اکوادور، ونزوئلا، بولیوی و پاراگوئه، می‌باشد.

۵۳- گزینه «۱» در مبحث سازمان‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، سازمان کنفرانس اسلامی به ابتکار ملک فیصل پادشاه عربستان صورت گرفت، که اولین اجلاس آن در سال ۱۳۴۸ (سپتامبر ۱۹۶۹ م.) در رباط، پایتخت مراکش تشکیل شد. انگیزه تشکیل در آن زمان انزجار آنان از توطئه آتش‌سوزی مسجد الاقصی در قدس و عشق به همبستگی اسلامی بود. این سازمان در حال حاضر ۵۷ عضو دارد که از لحاظ تقسیم‌بندی جغرافیایی به سه گروه آسیایی، آفریقایی و عرب تقسیم می‌شود:

۱) گروه کشورهای آسیایی ۱۲ کشور (۲ گروه کشورهای آفریقایی ۱۷ کشور (۳ گروه کشورهای عربی ۲۱ کشور
 قابل ذکر اینکه، کشور آلبانی تنها کشور اروپایی است که در سال ۱۹۹۳ به سازمان ملحق شد و سورینام از قاره آمریکا نیز در سال ۱۹۹۶ به سازمان پیوست.
 *** آمار ارائه شده توسط دکتر آقایی و دکتر موسی زاده در کتابه‌ایشان متفاوت است. اولی تعداد ۵۶ و دومی تعداد ۵۷ کشور را عضو سازمان کنفرانس اسلامی می‌داند.

۵۴- گزینه «۱» در مبحث سازمان‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، جامعه اروپایی انرژی هسته‌ای (اوراتوم)، توسط شش کشور عضو جامعه اروپایی زغال و فولاد در سال ۱۹۵۷، همزمان با تشکیل جامعه اقتصادی اروپا به امضاء رسید. هدف اصلی و اساسی آن، تأسیس صنایع هسته‌ای، تسهیل توسعه‌ی سریع آن در جامعه اروپایی انرژی هسته‌ای، تشریک مساعی در بالا بردن سطح زندگی در کشورهای عضو و توسعه روابط با کشورهای دیگر است. علاوه بر وظایف اوراتوم جهت نیل به اهدافش، ساختار آن شامل: ارکان پارلمانی، اجرایی و قضایی نیز است، که عبارت‌اند از: مجمع عمومی، شورای وزیران، کمیسیون و دیوان دادگستری.

۵۵- گزینه «۱» روش غالب رأی‌گیری در شورای اتحادیه عرب، اتفاق آراء می‌باشد. اتحادیه عرب یا اتحادیه دولت‌های عربی در ۲۲ مارس ۱۹۴۵ به ابتکار مصر تأسیس شد. در حال حاضر این اتحادیه شامل تمامی کشورهای عرب زبان شامل ۲۲ کشور از آسیا و آفریقا است. ارکان اتحادیه عبارت است از: شورا، کمیسیون‌های خاص و دبیرخانه. شورا: اتحادیه عرب از سوی شورا رهبری می‌شود و دارای سه شورای اتحادیه عرب، شورای دفاع مشترک و شورای اقتصادی می‌باشد. در این بین، شورای اتحادیه عرب از همه اعضای اتحادیه عرب تشکیل شده که هر عضو دارای یک رأی می‌باشد و تصمیمات بر مبنای «اتفاق آراء» اتخاذ می‌گردد. شورا مسئول تصویب بودجه، جریان عادی امور اتحادیه، مسئول میانجی‌گری اختلاف بین‌المللی بین اعضای اتحادیه عرب و بین اعضا با سایر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی و همچنین مسئولیت هماهنگ‌سازی فعالیت‌های اتحادیه با سایر سازمان‌های بین‌المللی به ویژه سازمان ملل متحد و اتحادیه آفریقا را برعهده دارد. مقر دبیرخانه این سازمان در قاهره پایتخت مصر است.

قابل ذکر اینکه، پس از انعقاد قرارداد صلح کمپ دیوید میان مصر و اسرائیل، مقر دبیرخانه از قاهره به تونس منتقل شد؛ اما مجدداً با بهبود روابط مصر و کشورهای عربی در دهه ۱۹۸۰، مصر به اتحادیه عرب بازگشت و در ۳۱ اکتبر ۱۹۹۱، مقر دبیرخانه مجدداً به قاهره منتقل شد. این اتحادیه از ابتدا با چالش‌ها و بحران‌هایی چون: تأسیس اسرائیل در سال ۱۹۴۸ و در ادامه با بحران‌های عراق و فلسطین روبه‌رو بوده است.

۵۶- گزینه «۱» اتحادیه اروپا از جمله سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای (اروپا و آتلانتیک) با تأثیر بین‌المللی می‌باشد.

۵۷- گزینه «۲» سازمان ملل متحد توانست بحران دارفور را از طریق شورای امنیت سازمان ملل در دیوان کیفری بین‌المللی مطرح نماید.

فصل ششم

«نقش و جایگاه شورای امنیت در نظم نوین جهانی»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل ششم

- کله ۱- عراق پس از چه مدت از آغاز تجاوز به ایران و از سوی چه کسی به طور رسمی به عنوان متجاوز معرفی شد؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) ۱۲ سال، خاویر پیرز دوکوئینار
(۲) ۱۲ سال، وزیر امور خارجه آمریکا
(۳) ۱۱ سال، پطروس غالی
(۴) ۱۱ سال، شورای امنیت سازمان ملل
- کله ۲- شورای امنیت در قطعنامه ۵۹۸ در خصوص جنگ ایران و عراق با استناد به ماده ۳۹ منشور، کدام وضعیت را احراز کرد؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) نقض صلح
(۲) تهدید صلح
(۳) تهاجم علیه صلح
(۴) عمل تجاوزکارانه
- کله ۳- شورای امنیت در چهارچوب دیپلماسی پیشگیرانه، تاکنون نیروهای پیشگیرنده را قبل از بروز بحران به کدام مناطق اعزام کرده است؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) رواندا و بروندي
(۲) آذربایجان و ارمنستان
(۳) مرزهای رواندا و اوگاندا
(۴) موزامبیک و اوگاندا
- کله ۴- هدف از مداخله بشردوستانه شورای امنیت در بوسنی هرزگوین چه بود؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) بازداشتن گروه‌های درگیر از قتل و کشتار دسته جمعی مردم
(۲) پایان دادن به درگیری و مناقشات بین گروه‌ها
(۳) توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه و حفاظت از مناطق امن
(۴) جلوگیری از اخراج دسته جمعی و حفظ حقوق بشر و آزادی‌های اساسی اقلیت‌های نژادی
- کله ۵- این عبارت در توضیح کدام اصطلاح مورد نظر پطروس غالی در «دستورالعملی برای صلح» آمده است؟ (سراسری ۸۱)
- «گسترش و حضور فعال‌تر سازمان ملل در محل درگیری که تاکنون با موافقت کلیه طرفین و یا مداخله نیروهای نظامی و در موارد متعدد با حضور غیرنظامیان صورت گرفته است.»
- (۱) ایجاد صلح
(۲) حفظ صلح
(۳) اجرای صلح
(۴) دیپلماسی پیشگیرانه
- کله ۶- سازمان ناتو در راستای همکاری با شورای امنیت سازمان ملل در بوسنی هرزگوین به چه اقداماتی مبادرت ورزید؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) دفاع از نیروهای پاسدار صلح
(۲) مشارکت جدی در رفع تهدید از مناطق امن
(۳) نظارت هوایی موثر بر منطقه ممنوعه پرواز برای توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه
(۴) هر سه گزینه صحیح است.
- کله ۷- پطروس غالی توضیح زیر را در تعریف کدام یک از مفاهیم بیان داشته است؟ (سراسری ۸۲)
- «اقدامی است به منظور جلوگیری از ایجاد مشاجره و نزاع بین طرفین متخاصم، جلوگیری از تبدیل مشاجرات به منازعات و محدود نمودن گسترش منازعات در صورتی که به وقوع بپیوندند.»
- (۱) دیپلماسی پیش‌گیرنده
(۲) ساخت صلح
(۳) ایجاد صلح
(۴) حفظ صلح
- کله ۸- شورای امنیت سازمان ملل متحد از آغاز تا سال پایانی جنگ سرد (۱۹۸۹) در کدام مورد موافقت کرد تهدید صلح، نقض صلح یا عمل تجاوزکارانه وجود داشته است؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) فلسطین، کره، لبنان، کنگو، افغانستان، جنگ ایران و عراق
(۲) فلسطین، کره، رودزیا، آفریقای جنوبی، فاکلند و جنگ ایران و عراق
(۳) فلسطین، کره، سوئد، مجارستان، چکسلواکی، جنگ ایران و عراق
(۴) فلسطین، کره، سوئد، کامبوج، فاکلند، جنگ ایران و عراق
- کله ۹- آمریکا بر اساس کدام قطعنامه شورای امنیت اجازه یافت در قالب مبارزه با تروریسم علیه افغانستان وارد جنگ بشود؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) ۱۳۷۳ و ۱۳۶۸
(۲) ۱۴۴۱ و ۱۴۲۹
(۳) ۱۳۹۵ و ۱۳۶۸
(۴) ۱۵۹۴ و ۱۴۴۱
- کله ۱۰- نیروهای حافظ صلح سازمان ملل در کامبوج به چه اقداماتی مبادرت کردند؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) میانجی‌گری در میان گروه‌های درگیر منازعه
(۲) کمک به توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه
(۳) همراهی ستون‌های کمک‌های انسان‌دوستانه
(۴) مراقبت بر حُسن برگزاری انتخابات، کمک به بازگشت پناهندگان، بازسازی زیربنایی و از سرگیری رونق اقتصادی

- ۱۱- شورای امنیت پس از جنگ سرد، در مقابل چه حوادثی اقدام به اعزام نیرو برای توسل به زور کرده است؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) بحران هائیتی و رواندا، افغانستان
(۲) جنگ داخلی سودان و اعزام نیرو به کامبوج
(۳) جنگ داخلی کامبوج و اعزام نیرو به سومالی
(۴) تجاوز عراق به کویت و منازعات قومی در سومالی
- ۱۲- نسل دوم عملیات حفظ صلح در کمک به انتقال کدام کشور آغاز شد؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) نامیبیا
(۲) رواندا
(۳) سومالی
(۴) کامبوج
- ۱۳- مداخله بشردوستانه با اتکاء به چه شرایط و معیارهایی صورت می‌گیرد؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) وجود نقص‌های پراکنده و غیر سیستماتیک در نقض حقوق بشر
(۲) ضرورت، تناسب، موقتی بودن، رعایت بی‌طرفی
(۳) وجود امکانات، اراده قوی، دعوت از نیروهای خارجی
(۴) سهل الوصول بودن، کم هزینه بودن، آماده بودن جامعه جهانی برای مداخله
- ۱۴- کدام اقدام به منظور جلوگیری از ایجاد مشاجره و نزاع میان طرفین متخاصم، جلوگیری از تبدیل شدن مشاجرات به منازعات و محدود نمودن گسترش منازعات (در صورتی که به وقوع بپیوندند) است؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) ایجاد صلح
(۲) حفظ صلح
(۳) دیپلماسی پیشگیرانه
(۴) استقرار صلح
- ۱۵- شورای امنیت در چهارچوب دیپلماسی پیشگیرانه، تاکنون نیروهای پیشگیرنده را قبل از بروز بحران به کدام مناطق اعزام کرده است؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) اوگاندا و رواندا
(۲) رواندا و بروندي
(۳) اوگاندا و موزامبیک
(۴) سومالی و بوسنی هرزگوین
- ۱۶- شورای امنیت در قطعنامه ۵۹۸، در مخاصمه بین ایران و عراق کدام وضعیت را احراز کرد؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) تهدید صلح
(۲) نقض صلح
(۳) عمل تجاوزکارانه
(۴) به مخاطره افتادن صلح
- ۱۷- در بحران بالکان (بوسنی هرزگوین) کدام اهداف به عهده ناتو گذاشته شد؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) اجرای عملیات نظامی
(۲) توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه
(۳) کنترل بر مناطق ممنوعه پروازی
(۴) نظارت بر تحریم تسلیحاتی، دفع تجاوز صرب‌ها از مناطق امن، نظارت بر اجرای قطعنامه‌های مربوط به ممنوعیت پروازهای نظامی در بوسنی و حمایت از توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه
- ۱۸- تأسیس دادگاه بین‌المللی کیفری یوگسلاوی چگونه تحقق یافت؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) براساس اساس‌نامه‌ی دیوان بین‌المللی دادگستری
(۲) بر طبق ماده‌ی ۱۴ منشور و توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد
(۳) بر مبنای مقررات فصل پانزدهم منشور و توسط دبیر کل سازمان ملل متحد
(۴) بر طبق صلاحیت‌های موجود در فصل هفتم منشور و از طریق شورای امنیت سازمان ملل متحد
- ۱۹- نیروهای سازمان ملل متحد در بوسنی هرزگوین چه مأموریتی را عهده‌دار بودند؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) پاک‌سازی میادین مین
(۲) کنترل و مراقبت از مناطق امن
(۳) کمک به بازگشت پناهندگان به وطن‌شان
(۴) همراهی ستون‌های کمک‌های انسان‌دوستانه
- ۲۰- شورای امنیت در مقدمه قطعنامه ۵۹۸ در مورد جنگ ایران و عراق چه وضعیتی را در منازعه‌ی بین دو کشور مورد شناسایی قرار داد؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) تهدید صلح
(۲) نقض صلح
(۳) عمل خصمانه
(۴) عمل تجاوزکارانه
- ۲۱- در اولین قطعنامه پس از شروع جنگ ایران و عراق، شورای امنیت موقعیت پیش آمده را با چه عنوانی توصیف کرد و به طرفین چه پیشنهادی داد؟ (سراسری ۸۴)
- (۱) نقض صلح از طریق ایران و عراق، آتش‌بس را بپذیرند.
(۲) تخاصم بین ایران و عراق، قرارداد صلح را امضا کنند.
(۳) وضعیت بین ایران و عراق، میانجی‌گری یا آشتی را بپذیرند.
(۴) جنگ بین ایران و عراق، هرچه سریع‌تر به پشت مرزهای ملی عقب‌نشینی کنند.
- ۲۲- استفاده از زور و نیروی نظامی براساس کدام‌یک از مواد منشور ملل متحد به شورای امنیت واگذار شده است؟ ماده ... (آزاد ۸۵)
- (۱) ۳۹
(۲) ۴۰
(۳) ۴۱
(۴) ۴۲

- ۲۳- اقدامات Preventiv و Preemptive به ترتیب به چه معناست؟ (آزاد ۸۵)
- (۱) اقدامات پیش‌دستانه و پیشگیرانه
(۲) اقدامات پیشگیرانه و پیش‌دستانه
(۳) اقدامات دفاع مشروع و تلافی جویانه
(۴) اقدامات تلافی جویانه و دفاع مشروع
- ۲۴- حق دفاع دسته جمعی برای اعضای سازمان ملل براساس کدام یک از مواد منشور ملل متحد به رسمیت شناخته می‌شود؟ ماده‌ی (آزاد ۸۵)
- (۱) ۹۹ (۲) ۳۹ (۳) ۴۳ (۴) ۵۱
- ۲۵- براساس منشور ملل متحد وجود و احراز تهدید نسبت به صلح و امنیت بین‌المللی کدام گزینه غلط می‌باشد؟ (آزاد ۸۵)
- (۱) به دیوان بین‌المللی دادگستری سپرده شده است.
(۲) به دبیر کل سپرده شده است.
(۳) به شورای امنیت سپرده شده است.
(۴) به مجمع عمومی سپرده شده است.
- ۲۶- مبنای شکل‌گیری عملیات‌های حفظ صلح به عنوان یکی از شیوه‌های به کار گرفته شده توسط رژیم ملل متحد کدام است؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) ماده ۴۱ منشور ملل متحد
(۲) بند الف ماده ۲۴ منشور ملل متحد
(۳) رویه اتخاذی شورای امنیت در بحران‌های مختلف منطقه‌ای و جهانی
(۴) قطعنامه اتحاد برای صلح و پیشنهاد هامرشولد دبیر کل اسبق سازمان ملل متحد
- ۲۷- قطعنامه‌های ۱۳۶۸، ۱۶۹۶ و ۱۷۰۱ شورای امنیت به ترتیب پیرامون چه موضوعات و کدام کشورهایی صادر شده است؟ (آزاد ۸۶)
- (۱) حمله به عراق، حمله به افغانستان و آتش بس در لبنان.
(۲) کشتار در رواندا، بحران در سومالی و فعالیت‌های هسته‌ای ایران.
(۳) حوادث یازده سپتامبر ۲۰۰۱ در آمریکا، فعالیت‌های هسته‌ای ایران و آتش بس در لبنان.
(۴) حمله به افغانستان، اشغال عراق و آتش بس در لبنان.
- ۲۸- شورای امنیت سازمان ملل در قطعنامه ۵۹۸ در خصوص جنگ ایران و عراق با استناد به ماده ۳۹ منشور، کدام وضعیت را احراز کرد؟ (آزاد ۸۶)
- (۱) تهدید صلح (۲) عمل تجاوزکارانه (۳) علیه صلح (۴) نقض صلح
- ۲۹- مهم‌ترین دیپلماسی سازمان ملل در جلوگیری از گسترش درگیری و خشونت در مناطق پر تنش چیست؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) Track II Diplomacy (۲) عملیات پیش‌دستانه (۳) دیپلماسی پیشگیرانه (۴) عملیات حفظ صلح
- ۳۰- بر پایه درخواست چه مرجعی پرونده دارفور به دیوان کیفری بین‌المللی ارجاع شده است؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) شورای امنیت سازمان ملل (۲) دادستان دیوان (۳) مجمع عمومی سازمان ملل (۴) دبیر کل سازمان ملل
- ۳۱- تأسیس دادگاه‌های جنایات جنگی یوگسلاوی سابق و رواندا از سوی کدام رکن سازمان ملل انجام پذیرفت؟ (آزاد ۸۷)
- (۱) دیوان بین‌المللی دادگستری (۲) مجمع عمومی (۳) شورای امنیت (۴) شورای اقتصادی و اجتماعی
- ۳۲- مهم‌ترین ویژگی نسل سوم عملیات‌های حفظ صلح، معطوف بودن به است. (سراسری ۸۹)
- (۱) همکاری پنج عضو دائمی شورای امنیت (۲) صلح‌سازی بین دولت‌ها
(۳) داخل کشورها (۴) حل تعارضات ناشی از فرآیند استعمار زدایی
- ۳۳- بهترین شیوه آموزشی برای بررسی قطعنامه‌های شورای امنیت چیست؟ (آزاد ۸۹)
- (۱) استاد محور (۲) پرونده پژوهی case studies (۳) کلینیکی (۴) سقراطی
- ۳۴- بهترین روش برای شناخت پیچیدگی‌های تصمیم‌گیری در شورای امنیت سازمان ملل چیست؟ (آزاد ۸۹)
- (۱) روش پژوهش محوری (۲) مدل شبیه‌سازی شورای امنیت
(۳) روش سمینار گونه (۴) مطالعه کتاب سازمان‌های بین‌المللی

باسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنگوری فصل ششم

۱- گزینه «۱» ۱۲ سال بعد از تجاوز عراق به ایران، خاویر پرز دو کوئیار دبیر کل وقت سازمان ملل در گزارشی در مورد اجرای قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت، سرانجام همان چیزی را اعلام کرد که بایستی سازمان ملل بلافاصله پس از تهاجم عراق به ایران اعلام می‌داشت؛ یعنی در جنگ ایران و عراق، کشور عراق به عنوان متجاوز معرفی شد. این امر نمایانگر قصور شورای امنیت در ۱۹۸۰ در قبال جنگ ایران و عراق بوده است.

۲- گزینه «۱» در قضیه جنگ ایران و عراق، با اینکه تجاوز نیروهای نظامی عراق به خاک ایران کاملاً مشهود بود، بعد از گذشت چند سال از این جنگ تجاوزکارانه، شورای امنیت در قطعنامه ۵۹۸ (۲۰ ژوئیه ۱۹۸۷)، خود بی‌آنکه به آغازگر تجاوز اشاره‌ای کند، اختلاف میان ایران و عراق را با استناد به ماده ۳۹ منشور سازمان ملل دلیل «نقض صلح» اعلام نمود.

۳- گزینه «۳» در بحث اعزام نیروهای پیشگیرانه در بحران‌های بین دولت‌ها از سوی شورای امنیت سازمان ملل متحد، ممکن است نیروها قبل از بروز بحران به منظور پیشگیری اعزام گردند و یا پس از فروکش کردن بحران برای نظارت یا جداسازی اعزام شوند. در مورد دولتین رواندا و اوگاندا، شورای امنیت بنا بر درخواست آن‌ها از سازمان ملل متحد که خواستار اعزام نیروهای این سازمان جهت استقرار در مرزهای دو کشور قبل از بروز بحران در روابط آن دو کشور شده بود، مبادرت به اعزام نیروهای پیش‌گیرنده نمود. شورای امنیت ضمن تصویب قطعنامه ۸۱۲ (۱۹۹۳)، به دبیرکل مأموریت داد موضوع را رسیدگی کند و گزارش خود را به شورا تسلیم نماید که دبیر کل پس از بررسی آن را عملی دانست. در واقع اعزام نیروهای پیش‌گیرنده به مرزهای اوگاندا و رواندا، دومین مورد از اعزام چنین نیروهایی از سوی شورای امنیت بود. پیش از این شورای امنیت، اقدام مشابهی در مرزهای مقدونیه، صربستان و مونتنگرو انجام داده بود. تفاوت این دو در این بود که، در مورد اعزام نیروهای پیش‌گیرنده به مقدونیه و صربستان، تصمیم شورای امنیت بنا به درخواست یک دولت و بدون کسب رضایت طرف دیگر صورت گرفت، در حالی که در مورد دومی (اعزام نیرو به مرزهای اوگاندا و رواندا) رضایت طرفین حاصل گردید.

۴- گزینه «۳» در بحث مداخله بشر دوستانه از سوی شورای امنیت سازمان ملل متحد، هدف از مداخله بشردوستانه شورای امنیت در بحران بوسنی هرزگوین، توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه و حفاظت از مناطق امن بوده است. شورا طی قطعنامه‌های ۷۵۲ (۱۵ مه ۱۹۹۲) و ۷۵۷ (۳۰ مه ۱۹۹۲) ضمن تأکید بر ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه، از طرفین درگیر (یوگسلاوی و بوسنی هرزگوین) خواست از اخراج دسته جمعی خودداری و حقوق بشر و آزادی‌های اساسی را مراعات نمایند.

۵- گزینه «۲» «دستور کار برای صلح» عنوان گزارش پطروس گالی دبیر کل سازمان ملل متحد است که در اجرای اعلامیه مصوب ۳۱ ژانویه ۱۹۹۲ سران شورای امنیت تهیه و ارائه شده است. اساس این گزارش بر دیپلماسی پیشگیرانه است. بنا به اعتقاد دبیرکل؛ دیپلماسی پیشگیرانه، عملیات حفظ صلح، برقراری و ایجاد صلح و استقرار صلح که در ارتباط با یکدیگر قرار دارند با پشتیبانی تمام دول عضو به اجرا در می‌آید و صلح را بر اساس روح منشور تأمین می‌نماید. که در این بین، حفظ صلح عبارت است از: گسترش و حضور فعال‌تر سازمان ملل در محل درگیری که تاکنون با موافقت کلیه طرفین و یا مداخله نیروهای نظامی و در موارد متعدد با حضور غیر نظامیان صورت گرفته است.

۶- گزینه «۴» در بحث مشارکت ناتو در اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت باید گفت، سازمان ملل با توجه به محدودیت امکانات و بودجه و نداشتن یک نیروی نظامی مستقل، ناگزیر است اجرای بخشی از مصوبات خود را به کشورها و سازمان‌های منطقه‌ای محول نماید. در بحران بالکان، اجرای عملیات نظامی، نظارت بر امر تحریم تسلیحاتی - اقتصادی، دفع تجاوز صرب‌ها از مناطق امن، دفاع از نیروهای پاسدار صلح در بوسنی هرزگوین و نظارت بر اجرای قطعنامه‌های مربوط به ممنوعیت پروازهای نظامی در فضای بوسنی و حمایت از توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه، به عهده ناتو سپرده شد.

۷- گزینه «۱» «دستور کار برای صلح»، عنوان گزارش پطروس گالی دبیر کل سازمان ملل متحد (از ژانویه ۱۹۹۳ تا دسامبر ۱۹۹۶) است؛ که در اجرای اعلامیه مصوب ۳۱ ژانویه ۱۹۹۲ سران عضو شورای امنیت تهیه و ارائه شده است. اساس این گزارش بر دیپلماسی پیشگیرانه است که دبیر کل معتقد است؛ دیپلماسی پیشگیرانه، عملیات حفظ صلح، برقراری صلح و استقرار صلح، در ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر قرار دارند، که نوعی پیوستگی در همکاری دولت‌ها را ارائه می‌دهد و صلح و امنیت را بر اساس روح منشور تأمین خواهد کرد. در این بین، دیپلماسی پیشگیرانه؛ اقدامی است برای جلوگیری از ایجاد مشاجره و نزاع میان طرفین متخاصم، جلوگیری از تبدیل شدن مشاجرات به منازعات و محدود نمودن گسترش منازعات در صورتی که به وقوع می‌پیوندد.

۸- گزینه «۲» از زمان تشکیل سازمان ملل متحد تا سال پایانی جنگ سرد (۱۹۸۹)، شورای امنیت تنها در شش مورد موافقت کرد که تهدید یا نقض صلح یا عمل تجاوز وجود داشته است. که این موارد عبارت‌اند از: کشورهای فلسطین، کره، رودزیا، آفریقای جنوبی، فاکلند و جنگ ایران و عراق.

۹- گزینه «۱» آمریکا بر اساس قطعنامه ۱۳۷۳ و ۱۳۶۸ شورای امنیت اجازه یافت در قالب مبارزه با تروریسم علیه افغانستان وارد جنگ شود. یک روز پس از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر در آمریکا، شورای امنیت سازمان ملل متحد جلسه‌ای اضطراری تشکیل داد و به اتفاق آراء قطعنامه ۱۳۶۸ را در شش بند تصویب کرد. در این راستا، قطعنامه ۱۳۷۳ شورای امنیت در تاریخ ۲۸ سپتامبر ۲۰۰۱ یعنی ۱۷ روز بعد از ۱۱ سپتامبر تصویب شد، در مورخه ۱۲ نوامبر ۲۰۰۱ قطعنامه ۱۳۷۷ تصویب شد، در ۱۴ نوامبر ۲۰۰۱ قطعنامه ۱۳۷۸ معروف به «قطعنامه رفع خلاء سیاسی افغانستان» تصویب شد، در ۶ دسامبر ۲۰۰۱ قطعنامه ۱۳۸۳ معروف به «قطعنامه بازسازی افغانستان» تصویب شد و در ۲۰ دسامبر ۲۰۰۱ نیز قطعنامه ۱۳۸۶ توسط شورای امنیت به تصویب رسید.

در واقع حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در شهرهای نیویورک و واشنگتن، نقطه عطف تاریخی در تحولات بین‌المللی پس از آن و سرآغاز نظم نوین جهانی مطرح شده توسط جورج بوش پسر (دکترین بوش) در خصوص تشکیل ائتلاف جهانی جنگ با تروریسم می‌باشد. در این بین قطعنامه‌های ۱۳۶۸ و ۱۳۷۳ مجوز توسل به زور در چارچوب دفاع مشروع را صادر می‌کند. ۱۹ عضو ناتو نیز در آن زمان این حملات را در زمره حملاتی قرار داده‌اند که امکان دفاع جمعی از خود طبق مواد پیمان آتلانتیک وجود دارد. آمریکا و انگلیس به این دلیل که حملات جدید در راه خواهد بود، علیه افغانستان اقدام نمودند (در مدت کوتاهی پس از حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ برابر با ۲۰ شهریور ۱۳۸۰، یعنی در ۱۷ اکتبر ۲۰۰۱ برابر با ۱۵ مهر ۱۳۸۰) در واقع اقدام پیشگیرانه پس از آن وارد ادبیات روابط بین‌الملل شد.

۱۰- گزینه «۴» در سال‌های قبل از دهه ۱۹۹۰، سازمان ملل متحد پیش از بروز تخاصم به میانجی‌گری و پس از جنگ و یا فروکش کردن تخاصم به حایل شدن بین دو طرف متخاصم و سپس حفظ آتش بس (مانند جنوب لبنان و جولان) اکتفا می‌کرد.

ولی از چند سال پیش تاکنون، نیروهای سازمان ملل، مأموریت‌های دیگری مانند: پاکسازی میداین مین، کمک به بازگشت پناهندگان به موطنشان، بازسازی زیربنایی، از سرگیری رونق اقتصادی (در کامبوج)، کنترل بازگشت سربازان به زندگی غیر نظامی (در آنگولا و کامبوج)، مراقبت بر حسن برگزاری انتخابات (در نامیبیا، آنگولا، کامبوج و تاجیکستان)، استقرار صلح همراه با خلع سلاح و کمک به توزیع مواد غذایی (در سومالی)، همراهی ستون‌های کمک‌های انسان‌دوستانه (در بوسنی و هرزگوین)، تشکیل یک نیروی نظامی پلیس (در السالوادور) و حفاظت از مناطق امن در داخل خاک یک کشور ناامن (در عراق)، انجام می‌دهند.

۱۱- گزینه «۴» در مبحث اقدامات شورای امنیت سازمان ملل پس از جنگ سرد در چهارچوب فصل هفتم منشور و توسل به زور باید گفت که، در دوران پس از جنگ سرد، شورای امنیت در دو مورد پس از شناسایی تهدید یا نقض صلح و یا عمل تجاوز در خصوص امنیت بین‌المللی اقدام به اعزام نیرو برای توسل به زور کرده و یا مجوز استفاده از آن را صادر کرده است. مورد اول، تجاوز عراق به کویت و مورد دوم، اعزام نیرو به سومالی است. در قضیه تجاوز عراق به کویت، شورای امنیت ضمن تصویب قطعنامه (۱۹۹۰) ۶۷۸ به دولت‌های شرکت کننده در گروه ائتلاف علیه عراق اجازه داد در صورتی که عراق تا تاریخ ۱۵ ژانویه ۱۹۹۱، قطعنامه‌های شورای امنیت را به اجرا نگذارد و قلمرو کویت را تخلیه نکند، از کلیه روش‌های ممکن به منظور اجرای قطعنامه ۶۶۰ و دیگر قطعنامه‌های شورای امنیت استفاده کنند. در مورد توسل به زور در سال‌های اخیر پس از جنگ سرد و اعزام نیرو به سومالی، شورای امنیت در تاریخ سوم دسامبر ۱۹۹۲ با اجماع، قطعنامه ۷۹۴ را به تصویب رساند و مجوز اعزام نیرو به سومالی را صادر کرد. متعاقب آن ۲۸ هزار نفر که به طور عمده نیروهای آمریکایی بودند، به سومالی گسیل شدند.

۱۲- گزینه «۱» نسل دوم عملیات حفظ صلح که از سال ۱۹۸۹ با عملیات «گروه سازمان ملل متحد در کمک به انتقال نامیبیا» آغاز شد و در عراق، سومالی، بوسنی و هرزگوین، هائیتی، رواندا و کامبوج تداوم یافت، وظایف متنوع و پیچیده‌ای را عهده دار است. این وظایف بسیار فراتر از مفهومی است که تا پیش از این تاریخ از اصطلاح «حفظ صلح» مستفاد می‌شد.

۱۳- گزینه «۲» در مبحث مداخله بشردوستانه شورای امنیت سازمان ملل متحد، شورای امنیت صرفاً در وضعیت‌هایی می‌تواند اقدام به مداخله بشردوستانه نماید که صلح و امنیت بین‌المللی به خاطر آوارگی گروه زیادی از انسان‌ها به قلمرو دول همجوار، گسترش یک جنگ داخلی به دولت‌های همسایه و تهدید جان عده‌ی زیادی از انسان‌ها در اثر درگیری‌های داخلی، به خطر افتاده باشد. لذا در صورت به وجود آمدن چنین وضعیت‌هایی، اقدامات به عمل آمده نیز باید با اتکاء بر شروط؛ ضرورت، تناسب، رعایت بی‌طرفی و موقتی بودن باشد. گزینه‌های دیگر با وجود اشاره به مواردی از جامعیت لازم برخوردار نیستند.

۱۴- گزینه «۳» «دستور کار برای صلح»، عنوان گزارش پطروس گالی دبیر کل سازمان ملل متحد است که در اجرای اعلامیه مصوب ۳۱ ژانویه ۱۹۹۲ سران عضو شورای امنیت تهیه و ارائه شده است. اساس این گزارش بر دیپلماسی پیشگیرانه مبتنی است که دبیر کل معتقد است: دیپلماسی پیشگیرانه، عملیات حفظ صلح، برقراری صلح و استقرار صلح، با یکدیگر در ارتباط می‌باشند و نوعی پیوستگی در همکاری دولت‌ها به وجود می‌آورد که صلح را براساس روح منشور تأمین می‌نماید. در این بین، دیپلماسی پیشگیرانه عبارت است از: اقدامی به منظور جلوگیری از ایجاد مشاجره و نزاع میان طرفین متخاصم، جلوگیری از تبدیل شدن مشاجرات به منازعات و محدود نمودن گسترش منازعات در صورتی که به وقوع می‌پیوندد. هدف از این دیپلماسی طبق تعریف دبیر کل مذکور، تحقیق در ابتدایی‌ترین مرحله ممکن جهت تعیین شرایطی که می‌تواند منجر به جنگ شود و تلاش از طریق دیپلماتیک جهت کنارگذاشتن منابع خطر پیش از بروز خشونت می‌باشد. گزینه‌های دیگر صرفاً بخشی از مفهوم دیپلماسی پیشگیرانه می‌شوند.

۱۵- گزینه «۱» در مبحث اعزام نیروهای پیشگیرانه در بحران‌های بین دولت‌ها، شورای امنیت به درخواست دولت‌های رواندا و اوگاندا از سازمان ملل که خواستار اعزام نیروهای این سازمان جهت استقرار در مرزهای بین دو کشور قبل از بروز بحران در روابط آن دو کشور شده بودند، مبادرت به اعزام نیروهای پیشگیرنده نمود. شورای امنیت در پاسخ به این درخواست ضمن تصویب قطعنامه ۸۱۲ (۱۹۹۳)، به دبیر کل مأموریت داد که موضوع را بررسی و گزارش کار خود را به شورا تسلیم کند. قابل توجه اینکه، در این زمینه و جهت استقرار نیروهای پیشگیرنده طرفین رضایت داده بودند.

۱۶- گزینه «۲» در مورد جنگ عراق علیه ایران، شورای امنیت در اولین قطعنامه خود (قطعنامه ۲۸،۴۷۹ سپتامبر ۱۹۸۰ برابر با ۶ مهرماه ۱۳۵۹) که به اتفاق آراء در جلسه شماره ۲۲۴۸ شورا تصویب شد، از تجاوز عراق علیه ایران با عنوان «وضعیت میان عراق و ایران» یاد کرد و از استناد به ماده ۳۹ و مفاهیم مندرج در منشور سازمان ملل در این راستا خودداری نمود. پس از گذشت دو سال از شروع جنگ، شورای امنیت با تصویب قطعنامه ۵۱۴، مورخه ۱۲ ژانویه ۱۹۸۲، بدون استناد صریح به ماده ۳۹، برخورد میان دو کشور را موجب به خطر افتادن صلح و امنیت بین‌المللی - بدون معرفی متجاوز - قلمداد نمود. در قطعنامه‌های بعدی شورا در این زمینه (قطعنامه ۵۹۸ مورخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۸۷)، این روند ادامه پیدا کرد. در نهایت، شورای امنیت در قطعنامه ۵۹۸ با استناد به ماده ۳۹ منشور سازمان ملل اعلام نمود که، در مخاصمه بین ایران و عراق «نقض صلح» حادث شده است.

۱۷- گزینه «۴» در مبحث مشارکت ناتو در اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت، به دلیل محدودیت امکانات و بودجه و نداشتن یک نیروی نظامی مستقل از طرف سازمان ملل متحد، اجرای بخشی از مصوبات سازمان ملل به کشورها و سازمان‌های منطقه‌ای محول می‌شود. لذا در بحران بالکان (بوسنی و هرزگوین) اجرای اقدامات ذیل بر عهده ناتو گذاشته شد:

۱- اجرای عملیات نظامی ۲- نظارت بر امر تحریم تسلیحاتی - اقتصادی ۳- دفع تجاوز صرب‌ها از مناطق امن ۴- دفاع از نیروهای پاسدار صلح در بوسنی و هرزگوین و نظارت بر اجرای قطعنامه‌های مربوط به ممنوعیت پروازهای نظامی در فضای بوسنی ۵- حمایت از توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه. گزینه‌های دیگر فقط بخشی از وظایف ناتو را شامل می‌شود و از جامعیت لازم برخوردار نیستند.

۱۸- گزینه «۴» بروز بحران در بالکان موجب واکنش مجامع و محافل منطقه‌ای (اروپا) و بین‌المللی گردید. سازمان ملل متحد نیز از ۲۵ سپتامبر ۱۹۹۱ با تصویب قطعنامه ۷۱۳ به طور رسمی موضوع بحران در یوگسلاوی را در دستور کار خود قرار داد. شورای امنیت پس از دریافت گزارش کمیسیون حقوق بشر مبنی بر نقض فاحش حقوق انسانی در بوسنی و هرزگوین و تأیید کمیسیون تحقیق در بوسنی، در ۲۲ فوریه ۱۹۹۳ طی قطعنامه ۸۰۸ تصمیم گرفت که به منظور توقیف و محاکمه کسانی که از ۲۵ ژوئن ۱۹۹۱ (۴ تیرماه ۱۳۷۰) کنوانسیون‌های ژنو و قوانین حقوق بشر را در یوگسلاوی سابق زیر پا نهادند و مرتکب جنایات ضد بشری شده‌اند، یک دادگاه بین‌المللی کیفری تأسیس نماید. در همین راستا، شورای امنیت با تصویب قطعنامه‌ی ۸۲۷ (۲۵ مه ۱۹۹۳)، براساس فصل هفتم منشور دستور تشکیل یک محکمه بین‌المللی متشکل از یک دادستان و یک قاضی را صادر نمود. در واقع فصل هفتم منشور به موارد تهدید صلح و نقض صلح اشاره داشته و جنایات یوگسلاوی چنین بوده است. در گزینه‌های دیگر اشاره‌ای به فصل هفتم نشده است.

۱۹- گزینه «۴» سازمان ملل متحد با توجه به محدودیت امکانات و بودجه و نداشتن یک نیروی نظامی مستقل ناگزیر است اجرای بخشی از مصوبات خود را به کشورها و سازمان‌های منطقه‌ای محول نماید. لذا در بحران بالکان اقداماتی چون اجرای عملیات نظامی، نظارت بر امر تحریم تسلیحاتی و اقتصادی، دفع تجاوز صرب‌ها از مناطق امن، دفاع از نیروهای پاسدار صلح در بوسنی و هرزگوین و نظارت بر اجرای قطعنامه‌های مربوط به ممنوعیت پروازهای نظامی در فضای بوسنی و حمایت از توزیع کمک‌های انسان‌دوستانه، برعهده ناتو بوده است. در واقع براساس قطعنامه‌ی ۸۳۶ (۴ ژوئن ۱۹۹۳)، ارسال و همراهی کاروان‌ها و ستون‌های کمک‌های انسان‌دوستانه به منطقه‌ی بوسنی و هرزگوین از طریق فرودگاه ساریوو یکی از وظایف نیروی سازمان ملل بود. گزینه‌های دیگر مربوط به وظایف نیروهای سازمان ملل در تجاوز عراق به کویت بوده و نادرست‌اند.

۲۰- گزینه «۲» شورای امنیت با تصویب قطعنامه‌ی ۵۹۸ مورخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۸۷ و با استناد به ماده ۳۹ منشور اعلام نمود که در مخاصمه بین ایران و عراق «نقض صلح» حادث شده است. شورا با وجود احراز بودن تجاوز عراق، هیچ‌گاه از واژه تجاوز استفاده نکرد.

۲۱- گزینه «۳» در جریان جنگ عراق علیه ایران، شورای امنیت در اولین قطعنامه خود (قطعنامه ۴۷۹، سپتامبر ۱۹۸۰، برابر با ۶ مهرماه ۱۳۵۹)، که به اتفاق آراء در جلسه شماره ۲۲۴۸ شورا تصویب شد؛ از تجاوز عراق علیه ایران با عنوان «وضعیت میان ایران و عراق» یاد کرد و از استناد به ماده ۳۹ منشور و مفاهیم مندرج در آن خودداری نمود و به طرفین پیشنهاد داد میانجی‌گری یا آشتی را بپذیرند. در ادامه پس از گذشت دو سال از تهاجم عراق، شورای امنیت با تصویب قطعنامه ۵۱۴ (مورخ ۱۲ ژوئیه ۱۹۲۸)، بدون استناد صریح به ماده ۳۹ منشور، برخورد میان دو کشور را موجب به خطر افتادن صلح و امنیت بین‌المللی قلمداد نمود، بدون اینکه به معرفی متجاوز بپردازد. در ۲۰ ژوئیه ۱۹۸۷ نیز با تصویب قطعنامه ۵۹۸، نهایتاً شورای امنیت با استناد به ماده ۳۹ منشور اعلام کرد که در مخاصمه میان ایران و عراق «نقض صلح» حادث شده است. در واقع گزینه یک مربوط به آخرین قطعنامه بوده و اولین قطعنامه صرفاً عنوان وضعیت را به کار برده است.

۲۲- گزینه «۴» طبق ماده ۳۹ منشور، شورای امنیت وجود هرگونه تهدید علیه صلح، نقض صلح و یا عمل تجاوز را احراز و توصیه‌هایی خواهد نمود و یا تصمیم خواهد گرفت که جهت حفظ صلح و امنیت بین‌المللی به چه اقداماتی بر طبق مواد ۴۱ و ۴۲ منشور باید مبادرت شود. در این راستا شورای امنیت طبق ماده ۴۲ به اقداماتی متوسل می‌شود که متضمن اعمال زور به وسیله نیروهای هوایی، دریایی یا زمینی است.

۲۳- گزینه «۱» اقدامات پیش‌دستانه و پیشگیرانه معانی عبارات می‌باشند.

۲۴- گزینه «۴» حق دفاع دسته جمعی برای اعضای سازمان ملل براساس ماده ۵۱ منشور ملل متحد به رسمیت شناخته شده است. ماده ۵۱ منشور ملل متحد استثنایی آشکار بر ممنوعیت عمومی توسل یک جانبه به زور وارد کرده است و آن دفاع مشروع فردی و جمعی می‌باشد.

۲۵- گزینه «۱» دیوان بین‌المللی دادگستری براساس منشور ملل متحد، هیچ نقشی در راستای بررسی وجود و احراز تهدید نسبت به صلح و امنیت بین‌المللی ندارد.

۲۶- گزینه «۴» مبنای شکل‌گیری عملیات‌های حفظ صلح به عنوان یکی از شیوه‌های به کار گرفته شده توسط رژیم ملل متحد، قطعنامه اتحاد برای صلح مجمع عمومی سازمان ملل و پیشنهاد هامرشولد دبیرکل اسبق سازمان ملل متحد (۱۹۵۶-۶۱) بوده است. از شیوه‌های نوین در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، حفظ صلح و عملیات حفظ صلح است. در واقع منشأ این امر را باید به قطعنامه اتحاد برای صلح مجمع عمومی سازمان ملل متحد و پیشنهاد هامر شولد دبیرکل سازمان ملل در سال‌های ۶۱ - ۱۹۵۶ دانست.

قطعنامه اتحاد برای صلح براساس پیشنهاد دین‌آچسن وزیر خارجه وقت آمریکا در مجمع عمومی در ۲۰ سپتامبر ۱۹۵۰ مطرح شد. وی معتقد بود هرچند شورای امنیت مسئولیت اصلی حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را برعهده دارد، ولی در صورتی که شورای امنیت به دلیل وتو نتواند به وظیفه اصلی خود عمل کند، این موضوع نباید سبب قصور سازمان در انجام وظیفه خود باشد. در این راستا مجمع عمومی باید خود را برای انجام وظایف و مسئولیت‌هایش در حفظ صلح و امنیت سازمان بخشد. براساس این پیشنهاد، قطعنامه اتحاد برای صلح به تصویب رسید و عملاً بخشی از قدرت تصمیم‌گیری از شورای امنیت در مواقع خاص به مجمع عمومی منتقل شد و در واقع نوعی تعادل بین دو رکن اصلی سازمان ایجاد کرد.

این قطعنامه در موارد متعدد مورد استفاده قرار گرفت از جمله: بحران کره در ۱۹۵۰ و درگیری کره شمالی و کره جنوبی، در مورد مسئله یونان و تشکیل کمیسیون فرعی نظارت بر صلح در منطقه بالکان در ۷ دسامبر ۱۹۵۱، موضوع مجارستان و تلاش جهت عدم مداخله شوروی در امور داخلی مجارستان در ۱۹۵۶، تشکیل نیروهای سازمان ملل در خاورمیانه پس از حمله اسرائیل به شبه‌جزیره سینا در ۲۹ اکتبر ۱۹۵۶، اقدام در مورد کنگو و غیره.

بدین ترتیب، قطعنامه اتحاد برای صلح را می‌توان نقطه شروعی در تحول کارکرد حفظ صلح و امنیت سازمان ملل و سیستم امنیت دسته جمعی در قالب سنتی آن محسوب نمود. از سویی دیگر، پیشنهاد هامرشولد در خصوص دیپلماسی پیشگیرانه نیز از عوامل مهم شکل‌گیری رویه مذکور است. هدف در این بود که سازمان ملل را از ناکارایی ناشی از رقابت بین دو بلوک نجات دهد و از درگیر شدن مناطقی که هنوز در کشمکش اصلی وارد نشده‌اند، جلوگیری به عمل آورد و ابزاری جهت کاهش اثرات جنگ سرد باشد. به همین جهت این نوع دیپلماسی را جهت محدودسازی حوزه تعارضات طراحی نمود.

۲۷- گزینه «۳» صدور قطعنامه ۱۶۹۶ شورای امنیت مورخ ۳۱ ژوئیه ۲۰۰۶ (در چارچوب فصل ششم منشور ملل متحد)، در ارتباط با برنامه‌ی هسته‌ای ایران انجام شده است. شورای امنیت سازمان ملل متحد، پس از وقوع حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، اقدام به صدور قطعنامه‌های ۱۳۶۸ و ۱۳۷۳ نمود. شورای امنیت در مقدمه قطعنامه ۱۳۶۸، اقدامات تروریستی را تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی مطرح کرد و حق ذاتی دفاع مشروع فردی یا جمعی طبق منشور ملل متحد را به رسمیت شناخت. قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت نیز در ارتباط با آتش بس در لبنان مطرح شده است.

۲۸- گزینه «۴» شورای امنیت سازمان ملل متحد در قطعنامه ۵۹۸ با استناد به ماده‌ی ۳۹ منشور اعلام نمود که در مخاصمات بین ایران و عراق «نقض صلح» حادث شده است.

۲۹- گزینه «۳» مهم‌ترین دیپلماسی سازمان ملل جهت جلوگیری از گسترش درگیری و خشونت در مناطق پر تنش، «دیپلماسی پیشگیرانه» است. «دستور کار برای صلح» (An Ayenda For Peace) عنوان گزارش پطروس گالی دبیرکل سازمان ملل متحد است که در اجرای اعلامیه مصوب ۳۱ ژانویه ۱۹۹۲ سران عضو شورای امنیت تهیه و ارائه شده است. اساس این گزارش بر دیپلماسی پیشگیرانه مبتنی است. از دید وی دیپلماسی پیشگیرانه، ایجاد صلح و حفظ صلح، در ارتباط تنگاتنگ با یکدیگر قرار دارند. دیپلماسی پیشگیرانه، اقدامی است جهت جلوگیری از ایجاد مشاجره و نزاع میان طرفین متخاصم، جلوگیری از تبدیل شدن مشاجرات به منازعات و محدود نمودن گسترش منازعات در صورتی که به وقوع بپیوندند.

۳۰- گزینه «۱» بر پایه‌ی درخواست شورای امنیت سازمان ملل متحد، پرونده دارفور به دیوان کیفری بین‌المللی ارجاع شده است.

۳۱- گزینه «۳» تأسیس دادگاه‌های جنایات جنگی یوگسلاوی سابق و رواندا از سوی شورای امنیت سازمان ملل متحد انجام پذیرفت. شورای امنیت پس از دریافت گزارش کمیسیون حقوق بشر مبنی بر نقض فاحش حقوق انسانی در بوسنی و هرزگوین و تأیید آن از سوی کمیسیون تحقیق در بوسنی در ۲۲ فوریه ۱۹۹۳، طی قطعنامه ۸۰۸ تصمیم گرفت که به منظور توقیف و محاکمه کسانی که از ۲۵ ژوئن ۱۹۹۱ (چهارم تیرماه ۱۳۷۰) کنوانسیون‌های ژنو و قوانین حقوق بشر را در یوگسلاوی سابق زیر پا نهاده و مرتکب جنایات ضد بشری شده‌اند، یک دادگاه بین‌المللی تأسیس نماید تا بدین ترتیب به پیشنهادات بی‌شماری که از سوی دولت‌ها و حامیان حقوق بشر به شورای امنیت رسیده بود پاسخ دهد و به شورا امکان دهد که این جنگ را جنایی و ناقض کنوانسیون‌های ژنو محسوب نماید. در همین زمینه، شورای امنیت با تصویب قطعنامه ۸۲۷ (۲۵ مه ۱۹۹۳) براساس فصل هفتم منشور دستور تشکیل یک محکمه بین‌المللی متشکل از یک دادستان و یازده قاضی را صادر نمود. البته در گذشته و در پایان جنگ جهانی دوم نیز دادگاه نورنبرگ وظیفه محاکمه جنایتکاران نازی را عهده‌دار بود، با این تفاوت که دادگاه نورنبرگ به وسیله دولت‌های پیروز در جنگ و به منظور محاکمه افرادی که در جنگ جهانی دوم مرتکب جنایت شده بودند، تشکیل شد، ولی دادگاه جنایتکاران جنگی یوگسلاوی سابق به وسیله یک نهاد بین‌المللی به وجود آمد تا به موضوعی رسیدگی کند که در خصوص داخلی و بین‌المللی بودن آن (جنگ بوسنی) نیز بحث‌هایی وجود داشت.

۳۲- گزینه «۳» مهم‌ترین ویژگی نسل سوم عملیات‌های حفظ صلح، معطوف بودن به داخل کشورها بود. در بحث عملیات حفظ صلح (به عنوان یکی از شیوه‌های نوین در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی که در سیستم امنیت دسته جمعی سنتی مطرح در منشور از آن صحبت به میان آمده و به علت ضرورت‌ها و نیازهای نوین پا به عرصه حیات نهاده است)، نسل‌های سه‌گانه از چنین عملیاتی عبارت‌اند از:

- ۱- نسل اول حفظ صلح (دوران جنگ سرد): در این دوران عملیات بیشتر در خاورمیانه و در تعارضات ناشی از فرایند استعمار زدایی در آفریقا و آسیا به کار برده شد و اصولاً زمانی قابلیت کاربرد داشت که منافع آمریکا و شوروی در معرض خطر قرار نمی‌گرفت. مشارکت‌کنندگان نیز غیر مسلح و تا حدود کمی مسلح بوده و در اغلب موارد حایل بین نیروهای متخاصم بودند و بر عملیات عقب‌نشینی نیروها نظارت کرده و یا به ایجاد و مناطق حایل کمک می‌کردند.
- ۲- نسل دوم (دوران گذار، ۸۹-۱۹۸۵): ویژگی اصلی نسل دوم عملیات‌های حفظ صلح، همکاری پنج عضو دائمی شورای امنیت برای مواجهه با تهدیدات علیه صلح و امنیت بین‌المللی می‌باشد که با چنین اجتماعی این عملیات‌ها از موفقیت بیشتری برخوردار شدند. نسل دوم عملیات‌های حفظ صلح در سال ۱۹۸۹ با عملیات گروه سازمان ملل متحد در کمک به انتقال نامیبیا آغاز شد و در عراق، سومالی، بوسنی و هرزگوین، هائیتی، رواندا و کامبوج، تداوم یافت.
- ۳- نسل سوم (دوران پس از جنگ سرد، ۱۹۸۹ به بعد): سرانجام با فروپاشی شوروی، دوره نوینی در سیستم بین‌المللی آغاز شد. در این دوره تعارضات و ستیزش‌های منطقه‌ای، قومی و داخلی نیز رو به فزونی نهاد و عملیات‌ها بیشتر معطوف به داخل کشورها بود، تا اینکه به عملیات‌های صلح بین دولت‌ها مربوط گردد و بیشتر ناشی از نهادهای حکومتی ضعیف، فروپاشی و جان‌نشینی، برخوردهای قومی و قبیله‌ای و جنگ‌های داخلی بود.

۳۳- گزینه «۱» بهترین شیوه آموزشی جهت بررسی قطعنامه‌های شورای امنیت، شیوه آموزشی استادمحور می‌باشد.

۳۴- گزینه «۲» بهترین روش شناخت پیچیدگی‌های تصمیم‌گیری در شورای امنیت سازمان ملل متحد، مدل شبیه‌سازی شورای امنیت است. در این روش، محیط عملیاتی موضوع مورد بحث شبیه‌سازی می‌شود و افراد خود به گردانندگان محیط عملیاتی تبدیل می‌شوند.